ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

'Αριθ. 347 — 1892 — 'Εν 'Αθήναις τῇ 8 Σεπτεμβρίου

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΠΡΑΞΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΑΡΧΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΕΥΤΕΑΙ ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΝΟΜΟΥΣ.

Περὶ δημοπρασίας τῆς ἐνοικιάσεως διαφόρων κτημάτων τοῦ ἀποβιωσαντος Κωνστ. Ζάππα, περιελθόντων τῷ δημοσίῳ.

Η ΖΑΠΠΕΙΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Διακηρύττει ὅτι

'Εκτίθενται εἰς δημοπρασίαν τριετοῦς ἢ πενταετοῦς ἐνοικιάσεως τὰ ἀνήκοντα πρότερον εἰς τὸν ἀποβιώσαντα Κωνσ. Ζάππαν καὶ περιελθόντα εἰς τὴν κυριότητα καὶ κατοχὴν τοῦ Δημοσίου ὡς κληρονόμου ἐξ ἀπογραφῆς, δυνάμει τῆς ἀπὸ 18 'Ιανουαρίου 1891 καὶ 19 'Ιουλίου 1891 ἰδιοχείρου διαθήκης αὐτοῦ, διαχειριζόμενα δὲ ὑπὸ τῆς συστάσης διὰ τοῦ ἀπὸ 24 'Ιουνίου 1882 Β. διατάγματος, τῆς παρ' ἡμῶν ἀποτελουμένης, ἐπιτροπῆς, ἐξῆς κτήματα, ἤτοι·

1) Τὰ χωρία (τσιφλίκια) Μπακράτσι καὶ Σουϊτλῆ τοῦ δήμου Φακίου τῆς ἐπαρχίας Λαρίσης.

2) Τὰ χωρία (τσιφλίκια) Ψυχικὸν τοῦ δήμου Κρανῶνος τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας καὶ Τεκελῆ τοῦ δήμου Φύλλου τῆς ἐπαρχίας Καρδίτζης.

3) Τὸ χωρίον (τσιφλίκιον) Ταουσὰν τοῦ δήμου Κρανῶνος τῆς ἐπαρχίας Λαρίσης.

4) Τὸ χωρίον (τσιφλίκιον) Λαζαρμπούγα τοῦ δήμου Σκοτούσης τῆς ἐπαρχίας Φαρσάλων.

5) Τὸ χωρίον (τσιφλίκιον) Καρδιτσομαγούλας μετὰ τοῦ κτήματος (τσιφλικίου) Ματαραγγιτάδες τοῦ δήμου Καρδίτζης τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας.

6) Τὸ χωρίον (τσιφλίκιον) Μαγουλίτσα μετὰ τοῦ κτήματος Μπαλεζιάκι τοῦ δήμου 'Ιθώμης τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας.

7) Τὸ χωρίον (τσιφλίκιον) Μεγάλα Καλύβια τοῦ δήμου Τρικκαίων τῆς ἐπαρχίας Τρικκάλων.

8) Τὸ χωρίον (τσιφλίκιον) 'Αγία Κυριακὴ τοῦ αὐτοῦ δήμου καὶ τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας.

9) Τὸ χωρίον (τσιφλίκιον) Καρυαὶ τοῦ αὐτοῦ δήμου καὶ τῆς ἰδίας ἐπαρχίας.

10) Τὸ χωρίον (τσιφλίκιον) Μικρὰ Πολιάνα τοῦ δήμου Παραληθαίων τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας.

11) Τὰ τρία τέταρτα τοῦ χωρίου (τσιφλικίου) Παπαράντζας, τοῦ αὐτοῦ δήμου τῆς ἐπαρχίας Τρικκάλων.

"Απαντα δὲ ταῦτα ὡς ἔχουσι καὶ συμφώνως πρὸς τοὺς τίτλους τῆς ἰδιοκτησίας τοῦ διαθέτου μετὰ τῶν παραρτημάτων, παρακολουθημάτων καὶ ἐξαρτημάτων αὐτῶν, κατὰ τὰ ἐγνωσμένα ὅρια των, ἤτοι γαιῶν καλλιεργησίμων τε καὶ μὴ, λειβάδων (λιβαδίων), χειμερινῶν καὶ θερινῶν, δένδρων ὑδάτων, ἀλωνοτόπων, οἰκοδομῶν, ἀποθηκῶν, ὑδρομύλων, χανίων, μαγαζείων καὶ λοιπῶν, ἐξαιρουμένων τῶν ὑδρομύλων ἢ ἄλλων οἰκοδομημάτων τῶν κειμένων μὲν ἐκτὸς τῶν μισθουμένων κτημάτων, ἀλλ' ἤδη προηγουμένως ἐνοικιασμένων, τῶν ὁποίων ἡ μίσθωσις δὲν λήγει ἐντὸς τοῦ τρέχοντος ἔτους καὶ τῶν ὁποίων τὴν χρῆσιν καὶ κάρπωσιν θέλουσιν ἀναλάβει οἱ ἀναδειχθησόμενοι ἐνοικιασταὶ ἅμα τῇ λήξει τῆς ὑφισταμένης ἐκμισθώσεως των κατὰ τὰ καὶ παρακατιὸν ὁριζόμενα. 'Απάντων δὲ τῶν ἀνωτέρω ἡ ἐνοικίασις ἄρχεται ἀπὸ τῆς πρὸς τὸν τελευταῖον πλειοδότην κοινοποιήσεως τῆς ἐγκρίσεως καὶ λήγει μετὰ τρία ἢ πέντε ἔτη, ἀλλὰ πάντοτε ὡς πρὸς μὲν τοὺς ὀψίμους δημητριακοὺς καρποὺς μετὰ τὴν συγκομιδὴν αὐτῶν, ὡς πρὸς δὲ τὰς ἀποθήκας, ἐν αἷς ἀναπταμιεύονται οἱ δημητριακοὶ καρποί, μετὰ τὴν ἐκποίησίν των, ἥτις ὅμως δὲν δύναται νὰ παρατεθῇ πέραν τοῦ μηνὸς 'Απριλίου τοῦ ἑπομένου τῆς λήξεως τῆς ἐνοικιάσεως ἔτους.

Ἡ ἐνοικίασις τῶν ἀνωτέρω κτημάτων γενήσεται ὑπὸ τοὺς ὅρους καὶ τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ Νόμου ,ΒΠ' τῆς 5 Αὐγούστου 1892 καὶ τοῦ Β. διατάγματος τῆς 20 Αὐγούστου 1892 περὶ ἐκτελέσεως τοῦ εἰρημένου Νόμου καὶ τοὺς ἐξῆς προσθέτους ὅρους, οἵτινές εἰσιν ὑποχρεωτικοὶ διὰ τοὺς ἀναδειχθησομένους ἐνοικιαστὰς καὶ τοὺς ἐγγυητὰς αὐτῶν, θεωρουμένους ὡς λαβόντας γνῶσιν τῶν ὅρων τούτων καὶ ἀποδεχομένους αὐτοὺς οἰκειοθελῶς. Προσφοραὶ δὲ εἰσὶ δεκταὶ εἴτε διὰ τὴν τριετῆ εἴτε διὰ τὴν πενταετῆ ἐνοικίασιν κεχωρισμένως, ἀποκειμένου εἰς τὴν Ζάππειον ἐπιτροπὴν νὰ ἐγκρίνῃ οἱανδήποτε τῶν ἐνοικιάσεων βούλεται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν προσφορῶν.

Πρόσθετοι ὅροι

1) "Εκαστον κτῆμα (τσιφλίκιον) ἐνοικιάζεται ἰδίᾳ ὡς ἀνωτέρω ἀναγράφεται ὑπὸ ἴδιον ἀριθμὸν, τὸ μίσθωμα δὲ αὐτοῦ πληρωθήσεται εἰς χρήματα ταμιακὰ καὶ εἰς δόσεις διπλασίας τῶν ἐτῶν τῆς ἐνοικιάσεως κατὰ τὴν 1ην Μαΐου καὶ πρώτην Νοεμβρίου ἑκάστου ἔτους εἰς τὸν ταμίαν τῆς Ζαππείου ἐπιτροπῆς ἢ εἰς τὰ δημόσια ἐπαρχιακὰ ταμεῖα Λαρίσης καὶ Τρικκάλων, ἐφαρμοζομένων διὰ τὴν εἴσπραξιν ὅλων τῶν διατάξεων τῶν ἐν ἰσχύϊ νόμων περὶ εἰσπράξεως τῶν δημοσίων ἐσόδων. 'Εν περιπτώσει καθυστερήσεως δόσεώς τινος ὁ ἐνοικιαστὴς ὑπόκειται εἰς τὴν πληρωμὴν τόκου δώδεκα ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (12%) ἐτησίως καὶ κηρύσσεται ἔκπτωτος τῆς ἐνοικιάσεως, ἀποβαλλόμενος τοῦ κτήματος διοικητικῶς καὶ ὑποχρεούμενος εἰς τὴν ἄμεσον πληρωμὴν ὄχι μόνον τοῦ μέχρι τῆς ἐξώσεώς του δεδουλευμένου ἐνοικίου, ἀλλὰ καὶ ὁλοκλήρου τοῦ μὴ δεδουλευμένου τιμήματος τῆς ἐνοικιάσεως, χωρὶς νὰ δικαιῶται εἰς τὴν ἀπολαβὴν τοῦ εἰσοδήματος ἢ οἱανδήποτε ἀποζημίωσιν. Ἡ δὲ πρώτη δόσις τοῦ ἐνοικίου ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης Μαΐου 1893.

2) Ὅλα τὰ εἰσοδήματα τοῦ κτήματος, ἤτοι δημητριακοὶ καρποὶ καὶ τὰ ἐνοίκια ἢ αἱ νομαὶ τῶν λιβαδίων, ὑδρομύλων καὶ τῶν ἄλλων αὐτοῦ παραρτημάτων θεωροῦνται καὶ εἶναι ὑπέγγυα μέχρι τῆς ἐντελοῦς ἀποπληρωμῆς τῶν δόσεων ἑκάστου ἔτους. Ἡ δὲ Ζάππειος ἐπιτροπὴ διὰ τῶν ἀντιπροσώπων αὐτῆς ἢ τῶν ἁρμοδίων οἰκονομικῶν ἀρχῶν δύναται νὰ ἐνεργήσῃ τὴν σφράγισιν ἢ τὴν ἐπίσχεσιν αὐτῶν ἐν ταῖς ἀποθήκαις τῆς ἐναποταμιεύσεώς των, ἢ εἰς χεῖρας τῶν ὑπενοικιαστῶν καὶ καλλιεργητῶν ἐφαρμοζομένων τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 31 τοῦ ΣΟΖ νόμου ὡς καὶ τοῦ ποινικοῦ νόμου, ἐν περιπτώσει παραβιάσεως τῶν ἐπιτεθησομένων σφραγίδων ἢ τῆς ἐνεργηθησομένης ἐπισχέσεως καὶ ὑπεξαιρέσεως τῶν ἐπισχεθησομένων ἢ σφραγισθησομένων εἰδῶν.

3) Ὁ ἐνοικιαστὴς δέον νὰ ᾖ ἀξιόχρεως, νὰ προσάξῃ δὲ ἕνα ἢ πλειόνας ἀξιοχρέους ἐγγυητὰς ἐν τῷ τόπῳ τῆς δημοπρασίας καὶ ἀνάλογον κτηματοσημείωσιν, ὅπως γένηται δεκτὸς ἵνα πλειοδοτήσῃ. Μετὰ δὲ τὴν ἐπ' ὀνόματί του ἔγκρισιν τῆς ἐνοικιάσεως ὀφείλει νὰ ὑπογράψῃ τὰ ἀπαιτούμενα συμβόλαια συμφώνως πρὸς τοὺς ὅρους τῆς παρούσης καὶ νὰ προσφέρῃ πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ ἐνοικίου καὶ τῶν ὑποχρεώσεών του εἰς ὑποθήκην κτήματα ἢ χρεώγραφα ἐθνικῶν δανείων ἀναλόγου ἀξίας. Οἱ παρὰ τοῦ ἐνοικιαστοῦ προσαχθησόμενοι ἐγγυηταὶ συνευθύνονται ἀλληλεγγύως, ἀδιακρίτως καὶ ἄνευ τοῦ δικαιώματος τῆς διζήσεως δι' ὅλας αὐτοῦ τὰς ὑποχρεώσεις· ἂν ἀρνηθῶσι δὲ αὐτοὶ ἢ ὁ ἐνοικιαστὴς νὰ ὑπογράψωσι τὰ πρακτικὰ τῆς δημοπρασίας καὶ τὰ συμβόλαια, ἐνεργεῖται ἀναπλειστηριασμὸς εἰς βάρος των συμφώνως μὲ τὸ ἄρθρον 11 τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1855 Β. διατάγματος.

4) Ὁ ἐνοικιαστὴς παραλαμβάνει τὸ ἐνοικιαζόμενον κτῆμα καὶ πάντα τὰ παραρτήματα καὶ παρακολουθήματα αὐτοῦ, ἅτινα περιγραφήσονται καὶ διὰ τακτικοῦ πρωτοκόλλου πρὸ τῆς παραλαβῆς ἢ κατόπιν, καὶ θεωρούμενος αὐτοδικαίως ὡς ἐγκατασταθεὶς ἐν αὐτῷ, ἀφ' ἧς τῷ κοινοποιηθῇ ἡ ἔγκρισις, ὑποχρεοῦται εἰς τὴν ἐξασφάλισιν καὶ διαφύλαξιν αὐτῶν κατὰ τὴν ἔκτασιν καὶ τὰ ὅρια τὰ περιγραφόμενα ἐν τοῖς συμβολαίοις τῆς ἀγορᾶς των καὶ ἐκθέσεσι τῆς μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἰδιοκτήτου ἐνεργηθείσης σφραγίσεως, ἀπογραφῆς καὶ ἐγκαταστάσεως τοῦ δημοσίου, ὧν ἁπάντων δύναται νὰ λάβῃ ἀντίγραφα, καὶ τὰ ἀνέκαθεν καὶ μέχρις ἐσχάτων ἐγνωσμένα καὶ ἀνεγνωρισμένα, ἐφ' ὧν ὀφείλει νὰ διατηρήσῃ ἀνέπαφα καὶ ἀκέραια πάντα τὰ τῆς κυριότητος, κατοχῆς, δουλείας ἢ οἱαδήποτε ἄλλα δικαιώματα, ἅτινα ἐξήκει ὁ πρώην κύριος τοῦ κτήματος καὶ ἅτινα ἀνήκουσιν ἤδη εἰς τὸν διαδεξάμενον αὐτὸν κληρονόμον του, ἤτοι τὸ δημόσιον, καὶ διαχειρίζονται ὑπὸ τῆς ἐπὶ τῆς ἐκτελέσεως τῆς διαθήκης τοῦ Ζαπείου ἐπιτροπῆς, καὶ νὰ ἐξακολουθήσῃ ἐξασκῶν τὰ δικαιώματα ταῦτα καὶ ἀποκρούων πᾶσαν πρὸς καταπάτησίν των ἀπόπειραν ἰδίαις δαπάναις καὶ ἄνευ ὑποχρεωτικῆς ἐπεμβάσεως, μεσολαβήσεως ἢ προσεπικλήσεως τοῦ δημοσίου ἢ τῆς ἐπιτροπῆς, ὧν τοὺς ἀντιπροσώπους οἰκονομικοὺς ἐφόρους ἢ διευθυντὰς τῶν κτημάτων, ὀφείλει οὐχ' ἧττον νὰ εἰδοποιῇ περὶ πάσης τοιαύτης ἀποπείρας ἐντὸς πέντε τὸ πολὺ ἡμερῶν, ἀφ' ἧς αὐτὴ ἐνεργηθῇ, ἐγγράφως καὶ ἐπὶ ἀποδείξει, ἀφιεμένου εἰς τοὺς τελευταίους τούτους τοῦ δικαιώματος νὰ ἐπέμβωσιν ἢ ἐνεργήσωσι δικαστικῶς ἢ διοικητικῶς ὅ,τι ἂν κρίνωσιν ἀναγκαῖον, χωρὶς ἐν ἑκατέρᾳ τῶν περιπτώσεων τούτων νὰ δικαιῶται ὁ ἐνοικιαστὴς ὅπως ἐγείρῃ ὁποιανδήποτε ἀξίωσιν ἀποζημιώσεως.

Διὰ πᾶσαν παράβασιν τῶν ὅρων τούτων ὁ ἐνοικιαστὴς ὑπόκειται εἰς ποινικὴν ῥήτραν ἀξίας δεκαπλασίας πρὸς τὴν ἐκ ταύτης προξενηθησομένην ζημίαν, εἰσπραττομένην διοικητικῶς, ἅμα βεβαιωθῇ ὅτι ἐγένετο ὁποιαδήποτε καταπάτησις, ἢ ζημία τοῦ κτήματος, ἢ ἀπόπειρα τοιαύτης, μὴ ἀναγγελθεῖσα εἰς τοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ δημοσίου καὶ τῆς ἐπιτροπῆς διὰ πρωτοκόλλου τῶν ἀντιπροσώπων τούτων κατὰ τῆς ἐπιτοπίου διοικητικῆς ἀρχῆς καὶ τῶν ἁρμοδίων εἰρηνοδικῶν, ἐν ᾧ ὁρίζεται ἡ προξενηθεῖσα ζημία καὶ ἡ ἐπιβλητέα ῥήτρα καὶ τὸ ὁποῖον θεωρεῖται ἐκτελεστόν, ἐὰν ἐντὸς δεκαπέντε ἡμερῶν ἀφ' ἧς κοινοποιηθῇ πρὸς τὸν ἐνοικιαστὴν δὲν ἐφεσιβληθῇ καὶ δὲν ἀκυρωθῇ ἢ μεταρρυθμισθῇ δι' ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργείου, ἥτις θεωρεῖται ἀνέκκλητος.

Ἐκτὸς τῆς ποινῆς ταύτης ὁ ἐνοικιαστὴς δύναται ν' ἀποβληθῇ τοῦ κτήματος, ἐνεργουμένης νέας αὐτοῦ ἐνοικιάσεως, καὶ νὰ ὑποχρεωθῇ εἰς τὴν πληρωμὴν ὅλων, δεδουλευμένων τε καὶ μὴ δόσεων ὁλοκλήρου τοῦ ἐνοικίου διὰ πᾶσαν τῶν προκειμένων ὅρων παράβασιν· ἐν περιπτώσει δὲ καθ' ἣν ἡ καταπάτησις δὲν ἤθελεν ἀνακαλυφθῇ ἀμέσως καὶ μέχρι τῆς λήξεως τῆς ἐνοικιάσεως, ὑπόκειται εἰς τὴν πληρωμὴν τῆς αὐτῆς ποινικῆς ῥήτρας, ἐὰν αὕτη βεβαιωθῇ ὡς ἀνωτέρω ἐντὸς ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς λήξεως. Ὑπεγγύου θεωρουμένης πρὸς ἐξόφλησιν τῆς παρ' αὐτοῦ δοθησομένης ἐγγυήσεως, οὔτε δικαιοῦται νὰ προσφύγῃ εἰς τὰ δικαστήρια πρὸς ἀναστολὴν τῆς ἐκτελέσεως τῆς ὡς εἴρηται ἐκδοθησομένης ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργείου ἀποφάσεως καὶ τῆς εἰσπράξεως τῆς ἐπιβληθησομένης ῥήτρας, ἅτε θεωρούμενος ὡς παραιτηθεὶς οἰκειοθελῶς παντὸς τοιούτου δικαιώματος καὶ ἐνδίκων μέσων διὰ τῆς εἰς τοὺς ὅρους τῆς παρούσης προσχωρήσεώς του ὑπόκειται προσέτι ὁ ἐνοικιαστὴς εἰς ποινικὴν καταδίωξιν, ἂν ἡ καταπάτησις ἀποδειχθῇ ὅτι ἐγένετο ἐν γνώσει αὐτοῦ ἐξ ἰδιοτελείας καὶ ἐκ συμπαιγνίας.

5) Ὑπεισερχόμενος εἰς τὴν θέσιν καὶ τὰ δικαιώματα τοῦ ἰδιοκτήτου ὁ ἐνοικιαστής, ἅμα τῇ εἰς τὸ κτῆμα ἐγκαταστάσει του, ὀφείλει νὰ τηρῇ ἀπάτας τὰς μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῶν καλλιεργητῶν ἢ ἐκμισθωτῶν ὑφισταμένας ἐγγράφους ἢ προφορικὰς συμφωνίας καὶ τὰς καθιεσωμένας συνηθείας, ὑπεύθυνος ὢν διὰ πᾶσαν αὐτῶν παράβασιν καὶ πᾶσαν ἐκ ταύτης προξενηθησομένην τῷ Δημοσίῳ ζημίαν. Δικαιοῦται δὲ ν ἀπολαμβάνῃ παντα τὰ εἰσοδήματα τοῦ κτήματος καὶ τῶν παραρτημάτων καὶ παρακολουθημάτων αὐτοῦ, ἐξαιρουμένων τῶν ἤδη ἐκμισθωθέντων ἐφετεινῶν δημητριακῶν καρπῶν καὶ τὸν ὑπὸ μίσθωσιν μήπω λήξασαν διατελούντων λιβαδίων, ὑδρομύλων, χανίων κλπ., ἅτινα περιέρχονται εἰς τὴν νομήν του καὶ ὀφείλει νὰ παραλάβῃ μετὰ τῶν ἀποθηκῶν τῶν δημητριακῶν καρπῶν ἅμα τῇ λήξει τῆς ὑφισταμένης ἐκμισθώσεώς των.

6) Δικαιοῦται προσέτι νὰ ἐνεργῇ πᾶσαν καλλιέργειαν ὁ ἐνοικιαστής, ἣν ἤθελε κρίνει ὠφέλιμον καὶ μὴ ζημιοῦσαν τὸ κτῆμα, εἴτε διὰ τῶν ὑπαρχόντων καλλιεργητῶν (κολλίγων) καὶ ἀπὸ κοινοῦ μετ' αὐτῶν κατὰ τὰς ἐπικρατούσας συνηθείας, εἴτε δι' ἴδιον αὐτοῦ λογαριασμὸν καὶ δι' ἰδίων ἐργατῶν καὶ καλλιεργητῶν, νὰ ἐμφυτεύῃ ἀμπέλους ἢ οἱανδήποτε ἄλλην φυτείαν ἢ δένδρα, νὰ κατασκευάζῃ καὶ ἄλλας οἰκίας πρὸς κατοικίαν νέων καλλιεργητῶν, νὰ ἀνασκευάζῃ τοὺς τυχὸν ὑπάρχοντας καὶ ἐν ἀχρηστίᾳ εὑρισκομένους ὑδρομύλους ἢ ἄλλα κτήματα, καὶ ἐν γένει νὰ ἐπιφέρῃ οἱανδήποτε ἤθελε κρίνῃ ὠφέλιμον βελτίωσιν εἰς τὴν καλλιέργειαν καὶ τὰ παραρτήματα τοῦ κτήματος. Ἀλλ' ἐκ τούτου ὁ ἐνοικιαστὴς οὐδὲν δύναται νὰ προσαποκτήσῃ δικαίωμα ὁποιασδήποτε ἀξιώσεως ἢ ἀποζημιώσεως· πᾶσαι δὲ αἱ ἐνεργηθησόμεναι ἐμφυτεύσεις, ἀνασκευαὶ καὶ βελτιώσεις περιέρχονται αὐτοδικαίως, ἀφ' ἧς γίνωσι, καὶ μένουσι μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ἐνοικιάσεως εἰς τὸ κτῆμα καὶ τὸν κύριον αὐτοῦ ἄνω οὐδεμιᾶς διὰ ταύτας ἀποζημιώσεως.

7) Ἐκ τῶν ἐν τοῖς κτήμασι κονακίων ὁ ἐνοικιαστὴς θὰ παραλάβῃ ὡς πρὸς τὰ χωρία Μπακράτσι καὶ Μεγάλα Καλύβια μόνον τὰ ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς περιουσίας καὶ ἀ-

τιπροσώπου τῆς Ζαππείου ἐπιτροπῆς ὁρισθησόμενα δύο ἢ τρία κατοικήσιμα δωμάτια ἄνευ ἐπίπλων μετὰ τῶν ἀποθηκῶν, ἀχυρώνων, σταύλων κλπ, ἐν δὲ τοῖς λοιποῖς χωρίοις ὁ ἐνοικιαστὴς ὀφείλει νὰ χορηγῇ εἰς τοὺς τυχὸν διατηρηθησομένους ἐπιστάτας ἢ ἄλλους ὑπαλλήλους τῆς Διευθύνσεως ἀνὰ ἓν δωμάτιον (τοῦ κονακίου) ὁρισθησόμενον ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ, ἐκτὸς τοῦ χωρίου Καρυῶν ἔνθα θὰ παραλάβῃ (ὁ ἐνοικιαστὴς) μόνον τὰς ἀποθήκας καὶ τὰ παραρτήματά του, ἤτοι σταύλους καὶ ἀχυρῶνας, οὐχὶ δὲ καὶ τὸ κονάκιον, ὅπερ ἀφίεται πρὸς χρῆσιν τῆς Διευθύνσεως τῆς Ζαππείου περιουσίας.

8) Εἰς τὸν ἐνοικιαστὴν τοῦ κτήματος Μπακρατσίου παραχωρηθήσονται προσέτι καὶ τὰ ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ ὑπάρχοντα τεσσαράκοντα ἓξ (46) ἀροτριῶντα κτήνη (βόες) ἢ ὅσα τούτων θὰ παραδοθῶσιν αὐτῷ κατὰ τὴν παράδοσιν καὶ παραλαβὴν τοῦ κτήματος, τὰ χρησιμεύσαντα μέχρι τοῦδε πρὸς καλλιέργειαν τοῦ ἐν αὐτῷ Κουλουκίου, ἤτοι τῶν διὰ λογαριασμὸν τοῦ ἰδιοκτήτου καλλιεργουμένων γαιῶν, ὡς καὶ τὰ ἐν τῷ ἰδίῳ κτήματι ὑπάρχοντα γεωργικὰ ἐργαλεῖα καὶ μηχανήματα, εἰς ἣν ταῦτα πάντα εὑρίσκονται κατάστασιν, καθὼς καὶ τὸ ἐν τρισὶν ἀχυρῶσιν εἰσαχθὲν ἤδη ἐφετεινὸν ἄχυρον, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅμως ὅτι διὰ μὲν τοὺς ῥηθέντας βόας ὑποχρεοῦται νὰ πληρώσῃ κατὰ τὸ τελευταῖον τῆς ἐνοικιάσεως ἔτος ἀνὰ δραχμὰς τριακοσίας πεντήκοντα (ἀρ. 350) δι' ἕκαστον συγχρόνως καὶ κατὰ τὸν τρόπον τῆς πληρωμῆς τοῦ ἐνοικίου τῆς τελευταίας δόσεως. Τὰ ἐν τοῖς κτήμασιν ἐναποτεθειμένα μηχανήματα, ἤτοι ἁλωνιστικὰς μηχανάς, ἀτμόμυλον, ἐκκαθαριστικὰς καὶ θεριστικὰς μηχανάς, ἄροτρα κλπ. μετὰ τῶν ἐξαρτημάτων των ὑποχρεοῦται ὁ ἐνοικιαστὴς νὰ φυλάττῃ μέχρις ἀναλήψεως αὐτῶν ὑπὸ τοῦ γενικοῦ διευθυντοῦ τῶν κτημάτων τῆς Ζαππείου περιουσίας, ἅτε μὴ συμπεριλαμβανόμενα εἰς τὴν ἐνοικίασιν.

9) Ὁ ἐνοικιαστὴς ὀφείλει νὰ ἐπιμελῆται τῆς συντηρήσεως τῶν ὑπαρχόντων χανδάκων πρὸς διοχέτευσιν τῶν λιμναζόντων ἢ ὑετείων ὑδάτων, τῶν ἐν τοῖς κτήμασι πηγῶν τοῦ ὕδατος καὶ τῶν ὑπαρχουσῶν οἰκοδομῶν, ἐν αἷς κατοικοῦσιν οἱ καλλιεργηταὶ τοῦ κτήματος, ὡς καὶ τῶν χρησιμευουσῶν ὡς ἀποθηκῶν σταύλων καὶ ἀχυρώνων κλπ, ἐπισκευάζων καὶ ἀνασκευάζων αὐτοὺς ὅταν εἶναι ἀνάγκη δι' ἰδίων αὐτοῦ ἐξόδων. Ὀφείλει ἐπίσης νὰ συντηρῇ τὰς ὑπαρχούσας ἐν τῷ κτήματι φυτείας καὶ τὰ δένδρα καὶ δάση μὴ ἐπιτρέπων ἐν τοῖς τελευταίοις ὑλοτομίαν ἢ βοσκὴν ζώων ἐπιβλαβῶν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν καὶ διατήρησίν των καὶ ὑπεύθυνος ὢν διὰ πᾶσαν εἰς ταῦτα τὰ δένδρα, τὰς φυτείας καὶ οἰκοδομὰς προξενηθησομένην ζημίαν, ἥτις, βεβαιουμένη διὰ πρωτοκόλλου ὑπὸ πραγματογνωμόνων διοριζομένων παρὰ τῶν οἰκείων οἰκονομικῶν ἐφόρων ἢ τοῦ γενικοῦ διευθυντοῦ τῶν κτημάτων, εἰσπράττεται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ πρωτοκόλλου τούτου διοικητικῶς παρὰ τῶν ἁρμοδίων ταμιῶν. Ἂν ὁ ἐνοικιαστὴς δυστροπήσῃ εἰς τὴν πληρωμὴν τῆς ὁρισθησομένης ὑπὸ τῶν πραγματογνωμόνων ζημίας καὶ ἐν γένει ἐν περιπτώσει παραβάσεως τῶν ἐν τῷ ὅρῳ τούτῳ διαγραφομένων ὑποχρεώσεών του, δύναται νὰ κηρυχθῇ ἔκπτωτος τῆς ἐνοικιάσεως καὶ νὰ ἀποβληθῇ τοῦ κτήματος, ἐνεργουμένου ἀναπλειστηριασμοῦ εἰς βάρος καὶ ἐπὶ κινδύνῳ του δι' ἀποφάσεως τῆς ἐπιτροπῆς, καθ' ἧς δὲν δικαιοῦται νὰ προσφύγῃ εἰς τὰ δικαστήρια.

10) Ὁ ἐνοικιαστὴς οὐδένα ἐκ τῶν ἐν τῷ κτήματι ὑπαρχόντων καλλιεργητῶν (κολλίγων ἢ καὶ τῶν λεγομένων περικεντέδων) καὶ ἐν περιπτώσει θανάτου αὐτῶν οὐδεμίαν ἐκ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν δικαιοῦται νὰ ἀποβάλῃ τοῦ κτήματος καὶ τῶν οἰκιῶν εἰς ἃς κατοικοῦσιν ἢ ἔχουσιν τοποθετημένα τὰ ζῷά των, οὐδὲ δύναται νὰ ἀρνηθῇ νὰ χορηγήσῃ τὰς συνήθεις παρ' αὐτῶν καλλιεργουμένας γαίας, ἂν μὴ ἔχῃ πρὸς τοῦτο δεδικαιολογημένους λόγους, ἀποδεικνύοντας ὅτι καθίσταται ἐπιζήμιος εἰς τὸ κτῆμα ἢ τὸν ἐνοικιαστὴν ἡ διατήρησίς του, ἀποδειχθῶσι δὲ καὶ ἀναγνωρισθῶσιν οἱ λόγοι οὗτοι ὡς βάσιμοι καὶ ἰσχυροὶ διὰ πρωτοκόλλου τοῦ γενικοῦ τῶν κτημάτων διευθυντοῦ καὶ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου καὶ εἰρηνοδικείου τῆς περιφερείας, εἰς ἣν ἀνήκει τὸ κτῆμα. Προκειμένου νὰ ἀποβληθῇ ἐκ τοῦ χωρίου ἢ τῶν χωρίων ἢ καὶ νὰ ἀναχωρήσῃ οἰκειοθελῶς εἷς ἢ καὶ πλειότεροι γεωργοί, ὁ ἐνοικιαστὴς ὀφείλει πρὸ δεκαπέντε τοὐλάχιστον ἡμερῶν νὰ εἰδοποιῇ ἐγγράφως καὶ διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος τὴν διαχειριστικὴν ἐπιτροπὴν τῆς Ζαππείου περιουσίας ἢ τὸν γεν. διευθυντὴν τῶν κτημάτων, ὅπως οὗτος λαμβάνῃ κατὰ τοῦ ἀποβαλλομένου ἢ καὶ τοῦ οἰκειοθελῶς ἀναχωροῦντος ἐξασφαλιστικὰ μέτρα διὰ τὰ τυχὸν παρ' αὐτῶν πρὸς τὸν ἰδιοκτήτην ὀφειλόμενα χρέη των, ὑποχρεούμενος συνάμα αὐτὸς οὗτος ὁ ἐνοικιαστὴς ἵνα τοὺς παρ' αὐτοῦ ἀποβαλλομένους ἢ καὶ οἰκειοθελῶς ἀναχωροῦντας καλλιεργητὰς ἀντικαθιστᾷ ἀμέσως δι' ἄλλων ἐργαζομένων τὸ αὐτὸ ποσὸν σπόρου καὶ τὴν αὐτὴν ἔκτασιν γαιῶν.

11) Ὁ ἐνοικιαστὴς ὑπόσχεται καὶ ὑποχρεοῦται ἵνα ζητήσῃ καὶ παρακρατήσῃ παρὰ τῶν χωρικῶν καλλιεργητῶν ἐκ τῶν ἁλωνίων ποσότητα καρπῶν, ἣν ἤθελε τῷ ὑποδείξει ἡ Ζάππειος ἐπιτροπὴ ἢ ὁ ἀνεγνωρισμένος ἀντιπρόσωπος αὐτῆς, ἀπέναντι τῶν πρὸς τὸν ἰδιοκτήτην χρεῶν τῶν γεωργῶν, καὶ τοὺς ὁποίους καρποὺς ὀφείλει ὁ ἐνοικιαστὴς νὰ παραδώσῃ πρὸς τὸν γεν. διευθυντὴν τῶν κτημάτων, ἅμα ὡς ἤθελον τῷ ζητηθῶσιν. Ἐν ἀρνήσει δὲ τῶν χωρικῶν διὰ τὴν παράδοσιν ταύτην, ὀφείλει ὁ ἐνοικιαστὴς, διαρκούντων εἰσέτι τῶν ἁλωνίων, νὰ εἰδοποιῇ τὸν γεν. διευθυντὴν τῶν κτημάτων.

12) Ὁ ἐνοικιαστὴς δὲν δύναται ν' ἀφαιρέσῃ ἀπὸ τοὺς καλλιεργητὰς (κολλίγους) τὰς ἀμπέλους, ἃς οὗτοι κα[illegible]εργοῦν καὶ νέμονται, ἄνευ δεδικαιολογημένων καὶ διὰ πρωτοκόλλου τῶν ἰδίων ὡς ἄνω εἰρῆται ἀρχῶν βεβαιουμένων λόγων. Ὀφείλει δὲ νὰ χορηγῇ εἰς ὄντινα ἐκ τῶν ὑφισταμένων ἢ προσληφθησομένων κολλιγῶν, ὅστις δὲν ἔχει καὶ ἤθελε ζητήσει νὰ ἐμφυτεύσῃ τοιαύτας, τὸ δικαίωμα τοῦτο. Δὲν δύναται ἐπίσης νὰ ἀρνηθῇ αὐτοῖς τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ βόσκωσιν ἐν ταῖς μὴ καλλιεργουμέναις ἐκτάσεσι τοῦ κτήματος, ὡς μέχρι τοῦδε, τὰ ἑαυτῶν παντὸς εἴδους ζῷα, κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν ἐν γένει εἰς τὰ ἐν Θεσσαλίᾳ τσιφλίκια συνήθειαν· νὰ κόπτωσι τὸν ἀναγκαιοῦντα αὐτοῖς χόρτον, νὰ διατηρῶσιν ἐν τοῖς προαυλίοις τῶν οἰκιῶν εἰς ἃς κατοικοῦσιν τοὺς ἀναγκαίους πρὸς καλλιέργειαν τῶν χρησίμων αὐτοῖς λαχανικῶν καὶ ὁσπρίων κήπους καὶ νὰ καλλιεργῶσι τὴν ἀναγκαίαν πρὸς τροφὴν τῶν ἀροτήρων βοῶν των ῥόβην μέχρις ἓξ ἕως ὀκτὼ κοιλῶν δι' ἕκαστον τοιοῦτον κτῆνος, καὶ τὰ πρὸς οἰκιακήν των χρῆσιν ἀπαιτούμενα μπουστάνια καὶ ὅσπρια κατὰ τὴν ὡς εἴρηται ἐπικρατοῦσαν συνήθειαν. Ἀλλ' ἐκ τούτων πάντων καὶ ἐν γένει τῶν σχετικῶν ὅρων τῆς παρούσης οὐδὲν προσγεννᾶται δικαίωμα τοῖς καλλιεργηταῖς, οἵτινες ἐξακολουθοῦσι θεωρούμενοι ὡς ἁπλοῖ τοιοῦτοι προστατευόμενοι ἢ εὐεργετούμενοι ὑπὸ τοῦ ἰδιοκτήτου.

13) Ὁ ἐνοικιαστὴς δύναται νὰ ὑπενοικιάζῃ πάντα τὰ καὶ μέχρι τοῦδε ἐκμισθούμενα παραρτήματα καὶ ἐξαρτήματα τοῦ κτήματος, ἤτοι ὑδρομύλους, παντοπωλεῖα, λιβάδια καὶ λοιπὰ τοιαῦτα, νὰ δίδῃ πρὸς καλλιέργειαν γαίας τοῦ κτήματος μὲ τὸ λεγόμενον δικαίωμα τοῦ ἀντισπόρου καὶ νὰ συνάπτῃ καὶ συνομολογῇ οἱασδήποτε τοιαύτας ἐκμισθωτικὰς συμφωνίας, ἡ διάρκεια τῶν ὁποίων δὲν δύναται νὰ ἐκτείνηται πέραν τῆς διαρκείας τῆς τοῦ κτήματος ἐνοικιάσεως, ἀλλ' ὀφείλει νὰ εἰδοποιῇ περὶ τούτων πάντων τὸν γεν. διευθυντὴν τῶν κτημάτων καὶ νὰ ἀποστέλλῃ αὐτῷ ἐπίσημα ἀντίγραφα τῶν συνταχθησομένων συμφωνητικῶν, καὶ νὰ καθιστᾷ γνωστὸν εἰς τοὺς ἐκμισθωτὰς ὅτι τὸ συνομολογη-

θησόμενον μίσθωμα θεωρεῖται ὑπέγγυον διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ τιμήματος τοῦ ὅλου κτήματος, ὅπερ ὁλόκληρον δὲν δύναται νὰ ὑπενοικιάσῃ εἰς ἄλλον ἄνευ ἐγκρίσεως καὶ συγκαταθέσεως τῆς Ζαππείου ἐπιτροπῆς.

14) Οὐδὲν δικαίωμα δύναται νὰ ἐγείρῃ ὁ ἐνοικιαστὴς διὰ τοὺς καρποὺς καὶ τὰ εἰσοδήματα τοῦ τρέχοντος ἢ τῶν παρελθόντων ἐτῶν ἢ τὰ ἐκ τούτων ἢ ἄλλων αἰτιῶν ὀφειλόμενα εἰς τὸν ἰδιοκτήτην.

15) Ὁ ἐνοικιαστὴς εἶναι ὑπόχρεως εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν δημοσίων καὶ δημοτικῶν φόρων τῶν ἀροτριώντων κτηνῶν τῶν καλλιεργητῶν τοῦ κτήματος ὡς καὶ τῶν φόρων τῶν βαρυνόντων τὰ ἴδια αὐτοῦ κτήνη, τὰ λιβάδια, τὰς οἰκοδομὰς καὶ τὰ δάση καὶ ἐν γένει τὰ προϊόντα καὶ τὰ εἰσοδήματα τοῦ κτήματος κατὰ τοὺς κειμένους καὶ ἐφεξῆς ψηφισθησομένους νόμους.

16) Οὐδεμίαν δύναται νὰ συνομολογήσῃ ὁ ἐνοικιαστὴς συμφωνίαν μειοῦσαν ὁπωσδήποτε τὰ ἐπ' αὐτοῦ δικαιώματα τοῦ κυρίου αὐτοῦ· πᾶσα δὲ τοιαύτη συμφωνία θεωρεῖται ἄκυρος καὶ ὡς μὴ γενομένη καὶ προκαλεῖ τὴν ἀπὸ τοῦ κτήματος ἔξωσιν καὶ ἀποβολὴν τοῦ ἐνοικιαστοῦ, ὑποχρεουμένου εἰς τὴν πληρωμὴν ὁλοκλήρου τοῦ τιμήματος ἄνευ ἀξιώσεώς τινος πρὸς ἀποζημίωσιν.

17) Τὸ δημόσιον, ὡς κύριος τοῦ κτήματος, καὶ ἡ διαχειριζομένη αὐτὸ Ζάππειος ἐπιτροπὴ οὐδόλως εὐθύνεται διὰ πᾶσαν ζημίαν τῶν εἰσοδημάτων τοῦ κτήματος, ἐξ οἱασδήποτε αἰτίας ἢ ἀφορίας προελευσομένην, οὐδὲ τῆς θεομηνίας ἐξαιρουμένης· οὐδὲ δύναται διαρκούσης τῆς ἐνοικιάσεως ἕνεκα οἱασδήποτε τοιαύτης (ζημίας) νὰ ζητήσῃ ὁ ἐνοικιαστὴς ἐλάττωσιν ἢ ἔκπτωσιν τοῦ συμφωνηθησομένου ἐνοικίου. Ὀφείλει μάλιστα καὶ ὑποχρεοῦται νὰ ἐξασφαλίζῃ τὸ κτῆμα καὶ τὰ παρακολουθήματα καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ ἀπὸ πᾶσαν ἐκ πυρκαϊᾶς ζημίαν ἢ βλάβην καὶ εὐθύνεται διὰ πᾶσαν τοιαύτην, ὑπόχρεως ὢν πρὸς ἀποζημίωσιν. Ὡσαύτως δὲν δύναται ὁ ἐνοικιαστὴς νὰ ζητήσῃ μείωσιν ἢ ἄφεσιν τοῦ ἐνοικίου ἢ ἀποζημίωσιν οἱανδήποτε, ἐὰν ἤθελε τῷ ἀφαιρεθῇ ἡ νομὴ τῶν ἐν τῷ ἐνοικιαζομένῳ κτήματι γαιῶν ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει., ἢ οἰκοδομήματος ἢ λιβαδίων καὶ ἐν γένει οἱωνδήποτε ἐν τῷ ἐνοικιαζομένῳ τσιφλικίῳ κτημάτων, ἢ καὶ ὅλου τοῦ τσιφλικίου, εἴτε παρὰ γειτόνων εἴτε παρ' οἱωνδήποτε ἄλλων, οὐδὲ ἐὰν αἱ ἐνοικιαζόμεναι πρὸς αὐτὸν γαῖαι εἰσὶν ὀλιγώτεραι τῶν ἐν τοῖς τίτλοις καὶ ταῖς ἐκθέσεσι τῆς ὑπογραφῆς ἀναφερομένων.

18) Ὁ ἐνοικιαστὴς ὀφείλει εἰς τὸ τέλος τῆς ἐνοικιάσεως νὰ παραδώσῃ οὐ μόνον τὸ παρ' αὐτοῦ ἐνοικιασθὲν κτῆμα μετὰ τῶν παραρτημάτων, ἐξαρτημάτων καὶ παρακολουθημάτων αὐτοῦ ἐν καλῇ κατοικησίμῳ καταστάσει, ἀλλὰ καὶ ἴσον ποσὸν ἐκτάσεως γαιῶν ὀργωμένων καλῶς μὲ δύο ἀλέτρια, τόσην ἔκτασιν ὅσην παραλαμβάνει ὑπὸ τῶν καλλιεργητῶν ἑτοίμην πρὸς σποράν, ὅσον καὶ τῶν κουλουκτσίδων καθόσον ἀφορᾷ τὸ ὑπάρχον κουλούκιον ἐν τῷ χωρίῳ Μπακρατσίῳ, τοῦ ὁποίου αἱ πρὸς σποράν ἑτοιμοι ὀργωμέναι γαῖαι ἀνέρχονται εἰς στρέμματα χίλια πεντακόσια (ἀριθ. 1500) περίπου· ἐν ἀρνήσει δὲ ὑπόκειται (ὁ ἐνοικιαστὴς) εἰς ἀποζημίωσιν δραχμῶν τριάκοντα διὰ τὴν μὴ παράδοσιν ἑκάστου στρέμματος ὀργωμένου μὲ δύο ἀλέτρια (διαβασμένα) ἐκ τῶν παραδοθέντων αὐτῷ εἰς τὴν αὐτὴν κατάστασιν.

19) Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἡ Ζάππειος ἐπιτροπὴ ἢ ὁ ἀνεγνωρισμένος ἀντιπρόσωπος αὐτῆς ἤθελεν ἀποφασίσει ν' ἀνταλλάξῃ γαίας ἢ τεμάχια, ὑπαγομένας ἐν τῇ περιφερείᾳ ἑτέρου γειτνιάζοντος χωρίου πρὸς γαίας ἢ τεμάχια τοῦ χωρίου ἐκείνου κειμένας ἐντὸς τοῦ ἐνοικιασθέντος χωρίου, ἴσης ἢ ἀνωτέρας ἢ καὶ κατωτέρας ἐκτάσεως ἢ ποιότητος, πρὸς καθορισμὸν ἀκοιβῆ τῶν ὁρίων, ὁ ἐνοικιαστὴς οὐδεμίαν δύναται νὰ προβάλῃ ἀντίρρησιν, οὐδὲ δύναται νὰ προσάξῃ ἀξιώσίν τινα περὶ ἀποζημιώσεώς του, ἐλευθέρου ὄντος τοῦ ἰδιοκτήτου νὰ κανονίσῃ ὡς βούλεται καὶ ὡς συμφέρει αὐτῷ τὰ ὅρια τοῦ ἐνοικιασθέντος χωρίου μεταξὺ τῶν συνορητῶν ἰδιοκτητῶν ἑτέρων γειτονικῶν χωρίων. Ἐπίσης ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἤθελεν ἀποβῆ κατὰ τοῦ ἰδιοκτήτου ἐκκρεμής τις δίκη τυχὸν ὑπάρχουσα, ὁ ἐνοικιαστὴς οὐδὲν δύναται νὰ ἀπαιτήσῃ ἕτερον δικαίωμα ἢ ἀνάλογον ἔκπτωσιν τοῦ ἐνοικίου σχετικῶς πρὸς τὴν ἐπιδικασθησομένην τυχὸν ἔκτασιν, κατὰ λόγον τῆς στρεμματικῆς ἐκτάσεως τοῦ ὅλου κτήματος.

20) Οἱ ἀναδεχθησόμενοι ἐνοικιασταὶ δὲν δικαιοῦνται εἰς μείωσιν ἢ ἄφεσιν τοῦ ἐνοικίου ἢ εἰς ἀποζημίωσιν οἱανδήποτε ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι αἱ κρῆναι καὶ τὰ φρέατα τῶν ἐνοικιαζομένων χωρίων δὲν ἔχουσι ὕδωρ ἀνάλογον ἢ τὸ ὑπάρχον ἤδη τυχὸν ἐν αὐτοῖς ἐστείρευσεν, ἢ διότι αἱ διὰ τῶν ἐνοικιαζομένων κτημάτων διερχόμεναι αὔλακες ἐστείρευσαν ἢ ἐμειώθη τὸ ὕδωρ αὐτῶν ἐξ οἱασδήποτε αἰτίας, ἔστω καὶ ἐκ θεομηνίας, διότι ἡ Ζάππειος ἐπιτροπὴ δὲν ὑπόσχεται ὅτι τὰ κτήματα ἔχουσι καὶ ὕδατα.

21) Οἱ ἀναδεχθησόμενοι ἐνοικιασταὶ ὀφείλουσι νὰ παραδώσωσι κατὰ τὴν λῆξιν τῆς ἐνοικιάσεως τὰ ἐνοικιαζόμενα κτήματα μετὰ τῶν παραρτημάτων, ἐξαρτημάτων καὶ παρακολουθημάτων αὐτῶν, εἰς ἣν τὰ παρέλαβον καλὴν κατάστασιν καὶ μὲ τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν καλλιεργητῶν (κολλίγων). Ἄλλως διὰ πᾶσαν ἡμέραν αὐτογνώμονος διαμονῆς των ἐν τοῖς κτήμασι τούτοις ἢ καὶ ἐν οἱῳδήποτε μέρει αὐτῶν πέραν τῆς λήξεως τῆς ἐνοικιάσεως, μέχρι τῆς κατὰ νόμον βιαίας ἐξώσεώς των, ὑποχρεοῦνται εἰς πληρωμὴν προσυμπεφωνημένης εἰς τὸ Δημόσιον ἢ τὴν Ζάππειον Ἐπιτροπὴν ἀποζημιώσεως δραχμῶν πεντακοσίων (ἀριθ. 500) δι' ἑκάστην ἡμέραν.

22) Πᾶσα παράβασις τῶν ὅρων τῆς παρούσης συνεπάγεται κατὰ τοῦ ἐνοικιαστοῦ, ἐκτὸς τῶν εἰδικῶς δι' αὐτὸν ὁριζομένων, καὶ ποινικὴν ῥήτραν δραχμῶν δεκάκις χιλίων.

23) Ὁ ἐνοικιαστὴς τῶν ὑπὸ τοὺς ἀριθμοὺς 1 ἕως 4 τῆς παρούσης κατονομαζομένων ὡς ἀνωτέρω χωρίων, Μπακρατσίου, Σουϊκλῆ, Ψυχικοῦ, Τεκελῆ, Ταουσὰν καὶ Λαζαρμπούγας, ὀφείλει κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν ἐν τοῖς χωρίοις τούτοις συνήθειαν νὰ χορηγῇ δωρεὰν τὸν ἀναγκαιοῦντα εἰς τοὺς καλλιεργητὰς σπόρον σίτου καὶ κριθῆς. Ἀλλ' ἐὰν ἡ ἐφετεινὴ σπορὰ ἀρχίσῃ πρὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἐγκρίσεως καὶ ὁ σπόρος δοθῇ εἰς τοὺς καλλιεργητὰς παρὰ τοῦ γενικοῦ διευθυντοῦ τῶν κτημάτων ἢ καταβληθῇ ὑπὸ τῶν ἰδίων καλλιεργητῶν, ὁ ἐνοικιαστὴς ὑποχρεοῦται νὰ πληρώσῃ ἐκτὸς τοῦ τιμήματος τῆς ἐνοικιάσεως καὶ τὸ ἀντίτιμον τοῦ χορηγηθησομένου ἢ καταβληθησομένου σπόρου κατὰ τὰς ὁρισθησομένας διὰ πρωτοκόλλου τῶν νομάρχου, οἰκονομικοῦ ἐφόρου καὶ δημάρχου Λαρίσης τιμάς.

24) Τὰ δικαιώματα τοῦ κήρυκος καὶ τέλη χαρτοσήμου, ἐνοικιαστηρίων ἢ καὶ ὁμολογιῶν, ἐπιβαρύνουσι τοὺς ἀναδειχθησομένους ἐνοικιαστάς.

Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται συγχρόνως ἐν Λαρίσῃ καὶ ἐν Τρικκάλοις ὑπὸ τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν, τῶν οἰκονομικῶν ἐφόρων καὶ ταμιῶν καὶ τοῦ διευθυντοῦ ἢ ἀντιπροσώπου τῆς ἐπιτροπῆς τῆς Ζαππείου περιουσίας τὴν ~~δεκάτην τρίτην~~ (13) Σεπτεβρίου 1892· ἡ δὲ ἔγκρισις τοῦ ἀποτελέσματος αὐτῆς ὑπόκειται εἰς τὴν ἐν Ἀθήναις ἐδρεύουσαν Ζάππειον ἐπιτροπήν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Σεπτεμβρίου 1892.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Σ. Δραγούμης, Κ. Σημαντήρας, Π. Σαρσέντης.

ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

83

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Περὶ ἐπισκευῆς τοῦ ἀπὸ χιλ. 48 μέχρι Καλαβρύτων τμήματος τῆς ἐθνικῆς ὁδοῦ Πατρῶν-Καλαβρύτων..... 1

Περὶ πενταετοῦς ἐνοικιάσεως τῶν ἐν Θεσσαλίᾳ κτημάτων (τσιφλικίων) τοῦ ἀειμνήστου Κωνστ. Ζάππα, τῶν περιελθόντων διὰ διαθήκης εἰς τὸ δημόσιον..... 2

Περὶ ἐκποιήσεως κτημάτων περιελθόντων εἰς τὸ Δημόσιον ἐκ τῆς Βαλλιανείου δωρεᾶς 3

Ἀριθ. 1909. (1)

Περὶ ἐπισκευῆς τοῦ ἀπὸ χιλ. 48 μέχρι Καλαβρύτων τμήματος τῆς ἐθνικῆς ὁδοῦ Πατρῶν-Καλαβρύτων.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΤΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Διακηρύττει ὅτι·

Ἐκτίθεται εἰς μειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἡ ἐπισκευὴ τοῦ ἀπὸ χιλ. 48 μέχρι Καλαβρύτων τμήματος τῆς ἐθνικῆς ὁδοῦ Πατρῶν-Καλαβρύτων, κατὰ τὸν ὑπὸ τοῦ νομομηχανικοῦ Ἀχαΐας συνταχθέντα προϋπολογισμὸν καὶ συγγραφὴν τῶν ὑποχρεώσεων, ὧν οἱ βουλόμενοι δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν, προσερχόμενοι εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ νομάρχου Ἀχαΐας κλπ. ἀπὸ τῆς 9 π. μ. μέχρι τῆς μεσημβρίας ἑκάστης ἡμέρας.

Ἄρθρον 1ον.

[illegible] δραχμὰς 31000.

Ἡ μειοδοσία γενήσεται εἰς ἀκεραίας μονάδας τοῖς ἑκατόν.

Ἄρθρον 2ον.

Ἡ δημοπρασία, ἐνεργηθησομένη ἐν Πάτραις εἰς τὸν συνήθη τῶν δημοπρασιῶν τόπον, ἄρχεται τὴν 4ην Ἀπριλίου ἐ. ἔ., ἡμέραν Παρασκευήν, καὶ λήγει τὴν 6ην ἰδίου μηνὸς καὶ ἔτους, ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν δωδεκάτην τῆς μεσημβρίας.

Ἄρθρον 3ον.

Πᾶς ἐργολάβος, ἵνα ᾖ δεκτὸς εἰς τὴν δημοπρασίαν δέον νὰ προσαγάγῃ α') πιστοποιητικὸν προβλεπόμενον ὑπὸ τοῦ ἀπὸ 16 Δεκεμβρίου 1891 Β. διατάγματος, καὶ ἕτερον τοῦ ἁρμοδίου ταμίου ὅτι δὲν ὀφείλει φόρους ἐπιτηδεύματος· β') γραμμάτιον πιστοποιοῦν τὴν εἰς τι τῶν δημοσίων ταμείων λόγῳ ἐγγυήσεως κατάθεσιν εἰς χρήματα τοῦ ποσοῦ δραχ. 1550.

Ἄρθρον 4ον.

Εἰς τοὺς κατὰ τὸν διαγωνισμὸν ἀποτυχόντας ἐπιστρέφονται τὰ λόγῳ ἐγγυήσεως κατατεθέντα χρήματα ἢ ἔγγραφα ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοπρασίας τῇ ἐγγράφῳ εἰδοποιήσει τοῦ ἄνω νομάρχου πρὸς τοὺς δημοσίους ταμίας.

Ἄρθρον 5ον.

Ὁ ἐργολάβος ὑπόκειται εἰς τὰς διὰ τῶν ἀπὸ 20 Μαρτίου 1884, 8 Ἰανουαρίου 1890 καὶ 16 Δβρίου 1891 Β. διαταγμάτων ὡρισμένας ὑποχρεώσεις.

Ἄρθρον 6ον.

Τὰ πρακτικὰ τῆς δημοπρασίας ὑπόκεινται ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργείου ὅπερ ἔχει τὸ δικαίωμα κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτῷ νὰ ἐγκρίνῃ ἢ μὴ αὐτά, χωρὶς ἐκ τούτου νὰ ἀποκτᾷ ὁ τελευταῖος μειοδότης οὐδὲν κατὰ τοῦ Δημοσίου δικαίωμα.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 19 Μαρτίου 1897.

Ὁ Ὑπουργὸς
ΚΥΡΙΑΚΟΥΛΗΣ Π. ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ

Ἀριθ. 137. (2)

Περὶ πενταετοῦς ἐνοικιάσεως τῶν ἐν Θεσσαλίᾳ κτημάτων (τσιφλικίων) τοῦ ἀειμνήστου Κωνστ. Ζάππα, τῶν περιελθόντων διὰ διαθήκης εἰς τὸ Δημόσιον.

Η ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΕΔΡΕΥΟΥΣΑ ΖΑΠΠΕΙΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Διακηρύττει ὅτι·

Ἐκτίθενται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν πενταετοῦς ἐνοικιάσεως τὰ ἀνήκοντα πρότερον εἰς τὸν ἀποβιώσαντα Κωνσταντῖνον Ζάππαν καὶ περιελθόντα εἰς τὴν κυριότητα καὶ κατοχὴν τοῦ Δημοσίου, ὡς κληρονόμου ἐξ ἀπογραφῆς, δυνάμει τῆς ἀπὸ 18 Ἰανουαρίου καὶ 19 Ἰουλίου 1891 ἰδιοχείρου διαθήκης αὐτοῦ, διαχειριζόμενα δὲ ὑπὸ τῆς συστάσης διὰ τοῦ ἀπὸ 24 Ἰουνίου 1892 Β. διατάγματος καὶ παρ' ἡμῶν ἀποτελουμένης Ζαππείου ἐπιτροπῆς, ἐξῆς κτήματα (τσιφλίκια), ἰδίᾳ καὶ κεχωρισμένως ὡς ταῦτα ἀναγράφονται, ἤτοι·

1) Τὰ χωρία (τσιφλίκια) Μπακράτσι καὶ Σουϊκλῆ (ἢ Σουϊτλῆ) τοῦ δήμου Φακίου τῆς ἐπαρχίας Λαρίσης.

2) Τὰ χωρία (τσιφλίκια) Ψυχικὸν τοῦ δήμου Κραννῶνος τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας (Λαρίσης) καὶ Τεκελῆ τοῦ δήμου Φύλλου τῆς ἐπαρχίας Καρδίτσης.

3) Τὸ χωρίον (τσιφλίκιον) Ταουσὰν τοῦ δήμου Κραννῶνος τῆς ἐπαρχίας Λαρίσης.

4) Τὸ χωρίον (τσιφλίκιον) Λαζαρμποῦγα τοῦ δήμου Σκοτούσης τῆς ἐπαρχίας Φαρσάλων.

5) Τὸ χωρίον (τσιφλίκιον) Καρδιτσομαγούλας μετὰ τοῦ χωρίου (τσιφλικίου) Ματαραγγιτάδων τοῦ δήμου Καρδίτσης τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας.

6) Τὸ χωρίον (τσιφλίκιον) Μαγουλίτσα μετὰ τοῦ κτήματος Μπαλτζικικίου καὶ τῶν ἐν τῇ κωμοπόλει Φκαρίου οἰκιῶν, γαιῶν, οἰκοπέδων κλπ. τοῦ δήμου Ἰθώμης τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας.

7) Τὸ χωρίον (τσιφλίκιον) Μεγάλα Καλύβια τοῦ δήμου Τρικκαίων τῆς ἐπαρχίας Τρικκάλων.

8) Τὸ χωρίον (τσιφλίκιον) Ἁγία Κυριακὴ τοῦ αὐτοῦ δήμου καὶ τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας.

9) Τὸ χωρίον (τσιφλίκιον) Καρυαὶ τοῦ αὐτοῦ δήμου καὶ τῆς ἰδίας ἐπαρχίας.

10) Τὸ χωρίον (τσιφλίκιον) Μικρὰ Πολιάνα τοῦ δήμου Πιαλίων τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας, καὶ

11) Τὰ τρία τέταρτα (3/4) τοῦ χωρίου (τσιφλικίου) Παπαράντζας τοῦ αὐτοῦ δήμου καὶ τῆς ἰδίας ἐπαρχίας (Τρικκάλων).

Ἅπαντα δὲ ταῦτα (χωρία ἢ τσιφλίκια) ὡς ἔχουσι καὶ εὑρίσκονται κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἐνοικιάσεως καὶ συμφώνως πρὸς τοὺς τίτλους τῆς ἰδιοκτησίας τοῦ διαθέτου, μετὰ τῶν παραρτημάτων, παρακολουθημάτων καὶ ἐξαρτημάτων αὐτῶν, κατὰ τὰ ἐγνωσμένα ὅριά των, ἤτοι γαιῶν καλλιεργησίμων τε καὶ μὴ, λειμώνων (λιβαδίων) χειμερινῶν καὶ θερινῶν, δένδρων, ὑδάτων, ἀλωνοτόπων, οἰκοδομῶν, ἀποθηκῶν, ὑδρομύλων, χανίων, μαγαζείων καὶ λοιπῶν.

Τῶν ἀνωτέρω κτημάτων ἡ ἐνοικίασις ἄρχεται τῶν μὲν Μπακρατσίου καὶ Σουϊκλῆ, Ταουσὰν καὶ Λαζαρμπούγας ἀπὸ τῆς 15 Ὀκτωβρίου, τῶν δὲ Καρυῶν ἀπὸ τῆς 30 ἰδίου μηνὸς, τῆς Παπαράντζας ἀπὸ 4 Νοεμβρίου, τῆς Ἁγίας Κυριακῆς ἀπὸ τῆς 6 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς, τῆς Μικρᾶς Πολιάνας ἀπὸ τῆς 11, τῶν Μεγάλων Καλυβίων ἀπὸ τῆς 12, τῶν Ψυχικοῦ καὶ Τεκελῆ ἀπὸ τῆς 19 τοῦ ἰδίου μηνὸς Νοεμβρίου, τῆς Καρδιτσομαγούλας καὶ Ματαραγγιτάδων ἀπὸ τῆς 4ης Δεκεμβρίου τοῦ ἔτους 1897 καὶ τῆς Μαγουλίτσης καὶ Μπαλτσακίου ἀπὸ τῆς 10ης Ἰανουαρίου τοῦ 1898 πλὴν τῶν ἐν τῇ κωμοπόλει Φαναρίου τοῦ δήμου Ἰθώμης κειμένων δύο οἰκιῶν, τὰς ὁποίας ἔχουσιν ἐνοικιάσει τὴν μὲν ὁ Σπυρίδων Παπαποστόλου τὴν δὲ ὁ Εὐαγγέλης Χαντζάρας, ἡ μίσθωσις τῶν ὁποίων λήγει τὴν 31 Δεκεμβρίου 1897 καὶ συνεπῶς τὴν χρῆσιν καὶ κάρπωσιν τούτων θέλει ἀναλάβει ὁ ἀναδειχθησόμενος ἐνοικιαστὴς Μαγουλίτσης, Μπαλτζακίου κλπ. ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1898, καὶ λήγει πάντων τούτων ἡ ἐνοικίασις τὴν τριακοστὴν (30ὴν) Σεπτεμβρίου τοῦ ἔτους 1902. Ἅπαν δὲ τὸ ἐκ τῆς ἐνοικιάσεως προερχόμενον δικαίωμα τῆς ἐσοδείας (γεώμορον) τῶν δημητριακῶν καρπῶν τοῦ ἔτους 1897 καὶ τὸ μέχρι τῆς λήξεως τῆς ἐνοικιάσεως προερχόμενον εἰσόδημα τῶν ὑπενοικιαζομένων παραρτημάτων καὶ ἐξαρτημάτων τῶν κτημάτων ἀνήκει εἰς τοὺς τέως ἐνοικιαστὰς αὐτῶν, τὸ δὲ τῆς ἐσοδείας τοῦ ἔτους 1902 εἰς τοὺς ἀναδειχθησομένους ἐνοικιαστὰς τῆς ἤδη γενησομένης νέας πενταετοῦς τῶν κτημάτων ἐνοικιάσεως, πλὴν τοῦ ἐνοικίου τῶν ὑπενοικιαζομένων παραρτημάτων καὶ ἐξαρτημάτων τῶν κτημάτων, ἐξ ὧν μόνον τὸ μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου 1902 εἰσόδημα ἀνήκει εἰς τοὺς τελευταίους τούτους. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰς ἐν τοῖς κτήμασιν ἀποθήκας, ἐν αἷς ἐναποταμιεύονται οἱ δημητριακοὶ καρποί, ἡ ἐνοικίασις καὶ κατοχὴ αὐτῶν λήγει μετὰ τὴν ἐκκένωσίν των, ἥτις ὅμως δὲν δύναται νὰ παραταθῇ διὰ μὲν τοὺς τέως ἐνοικιαστὰς πέραν τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου τοῦ ἔτους 1898, διὰ δὲ τοὺς ἀναδειχθησεμένους ἐνοικιαστὸς τῆς νέας ταύτης πενταετοῦς ἐνοικιάσεως πέραν τοῦ αὐτοῦ μηνὸς τοῦ ἔτους 1903.

Ἡ ἐνοικίασις τῶν ἀνωτέρω κτημάτων γενήσεται ὑπὸ τοὺς ὅρους καὶ τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ νόμου ,ΒΠ' τῆς 5 Αὐγούστου 1892 καὶ τοῦ Βασιλικοῦ διατάγματος τῆς 20 Αὐγούστου 1892 περὶ ἐκτελέσεως τοῦ εἰρημένου νόμου καὶ τοὺς ἑπομένους προσθέτους ὅρους, οἵτινες εἰσὶν ὑποχρεωτικοὶ διὰ τοὺς ἀναδειχθησομένους ἐνοικιαστὰς καὶ τοὺς ἐγγυητὰς αὐτῶν, θεωρουμένους ὡς λαβόντας γνῶσιν τῶν ὅρων τούτων καὶ ἀποδεχομένους αὐτοὺς οἰκειοθελῶς. Αἱ δὲ συνταχθησόμεναι μεταξὺ τῶν ἀναδειχθησομένων ἐνοικιαστῶν καὶ τοῦ ἐν Λαρίσῃ ἐδρεύοντος ἀντιπροσώπου τῆς Ζαππείου Ἐπιτροπῆς χρεωστικαὶ ὁμολογίαι καὶ ἐνοικιαστήρια συμβόλαια τῶν κτημάτων θέλουσι συνταχθῆ ἐν Λαρίσῃ μετὰ ὀκτὼ ἡμέρας ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῶν ἐγκρίσεων ἐνώπιον τοῦ ὁρισθησομένου ὑπὸ τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Ζαππείου Ἐπιτροπῆς συμβολαιογράφου.

Πρόσθετοι ὅροι.

1) Ἕκαστον κτῆμα (τσιφλίκιον) ἐνοικιάζεται ἰδίᾳ καὶ κεχωρισμένως ὡς ἀνωτέρω ἀναγράφεται ὑπὸ ἴδιον ἀριθμὸν, τὸ μίσθωμα δὲ αὐτοῦ πληρωθήσεται εἰς χρήματα ταμιακὰ καὶ εἰς δόσεις διπλασίας τῶν ἐτῶν τῆς ἐνοικιάσεως κατὰ τὴν 1ην Μαΐου καὶ 1ην Νοεμβρίου ἑκάστου ἔτους, εἰς τὸν ταμίαν τῆς Ζαππείου ἐπιτροπῆς, ἢ κατατεθήσεται εἰς τὰ δημόσια ἐπαρχιακὰ ταμεῖα Λαρίσης, Τρικκάλων καὶ Καρδίτσης καὶ ληφθήσονται χρηματικὰ γραμμάτια πληρωτέα ἀπὸ τὸ ἐν Ἀθήναις κεντρικὸν ταμεῖον εἰς τὸ ταμεῖον τῆς Ζαππείου ἐπιτροπῆς, τὰ ὁποῖα νὰ παραδίδωνται εἰς τὸν ἐν Θεσσαλίᾳ ἀντιπρόσωπον τῆς Ζαππείου ἐπιτροπῆς ἢ τοὺς οἰκείους ἐπόπτας τῶν Ζαππείων κτημάτων ἐντὸς 24 ὡρῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς των, ἐφαρμοζομένων διὰ τὴν εἴσπραξιν τῶν δόσεων τοῦ ἐνοικίου ὅλων τῶν διατάξεων τῶν ἐν ἰσχύϊ νόμων περὶ εἰσπράξεως τῶν δημοσίων ἐσόδων. Ἐν περιπτώσει καθυστερήσεως δόσεώς τινος οἱ ἐνοικιασταὶ ὑπόκεινται εἰς τὴν πληρωμὴν τόκου ὑπερημερίας δώδεκα ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (12 ο/ο) ἐτησίως καὶ κηρύσσονται ἔκπτωτοι τῆς ἐνοικιάσεως, ἀποβαλλόμενοι τῶν κτημάτων διοικητικῶς καὶ ὑποχρεούμενοι εἰς τὴν ἄμεσον πληρωμὴν ὄχι μόνον τοῦ μέχρι τῆς ἐξώσεως τῶν δεδουλευμένων ἐνοικίων, ἀλλὰ καὶ ὁλοκλήρου τοῦ μὴ δεδουλευμένου μισθώματος τῆς πενταετοῦς ἐνοικιάσεως χωρὶς νὰ δικαιῶνται εἰς τὴν ἀπολαβὴν τοῦ εἰσοδήματος ἢ οἱανδήποτε ἀποζημίωσιν. Ἡ δὲ πρώτη δόσις τοῦ ἐνοικίου ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης Μαΐου 1898.

2) Ὅλα τὰ εἰσοδήματα τῶν κτημάτων, ἤτοι δημητριακοὶ καρποὶ καὶ τὰ ἐνοίκια ἢ αἱ νομαὶ τῶν λιβαδίων, ὑδρομύλων καὶ τῶν ἄλλων αὐτῶν παραρτημάτων, θεωροῦνται καὶ εἶναι ὑπέγγυα μέχρι τῆς ἐντελοῦς ἀποπληρωμῆς τῶν δόσεων ἑκάστου ἔτους. Ἡ δὲ Ζάππειος Ἐπιτροπὴ διὰ τῶν ἀντιπροσώπων αὐτῆς καὶ τῶν ἐποπτῶν τῶν κτημάτων ἢ τῶν ἁρμοδίων οἰκονομικῶν ἀρχῶν δύναται νὰ ἐνεργήσῃ τὴν σφράγισιν ἢ τὴν ἐπίσχεσιν αὐτῶν ἐν ταῖς ἀποθήκαις τῆς ἐναποταμιεύσεώς των ἢ εἰς χεῖρας τῶν ὑπενοικιαστῶν καὶ καλλιεργητῶν, ἐφαρμοζομένων τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 70 τοῦ ἀπὸ 5 Αὐγούστου 1892 περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς καὶ τῶν ζώων ,ΒΠ' νόμου ὡς καὶ τοῦ ποινικοῦ νόμου ἐν περιπτώσει παραβάσεως τῶν ἐπιτιθεμένων σφραγίδων ἢ τῆς ἐνεργηθησομένης ἐπισχέσεως καὶ ὑπεξαιρέσεως τῶν ἐπισχεθησομένων ἢ σφραγισθησομένων εἰδῶν.

3. Οἱ ἐνοικιασταὶ δέον νὰ ὦσιν ἀξιόχρεοι νὰ προτάξωσι δὲ ἕνα ἢ πλείονας ἀξιοχρέους ἐγγυητὰς ἐν τῷ τόπῳ τῆς δημοπρασίας καὶ ἀνάλογον κτηματοσημείωσιν κτημάτων ἐλευθέρων βάρους, ἀξίας ἴσης πρὸς τὸ ἐνοίκιον ἑνὸς ἔτους, ἢ χρήματα καὶ χρεόγραφα ἐνεγραφισμένα ἐθνικῶν δανείων, ἀξίας κατὰ τὴν ἀγοραίαν αὐτῶν διατίμησιν ἴσης πρὸς τὸ ἤμισυ τοῦ ἐνοικίου ἑνὸς ἔτους.

Μετὰ δὲ τὴν ἐπ' ὀνόματί των ἔγκρισιν τῆς ἐνοικιάσεως ὀφείλουσι νὰ ὑπογράψωσι τὰ ἀπαιτούμενα ἐνοικιαστήρια συμβόλαια καὶ τὰς χρεωστικὰς ὁμολογίας τῶν πληρωτέων δόσεων, συμφώνως πρὸς τοὺς ὅρους τῆς παρούσης, καὶ νὰ προσφέρωσι πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ ἐνοικίου καὶ τῶν ὑποχρεώσεων των εἰς ὑποθήκην κτήματα ἢ χρήματα καὶ χρεόγραφα ἐθνικῶν δανείων ἀξίας ἴσης πρὸς τὰ ὡς ἀνωτέρω ἐκτιθέμενα. Αἱ δὲ πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ ἐνοικίου καὶ τῶν ὑποχρεώσεων τῶν ἐνοικιαστῶν προσφερθησόμεναι εἰς ὑπο-

θήκην οἰκοδομαὶ δέον προσέτι νὰ ὦσι πυρασφαλισμέναι εἰς ἀνεγνωρισμένην ὑπὸ τοῦ Κράτους πυρασφαλιστικὴν ἑταιρείαν δι' ἓξ τοὐλάχιστον ἔτη διὰ τὸ ποσὸν ἑνὸς ἐτησίου ἐνοικίου τοῦ ἐνοικιασθησομένου κτήματος. Οἱ δὲ παρὰ τῶν ἐνοικιαστῶν προσαχθησόμενοι ἐγγυηταὶ συνευθύνονται ἀλληλεγγύως καὶ εἰς ὁλόκληρον ἕκαστος ἀδιακρίτως καὶ ἄνευ τοῦ δικαιώματος τῆς διζήσεως καὶ διαιρέσεως δι' ὅλας αὐτῶν τὰς ὑποχρεώσεις. Ἂν ἀρνηθῶσι δὲ αὐτοὶ ἢ οἱ ἐνοικιασταὶ νὰ ὑπογράψωσι τὰ πρακτικὰ τῆς δημοπρασίας, τὰ συμβόλαια τῆς ἐνοικιάσεως καὶ τὰς χρεωστικὰς ὁμολογίας, ἐνεργηθήσεται ἀναπλειστηριασμὸς εἰς βάρος των συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 7 τοῦ ἀπὸ 20 Αὐγούστου 1892 περὶ ἐκτελέσεως τοῦ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆ, καὶ τῶν ζώων ΒΠ' νόμου τῆς 5 Αὐγούστου 1892 Β. διατάγματος. Ἅπαντες δὲ οἱ ὑπογραφησόμενοι εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς δημοπρασίας ἢ τὰ συμβόλαια τῆς ἐνοικιάσεως καὶ τὰς χρεωστικὰς ὁμολογίας ἐγγυηταὶ εὐθύνονται ἀλληλεγγύως μετὰ τῶν ἐνοικιαστῶν καὶ εἰς ὁλόκληρον ἕκαστος καὶ δὲν ἔχουσι τὰ τῆς διζήσεως καὶ διαιρέσεως εὐεργετήματα. Ἐπίσης ἐγγυηταὶ ὑπογράψαντες ὡς τοιοῦτοι εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς δημοπρασίας, δὲν ἀπαλλάσσονται τῆς ἐγγυήσεως καὶ ἂν εἰς τὰ ἐνοικιαστήρια καὶ τὰς χρεωστικὰς ὁμολογίας ὑπογράψωσιν ἄλλοι ὡς ἐγγυηταί.

4) Οἱ ἐνοικιασταὶ παραλαμβάνουσι τὰ ἐνοικιαζόμενα κτήματα (τσιφλίκια) καὶ πάντα τὰ παρατήματα καὶ παρακολουθήματα αὐτῶν, ἅτινα περιγραφήσονται καὶ διὰ τακτικοῦ πρωτοκόλλου κατὰ τὴν παραλαβὴν ἢ κατόπιν, καὶ θεωρούμενοι αὐτοδικαίως ὡς ἐγκατασταθέντες ἐν αὐτοῖς, ἀφ' ἧς τοῖς κοινοποιηθῇ ἡ ἔγκρισις καὶ ὑπογραφῶσιν ὡς ἄνω τὰ ἐνοικιαστήρια συμβόλαια καὶ αἱ χρεωστικαὶ ὁμολογίαι, παράσχωσι δὲ οἱ ἐνοικιασταὶ ἀπάσας τὰς ὡς [illegible] καὶ ἐγγυητάς, ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν ἐξασφάλισιν καὶ διαφύλαξιν αὐτῶν κατά τε τὴν ἔκτασιν καὶ τὰ ὅρια τὰ περιγραφόμενα ἐν τοῖς συμβολαίοις τῆς ἀγορᾶς των καὶ ταῖς ἐκθέσεσι τῆς μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πρώην ἰδιοκτήτου ἐνεργηθείσης σφραγίσεως ἀπογραφῆς καὶ ἐγκαταστάσεως τοῦ δημοσίου, ὧν ἀπάντων δύνανται νὰ λάβωσιν ἀντίγραφα, καὶ τὰ ἀνέκαθεν καὶ μέχρις ἐσχάτων ἐγνωσμένα καὶ ἀνεγνωρισμένα ὅρια, ἐφ' ὧν ὀφείλουσι νὰ τηρῶσιν ἀνέπαφα καὶ ἀκέραια πάντα τὰ τῆς κυριότητος, κατοχῆς, δουλείας ἢ οἱαδήποτε ἄλλα δικαιώματα, ἅτινα ἐξήσκει ὁ πρώην κύριος τῶν κτημάτων καὶ ἅτινα ἀνήκουσιν ἤδη εἰς τὸν διαδεξάμενον αὐτὸν κληρονόμον του, ἤτοι τὸ δημόσιον, καὶ διαχειρίζωνται ὑπὸ τῆς ἐπὶ τῆς ἐκτελέσεως τῆς διαθήκης αὐτοῦ Ζαππείου Ἐπιτροπῆς, καὶ νὰ ἐξακολουθήσωσιν ἐξασκοῦντες τὰ δικαιώματα ταῦτα καὶ ἀποκρούοντες πᾶσαν πρὸς καταπάτησίν των γενησομένην ἀπόπειραν ἰδίαις δαπάναις καὶ ἄνευ ὑποχρεωτικῆς ἐπεμβάσεως, μεσολαβήσεως ἢ προσεπικλήσεως τοῦ δημοσίου ἢ τῆς Ζαππείου Ἐπιτροπῆς καὶ τῶν ὀργάνων αὐτῆς, τῶν ὁποίων ὅμως τοὺς ἀντιπροσώπους οἰκονομικοὺς ἐφόρους ἢ ἐπόπτας τῶν κτημάτων ὀφείλουσι νὰ εἰδοποιῶσι περὶ πάσης τοιαύτης ἀποπείρας ἐντὸς πέντε τὸ πολὺ ἡμερῶν, ἀφ' ἧς αὕτη ἐνεργηθῇ ἐγγράφως, καὶ ἐπὶ ποδείξει, ἀφιεμένου εἰς τοὺς τελευταίους τούτους τοῦ δικαιώματος νὰ ἐπέμβωσιν ἢ ἐνεργήσωσι δικαστικῶς ἢ διοικητικῶς ὅ,τι ἂν κρίνωσιν ἀναγκαῖον, χωρὶς ἐν ἑκατέρᾳ τῶν περιστάσεων τούτων νὰ δικαιῶνται οἱ ἐνοικιασταί, ὅπως ἐγείρωσιν ὁποιανδήποτε ἀξίωσιν ἀποζημιώσεως. Διὰ πᾶσαν παράβασιν τῶν ὅρων τούτων οἱ ἐνοικιασταὶ ὑπόκεινται εἰς ποινικὴν ῥήτραν ἀξίας δεκαπλασίας πρὸς τὴν ἐκ ταύτης προξενηθησομένην ζημίαν, εἰσπραττομένην διοικητικῶς, ἅμα βεβαιωθῇ ὅτι ἐγένετο ὁποιαδήποτε καταπάτησις ἢ ζημία τοῦ κτήματος ἢ ἀπόπειρα τοιαύτης μὴ ἀναγγελθεῖσα εἰς τοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Ζαππείου Ἐπιτροπῆς, διὰ πρωτοκόλλου τῶν ἀντιπροσώπων τούτων, τῶν οἰκείων Οἰκονομικῶν Ἐφόρων καὶ τῶν ἁρμοδίων Εἰρηνοδικῶν, ἐν ᾧ ὁρισθήσεται ἡ προξενηθεῖσα ζημία καὶ ἡ ἐπιβλητέα ῥήτρα καὶ τὸ ὁποῖον θεωρεῖται ἐκτελεστόν, ἐὰν ἐντὸς δεκαπέντε ἡμερῶν, ἀφ' ἧς κοινοποιηθῇ πρὸς τοὺς ἐνοικιαστάς, δὲν ἐφεσιβληθῇ καὶ δὲν ἀκυρωθῇ ἢ μεταρρυθμισθῇ δι' ἀποράσεως τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργείου, ἥτις θεωρεῖται ἀνέκκλητος.

Ἐκτὸς τῆς ποινῆς ταύτης οἱ ἐνοικιασταὶ δύνανται νὰ ἀποβληθῶσι τῶν κτημάτων, ἐνεργουμένης νέας αὐτῶν ἐνοικιάσεως, καὶ νὰ ὑποχρεωθῶσιν εἰς τὴν πληρωμὴν ὅλων τῶν δεδουλευμένων τε καὶ μὴ δόσεων ὁλοκλήρου τοῦ πενταετοῦς ἐνοικίου διὰ πᾶσαν τῶν προκειμένων ὅρων παράβασιν. Ἐν περιπτώσει δὲ καθ' ἣν ἡ καταπάτησις δὲν ἤθελεν ἀνακαλυφθῇ ἀμέσως καὶ μέχρι λήξεως τῆς ἐνοικιάσεως, ὑπόκεινται οἱ ἐνοικιασταὶ καὶ ἐγγυηταὶ αὐτῶν εἰς τὴν πληρωμὴν τῆς αὐτῆς ποινικῆς ῥήτρας, ἐὰν αὕτη βεβαιωθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ἐντὸς ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς λήξεως, τῆς ἐνοικιάσεως, ὑπεγγύου θεωρουμένης πρὸς ἐξόρλησιν τῆς παρ' αὐτῶν δοθησομένης ἐγγυήσεως, οὔτε δικαιοῦνται νὰ προσφύγωσιν εἰς τὰ δικαστήρια πρὸς ἀνάστολὴν τῆς ἐκτελέσεως τῆς ὡς εἴρηται ἐκδοθησομένης ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργείου ἀποράσεως καὶ τῆς εἰσπράξεως τῆς ἐπιβληθησομένης ῥήτρας, ἅτε θεωρούμενοι ὡς παραιτηθέντες οἰκειοθελῶς παντὸς τοιούτου δικαιώματος καὶ ἐνδίκων μέσων διὰ τῆς εἰς τοὺς ὅρους τῆς παρούσης προσχωρήσεώς των· ὑπόκεινται προσέτι οἱ ἐνοικιασταὶ εἰς ποινικὴν καταδίωξιν, ἂν ἡ καταπάτησις ἀποδειχθῇ ὅτι ἐγένετο ἐν γνώσει αὐτῶν, ἐξ ἰδιοκτησίας καὶ ἐν κακοπιστίᾳ.

5) Ὑπεισερχόμενοι εἰς τὴν θέσιν καὶ τὰ δικαιώματα τοῦ ἰδιοκτήτου οἱ ἐνοικιασταὶ ἅμα τῇ εἰς τὰ κτήματα ἐγκαταστάσει αὐτῶν, ὀφείλουσι νὰ τηρῶσιν ἀπάσας τὰς μεταξὺ αὐτοῦ (τοῦ ἰδιοκτήτου) καὶ τῶν καλλιεργητῶν ἢ ἐκμισθωτῶν ὑφισταμένας ἐγγράφους ἢ προφορικὰς συμφωνίας καὶ τὰς καθιερωμένας συνηθείας, ὑπεύθυνοι ὄντες διὰ πᾶσαν αὐτῶν παράβασιν καὶ πᾶσαν ἐκ ταύτης προξενηθησομένην εἰς τὰ κτήματα καὶ τὸ δημόσιον ζημίαν. Δικαιοῦνται δὲ νὰ ἀπολαμβάνωσι τὸ καθιερωμένον δικαίωμα (γεώμορον) ἐξ ἁπάντων ἐν γένει τῶν ἐν τοῖς κτήμασι παραγομένων πρωΐμων καὶ ὀψίμων δημητριακῶν καρπῶν καὶ προϊόντων, μηδενὸς ἐξαιρουμένου προϊόντος, πλὴν τοῦ εἰσοδήματος τῶν ὑπὸ τῶν καλλιεργητῶν κατεχομένων καὶ καλλιεργουμένων ἀμπέλων καὶ λαχανοκήπων, ἐὰν αἱ ἐκτάσεις αὐτῶν δὲν ὑπερβαίνωσι τοὺς ὅρους τῆς παρούσης· ὡς καὶ ἅπαντα τὰ εἰσοδήματα τῶν παραρτημάτων καὶ παρακολουθημάτων αὐτῶν, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐγκατασταθῶσιν ὁριστικῶς ἐν αὐτοῖς. Δὲν δικαιοῦνται ὅμως εἰς τὴν ἀπολαβὴν δικαιώματός τινος ἐκ τῆς τυχὸν παραταθησομένης συγκομιδῆς τῶν πρωΐμων καὶ ὀψίμων δημητριακῶν καρπῶν τοῦ ἔτους 1897, ἅτε ἀνήκοντος τούτου εἰς τοὺς τέως ἐνοικιαστὰς τῶν κτημάτων, ὡς ἐπίσης ἀφ' ἑτέρου ἡ ἀπολαβὴ τοῦ δικαιώματος τῆς τυχὸν παραταθησομένης πέραν τῆς ὡς ἀνωτέρω ὁριζομένης λήξεως τῆς ἐνοικιάσεως ταύτης, ἤτοι τοῦ ἔτους 1902, συγκομιδῆς τῶν πρωΐμων καὶ ὀψίμων δημητριακῶν καρπῶν τῶν διαφόρων κτημάτων θέλει ἀνήκει εἰς τοὺς ἤδη ἀναδειχθησομένους ἐνοικιαστάς. Ὑποχρεοῦνται δὲ οἱ ἐνοικιασταὶ τῶν ὑπὸ τοὺς ἀριθμοὺς 1 ἕως 4 ἐν ἀρχῇ τῆς παρούσης κατονομαζομένων ὡς ἀνωτέρω χωρίων, ἤτοι Μπακρατσίου, Σουϊκλῆ, Ψυχικοῦ, Τε-

κελῆ, Ταουσὰν καὶ Λαζαρμπούγας, κατὰ τὴν ἀνέκαθεν ἐπικρατοῦσαν ἐν τοῖς χωρίοις (τσιφλικίοις) τούτοις συνήθειαν νὰ χορηγῶσι κατ' ἔτος δωρεὰν καὶ ἐγκαίρως τὸν ἀναγκαιοῦντα εἰς τοὺς καλλιεργητὰς (κολλίγους) σπόρον σίτου καὶ κριθῆς. Ἀλλ' ἐὰν ἡ σπορὰ ἀρχίσῃ πρὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἐγκρίσεως πρὸς τοὺς ἀναδειχθησομένους ἐνοικιαστὰς καὶ ὁ σπόρος καταβληθῇ ὑπὸ τῶν ἰδίων καλλιεργητῶν, οἱ ἐνοικιασταὶ ὑποχρεοῦνται νὰ πληρώσωσι τὸ ἀντίτιμον τοῦ καταβληθησομένου σπόρου κατὰ τὰς ὁρισθησομένας διὰ πρωτοκόλλου τοῦ νομάρχου, οἰκονομικοῦ ἐφόρου καὶ δημάρχου Λαρίσης τιμάς. Προσέτι ὀφείλουσι νὰ καταβάλλωσιν οἱ ἐνοικιασταὶ τῶν ὡς ἀνωτέρω κατονομαζομένων κτημάτων τοῦ διαμερίσματος Λαρίσης (Ρεβενίων) τὸ ἥμισυ τῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐργατῶν τοῦ θερισμοῦ τῶν ἐσπαρμένων σίτου καὶ κριθῆς, ἅτε τοῦ ἑτέρου ἡμίσεος τῶν ἡμερομισθίων τούτων μετὰ τῆς διατροφῆς τῶν ἐργατῶν ἐπιβαρύνοντος τοὺς καλλιεργητὰς (κολλίγους). Ἐν καιρῷ δὲ τῆς συγκομιδῆς τῶν δημητριακῶν τούτων καρπῶν, ἤτοι τῶν ἀλωνίων, οἱ ἐνοικιασταὶ τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος κτημάτων (τσιφλικίων) θὰ διανέμωνται ἐξ ἴσου εἰς δύο ἴσας μερίδας μετὰ τῶν καλλιεργητῶν αὐτῶν τοὺς παραχθησομένους καρποὺς σίτου καὶ κριθῆς· ἐκ δὲ τῶν ἄλλων παραχθησομένων ἐπὶ τοῖς ἰδίοις κτήμασι δημητριακῶν καρπῶν, οἷον βρώμης, ἀραβοσίτου, σησαμίου, ῥεβινθίων κλπ. (ἐκτὸς τῆς ῥόβης, δι' ἣν προβλέπει ἰδιαιτέρα διάταξις), δι' οὓς δὲν ὑποχρεοῦνται οἱ ἐνοικιασταὶ νὰ χορηγῶσι δωρεὰν τὸν σπόρον, κατὰ τὴν συγκομιδὴν τούτων οἱ μὲν ἐνοικιασταὶ θὰ ἀπολαμβάνωσιν ὡς δικαίωμα (γεώμορον) τὸ ἓν τρίτον τοῦ παραχθησομένου ἐξ ἑκάστου εἴδους ποσοῦ ἀνεξόδως, οἱ δὲ καλλιεργηταί, οἵτινες θὰ καταβάλωσι τὸν σπόρον ὡς καὶ πάντα τὰ ἔξοδα τῆς καλλιεργείας καὶ συγκομιδῆς αὐτῶν, θέλουσιν ἀπολαμβάνει τὰ δύο τρίτα τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος δημητριακῶν καρπῶν.

Οἱ ἀναδειχθησόμενοι δὲ ὡς ἐνοικιασταὶ τῶν ὑπὸ τοὺς ἀριθμοὺς 5 ἕως 11 ἐν ἀρχῇ τῆς παρούσης κατονομαζομένων χωρίων (τσιφλικίων) τοῦ νομοῦ Τρικκάλων, ἤτοι Καρδιτσομαγούλας καὶ Ματαραγγιτάδων, Μαγουλίτσης καὶ Μπαλτσακίου, Μεγάλων Καλυβίων, Ἁγίας Κυριακῆς, Καρυῶν, Μικρᾶς Πολιάνας καὶ Παπαράντζας, δὲν ὑποχρεοῦνται νὰ χορηγῶσι δωρεὰν τὸν ἀναγκαιοῦντα εἰς τοὺς καλλιεργητὰς (κολλίγους) σπόρον ὅλων ἀνεξαρτήτως τῶν καλλιεργουμένων ἐν αὐτοῖς δημητριακῶν καρπῶν, ὀσπρίων, βάμβακος, καπνοφυτειῶν, μποστανίων κλπ., ἅτε καταβαλλομένου ὁλοκλήρου τούτου (τοῦ σπόρου) κατὰ τὴν ἀνέκαθεν ἐπικρατοῦσαν συνήθειαν, καθὼς καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν ἐξόδων τῆς καλλιεργείας καὶ συγκομιδῆς τῶν ὡς εἴρηται καλλιεργουμένων παντὸς εἴδους καρπῶν καὶ προϊόντων, ὑπὸ τῶν καλλιεργητῶν. Ἐν καιρῷ δὲ τῆς συγκομιδῆς πάντων τῶν καρπῶν τούτων κλπ., οἱ μὲν καλλιεργηταὶ (κολλῖγοι) ἀπολαμβάνουσι τὰ δύο μερίδια, ἤτοι τὰ δύο τρίτα, οἱ δὲ ἐνοικιασταὶ τὸ ἓν μερίδιον, ἤτοι τὸ ἓν τρίτον, ἐκ τῶν ἐν γένει παραχθησομένων ἐξ ἑκάστου εἴδους προϊόντων τούτων ἀνεξόδως. Ἁπάντων δὲ τῶν ἐνοικιαζομένων Ζαππείων κτημάτων (τσιφλικίων) οἱ καλλιεργηταὶ εἰσὶν ὑποχρεωμένοι νὰ μεταφέρωσιν ἰδίαις αὐτῶν δαπάναις εἰς τὰς ἐν τοῖς οἰκείοις κτήμασι (χωρίοις) ὑπαρχούσας ἀποθήκας τῶν ἐνοικιαστῶν τοὺς ἀναγκαιοῦντας εἰς τούτους κατὰ τοὺς περὶ διανομῆς ὅρους καρπούς.

6) Οἱ ἐνοικιασταὶ ὀφείλουσι νὰ χορηγῶσιν εἰς ὁντινα ἐκ τῶν ὑφισταμένων ἢ προσληφθησομένων καλλιεργητῶν (κολλίγων), ὅστις δὲν ἔχει καὶ ἤθελε ζητήσει νὰ ἐμφυτεύσῃ ἀμπέλους, ἕκτασιν γαιῶν ἢ ἀμπέλων ὑπαρχουσῶν οὐχὶ ἀνωτέραν τῶν δύο στρεμμάτων. Ἐὰν δὲ ὁ καλλιεργητὴς κατέχῃ ἤδη ἄμπελον ἐκτάσεως μικροτέρας τῶν δύο στρεμμάτων, δικαιοῦται νὰ προσαυξήσῃ ταύτην μέχρι τῆς ὡς ἀνωτέρω ὁριζομένης ἐκτάσεως. Ἐπίσης ὀφείλουσι νὰ χορηγῶσιν εἰς ἕκαστον τῶν καλλιεργητῶν ἐν τοῖς προαυλίοις τῶν οἰκιῶν, ἐν αἷς κατοικοῦσι, καὶ μέχρι δύο στρεμμάτων κήπους πρὸς καλλιέργειαν τῶν χρησίμων αὐτοῖς διὰ τὰς οἰκογενειακάς των ἀνάγκας λαχανικῶν καὶ ὀσπρίων ὡς καὶ γρασιδίων, ἐξ ὧν οὐδὲν δικαιοῦνται οἱ ἐνοικιασταὶ νὰ λάβωσι δικαίωμα, ἐκτὸς ἂν ἡ περιφέρεια τῶν κήπων καὶ ἀμπέλων τυγχάνῃ ἀνωτέρας ἐκτάσεως τῶν δύο στρεμμάτων ἑκάστη, ὁπότε ἐκ τῆς παραγωγῆς τῆς ἐπὶ πλέον τούτων ἐκτάσεως οἱ ἐνοικιασταὶ δικαιοῦνται νὰ λαμβάνωσι τὸ τρίτον τοῦ εἰσοδήματος.

Πρὸς τούτοις δὲν δύνανται νὰ ἀρνηθῶσιν εἰς τοὺς καλλιεργητὰς οἱ ἐνοικιασταὶ νὰ καλλιεργῶσιν ἐν ταῖς ἄλλαις γαίαις τῶν κτημάτων τὴν ἀναγκαιοῦσαν πρὸς τροφὴν τῶν ἀροτήρων κτηνῶν ῥόβην καθὼς καὶ τὰ οἰκιακῆς χρήσεως διάφορα ὄσπρια καὶ μποστάνια κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν συνήθειαν, καθ' ἣν οἱ καλλιεργηταὶ δικαιοῦνται κατὰ τὴν συγκομιδὴν νὰ κρατήσωσιν ἄνευ πληρωμῆς δικαιώματός τινος πρὸς τοὺς ἐνοικιαστὰς ἐκ μὲν τῆς παραχθησομένης ῥόβης ἀνὰ κοιλὰ ἑπτὰ δι' ἕκαστον ἀροτριῶν κτῆνος, ὅπερ ὁ καλλιεργητὴς διατηρεῖ καὶ ἐργάζεται, ἐκ δὲ τῶν παραχθησομένων διαφόρων ὀσπρίων ἀνὰ ὀκάδας ὀγδοήκοντα (ἀριθ. 80) ἐν ὅλῳ ἐξ ὅλων τῶν εἰδῶν δι' ἕκαστον ζεῦγος κτηνῶν, δι' ὧν ὁ καλλιεργητὴς ἀροτριᾷ τὰς ὑπ' αὐτοῦ καλλιεργουμένας καὶ σπειρομένας γαίας, τουτέστι δι' ἕκαστον ἐν ἐνεργείᾳ ἄροτρον (ἀλέτρι), ἤτοι ἐὰν ὁ καλλιεργητὴς διατηρῇ καὶ ἐργάζεται μὲ ἓν ζεῦγος ἀροτριώντων κτηνῶν (ἓν ἄροτρον), θέλει κρατεῖ ἐκ τοῦ ὅλου τῆς παραγωγῆς τῶν ὀσπρίων [illegible] ὀγδοήκοντα, ἐὰν δὲ δύο ζεύγη κτηνῶν (δύο ἄροτρα) τὸ διπλάσιον τοῦ ἀνωτέρω ποσοῦ, καὶ οὕτω καθεξῆς, καὶ ἐκ τῶν μποστανίων τὰ πρὸς οἰκιακὴν χρῆσιν τῶν καλλιεργητῶν ἀπαιτούμενα. Ἐὰν ἐὲ, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ὑπὸ τῶν καλλιεργητῶν κρατηθησομένων, κατὰ τὴν ἀνωτέρω διάταξιν, ῥόβης, ὀσπρίων, καρπῶν μποστανίων κλπ., ἡ παραχθησομένη τῶν προϊόντων τούτων ποσότης ὑπερβαίνῃ τὰ ἀνωτέρω ποσὰ καὶ τῶν πρὸς οἰκιακὴν χρῆσιν τούτων καρπῶν μποστανίων, ἐκ τῆς ὑπερβαλλούσης ταύτης ποσότητος τῶν ὡς εἴρηται εἰδῶν οἱ μὲν ἐνοικιασταὶ θὰ λαμβάνωσιν ὡς δικαίωμα (γεώμορον) τὸ ἓν μερίδιον, ἤτοι τὸ ἓν τρίτον ἐξ ἑκάστου εἴδους, οἱ δὲ καλλιεργηταὶ τὰ δύο μερίδια ἢ τὰ δύο τρίτα.

Ἐπίσης δὲν δύνανται οἱ ἐνοικιασταὶ νὰ ἀρνηθῶσι τοῖς καλλιεργηταῖς τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ κόπτωσι τὸν ἀναγκαιοῦντα διὰ τὰ ζῷά των χόρτον καὶ νὰ βόσκωσι δωρεάν, κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν ἐν γένει εἰς τὰ ἐν Θεσσαλίᾳ τσιφλίκια συνήθειαν, ἐν ταῖς μὴ καλλιεργουμέναις ἐκτάσεσι τῶν κτημάτων καὶ ταῖς λεγομέναις καλαμιαῖς τὰ ἀροτριῶντα κτήνη των, ἕως εἴκοσι καὶ πέντε (25) τοὐλάχιστον αἰγοπρόβατα καὶ ἕως τρία ἄλλα χονδρικὰ ζῷα δι' ἕκαστον ζεῦγος ἀροτριώντων κτηνῶν, τὰ ὁποῖα διατηρεῖ καὶ ἐργάζεται ἕκαστος καλλιεργητής, ἐὰν δὲ οὗτος διατηρῇ καὶ ἐργάζεται διὰ δύο ζευγῶν (δύο ἀρότρων), τὸ διπλάσιον τοῦ ἀνωτέρω ποσοῦ ζῴων καὶ οὕτω καθεξῆς, ἐκτὸς ἐὰν οἱ καλλιεργηταὶ διατηροῦσι πλείονα ἀριθμὸν τῶν ἀνωτέρω σημειουμένων ζῴων, ὁπότε, μόνον τῇ συγκαταθέσει τῶν ἐνοικιαστῶν καὶ ἐπὶ ἀποδόσει ἀναλόγου πρὸς αὐτοὺς δικαιώματος βοσκῆς, δύνανται νὰ βόσκωσι τὰ πλεονάζοντα ταῦτα ἐντὸς τῆς περιφερείας τῶν κτημάτων.

Καὶ μόνον οἱ καλλιεργηταὶ τοῦ κτήματος Καρδιτσομαγούλας ἐξαιροῦνται, δικαιούμενοι νὰ βόσκωσι δωρεὰν ὅσα μικρὰ καὶ μεγάλα ζῷα ἔχουσιν. Ἀλλ' ἐκ τούτων καὶ ἐν γένει τῶν σχετικῶν ὅρων τῆς παρούσης οὐδὲν προσγεννᾶται δικαίωμα τοῖς καλλιεργηταῖς (κολλίγοις), οἵτινες ἐξακολουθοῦσι θεωρούμενοι ὡς ἁπλοῖ τοιοῦτοι προστατευόμενοι ἢ εὐεργετούμενοι ὑπὸ τοῦ ἰδιοκτήτου.

7) Οἱ ἐνοικιασταὶ δικαιοῦνται νὰ ἐνεργῶσι πᾶσαν καλλιέργειαν, ἣν ἤθελον κρίνει ὠφέλιμον καὶ μὴ ζημιοῦσαν τὸ κτῆμα, εἴτε διὰ τῶν ὑπαρχόντων καλλιεργητῶν (κολλίγων) καὶ ἀπὸ κοινοῦ μετ' αὐτῶν κατὰ τὰς ἐπικρατούσας συνηθείας, εἴτε δι' ἴδιον αὐτῶν λογαριασμὸν καὶ δι' ἰδίων ἐργατῶν καὶ καλλιεργητῶν (κουλουκίων), νὰ ἐμφυτεύσωσιν ἀμπέλους ἢ οἱανδήποτε ἄλλην φυτείαν ἢ δένδρα, νὰ κατασκευάζωσι καὶ ἄλλας οἰκίας πρὸς κατοικίαν νέων καλλιεργητῶν, νὰ ἀνασκευάζωσι τοὺς τυχὸν ὑπάρχοντας καὶ ἐν ἀχρηστίᾳ εὑρισκομένους ὑδρομύλους ἢ ἄλλα κτίρια καὶ οἰκοδομὰς καὶ ἐν γένει νὰ ἐπιφέρωσι, πάντοτε τῇ συγκαταθέσει τῆς Ζαππείου ἐπιτροπῆς οἱανδήποτε διοχέτευσιν ὑδάτων ὠφέλιμον πρὸς βελτίωσιν τῆς καλλιεργείας τῶν κτημάτων καὶ τῶν παραρτημάτων αὐτῶν. Ἀλλ' ἐκ πάντων τούτων οἱ ἐνοικιασταὶ οὐδὲν δύνανται νὰ προσαποκτήσωσι δικαίωμα ὁποιασδήποτε ἀξιώσεως ἢ ἀποζημιώσεως· πᾶσαι δὲ αἱ ἐνεργηθησόμεναι ἐμφυτεύσεις, ἀνασκευαὶ καὶ βελτιώσεις περιέρχονται αὐτοδικαίως, ἀφ' ἧς γείνωσι, καὶ μένωσι μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ἐνοικιάσεως εἰς τὰ κτήματα καὶ τὸν κύριον αὐτῶν ἄνευ οὐδεμιᾶς διὰ ταύτας ἀποζημιώσεως.

8) Ἡ Ζάππειος ἐπιτροπὴ δὲν ὑποχρεοῦται κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἐνοικιάσεως καὶ καθ' ὅλην τὴν πενταετῆ διάρκειαν αὐτῆς εἰς οὐδεμίαν ἐπισκευήν, ἔστω καὶ ἀναγκαίαν καὶ ἀπαραίτητον διὰ τὴν λυσιτελῆ χρῆσιν τῶν οἰκιῶν, [illegible], ἀποθηκῶν, ὑδρομύλων, μαγαζείων καὶ οἱωνδήποτε ἄλλων κτιρίων καὶ παραρτημάτων, χρησιμοποιουμένων εἴτε ὑπὸ τῶν καλλιεργητῶν (κολλίγων) καὶ περεκεντέδων τῶν κτημάτων (τσιφλικίων) εἴτε ὑπὸ τῶν ἀναδειχθησομένων ἐνοικιαστῶν καὶ ὑπενοικιαστῶν αὐτῶν. Τοὐναντίον δὲ οἱ ἀναδειχθησόμενοι ἐνοικιασταὶ ὑποχρεοῦνται νὰ ἐπιφέρωσιν ἀμέσως καὶ ἄνευ ἀναβολῆς πᾶσαν διαρκούσης τῆς μισθώσεως ἀναγκαίαν ἐπισκευὴν εἰς τὰς παρ' αὐτῶν καὶ τῶν ὑπενοικιαστῶν χρησιμοποιουμένας οἰκοδομὰς κλπ., οἷον οἰκήματα ἐπιστασιῶν (κονάκια μετὰ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτῶν, ἀποθήκας, πανδοχεῖα καὶ παντοπωλεῖα (χάνια), μαγαζεῖα, ὑδρομύλους καὶ πᾶν τὸ ὑπὸ τῶν ἐνοικιαστῶν καὶ ὑπενοικιαστῶν χρησιμοποιούμενον κτίριον ἢ κτῆμα, ἰδίαις αὐτῶν δαπάναις, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὰς ὑπὸ τῶν καλλιεργητῶν (κολλίγων) καὶ περεκεντέδων κατοικουμένας καὶ κατεχομένας οἰκοδομὰς κλπ. Διὰ δὲ τὰς δαπάνας ταύτας, καθὼς καὶ δι' ὅσας ἤθελον κάμει, θεωροῦντες τοῦτο εὔλογον εἰς τὰ συμφέροντά των, πρὸς ἐπισκευὴν ἀναγκαίαν ἢ μὴ τῶν ὑπὸ τῶν καλλιεργητῶν καὶ περεκεντέδων κατεχομένων οἰκοδομῶν, οἷον οἰκιῶν,, στάυλων (νταμίων), ἀχυρώνων καλυβῶν κλπ., ὄχι μόνον οὐδεμίαν κατὰ τῆς Ζαππείου ἐπιτροπῆς θὰ ἐγείρωσιν ἀγωγὴν ἢ ἔνστασιν καὶ ἀξίωσιν περὶ ἀποζημιώσεως ἢ μειώσεως τοῦ μισθώματος τῶν κτημάτων, ἀλλὰ καὶ θὰ μένωσιν, ἀφ' ἧς γείνωσιν αἱ ἐπισκευαὶ αὗται, πρὸς ὄφελος τῆς Ζαππείου περιουσίας.

9) Τὰ ἐν τοῖς κτήμασι (τσιφλικίοις) ὑπάρχοντα οἰκήματα ἐπιστασίας καὶ διευθύνσεως (κονάκια) παραχωροῦνται), ἄνευ ἐπίπλων, μετὰ τῶν ἀποθηκῶν, ἀχυρώνων, σταύλων κλπ. εἰς τοὺς οἰκείους ἐνοικιαστάς, οἵτινες ὀφείλουσι νὰ χορηγῶσιν εἰς τοὺς τυχὸν διατηρηθησομένους ἐπόπτας, ἐπιστάτας ἢ ἄλλους ὑπαλλήλους τῆς Ζαππείου ἐπιτροπῆς ἀνὰ ἓν ἢ δύο δωμάτια ὁρισθησόμενα ὑπὸ τοῦ ἐν Θεσσαλίᾳ ἀντιπροσώπου τῆς Ζαππείου ἐπιτροπῆς, καθὼς καὶ χῶρον ἐν τοῖς σταύλοις καὶ ἀχυρῶσιν αὐτῶν διὰ τὴν τοποθέτησιν καὶ τὴν ζωοτροφίαν τῶν ἵππων τῶν ὡς εἴρηται ὑπαλλήλων. Ἐκτὸς τοῦ οἰκήματος (κονακίου) Μεγάλων Καλυβίων, ἔνθα ὁ ἐνοικιαστὴς θὰ παραλάβῃ μόνον τὰ δωμάτια τῆς ἀρκτικῆς πλευρᾶς, ἅπερ κατέχει καὶ ὁ ἤδη ἐνοικιαστής, τὰς ἀποθήκας, σταύλους, ἀχυρῶνας κλπ., οὐχὶ δὲ καὶ τὰ δωμάτια τῆς μεσημβρινῆς πλευρᾶς, ἅπερ θὰ μένωσιν ὡς καὶ ἤδη πρὸς χρῆσιν τῆς γενικῆς διευθύνσεως τῆς Ζαππείου περιουσίας.

10) Εἰς τὸν ἀναδειχθησόμενον ἐνοικιαστὴν τοῦ κτήματος Μπακρατσίου καὶ Σουϊκλῆ θέλουσι παραδοθῆ ὑπὸ τοῦ οἰκείου ἐπόπτου τῶν κτημάτων διὰ πρωτοκόλλου τὰ ἐν τῷ πρώτῳ τῶν ὡς εἴρηται κτημάτων ἐναποτεθειμένα διάφορα γεωργικὰ ἐργαλεῖα καὶ μηχανήματα κλπ., ἅτινα ὑποχρεοῦται νὰ διατηρῇ καὶ φυλάττῃ μέχρις ἀναλήψεως αὐτῶν ὑπὸ τοῦ ἐν Θεσσαλίᾳ ἀντιπροσώπου τῆς Ζαππείου Ἐπιτροπῆς, ἅτε μὴ συμπεριλαμβανόμενα εἰς τὴν ἐνοικίασιν.

11) Οἱ ἐνοικιασταὶ ὀφείλουσι νὰ ἐπιμελῶνται τῆς συντηρήσεως, εὐρύνσεως καὶ ἐκκαθαρίσεως τῶν ὑπαρχόντων καὶ ἀνορυχθησομένων χανδάκων πρὸς διοχέτευσιν τῶν λιμναζόντων ἢ ὑετείων ὑδάτων τῶν ἐν τοῖς κτήμασι πηγῶν, κρηνῶν, ὑδραγωγείων καὶ γεφυρῶν, ὡς καὶ τῶν ὑπαρχόντων καὶ ἀνορυχθησομένων περιμετρικῶν χανδάκων τῶν ὁρίων τῶν κτημάτων καὶ τῶν διαφόρων ὁροσήμων, καθὼς καὶ τῶν ἐν τῷ ἀνωτέρω 9ῳ ὅρῳ τῆς παρούσης μνημονευομένων καὶ ὑπὸ τῶν ἐνοικιαστῶν καὶ ὑπενοικιαστῶν αὐτῶν κατεχομένων καὶ χρησιμοποιουμένων οἰκοδομῶν, οἷον οἰκημάτων ἐπιστασιῶν (κονακίων) μετὰ τῶν λοιπῶν παραρτημάτων αὐτῶν, ἀποθηκῶν, χανίων, μαγαζείων, ὑδρομύλων κλπ. Ἐπίσης ὀφείλουσι νὰ συντηρῶσι τὰς ἐν τοῖς κτήμασιν ὑπαρχούσας φυτείας καὶ τὰ δένδρα καὶ τὰ δάση, μὴ ἐπιτρέποντες ἐν τοῖς τελευταίοις τούτοις ὑλοτομίαν ἢ βοσκὴν ζώων ἐπιβλαβῶν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν καὶ συντήρησίν των, ὑπεύθυνοι ὄντες διὰ πᾶσαν εἰς ταῦτα πάντα, τὰ ἐν τῷ παρόντι ὅρῳ καθοριζόμενα, προξενηθησομένην ζημίαν, ἥτις, βεβαιουμένη διὰ πρωτοκόλλου ὑπὸ πραγματογνώμονος διοριζομένου ὑπὸ τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Ζαππείου ἐπιτροπῆς, εἰσπράττεται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ πρωτοκόλλου τούτου διοικητικῶς παρὰ τῶν ἁρμοδίων ταμιῶν. Ἂν οἱ ἐνοικιασταὶ δυστροπήσωσιν εἰς τὴν πληρωμὴν τῆς ὁρισθησομένης ὑπὸ τῶν πραγματογνωμόνων ζημίας καὶ ἐν γένει ἐν περιπτώσει παραβιάσεως τῶν ἐν τῷ ὅρῳ τούτῳ διαγραφομένων ὑποχρεώσεών των, δύνανται νὰ κηρυχθῶσιν ἔκπτωτοι τῆς ἐνοικιάσεως καὶ νὰ ἀποβληθῶσι τῶν κτημάτων, ἐνεργουμένου ἀναπλειστηριασμοῦ εἰς βάρος καὶ ἐπὶ κινδύνῳ αὐτῶν δι' ἀποφάσεως τῆς Ζαππείου ἐπιτροπῆς, καθ' ἧς δὲν δικαιοῦνται νὰ προσφύγωσιν εἰς τὰ δικαστήρια.

12) Ὁ ἀναδειχθησόμενος ἐνοικιαστὴς τοῦ ὑπὸ τὸν αὔξ. ἀριθ. 10 ἐν ἀρχῇ τῆς παρούσης σημειουμένου κτήματος Μικρᾶς Πολιάνας ὑποχρεοῦται ἀπὸ τοῦ πρώτου ἔτους τῆς ἐν αὐτῷ ἐγκαταστάσεώς του νὰ ἐπιχειρήσῃ δι' ἰδίων αὐτοῦ ἐργατῶν καὶ ἐξόδων τὴν ἐκχέρσωσιν ὅλων τῶν ἐν τῷ κτήματι τούτῳ σποραδικῶς εὑρισκομένων λοχμωδῶν δασικῶν ἐκτάσεων καὶ τὴν τελείαν ἐκρίζωσιν τῶν ἐν ταῖς γαίαις ταύταις φυομένων θάμνων καὶ δενδρυλλίων κτλ. (πατουλιαίς), εἰς τρόπον ὥστε αἱ λοχμώδεις αὗται δασώδεις γαῖαι νὰ καταστῶσιν ἅπασαι ἐντὸς τῶν τριῶν πρώτων ἐτῶν τῆς

ἐνοικιάσεως ἀρόσιμοι καὶ καλλιεργήσιμοι, ἐξαιρουμένου μόνον τοῦ ἐξ ἑπτακοσίων ὡς ἔγγιστα στρεμμάτων συνισταμένου χώρου τοῦ κατεχομένου ὑπὸ τοῦ δάσους τοῦ ὀνομαζομένου «Ὁμεραγάτικον ἢ Σμεραγάτικον», ὅπερ θέλει διατηρηθῆ ἀνέπαφον, ἡ δὲ ἐκκαθάρισις καὶ ἀραίωσίς του θέλει γενῆ τῇ ἐπιμελείᾳ τῆς Ζαππείου Ἐπιτροπῆς, ἀπαγορευομένης εἰς τὸν ἐνοικιαστὴν τοῦ εἰρημένου κτήματος τῆς ἐν αὐτῷ (τῷ δάσει) εἰσαγωγῆς ζώων πρὸς βόσκησιν καὶ πάσης οἱασδήποτε ὑλοτομίας.

13) Οἱ ἐνοικιασταὶ οὐδένα ἐκ τῶν ἐν τοῖς κτήμασι (τσιφλικίοις) ὑπαρχόντων καλλιεργητῶν (κολλίγων) ἢ καὶ τῶν οἰκογενειῶν τῶν λεγομένων περεκεντέδων, τῶν στερουμένων ἀρρένων προσώπων ἡλικίας ἄνω τῶν 18 ἐτῶν, δικαιοῦνται νὰ ἀποβάλωσι τῶν κτημάτων καὶ τῶν οἰκιῶν, εἰς ἃς κατοικοῦσι, παρ' ὧν περεκεντέδων ἄλλως δικαιοῦνται οἱ ἐνοικιασταὶ νὰ λαμβάνωσι τὸ σύνηθες ἐνοίκιον κατοικίας. Ἐπίσης δὲν δικαιοῦνται ν' ἀποβάλωσιν ἐκ τῶν κτημάτων καὶ τῶν οἰκιῶν εἰς ἃς κατοικοῦσιν, ἐφ' ὅσον πληρόνεται αὐτοῖς τὸ σύνηθες ἐτήσιον ἐνοίκιον, τὰς οἰκογενείας τῶν παρηκμακότων καὶ μὴ δυναμένων, ὡς ἐκ τῆς πέρυσι τῶν ἑξήκοντα ἐτῶν ἡλικίας των καὶ τῆς στερήσεως ἀρρένων προσώπων κατωτέρας ἡλικίας, νὰ καλλιεργῶσιν· οὐδὲ δύνανται νὰ ἀρνηθῶσι τοῦ νὰ χορηγῶσιν εἰς τοὺς καλλιεργητὰς τῶν οἰκείων κτημάτων τὰς συνήθεις παρ' αὐτῶν καλλιεργουμένας γαίας, ἂν μὴ ἔχωσι πρὸς τοῦτο δεδικαιολογημένους λόγους ἀποδεικνύοντας ὅτι καθίσταται ἐπιζήμιος εἰς τὰ κτήματα ἢ τοὺς ἐνοικιαστὰς ἡ διατήρησίς των, ἀποδειχθῶσι δὲ καὶ ἀναγνωρισθῶσιν οἱ λόγοι οὗτοι ὡς βάσιμοι καὶ ἰσχυροὶ ὑπὸ τοῦ γενικοῦ τῶν κτημάτων διευθυντοῦ καὶ ἐγκριθῶσιν ὑπὸ τῆς Ζαππείου Ἐπιτροπῆς. Προκειμένου ν' ἀποβληθῶσιν ἐκ τῶν κτημάτων, ἢ καὶ νὰ ἀναχωρήσωσιν οἰκειοθελῶς εἷς ἢ πλείονες γεωργοί, οἱ ἐνοικιασταὶ ὀφείλουσι πρὸ δεκαπέντε τοὐλάχιστον ἡμερῶν νὰ εἰδοποιῶσιν ἐγγράφως καὶ διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος τὴν Ζάππειον Ἐπιτροπὴν ἢ τὸν γενικὸν διευθυντὴν τῶν Ζαπ. κτημάτων, ὅπως οὗτος λαμβάνῃ κατὰ τῶν ἀποβαλλομένων ἢ καὶ οἰκειοθελῶς ἀναχωρούντων ἐξασφαλιστικὰ μέτρα διὰ τὰ τυχὸν παρ' αὐτῶν πρὸς τὸν ἰδιοκτήτην ὀφειλόμενα χρέη των, ὑποχρεούμενοι συνάμα οὗτοι οἱ ἐνοικιασταὶ ἵνα τοὺς παρ' αὐτῶν ἀποβαλλομένους ἢ καὶ οἰκειοθελῶς ἀναχωροῦντας καλλιεργητὰς (κολλίγους) ἀντικαθιστῶσιν ἀμέσως δι' ἄλλων ἐργαζομένων καὶ καλλιεργούντων τὸ αὐτὸ ποσὸν σπόρου καὶ τὴν αὐτὴν ἔκτασιν γαιῶν.

14) Οἱ ἐνοικιασταὶ ὑπόσχονται καὶ ὑποχρεοῦνται νὰ παραδέχωνται καὶ νὰ ἐναποταμιεύωσιν ἐν ταῖς ἀποθήκαις τῶν κτημάτων τοὺς δημητριακοὺς καρπούς, οὓς θέλουσι τοῖς παραδίδει οἱ καλλιεργηταὶ ἀπέναντι τῶν πρὸς τὸν ἰδιοκτήτην (Ζάππειον Ἐπιτροπὴν) χρεῶν των καὶ τοὺς ὁποίους ὀφείλουσι νὰ παραδώσωσιν οἱ ἐνοικιασταὶ εἰς τοὺς ἐν Θεσσαλίᾳ ἀντιπρόσωπον καὶ ὑπαλλήλους τῆς Ζαππείου Ἐπιτροπῆς, ἅμα ὡς ἤθελον τοῖς ζητηθῶσιν.

15) Οἱ ἐνοικιασταὶ δικαιοῦνται καὶ δύνανται νὰ ὑπενοικιάζωσι πάντα τὰ καὶ μέχρι τοῦδε ἐκμισθούμενα παραρτήματα καὶ ἐξαρτήματα τῶν κτημάτων, οἷον ὑδρομύλους, παντοπωλεῖα (χάνια), λιβάδια, βοσκοτόπους καὶ λοιπὰ τοιαῦτα, νὰ δίδωσι πρὸς καλλιέργειαν γαίας τῶν κτημάτων μὲ τὸ λεγόμενον δικαίωμα τοῦ ἀντισπόρου καὶ συνάπτωσι καὶ συνομολογῶσιν οἱασδήποτε τοιαύτας ἐκμισθωτικὰς συμφωνίας, ἡ διάρκεια τῶν ὁποίων δὲν δύναται νὰ ἐκτείνηται πέραν τῆς διαρκείας τῆς τῶν κτημάτων ἐνοικιάσεως, ἀλλ' ὀφείλουσι νὰ εἰδοποιῶσι περὶ τούτων πάντων τὸν ἐν Θεσσαλίᾳ ἀντιπρόσωπον καὶ τοὺς ὑπαλλήλους τῆς Ζαππείου Ἐπιτροπῆς καὶ ν' ἀποστέλλωσιν αὐτοῖς ἐπίσημα ἀντίγραφα τῶν συνταχθησομένων συμφωνητικῶν καὶ νὰ καθιστῶσι γνωστὸν εἰς τοὺς ἐκμισθωτὰς ὅτι τὸ συνομολογηθησόμενον μίσθωμα θεωρεῖται ὑπέγγυον διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ ἐνοικίου τοῦ ὅλου κτήματος, ὅπερ ὁλόκληρον δὲν δύνανται νὰ ὑπενοικιάσωσιν εἰς ἄλλους ἄνευ ἐγκρίσεως καὶ συγκαταθέσεως τῆς Ζαππείου Ἐπιτροπῆς.

16) Οἱ δὲν δικαίωμα δύνανται νὰ ἐγείρωσιν οἱ ἐνοικιασταὶ διὰ τοὺς καρποὺς καὶ τὰ εἰσοδήματα τοῦ ἔτους 1897 ἢ τῶν παρελθόντων ἐτῶν ἢ τὰ ἐκ τούτων ἢ ἄλλων αἰτιῶν ὀφειλόμενα εἰς τὸν ἰδιοκτήτην.

17) Οἱ ἐνοικιασταὶ εἶναι ὑπόχρεοι εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν δημοσίων καὶ δημοτικῶν φόρων τῶν ἀροτριώντων κτηνῶν τῶν καλλιεργητῶν τῶν κτημάτων (κολλίγων), ὡς καὶ τῶν φόρων τῶν βαρυνόντων τὰ ἴδια αὐτῶν κτήνη, τὰ λιβάδια καὶ τὰς οἰκοδομὰς καὶ τὰ δάση καὶ ἐν γένει τὰ προϊόντα καὶ τὰ εἰσοδήματα τῶν κτημάτων κατὰ τοὺς κειμένους καὶ ἐφεξῆς ψηφισθησομένους νόμους. Δικαιοῦνται δὲ νὰ λαμβάνωσιν ἀπὸ τοὺς καλλιεργητὰς (κολλίγους) οἱ μὲν ἐνοικιασταὶ τῶν χωρίων Μπακρατσίου, Σουϊκλῆ, Ψυχικοῦ, Τεκελῆ, Τσουσὰν καὶ Λαζαρμπούγας τὸ ἥμισυ τῶν ὑπ' αὐτῶν πληρουμένων δημοσίων καὶ δημοτικῶν φόρων τῶν εἰς τοὺς καλλιεργητὰς ἀνηκόντων ἀροτριώντων κτηνῶν, οἱ δὲ ἐνοικιασταὶ τῶν χωρίων Καρδιτσομαγούλας, Ματαραγγιτάδων, Μαγουλίτσας Μπαλτζιακίου, Μεγάλων Καλυβίων, Ἁγίας Κυριακῆς, Καρυῶν, Μικρᾶς Πολιάνας καὶ Παπαράντζας τὰ δύο τρίτα ἐξ αὐτῶν.

18) Οὐδεμίαν δύνανται οἱ ἐνοικιασταὶ νὰ συνομολογήσωσι συμφωνίαν μειοῦσαν ὁπωσδήποτε τὰ ἐπὶ τῶν κτημάτων δικαιώματα τοῦ ἰδιοκτήτου αὐτῶν· πᾶσα δὲ τοιαύτη συμφωνία θεωρεῖται ἄκυρος καὶ ὡς μὴ γενομένη καὶ προκαλεῖ τὴν ἐκ τῶν κτημάτων ἔξωσιν καὶ ἀποζημίωσιν τῶν ἐνοικιαστῶν, ὑποχρεουμένων εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν ἐντεῦθεν προξενηθησομένων εἰς τὸν ἰδιοκτήτην ζημιῶν καὶ ὁλοκλήρου τοῦ ἐνοικίου, δεδουλευμένου τε καὶ μὴ, ἄνευ ἀξιώσεώς τινος πρὸς ἀποζημίωσιν.

19) Τὸ δημόσιον, ὡς κύριος τῶν κτημάτων, καὶ ἡ διαχειριζομένη αὐτὰ Ζάππειος Ἐπιτροπὴ οὐδόλως εὐθύνονται διὰ πᾶσαν ζημίαν τῶν εἰσοδημάτων τῶν κτημάτων, ἐξ οἱασδήποτε αἰτίας καὶ ἐξ ἀνωτέρας βίας ἢ τυχαίας ἢ ἀφορίας προελευσομένην οὐ δὲ τῆς θεομηνίας ἐξαιρουμένης, οὐδὲ δύνανται, διαρκούσης τῆς πενταετοῦς ἐνοικιάσεως, ἕνεκα οἱασδήποτε τοιαύτης ζημίας νὰ ζητήσωσιν οἱ ἐνοικιασταὶ ἐλάττωσιν ἢ ἔκπτωσιν τοῦ συμφωνηθησομένου ἐνοικίου. Ὀφείλουσι μάλιστα καὶ ὑποχρεοῦνται νὰ ἐξασφαλίζωσι τὰ κτήματα καὶ πάντα τὰ παρακολουθήματα καὶ ἐξαρτήματα αὐτῶν ἀπὸ πᾶσαν ἐκ πυρκαϊᾶς ζημίαν ἢ βλάβην καὶ εὐθύνονται διὰ πᾶσαν τοιαύτην, ὑπόχρεοι ὄντες πρὸς ἀποζημίωσιν καὶ διὰ τὴν ἐλαχίστην ἀμέλειαν. Ὡσαύτως δὲν δύνανται οἱ ἐνοικιασταὶ νὰ ζητήσωσι μείωσιν ἢ ἄφεσιν τοῦ ἐνοικίου ἢ οἱανδήποτε ἀποζημίωσιν, ἐὰν ἤθελε τοῖς ἀφαιρεθῇ ἡ νομὴ τῶν ἐν τοῖς ἐνοικιαζομένοις κτήμασι γαιῶν ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει, ἢ λιβαδίων ἢ οἰκοδομήματος καὶ ἐν γένει οἱωνδήποτε ἄλλων ἐν τοῖς ἐνοικιαζομένοις κτήμασι (τσιφλικίοις) ὑπαρχόντων, ἢ καὶ ὅλου τοῦ κτήματος, εἴτε παρὰ γειτόνων εἴτε παρ' οἱωνδήποτε ἄλλων, οὐδὲ ἐὰν αἱ ἐνοικιαζόμεναι πρὸς αὐτοὺς γαῖαι εἰσὶν ὀλιγώτεραι τῶν ἐν τοῖς τίτλοις καὶ ταῖς ἐκθέσεσι τῆς ἀπογραφῆς ἀναγραφομένων.

Ἐπίσης δὲν δικαιοῦνται οἱ ἐνοικιασταὶ νὰ ζητήσωσιν ἐλάττωσιν ἢ ἔκπτωσιν τοῦ ἐνοικίου ἢ οἱωνδήποτε ἄλλων ἀποζημιώσεων ἐκ μέρους τοῦ Δημοσίου ἢ τῆς Ζαππείου

Ἐπιτροπῆς, ἐὰν οἱ καλλιεργηταὶ τῶν κτημάτων ἀρνηθῶσι τὴν πρὸς αὐτοὺς ἀπόδοσιν τῶν ἀναλογούντων αὐτοῖς καὶ διὰ τῆς παρούσης ὁριζομένων δικαιωμάτων, ἀφιεμένου εἰς τοὺς ἐνοικιαστὰς τοῦ δικαιώματος νὰ ἐπιδιώξωσι δικαστικῶς τὰ δίκαιά των, ἰδίαις αὐτῶν δαπάναις καὶ ἄνευ ὑποχρεωτικῆς ἐπεμβάσεως, μεσολαβήσεως ἢ προσεπικλήσεως τοῦ Δημοσίου ἢ τῆς Ζαππείου Ἐπιτροπῆς, καὶ ἀποκειμένου εἰς τὸ Δημόσιον ἢ τὴν Ζάππειον Ἐπιτροπὴν τοῦ δικαιώματος νὰ ἐπέμβωσιν ἢ ἐνεργήσωσι δικαστικῶς ἢ διοικητικῶς ὅ,τι ἂν κρίνωσιν ἀναγκαῖον, χωρὶς ἐν ἑκατέρᾳ τῶν περιπτώσεων τούτων νὰ δικαιῶνται οἱ ἐνοικιασταὶ νὰ ἐγείρωσιν ὁποιανδήποτε ἀξίωσιν ἀποζημιώσεως.

20) Οἱ ἐνοικιασταὶ ὀφείλουσιν εἰς τὸ τέλος τῆς ἐνοικιάσεως νὰ παραδώσωσιν οὐ μόνον τὰ παρ' αὐτῶν ἐνοικιασθησόμενα κτήματα (τσιφλίκια) μετὰ τῶν παραρτημάτων καὶ ἐξαρτημάτων καὶ παρακολουθημάτων αὐτῶν εἰς ἣν καλὴν θέλουσι τὰ παραλάβει κατάστασιν, πλὴν τῶν ὑπὸ τῶν καλλιεργητῶν καὶ παρεκεντέδων κατεχομένων οἰκοδομῶν διὰ τὰς ἐπισκευὰς τῶν ὁποίων δὲν εὐθύνονται κατὰ τὰ ἐκτεθέντα, εὐθύνονται ὅμως διὰ τὰς καθ' ὑπέρβασιν τῆς τακτικῆς καὶ φυσικῆς καὶ τῶν κτιρίων καὶ οἰκοδομῶν τούτων χρήσεως καὶ φθορᾶς αὐτῶν· ἀλλὰ καὶ ἴσην ποσότητα ἐκτάσεως γαιῶν ὡργωμένων καλῶς μὲ δύο ἀλέτρια (διαβασμένα) ὅτην θέλουσι παραλάβει ἑτοίμην πρὸς σπορὰν ὑπό τε τῶν καλλιεργητῶν (κολλίγων) καὶ τῶν δι' ἴδιον λογαριασμὸν καὶ δι' ἰδίων ἐργατῶν τοῦ ἰδιοκτήτου ἢ ἄλλου καλλιεργουμένων γαιῶν (κουλουκίων) τῶν κτημάτων, εἰσκομίσωσι δὲ ἐν τοῖς ἀχυρῶσι τῶν κτημάτων ἐγκαίρως καὶ τὰ ἐκ τῆς ἐσοδείας τοῦ τελευταίου τῆς ἐνοικιάσεως ἔτους 1902 παραχθησόμενα ἄχυρα τὰ πρὸς διατροφὴν τῶν καλλιεργούντων τὰ κτήματα κτηνῶν χρησιμεύοντα καὶ παραδώσωσι καὶ ταῦτα εἰς τοὺς κατὰ τὸ ἔτος 1903 καὶ πέραν ἀναδειχθησομένους ἐνοικιαστὰς ἢ τὸν ἰδιοκτήτην τῶν κτημάτων. Ἐν ἀρνήσει δὲ καὶ παραμελήσει τῶν ὑποχρεώσεών των τούτων, ὑπόκεινται οἱ ἐνοικιασταὶ εἰς πληρωμὴν ἀποζημιώσεως ἐκ δραχμῶν τριάκοντα δι' ἕκαστον στρέμμα γαιῶν μὴ παραδιδόμενον ὡργωμένον καλῶς μὲ δύο ἀλέτρια (διαβασμένον) ἐκ τῶν παραδοθέντων αὐτοῖς εἰς τὴν αὐτὴν κατάστασιν, καὶ δραχμὰς πέντε χιλιάδας (5000) διὰ τὸ τίμημα τοῦ μὴ ἐγκαίρως εἰσκομισθέντος ἐν τοῖς ἀχυρῶσιν ἄχύρου.

21) Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἡ Ζάππειος Ἐπιτροπὴ, ἢ ὁ ἀνεγνωρισμένος ἀντιπρόσωπος αὐτῆς, ἤθελεν ἀποφασίσει ν' ἀνταλλάξῃ γαίας ἢ τεμάχια, ὑπαγομένας ἐν τῇ περιφερείᾳ ἑτέρου γειτνιάζοντος ἢ ἄλλου χωρίου, πρὸς γαίας ἢ τεμάχια τοῦ χωρίου ἐκείνου κειμένας ἐντὸς τοῦ ἐνοικιασθησομένου χωρίου (τσιφλικίου), ἴσης ἢ ἀνωτέρας ἢ καὶ κατωτέρας ἐκτάσεως ἢ ποιότητος, πρὸς καθορισμὸν ἀκριβῆ τῶν ὁρίων, οἱ ἐνοικιασταὶ οὐδεμίαν δύνανται νὰ προβάλωσιν ἀντίρρησιν, οὐδὲ δύνανται νὰ ἐγείρωσιν ἀξιώσιν ἢ ἀπαίτησίν τινα περὶ ἀποζημιώσεώς των, ἐλευθέρου ὄντος τοῦ ἰδιοκτήτου νὰ κανονίσῃ ὡς βούλεται καὶ ὡς συμφέρει αὐτῷ τὰ ὅρια τῶν ἐνοικιασθησομένων κτημάτων (τσιφλικίων) μεταξὺ τῶν συνοριτῶν ἰδιοκτητῶν ἑτέρων γειτονικῶν ἢ ἄλλων χωρίων. Ἐπίσης ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἤθελεν ἀποβῆ κατὰ τοῦ ἰδιοκτήτου ἐκκρεμὴς τις δίκη τυχὸν ὑπάρχουσα ἢ ἐγερθησομένη οἱ ἐνοικιασταὶ οὐδὲν δύνανται νὰ ἀπαιτήσωσιν ἕτερον δικαίωμα ἢ ἀνάλογον ἔκπτωσιν τοῦ ἐνοικίου σχετικῶς πρὸς τὴν ἐπιδικασθησομένην τυχὸν ἔκτασιν κατὰ λόγον τῆς στρεμματικῆς ἐκτάσεως τοῦ ὅλου κτήματος.

22) Οἱ ἀναδειχθησόμενοι ἐνοικιασταὶ δὲν δικαιοῦνται εἰς μείωσιν ἢ ἄφεσιν τοῦ ἐνοικίου ἢ εἰς ἀποζημίωσιν οἱανδήποτε ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι αἱ κρῆναι καὶ τὰ φρέατα τῶν ἐνοικιαζομένων χωρίων δὲν ἔχουσιν ὕδωρ ἀνάλογον, ἢ τὸ ὑπάρχον ἤδη τυχὸν ἐν αὐτοῖς ἐστείρευσεν ἢ διότι αἱ διὰ τῶν ἐνοικιασθησομένων κτημάτων διερχόμεναι αὔλακες ἐστείρευσαν ἢ ἐμειώθη τὸ ὕδωρ αὐτῶν ἐξ οἱασδήποτε αἰτίας, ἔστω καὶ ἐκ θεομηνίας, διότι ἡ Ζάππειος ἐπιτροπὴ δὲν ὑπόσχεται ὅτι τὰ κτήματα ἔχουσι καὶ ὕδατα.

23) Οἱ ἀναδειχθησόμενοι ἐνοικιασταὶ ὄχι μόνον ὀφείλουσι νὰ παραδώσωσι κατὰ τὴν λῆξιν τῆς ἐνοικιάσεως (30 Σεπτεμβρίου 1902) τὰ ἐνοικιασθησόμενα κτήματα μετὰ τῶν παραρτημάτων, ἐξαρτημάτων καὶ παρακολουθημάτων αὐτῶν συμφώνως πρὸς τὰ ὁριζόμενα ἐν τῷ ὡς ἄνω 20ῷ ὅρῳ τῆς παρούσης, ἀλλὰ προσέτι καὶ μὲ τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν καλλιεργητῶν (κολλίγων) Ἄλλως διὰ πᾶσαν ἡμέραν αὐτογνώμονος διαμονῆς των ἐν τοῖς κτήμασι τούτοις ἢ καὶ ἐν οἱῳδήποτε μέρει αὐτῶν πέραν τῆς λήξεως τῆς ἐνοικιάσεως, μέχρι τῆς κατὰ νόμον διαίας ἐξώσεώς των, ὑποχρεοῦνται εἰς πληρωμὴν προσυμφωνημένως εἰς τὸ δημόσιον ἢ τὴν Ζάππειον ἐπιτροπὴν ἀποζημιώσεως δραχμῶν πεντακοσίων (ἀριθ. 500) δι' ἑκάστην ἡμέραν.

24) Πᾶσα παράβασις τῶν ὅρων τῶν παρούσης συνεπάγεται κατὰ τῶν ἐνοικιαστῶν καὶ τῶν ἐγγυητῶν αὐτῶν, ἐκτὸς τῶν εἰδικῶς δι' αὐτοὺς ὁριζομένων, καὶ ποινικὴν ῥήτραν δραχμῶν δεκακισχιλίων, θέλουν δὲ ὑποβάλλεσθαι εἰς προσωπικὴν κράτησιν διά τε τὸ μίσθωμα, τὴν ποινικὴν ῥήτραν καθὼς καὶ πᾶσαν ἄλλην ἀποζημίωσιν οἵ τε ἐνοικιασταὶ καὶ οἱ ἐγγυηταὶ αὐτῶν.

25) Τὰ δικαιώματα τοῦ κήρυκος καὶ τέλη χαρτοσήμων τῶν ἐνοικιαστηρίων καὶ χρεωστικῶν ὁμολογιῶν ἐπιβαρύνουσι τοὺς ἀναδειχθησομένους ἐνοικιαστάς.

Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται ταυτοχρόνως ἐν Λαρίσῃ, Τρικκάλοις καὶ Καρδίτσῃ ὑπὸ τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν, τῶν οἰκονομικῶν ἐφόρων καὶ ταμιῶν καὶ τοῦ διευθυντοῦ ἢ ἀντιπροσώπου τῆς Ζαππείου ἐπιτροπῆς ἢ τῶν οἰκείων ἐποπτῶν τῶν κτημάτων, τὴν 27 Ἀπριλίου 1897, ἡ δὲ ἔγκρισις τοῦ ἀποτελέσματος αὐτῆς ἀπόκειται εἰς τὴν ἐν Ἀθήναις ἐδρεύουσαν Ζάππειον ἐπιτροπήν.

Οἱ κ.κ. δήμαρχοι τῶν δήμων, εἰς οὓς ἀποσταλήσεται ἡ παροῦσα διακήρυξις, παρακαλοῦνται νὰ δημοσιεύσωσι ταύτην ἐγκαίρως καὶ ἀποστείλωσι τὰς ἀποδείξεις τῆς δημοσιεύσεώς της εἰς τὸν ἐν Λαρίσῃ ἐδρεύοντα ἀντιπρόσωπον τῆς Ζαππείου ἐπιτροπῆς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Μαρτίου 1897.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Ἀλέξ. Θ. Ζαΐμης, Κ. Σημαντήρας, Θεμ. Κετσέας.

'Αριθ. 1640.

Περὶ ἐκποιήσεως κτημάτων περιελθόντων εἰς τὸ Δημόσιον ἐκ τῆς Βαλλιανείου δωρεᾶς.

Ο ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΕΦΟΡΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

Δηλοποιεῖ ὅτι·

Συνεπείᾳ τῆς ὑπ' ἀριθ. 98655 ἀπὸ 28 Δβρίου π. ἔ. διαταγῆς τοῦ 'Υπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν καὶ συμφώνως τῷ νόμῳ ,ΒΥΚΘ' τῆς 13 Δβρίου π. ἔ. ἐκτίθενται εἰς Α' ἐπαναληπτικὴν δημοπρασίαν ἐκποιήσεως τὰ εἰς τὸν κάτωθι τῆς παρούσης πίνακα σημειούμενα κτήματα, περιελθόντα εἰς τὸ Δημόσιον ἐκ τῆς Βαλλιανείου δωρεᾶς, καὶ ὅτι τὸ τίμημα τῶν ἐκποιηθησομένων τούτων κτημάτων καταβάλλεται ὁλόκληρον τοῖς μετρητοῖς ὑπὸ τοῦ τελευταίου πλειοδότου ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν, ὡς ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 τοῦ νόμου ,ΒΥΚΘ', κατὰ δὲ τὰ λοιπὰ θέλυσι τηρηθῆ αἱ ἐν τοῖς νόμοις τῆς 13 Νοεμβρίου 1836 καὶ ΙΖ' τῆς 20 Δεκεμβρίου 1863 ἀναγραφόμεναι διατάξεις.

Ἡ δημοπρασία θέλει ἀρχίσει τὴν 28ην Μαρτίου ἐ. ἔ. καὶ θέλει τελειώσει τὴν 30ὴν τοῦ ἰδίου μηνὸς καὶ ἔτους κατὰ τὴν 4ην μ. μ. ὥραν, εἰς τὸν συνήθη τῶν δημοπρασιῶν τόπον.

'Εν 'Αθήναις τὴν 12 Μαρτίου 1897.

'Ο οἰκονομικὸς ἔφορος

Δ. Γιώτης

Εἶδος κτήματος	Ποῦ κεῖται τὸ κτῆμα			Ἔκτασις τοῦ κτήματος			Ἐλάχιστος ὅρος		Τὸ δεκαημόριο		Ὁροθεσία τοῦ κτήματος			
	Δῆμος	Χωρίον	Θέσις	Στρ.	Μετρ	Ἐκ.	Δρ.	Λ.	Δρ.	Λ.	Ἀνατολάς	Δυσμάς	Ἀρκτικῶς	Μεσημβρινῶς
Οἰκόπεδον	'Αθηναίων	'Αθῆναι	Πλατεῖα Συντάγματος 'Οδὸς Ὄθωνος	1	209	15	362745	—	36274	50	Οἰκίαν Μ. Νεγρεπόντη	Κληρονόμοι 'Αποστ. Μπερσῆ	'Οδὸν Ὄθωνος.	Οἰκίαν Μ. Νεγρεπόντη καὶ Στεφάνοβικ.
Οἰκόπεδον	»	»	Πλατεῖα 'Ελευθερίας	0	327	12	6542	40	654	25	'Οδὸς Ψαρομιλίγκου	Οἰκίαν Δ. Πολίτου ἢ Στόκου	'Αρτοποιεῖον Γ. Γιαννέ	Κληρονόμους 'Αμβροσίου Βαφιαδάκη.
'Αγρὸς	»	»	Θυμαράκια	7	559	14	7559	14	755	95	'Οδὸν Πύργου 'Αμαλίας.	Σιδηροδρομ. γραμμὴν Πειραιῶς-Λαρίσης	'Αγρὸν Φύτιζα	'Αγροὺς Π. Βασιλάκου καὶ Μικρολοπούλου.
'Αγρὸς	»	»	»	6	392	12	6392	12	639	25	Γραμμὴ Σιδηροδρ. Π.Δ.Π.	'Αγροὺς Εὐφ. Παππαχρήστου καὶ Δ. Τζαφέρη.	'Αγροὺς Εὐφ. Παπαχρήστου καὶ Δ. Τζαφέρη	'Αγρὸν Δημ. Τζαφέρη

ΤΥΠΟΙΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Η ετήσια απόδοση 1893 η μόνη για την οποία έχουμε ακριβή στοιχεία από τα δημοσιευμένα απογραφικά όρια των αγροτικών περιφερειών είναι δρ. 876 201.50 ενώ η μέση ετήσια απόδοση για τα έτη 1893-1898 είναι δρ. 246300 × 20 = 4926000 και ακόμη.

Κατά την εξαγορά στην περίοδο 1908-1913 η ετήσια απόδοση 303 728 δρ. για 20 χρόνια αντιπροσωπεύει το ποσόν 6 060 000.

Αθροίζοντας τα ετήσια αγροτικά εισοδήματα των ετών 1893-1913 η διαφορά μεταξύ της μέσης ετήσιας απόδοσης δρ. 191 248 $\left(\begin{matrix}246\,300\\293\,032\\331\,933\\303\,728\end{matrix}\right\}$ 1 164 993 $\frac{1/4}{191\,248 \times 20} =$ όλα και όλα αντιπροσωπεύει ποσόν 5 924 960.

Α.' Περίοδος 1893–1898

Αύξ. Αριθ.	Ονομασία Χωρίου	Ετήσιον μίσθωμα Εναρξ. χρόν.	Παρατηρήσεις
1	Πλατανιάς	8,250	Εάν το 1896 δεν
2	Παναγιάκι	5,600	συνεφώνησαν
3	Άγια Κυριακή	13,260	άλλως ίσχυε το
4	Μικρά Καλύβια	9,100	ενοίκιον. —
5	Παλαιοχώρι	25,500	
6	Καστρέλι ή Σούλιμη	37,100	
7	Βασιλικοί	20,650	
8	Ψηλιανό Σκαμνί	21,540	
9	Καγκελίδα Καστανιάς	19,000	
10	Καρυδοχωράφι Καλαφ.	30,000	
11	Μεγάλα Πλατάνια	56,300	
	Εν όλη μίσθωμα δραχ.	246,300	
	Αύξησις εις έτη πεν.	5	
	Σύνολον 1893–1898 δρ.	1237,500	

Β.' Περίοδος 1898–1903

Αύξ. Αριθ.	Ονομασία Χωρίου	Ετήσιον μίσθωμα νέας χρήσ.	Παρατηρήσεις
1	Πλατανιάς	9,700	
2	Παναγιάκι	5,550	
3	Άγια Κυριακή	17,510	
4	Μικρά Καλύβια	10,000	
5	Παλαιοχώρι	20,600	
6	Καστρέλι ή Σούλιμη	39,500	
7	Βασιλικοί	24,401	
8	Ψηλιανό ή Σκαμνί	26 500	
9	Καγκελίδα Καστανιάς	21,000	
10	Καρυδοχωράφι Καλαφ.	41, 820	
11	Μεγάλα Πλατάνια	66, 451	
	Εν όλη μίσθωμα δραχ.	283 032	
	Αύξησις εις έτη πενταε.	5	
	Σύνολον 1898–1903 δρ.	1415,060	

246 300
283 032
331 932
303 724
1164 993 | 4
36 | 291 249
19 33,
5 82 49 6°

Γ΄ Περίοδος 1903–1908

Αύξ. Αριθ.	Βιομηχανία Χυρίου	Έξοδα μόδιμα	Παρατηρ.
1	Καρυάς	8,505	
2	Παπαρούτσι	8,050	
3	Αγία Κυριακή	15,000	
4	Δημαρ Βαρβάνας	20,770	
5	Βαλαωρειτών	31,415	
6	Δημαρχείου Σουλίου	53,045	
7	Σαμοναίων	29,500	
8	Ψυχικού Σουλίου	34,618	
9	Μαγαζιών Δημαρχείου	21,630	
10	Καρδιλογειάγων Δημαρχ.	43,000	
11	Δημάρχ Κηφίσιας	66,400	
	Σύν. μόδια δραχ.	331,933	
	Μόδια ενός δημ. αν.	5	
	Σύνολ. 1903–1908	1.659,665	

Δ΄ Περίοδος 1908–1913

Αύξ. Αριθ.	Βιομηχανία Χυρίου	Έξοδα μόδια Σταστ Χρ.	Παρατηρ.
1	Καρυάς	8,240	
2	Παπαρούτσι	6,800	
3	Αγία Κυριακή	14,325	
4	Δημαρ Βαρβάνας	22,660	
5	Βαλαωρειτών	25,500	
6	Δημαρχείου Σουλίου	36,000	
7	Σαμοναίων	25,000	
8	Ψυχικού Σουλίου	38,353	
9	Μαγαζιών Δημαρχείου	22,050	
10	Καρδιλογειάγων Δημαρχ.	39,800	
11	Δημάρχ Κηφίσιας	65,000.	
	Σύν. μόδια δραχ.	303,728	
	Μόδια ετών έξω	3	
	1908–1911	911.184.	

Έτος χρέωσης εις την Διαδήκην Κ. Ζάννου

Αριθμ. Φιλ.	Ονοματεπώνυμον Χρεοφόλου	Χρεωστούμενα ποσά		Αριθμ. Φιλ.	Ονοματεπώνυμον Πιστωτού	Πιστωτούμενα ποσά	
		Δραχ.	Λε.			Δραχ.	Λε.
1	Ραφτόσπιτο Δ. Γάννα	1,000	-		Εις μεταφοράν	106,050	-
2	" " Κ. Ζάννου	1,000	-	17	Δημ. Δουκουλιάνου	500	-
3	Δρόμος Ζάννου	2500	-	18	Καρδιαγγείων Καταστάσεως	27,600	-
3	Δάσος Ζάννου	40,000	-	19	Εξοχικόν Νίβαν	1,200	-
4	Πέτρος Ζάννου	20,000	-	20	Εκκλησίας εν Βροδάκι	600	-
6	Μέρος Σούζα	6,000	-	21	Εξοχικόν " "	300	-
7	Καφετέρις Α. Καφετέρις	750	-	22	Κοσμοσωτείον Αγ. Γεωργίου	500	-
8	Σοφία Καραγιάννη	1,166	65	23	Ζάννειος Σχολή	15,000	-
9	Ελ. Καραγιάννη σύζυγος Θ.	1,166	65	24	Σύζυγος Ζάννου	2,160	-
10	Ελένη Καραγιάννη σύζυγος Παπαϊωάν.	1,166	70	25	Ελεύθ. συγκοινωνία Δαφνών	2,000	-
11	Εξοχικόν Νίκαιας	3,000	-				
12	Καρδιαγγειακόν Δρόμου	1,200	-		Ως εν τοιαύτη διαδήκη	162,910	-
13	Εξοχικόν Θησείου	1,200	-				
14	" Εμπορικόν	1,200	-				
15	" Κηπουρού	1,000	-				
16	Κωνστ. Καφετέρις	1200	-				
	Εις μεταφοράν	106,050	-				

Η Σχολή έχει υπ' αυτοκτησίαν επί δε συμφώνως προς τον Καταστατικόν εν Δικαστηρίου δε τιμήν διαδήκης δρ. 220,000

Α.Κ. 1911

Σ.Ν. ΔΡΑΓΟΥΜΗΣ

Η "Ιόνιος Πολιτεία" ή "Επτάνησος", κατά την ρήση του Διαδόχου Καραβίτα Τάκη Δήμου, η "Νορμανδική πρόταση" ίδρυσε η απαγωγιστή προ δύσεως εκλέγεται και η Ιονίας τριμελής η αύθεκτη επί του απόλυτου Γενικού Αρμοστεία των Ηνωμένων Κυβερνήσεων διαχρίνει η Πάτρα του επί "Η Κράτη των Ηνωμένων Βασιλείων" ή "ηγεμόνα η διάδοχο" αρχικής πηγής / Διαδόχος Κ. Β. Βασιλ. Δόγμα του 24 Ιανουαρίου 1892. Νόμος ΒΡΣΑ' του 13 Φεβρουαρίου 1893/ μετά την φήμη των νέων δεδομένων 17 των Ενετικών η την επί Ενετικής ~~κατοχής Ιονίου~~ επί του [illegible] Δόγμα Βασιλ. [illegible] ~~Ιονίου~~ Αγγλικά ή [illegible] ούδεν ενάρξη συνταγματικού κύρους αναγκαίως αναγράφεται η δυναμική τοποθεσία / γεωγραφία/ η αναλάβαν των επί αύθεκτων ηγεμονικών / ηγεμονικών / αρχών / δημιουργία του Ιονίου κοινοβουλίου ηγεμονία επί αύθεκτη η διοικητήρια επί του Κράτη δικαίου ιδιαίτερης, αυτοδιοίκητου, ανεξάρτητου Ενετικού. Ενώ ανάγκη η πρό δυνατής έξοδος άρχη επί αναγκαίων ~~Ενετικών Ιονίων~~, ~~μη~~ υγρά ~~Ενετικών~~ πρόσωπα επί του επί των ~~Ενετικών~~ ~~Ιονίων~~ ~~Κράτη~~ ~~Ενετικών~~ ~~Ιονίων~~ αναγκαίως ~~Ενετικών~~ ~~Ιονίων~~ ~~Κράτη~~

Πληθυσμός Θεσσαλίας κατά τό έτος 1907 ἀπογραφέν: 381297.

Τά ἀνέκαθεν κεφαλοχώρια κατά τό ἔτος τῆς προηγουμένης (1881)		198		κεφαλοχώρια
Μεγάλα κέντρα δόσεων (τσιφλικοχώρια καπναχώρια) ἐφαρμοσθέντα ἐπί				
Γεωργικῶν Χριστιανῶν κατά τήν προηγουμένην	57		323	
Μεγάλα κέντρα ἀγροτικά ἐπί μεγάλων ἐκτάσεων ἐφαρ-				
μόσθησαν κεφαλοχώρια ἐπί διανομῆς	42			
Ἐλεγχόμενα οἰκονομικά ἐφαρμοσθέντα	26	125	356	
Μικτά χωρία ἐπί 1/2 ἐχόντων μή ἐφαρμοσθέντα 66 : ἔτος		33 (158)	33	
ἐπί ἔτους νέα κεφαλοχώρια		158		361
Νέα ἀγροτικά (καντήρια, ὑδρομύλοι, καφενεῖα ἄνευ ἀδείας)		4	4	
Τσιφλίκια ἐν διαφ. ἔτει.		1	1 (5)	
		163	361	

Τόσα ἐν μεγάλῃ Θεσσαλίᾳ γεωργ. κέντρα 658
Ἀπαρτίζει ἐκ τῶν ἐπί τοῦ 1907 κεφαλοχώρια 361
Ὑπόλοιπα τσιφλίκια 297 (ἀνυφίστανται ἐκ τῶν 66 μικτῶν)
Ἐπί τοῦ ἔτους 460
τά ἀπογραφέντα: 163

1881 – 1909

Διάσπαρτα κεφαλοχώρια 132

Πληθυσμός ἐκ 105 : 3109 κάτοικοι ×5 = ψυχαί 15545

Πληθυσμός ἐκ 26 ἐλεγχομένων οἰκονομικῶν 7510 (1502 ×5) Πληθ. ἀδείων (χωρίς ἐξαιρεθέντων) 3150 ἐπί 5 =
(ἀπογρ. 1461 ἀπομένουν 1689)
23055 15750 (ψυχ. 7510 ἀπομ. 15750 = ὅλοι 23260)

23 κεφαλοχ. ἐξέλιπον ἀπογραφικά τά ἑξῆς 58 πληθυσμός ἀδιαίρετος ὑπο-
γραφείς τό 1/2 ἐκ 105 κατ' ἀναλογίαν 7500
Πληθυσμός 13 ἀπόντων 5773

Πληθυσμός 132 κάτοικοι 31 μηνῶν 13 ἡμέρων = 176 ἡμέραι 36328 Ἡμέραι 5773
Ὑπολοιπα 284 ἡμέραι (ἐπαναπατρισμοί) 35000 — — 35000
40773

(ἀπόντ. 163 ἡμέρ. 23045 / 31 μήν. 7750 / 194 / 284 / 90 / 30755)

Σ. ΔΡΑΓΟΥΜΗΣ

Πίναξ τῆς ἐν Θεσσαλίᾳ ὑπαρχούσης ἀκινήτου περιουσίας τοῦ Κωνσταντίνου Ζάππα.

Αὐξων ἀριθμὸς	Ὀνομασία χωρίου (τζιφλικίου)	Δῆμος ἐν ᾧ κεῖνται	Ποσὸν τῆς ἐκτάσεως χωρίου		Ἀριθ. τῶν ἑκάστῳ χωρίῳ ἐγκατεστημένων οἰκογενειῶν	Ἀριθ. τῶν ἐν αὐτῷ ἐργαζομένων ἀροτρων	Ποσὸν τῶν ἐτησίων εἰσοδημάτων ἑκάστου κατὰ τὴν ἀπὸ 1893 μέχρι 1896 ἐνοικίασιν, τῆς τοῦ 1897 ἀσθενια-καρπωθείσης ὑπὸ τῶν Τούρκων.		Ἐτήσιον ἐνοίκιον τῆς τρεχούσης πενταετίας		Ποσὸν τῶν προς διοίκησιν τῶν κτημάτων ἀπαιτουμένων κατ' ἔτος ἐξόδων.		Ποσὸν τῶν ἕνεκα τοῦ πολέμου προξενηθεισῶν ἐπὶ κάστου κτήματος ζημιῶν.		ο ὸν τῶν μέχρι τοῦδε δαπανηθέντων πρὸς ἐπισκευὴν τῶν ἐκ τοῦ πολέμου καταστραφ.οἰκημάτων		Ποσὸν τοῦ ὑπάρχοντος χρηματικοῦ περισσεύματος ἐκ τῶν εἰσοδημάτων.		Παρατηρήσεις
			Στρέμμ.	μέτ.			Δραχ.	Λ.	Δραχ.	Λ.	Δραχ.	Λ.	Δραχ.	Λ.	Δραχ.	Λ.	Δραχ.	Λ.	
1	Μπακράτσιον	Φακίου	41,393	487	41	30	37,100		39,500		20,000		425,786		8.784	06	43,000	—	Ἐκ τῆς ὅλης ἐκτάσεως καλλιεργήσιμα μὲν μέρη εἶναι 37208 στρ. 446 μ., ἀκαλλιέργητα δὲ π.χ. λιβάδια, δρόμοι κλπ. 4188 στρ. 41 μ.
2	Σουϊκλῆ				8	7													
3	Ταουσὰν	Κραννῶνος	24,110	413	27	19	20,650		24,401		—		76,853						Ἐκ τῆς ὅλης ἐκτάσεως καλλιεργ. μὲν μέρη εἶναι 18562 στρ. 239 μ. ἀκαλλιέργητα δὲ π.χ. λιβάδια, δρόμοι κλπ. 5548 στρ. 174 μ.
4	Ψυχικὸν	Κραννῶνος	17,927	364	19	18	21,540		26,500		—		194,568						
5	Τεκελῆ	Φύλλου	18,982	295	25	18													Καλλιεργ. μὲν μερη εἶναι 7106 στρ. 114 μ. ἀκαλ. δὲ ὡς λιβ. 10821 στρ. 250μ
6	Λαζαρμποῦγα	Σκοτούσης	20,451	265	20	41	25,500		20,600		—		191,034						» » » 9573 » 184 » » » 9409 » 111μ
7	Καρδιτσομαγοῦλα	Καρδίτσης	18,898	317	121	110	30,000		41,820		—		30,040						» » » 18574 » 673 » » » 1876 » 514μ
8	Ματαραγγιτάδες																		» » » 13197 » 105 » » » 5701 » 212μ
9	Μαγουλίτσα	Ἰθώμης	8,788	981	79	58	19,000		21,000		—		130,000						
10	Μπαλτσάκιον																		» » » 7458 » 981 » » » 1330 » —μ
11	Μεγάλα Καλύβια	Τρικκαίων	25,500	—	165	193	56,300		66,451		—		88,352						Ἡ ἔκτασις ἐσημειώθη ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀπογραφῆς.
12	Παπαράντζα	Πιαλίων	4,000	—	16	16	5,600		5,550		—		7,115						» » » »
13	Καρυαὶ	Τρικκαίων	3,726	—	18	25	8,250		9,700		—		8,386						» » ἐκ τοῦ συμβολαίου ἀγοραπωλησίας.
14	Ἁγία Κυριακὴ	»	6,000	—	28	46	13,260		17,510		—		15,260						» » ἐκ τῆς ἐκθέσεως ἀπογραφῆς.
15	Μικρὰ Πολιάνα	Πιαλίων	7,700	—	38	35	9,100		10,000		—		216,700						» » » »
			197,478	122	605	616	246,300		283,032		20,000		1,382,094		8,784	06	43,000	—	

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Μαΐου 1899.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Ζαππείου Ἐπιτροπῆς
Ἀλ. Θ. Ζαΐμης.

Ζαστέα υδρόβια πτηνά

Νομός Λαρίσσης

Δήμος	Χωρίον	Πρόδοσις πρ. 1892	Πρόδ. Αὐ. 1907	
Φαλίου	Μαυράλης	282	286	346
	Σουΐζι		60	
Κραννῶνος	Φοκιανὴ Κουλλα	178	129	
	λί.			
"	Τσαουσάνη	284	176	
	Ἀμμουνέ			
Συκουσίου	Λεγεμπουγα	280	277.	
		1024	928	
	Νομὸς Τρικκάρων.			
Φυλλίου	Τσιγλί	264	175	
Καρδίτσης	Καρδιτσομαγούλα	753	969	
Υ̓δάτης	Μεγαλοχάσσα	470	557	
Τρικκαίων	Μεγάλα Καμίνια	1310	1449	
"	Ἅγια Κυριακή	183	213	
"	Καρυαί	124	409	
Πλατάνου	Μικρὰ Πολιάνα	268	436	
"	Παπαφάκλα	408	637.	
		3580	4845	
		1024	928	
		3580	4845	
		4604	5773	
		Σύνολα 1169.		

Σ.Ν.ΑΡΑΓΟΥΜΗΣ

Θεσσαλία 1910.

Σημείωμα.

Ὁ Χρῆστος Περιστερόπουλος, κουμουτζῆος, βαπτίσθηκε ἐν Ἠπείρῳ ἀπὸ γονεῖς τοῦ ἐδῶ μέρους καὶ ἔμεινε ἐκεῖ ὡς ἐμπορικὸς ὑπάλληλος ἕως τὸ 1910 ὁπότε ἐπανῆλθε εἰς τὴν πατρίδα του.

Ὁ Βάϊος Θεοχαρόπουλος εἶναι ἀδελφὸς τοῦ ἀνωτέρω καὶ ἔμεινε ἐκεῖ ὡς ἐμπορικὸς ὑπάλληλος ἕως τὸ 1910 ὁπότε ἐπανῆλθε εἰς τὴν πατρίδα του.—

Θεσσαλική ἀνωμαλία 1910.

Ἐπιο. πρακτικὰ ἐν Δημῷ (ΙΗ' Β' ἐκτ. συν.): 6.15 (5 Φεβρουαρίου): Τερπίσας· πρότ. δημάρχου περὶ ἀπαγορ. ἀπεργ. ὑπαλλ. ἐπ. ἀπαίτησις ἀπολ. ἀπεργῶν· ἀπόφασις ψηφισθεῖσα.

6.61 (9 "): Ἀναφ. ὑπουργ. πρόθεσις περὶ ἀναγκ. ἐπιτάσεως ἐν καιρῷ πολέμου

6.605 (8 Μαρτίου): Περὶ τροποποιήσεως ἀγορ. κανονισμ. ἐν

6.607 ("): Περὶ συμβάσεως ναυτικ. ἐκμισθώσεως.

ΙΗ' ἐν Καρδίτσῃ συνεδρίαι 27 Φεβρ. 1910
" Ἐκκλησίᾳ πανηγ. ἐπιβ. ἐν Λαμίᾳ "
" Δαρίσῃ " 6 Μαρτίου "

Σ. ΝΑΡΑΓΟΥΜΗΣ

Τέλος 1910.

Νέον παραγωγή Δημητριακών καρπών εν γένει.

Διαμερίσματα του Κράτους.		Κατά τα ψηφίσματα του 1880.	Κατ' ούσιν δημεριτούς υπολογισμούς
Στερεά Ελλάς	Κοιλά	3.992.370	5.140.000
Θεσσαλία	"	6.535.060	8.080.000
Πελοποννήσου	"	6.719.414	5.935.000
Νήσοι του Αιγαίου	"	555.220	622.000
Εύβοια	"	869.826	1 100.000
Ήπειρος & Θεσσαλία	"	293.620	330.000
		18.965.510	21.207.000

Ὑπ' ἔτους 198 κεφαλαίων ἐπὶ 658 κεφαλῆς → 460
Ἀπολειπόμενοι ὑποχρεωτικῶς 198 : 460 — ἀφαιρ. 158 — ὑπόλοιποι πλέον: 302

Κυν. Λοιμ.
Πρώτιστος Θάνατος 1907 : 381 297

1891–1910 | 1907–1910

Κεφαλοχόρια : 327
Ζευγαλλοκαφτικές : 260 } 658
Λοιπά " " : 71 }

13 ½ ἐπιχαλάστρα ||| 26 διὰ νομέας πλοιαρίου (Στεφανόβιγλα)
ἐπὶ 105
Οἰκογ. 2950 × 5 = 14750 ψυχαί. 1285 + 217 παρεκ. = 1502 × 5 = 7510
ἐπὶ 27 ½ βίγλια
Οἰκογ. 3 ½ = 4900 Θρησκ. 1461 } Λοιπ. 3150 × 5 = 15750 } 7510*
Ν. αἰχμ. 15750
23260

Ὑπόλοιποι ἀφῆ ἀναλαβάρια
19650
7510* 27160* 1689

Ταξείται
Ὑπεύθυνοι: 260 Ὑδρογ. 138. Οἰκογ. 4000 × 5 = 20000
Ἐπιτραπεῖσαι χωρίς (ἐφ. ἐκκ. λύσ.) 8000 × 5 = 40000
Φονάδιον "ἐφ. βίλης. 6000 × 5 = 30000

29000
Ζάκυν.: 5773
40000
34227

297/13/24
297/176/105
360°

Ρεβίδια: ὁ Διοικητὴς ὑπόκειται εἰς ½ ἕξιν ἀφιερώσεως νεῦρα τοῦ ἐφ. ἐκκ. λύσ. ἐπὶ ἀφορμῇ ἐπιδημίας. Λοιμικὴ ἕξις (λάθρα - ἐλάσσων) ἐπιτρέπει ἐν Διοικητῇ μὴ ἐπιτρέπεται
Κυρίως: ὁ Διοικητὴς εἰς ½ ἕξιν. Ἐπίσης λίθινος ἀναχωρητής. Εἰς ½ ἕξ (λαμβ. 23ης Κυριακῆς)

Dc

ὁ Ζ
ἐν Ζεινᾶϊ
ἴας εἶναι
εὐθεῖαι γραμμαί
οἵων καμπερμηνά
καὶ φροϊόντα
εἶναι σῖδος
ἰῶν

1 2

1/ Καμπερμηνάν γωνίαν
2/ ὀξυγώνιος "

τοῦ γεωμέτρου ἀνώτατον, τὸ ἀνώγαιον διανέμεται εἰς ἓξ καὶ δύο, ἐκάστῃ ἐκ δύο εἰς τὸν γεωργὸν καὶ ἓν εἰς τὸν ἰδιοκτήτην τῶν ἀροτριαίων. —

Ἄρθρον 3.

Τὸ ἔγγειον τὸ ὀνοῦν προσαβόλιον ἐχαράσσετο εἰς τοὺς ἀγροὺς τῶν προϊόντων εἰς γῆν Δημιουργῶν[1], καὶ Γορτέρων[2] καὶ Θέσεις[3] καὶ Γουναγρεσίους[4], εἰς ἃς ἐξαιρέτως ἀγροὶ ἐκαλλιεργοῦντο ἐκ παντὸς γένους· ἀλλ' ἐπειδὴ τὰ μὲν τοῦ Δημιουργοῦ καὶ Γορτέρων εἶναι ἔγγεια ἀναγόμενα εἰς τοὺς γεωργούς, δίδονται ὑπὸ τῶν γεωργῶν, τὰ δὲ τοῦ Θέσεως καὶ τῶν ἐργατῶν ἔγγεια ἐπαφείρονται καὶ εἰς τοὺς γεωργοὺς καὶ εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας, αὐτὰ δίδονται ἐξ ἡμισείας ὑπ' αὐτῶν, καὶ τὰ τοῦ γένους τοῦ διανομεῖ τῶν προϊόντων. Διὰ τὰ ἀνθρώπινα ὄμως τοῦ ἄλλου εἴδους, ἐπὶ ὁποίου τὰ σημειούμενα προϊόντα εἶναι ἐλάχιστα, καὶ ἐπὶ ὁποίου δὲν ὑπάρχουν γεωργοί, καὶ ἐπὶ ὁποίου τὰ προϊόντα διανέμονται εἰς δύο καὶ ἔτι, ἐπειδὴ δὲν ὑπάρχουν ἐργάται, εἰς δὲ ἐκείνα τὰ ἀνθρώπινα καὶ ἔγγεια μόνον τοῦ Θέσεως διαιροῦνται καὶ τόμον ἐπὶ διανομῆς. —

Ἄρθρον 4.

Οἱ Ἐλαιῶνες[5] καὶ Ἐκκλησίες[6] τῶν ὁποίων ἔκειντο μέχρι τοῦδε οἱ γεωργοὶ εἰς τοὺς ὑπὸ τοῦ ἰδιοκτήτου διοργανομένους καὶ ἀποσυμφορουμένους Ἐλαιῶνες ἐν καιρῷ Ἐλαφηβολίου, διὰ τὰ προσφέρωσι τὰ προϊόντα καὶ παραλάβωσι τὸ ἀναλογοῦν αὐτῷ μέρος, δὲν ἔγγειον δίδονται εἰς τὸ ἐξῆς· ἀλλὰ

1) δάσους ὑπέρα
2) ....
3) ἀμπελοχώρας
4) Γεννημένα ἔκφυτα
5) Ἐλαίας ἀγρίας
6) ἀνθρωπίνα φυτάνια ἢ φυτεῖα
7) ἀγρίων

τὰ ἔζωα ἐπὶ λουτέον καθχείδεν αἰτέναιον ἐχεγύ-
ρως εἰς λοὶ ἰδιοκτήθεν.—

Ἐπειδὴ ἔουδὲ δὲ τὰ τρέφουν οἱ χεωγοὶ
περισσότερα ἀξ ὅσα ἀναγκαῖον διὰ τὴν γε-
ωργίαν ἦσα, ἐσῶτο ἔχε παραπέσου εἰς τὸ τὰ ὀχήσου-
σιν ἔχον καὶ ἔχον ἐπὶ γεωργίαν καὶ τὰ ἐχρήσι-
μευον ὑπὸ ἰδίων ἀχέναν, διαὶ τὰ περισσεύοντα
ἐσῶτο, ἐπειδὴ ὄνος, αὐτὸ τὰ ὑπόλοιπα ἀχ αἰχέλα,
τὰ ὀνοῖα ἤθελον τρέφει οἱ χεωγοὶ περισσότερον ἐπὶ
ὅσον ἀγκιδῶ χρήζουσιν ἐπὶ ἰδίᾳ ἀχχίᾳ, χαμβάνο-
ναι ἐόσον ῥιζόμ. ὀλχαμχεί (δόσμον διὰ βοσκά).
Ἐάν ὅμως ἤθελον τρέφει ἀχχάδας περισσοτέρας ἐπὶ
δὲ ἐπὶ διὰ τὸ ἄχρηστον τρεφομένων, ἐχ αὐτῶν δὲν
ἔχει χαμβαίνοναι ὀλχαμχεί.—

Ἄρθρον 5.

Ἐπειδὴ αὐτὸ τὸ ἄχυρον τὸ ὁποῖον ἐχάγεται
ἀπὸ σιτάρι καὶ κριθάρι, ὅσον μὲ ἀναγκαῖον τῇ
ἰδιοκτήτῃ ἐπὶ τοχχρησιὸν, ἐσῶτο τὸ μεταφέρουσι
ἐσχιὰ οἱ χεωγοὶ εἰς ἐπὶ τὴν αὐλὴν τοῦ,
ἢ εἰς ἐπὶ τὴν τοχχρησιὸν ἀχυρῶνά του, τὸ δὲ ὑπό-
λοιπον ἀφίνεται εἰς τοὺς χεωγοὺς, ἀπὸ δὲ ἐσῶτο
ἀπορρίπτονται οἱλον ὅχχὰ τινά, εἰς τὸ ὁποῖ πᾶσης
χεωγὸς ἔχει ἀχαρεῖ νὰ τοῦ ἔχει ἐπὶ τοῦ ἐπὶ ἐπὶ
ἀχύρου ὅσον ἤθελον εἶναι ἐπαρκὲς διὰ τὰ χειμε-
ρινὰ τροφὴν ἐπὶ τὴν ἐργασίαν του, ἐπὶ δὲ ὑπόλοιπον
ἔχει διανέμονται εἰς ἀναγκαίους ἐχεῖ ἀποθήκας.
Τὸ δὲ ἄχυρον τὸ ἀγοραζόμ. εἰς τοὺς ἐπιτηδείους, ἔχει
μεταφέρει εἰς ἐπὶ τὴν τοχχρησιὸν ἀχυρῶνά του,
ὅπως μεταφέρει ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ χειμαιζόμ.

1) Ἐάρη σημαίνει ἐχ ἔχειναιος
2) Ὀλχάνι βοσκὴ ἐχ Δεκαδίου

εἰς τοὺ ἀνθρώπους τοὺ ὄντος καὶ τοὺ ψεύδους,
καὶ ὅτι τὰ μεταμορφῆς αὐτοῦ ἦ καὶ ἄλλα σφάλ-
ματα εἰς τοὺ ἐν τῇ νόμῳ σύνταξιν ἔστ. Βλέπε δὲ τὸ
ὄνομα ἑνὸς ἕκαστου ἔλεγεν εἶναι (ὃ μὴ γένοιτο)
εἰς βαθμοὺ ἐδῶ τὰ ἐναρμὴ μέρος εἰς τὰ ἀραβι-
κὰ ῥῆμα, τότε δεῖ ἔχειν χαρακτῆρα μέρος ὁλοκλήρου.

Ἄρθρον 6ον

Ἐστὶ εἰς τὸ τραγούδια, εἰς τὰ ὁποῖα ἀνα-
φέρεται ἄγγος τέρας καὶ ψεύδη, δεῖ ἔχειν χάριν
τοῦτο ἄκρον ἕνα τὰ ἐναρμὴ ὅτι τὰ ῥῆμα τοῦ καὶ
ὀνοῦ διάφορα, τότε, ἐὰν εἶτε τοῦ τραγούδιον
ὑπάρχῃ ἐναρμὴ τομὴ διὰ τροφὴν ἐνοῦται
ἀρθρωτὸν ῥῆμα ἄνευ ἀνθρώπου ὁλοκλήρου,
καὶ ἐναρμὸς χαρακτῆρα ἄνευ ὀχήματος
ἔχῃ εἶτε τοῦ ἐν τῇ τοῦ τέλους ἐνὸς ὑπὸ τοῦ ὁλο-
κλήρου ἀκροτελεύτου (τέλος ἔχειν εἶναι ἐναρ-
μὸς διὰ τὰ ῥῆμα) ὀχήματος δεῖ ἔχειν τὸ
τέρας ἄγγελον ἄνευ ἐνὸς τέλους τοῦ ὁλοκλήρου.

Σημείωσις. Τὸ μυθὸς καὶ τὰ ἀρὸ τροφὴν
καὶ εἰς τὰ τραγούδια διορισθησόμενον Μου-
σῶν[1], ὡρίσαν τὰ δέκα ὁ ἑλληνικὸς ὀ-
χήματος· ἔχῃ ἑκάστη ἴσαν χρονικὸ ἐκφώνου
τὸ τὰ ἔτη ὀκτωκαίδεκα ἐνὸς ὑφέρεαν ὁ ἑλληνικὸς
ὀχήματος ὀχήματα, καὶ καὶ ἀντὶ ἔτους
δεῖ ἴσαν δέκατον τὸ τὰ ὀκτώκαιδεκα ἔχ ἴσον τὸ
μυθὸς ὀχὶ τὰ ἔχοδα τοῦ κανόνα, διὰ τοῦτο τὸ
μὲν δύο τέρατα ἔχουν δεῖν ὁ ἑλληνικὸς, τὸ
δὲ ἓν ὀκτὼ ὀχήματα.—

1) Δεκαδικὸν ἀνεκδ.

Άρθρον 7ον

Εκείνη εις την μίαν εκ των γειτόνων πληρώνει
δραχμάς ... δια τα ... ίδια μέρη ανήκει δίκαιον
εις πόρτα του Γουναγγείου η Αγαγγείου ή
Τσελεγγείου και μετά ταύτα συμφωνεί, ποιός
να χάσουν οι δύο οι γάλακτοι, δίδουν το χρέος
των προϊόντων εις τους αυτούς πόρτα του Γου-
ναγγείου ήγουν. Τούτο δε απέβαινε εις τους
γέρους εύκολίαν, εις το έτος πολλούς χρό-
νους πληρώνει πόρτα το πόρτα του Γουναγγε-
ίου η άλλη, αλλά χρόνια είναι παραγραμ-
μένη το πόρτα Γουναγγείου. Εκείνη δε είναι
απόχρεα εις Λειμώνα εις ο τοιχίον
των δια τον χωρίον αυτόν και δια τον ιδιοκτή-
την, δια τούτο η χώρα του ιδιοκτήτου ως συ-
μπαθούν του χωρίου, χάρη χρόνια δίδεται δύο του ιδιοκτή-
του και του χωρίου, κατά τον χρόνον διαφοράν.

Άρθρον 8ον

Οι ιδιοκτήται των τοιούτων δύο γάλακτος
μέχρι τόσης μερίδος από άχυρον και ένα χρό-
μερα προϊόντα, δεν δύνανται δε ποτέ τα χρόνια
ανήκει χρεωστείς ο χωρίον το δούλον δε τον τοι-
χίον; ας εύκολη και τούτο απέβαινε εις τους
γέρους εύκολίαν, δια τούτο χρόνια εσυνήθισαν
χαράξει ο ιδιοκτήτης το αντίγραφο του εις τον
τοίχον προϊόντων και εκείνος τον δούλευεν

1) Γουναγγείου
2) μισθού αγαγγείου τού ή τσελεγγείου τού δικαίου
3) αντί ο αγαγγείου δια δημοσίου του Τσελεγγείου
4) Λειμώνα χωρίου

τὸν ἐνδεχομένων εἰς τοὺς γεωργοὺς. Τοῦτο τὸ ζῷο
γεωργικὸν μέρος, ἀπαιτεῖ, ἐξασκήσεως, σταύλου,
καὶ δαπανῶν, ὃς ἐπὶ τῶν ἵππων τὰ ὄντα, ἐναλλαγὴ
ἵππων γεωργικῶν τρέφουσι δὲ ἰδίαν ἀγέλαν ἀ-
ναγκαίων τοῦ διὰ τὴν γεωργίαν ἀναγκαίων, ἐξ
οὗ τοῦ ἀμοργίου αὐτῶν, τὰ εἰς τὴν γεωργίαν
ἀπαίρουσα δοκίμασα δίδονται ναυτροφικῶν
νῦν τε τοῦ ἰδιοκτήτου ἀξιοῦ γεωργοῦ. —

Ἄρθρον 9ον

Ἀναγκαῖον τὴ ὑγιεινὴ ἄγνοιαν εἶναι τὸ νὰ
προσέχῃ τὴ γεωργία, ἐπειδὴ ὅλοι ἵπποι γεω-
γοὶ ἀρίστες ἀπὸ ἵππος παρὰ τὴν γεωργίαν
παραδίδονται εἰς τὰ τρέφουσι προβατα ἐξ
φοράδας καὶ ἐμπορεύονται μεταφέρουσι
τοῦ ζῷα, τοῦ πωλοῦνται, τοῦ σφαγῇ, ἐξ
ἄλλα ἰσχύα, ἄρρα δὲ νάμα μικρὰ ἐφ'
τὴν γεωργίαν παραμένουσι, ἐκδέχονται τὴν
αὐτὴν ὁδὸν ὡς καὶ οἱ ἀνατέρω, διὰ τὰ ἐμφα-
νιζῶν, γοῦν εἰς τὴν γεωργίαν οἱ ἵππους,
ἐμπορεύονται τοῦ ἐκφυγὸν καὶ τῶν δὲ ἀπο-
μεινῇ ἀνάγκη τρεφόμενοι ἵππων, διὰ τὰ
γονὰ τὰ ἐμπορίου τ' ἄρῃ, εἴτε εἰς μέρη
παραμερήσεως, εἴτε καὶ μή, τοῦ τοιαῦτα
τρεφόμενα ἵππους σπανίως δὲ ἐπιτυγχά-
νουσι γόμῳ τοιᾶς ἐφ' εἰς τοῦ ἰδιοκτήτου, εἰ
μὴ προβατα καὶ ἀγέλαι ἀπὸ τρία, ἐκ
δὲ ἀγελάδες καὶ φοράδες ἀπὸ ἑπτὰ ἐφ-
τα· ἐξ αὐτῶν δὲ τοῦ ἵππων ἵππους σπεύ-
δει ἐξορύσσει ἄρρα ἀναγκαῖα διὰ τὴν γεωργίαν,

Ἡ ὑγιεινὴ

νὰ βάλῃ καὶ χωριὸ ἐργασία. Ἐὰν δὲ ὁ ἀγρὸς τοῦ ἀγαθοεργοῦ ἦτον ὀλιγώτερος ἀπὸ ἐκεῖνον τοῦ ἐργαζομένου, τὸ ἐργαζόμενον ἔχει δίκαιον ὁ ἰδιοκτήτης νὰ τοῦ δώσῃ ἀπὸ τὸ ἐργαζόμενον χωράφι ὅσον νὰ γένῃ ἴσον μὲ τὸ ἀγαθοεργοῦ καὶ ἔτσι ἡ ἀμοιβὴ τοῦ ἐργάτου νὰ εἶναι ἀνάλογος τοῦ κόπου του. Ἐὰν δὲ ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τοὺς ἄνωθεν δὲν δύναται νὰ ἐργασθῇ τὴν γῆν του, τότε ἔχει δίκαιον ὁ ἰδιοκτήτης καὶ ἐργασθῇ τὸ ἀγαθοεργοῦ καὶ νὰ λάβῃ τὸ ἥμισυ τῆς σοδειᾶς.

Ἐπειδὴ ἐὰν ὁ γεωργὸς δὲν ἔχῃ χρήματα ἀγοράσῃ σπόρον διὰ τὴν ἐργασίαν, καὶ ὁ κύριος τοῦ ἐργαζομένου δὲν θέλει νὰ δανείσῃ τὰ χρήματα ἕως ὅτου πωλήσῃ τὰ γεννήματα, πρέπει ἐργαζόμενος νὰ ἔχῃ, ἀλλὰ μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ μὴ πεθάνῃ ὁ γεωργός, ἐπειδὴ ἐὰν ἀποθάνῃ ὁ γεωργὸς ἐκεῖνος ἔχει δίκαιον ὁ κύριος τοῦ ἐργαζομένου νὰ ἐκδιώξῃ τὴν χήραν καὶ τὰ ὀρφανὰ τοῦ γεωργοῦ ἀπὸ τὸ χωράφι καὶ νὰ τὸ δώσῃ εἰς ἄλλον γεωργόν.

Ἄρθρον 10ον

Ὁποιοσδήποτε γεωργὸς ἔχει ἐπὶ πλέον ἀπὸ ὅσα χρειάζεται διὰ τὴν ἰδικήν του οἰκογένειαν καὶ ἐργασίαν, τὸ δίκαιον νὰ ἀφήσῃ ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἐργαζομένου νὰ ἐκδιώξῃ τὸν γεωργὸν, ἀφοῦ νὰ ἀφήσῃ ὅλα αὐτὰ καὶ νὰ

ἐμπράσται εἰς τοὺς ἀροτῆρας τοῦ γεωργοῦ
ἀκόμα. Ἐάν δὲ ὁ τὸν γεωργὸν ἤθελε γάσει
ἀνάγκην ἄλλου ἀροτῆρος δι' ἰδίαν χρῆσιν, τότε δέ-
σει νὰ ζητήσῃ ἀπὸ ξένον διὰ τοῦ ἰδιοκτήτου
του, ἢ ἐξ ἐναντίας τοιοῦτος ἀκόμα μὲ συμ-
φωνίαν τοῦ νὰ ἐμπράσῃ τόσους καιροὺς τοῦ
καταστρώσῃ. —

Ἄρθρον 11ον

Ἐὰν δύο σανάκια ἀκάρωναν ἐξ ἴσου,
διὰ λόγου αὐτοῦ τοῦ ἐμβαδὸν ἦτον σανάκιον
δὲν ἠμπορεῖ νὰ διαβούλῃ ἡ διὰ βουλῆς ἄλλα-
ξίαν νὰ βάλῃ, μιᾶς ἐργασίας ἡμέρα ὅσον
αὐτὸ δὲ τοῦ ἐμβαδὸν δύο δὲν ἠμπορεῖ νὰ
βάλῃ διὰ τριάκοντα πρόβατα, δύο
ἐργασίας καὶ δύο ὄνους· αὐτὸ δὲ τοῦ περισ-
σότερα ἴσως νὰ ἠμπορεῖ νὰ βάλῃ. —

Ἄρθρον 12ον

Ἐὰν δὲ αἱ σπορὰ τῶν ἐδαφῶν τοῦ τοιαύ-
τους καταστρώνει γεωργῶν, ἢ ἡμέραι ἀρ-
γυραῖοι διὰ τὰ ζῶα αὐτῶν στάβλοι καὶ
ἀχυρῶνες ἐξοικονομήσεται καὶ ἀπαλλαγῇ
ἀπὸ τοῦ ἰδιοκτήτου, ἐάν τοῦτο ἀπὸ
αὐτοῦ, ἀπὸ οἱονδήποτε τρόπον ἠμπορεῖ ὁ ἰδιοκτή-
της νὰ τὸν γεωργὸν ὁμοῦ μὲ τὸ σανάκιόν
του, ἔχοντα περίσσεια σπόρια, ἡμέρα τοῦ
σταύλου καὶ τοῦ ἀχυρῶνος διὰ τὰ ἀροτριά
ματά του, ἐάν οἱ γεωργοὶ ἤθελον ἔχει περισσό-
τερα διὰ χάρην ἐμπορίου, ἐννοεῖται δ' ἑνός
τινος, ἢ ἤθελον χρήσει μαγαζεῖον διὰ πανη-
γυρικόν —

1) ἄροτρα

ὑπερῳόν· ἡ ὄψις αὐτῶν, ὡσὰν ὄψις ἀνθρώπου ἀπὸ τοῦ
ἰδιωτικοῦ μὲ μεγάλα ὀφρύ· καὶ τὰ πρόσωπα δὲ ἔσο-
νται ὡσὰν ἀπὸ ἀνθρώπους ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ
τοῦ χαρποῦ αὐτῶν, ὁλόχερα καὶ ἀκέρια· ἔχουσι
τρυφὴν ὡς ὄνειρα εἰς τὰ μεγάλα ζῶα, καὶ ἀμα-
ῤῥαντα ὡς ἀγάλια, ὑπερέχοντα αὐτὰ οἱ ἄλλοι εἰς τὰ ἀπὸ-
λοιπα ὅλα ἐξ ὑψηλοῦ χάμω· καὶ σέλας τῆς λαμπρὸν.—

Ἄρθρον 13ον

Ἐσχημάτισα ἐνα σῶμα ἀπὸ καὶ ὑφαίνει· ἐξ
αὐτὰ εἰς ὅλα τὰ μέρη ζῶα, οἱ πρῶτοι δὲ
ἔχουσι ἕξαχρα κέρα. Ὅσοι δὲ δεύτεροι καὶ τρίτοι
ἰδίαν ὀρθὴ σέλας ἐνὸς πρῶτου, ἐκεῖνο δέονται
νὰ εἶναι, ἡμέρες· δεύτεροι καὶ τρίτοι ἀμέτρητοι ἄμμος δὲν
δέονται νὰ μέτρουν μετὰ ἐκεῖ ἡμέρες ἀπὸ δὲν
αὐτοὶ ἐκεῖνοι.—

Ἄρθρον 14ον

Ἐσχημάτισα εἰς ἐξαίσιον τοῦ χάους εἶναι ἡμέ-
ρες ἐκεῖ τὰ ἐξῆς οἱ χαρποὶ ἐμπορεῖ εἰς οἱ
ἀνθρώποι, εἰς ἐκεῖ ὀνόματα καταλαμβάνουσι, πῶς ἐκεῖ
τὰ δύο στρατιῶται καὶ χαλκοῦν εἰς αὐτὸν
εἰς καὶ εἰς τὰ ἀμέτρητα ἐκατομμύρια πόλη
εἰς τὰ μέρη τοῦ δεύτερα ἐκεῖ δέονται εἰς τὰ τρί-
τοι ἔξω μέρος ἄπειρα αὐτοὶ ἐκεῖνοι ἐκεῖνοι
τὰ ἄπειρα στρατιῶται καὶ ἐκεῖ τὰ χαλκοῦν
δεύτερα τὰ ἀμέτρητα.—

Ἄρθρον 15ον

Ἐσχημάτισα ἀπὸ ἐκεῖ ἀναπαύεται, ἐκεῖ ὀνόματα στρα-
τιῶται οἱ χαρποὶ εἰς ἀπαρχὴ καὶ ἐκεῖ ἐκεῖνοι
ἔστησε αὐτὸ ἐκεῖ χαρποὺς, εἰς τὰ χαλκοῦν μέρος

τὰ δὲ ὕδωρ τρέχει τὸ ἀλλ᾽ ὀργεῖα καὶ ἔρε, ὃ-
τι σφόδρα ἦ αἰγόδια ἢ ὀργαίδας ἢ ζορούδες,
ἔχει νοσάδες χαμβάτικα, χέρι βοσκὸ (ὀλ-
γοκαιρὶς) ἀλλ᾽ μέτα τὰ σφόδρα ἡ αἰγόδια
ψιλὰ χρόνια ἀπόκει, ἀλλ᾽ δὲ τοῦ ὀργαίδας ἡ
ζορούδες καὶ τὰ λούλουδα σπόρια ἀπὸ ἔκεινα
ψιλὰ χρόνια καὶ ἔτσι. Ἔτσι δὲ μπαίνει λού-
λουδα σπόρια ἀπὸ χώρα γειτόνους, ἢ αὐτὸ δὲ-
χει χαμβάτικα τὸ μέρη ἀπαντοῦ δὲ ἔκα-
κεινα ἐκείνου μέσα ἀπὸ ψιλὰ χρόνια δὲ ἔκα-
τι ἀπὸ δὲ σφόδρα, τὰ ἀλλὰ ὕδωρ ἔχει αὐτὰ
ἀπὸ ἰδίαν χρόνια, δὲ χει χαμβάτικα τὰ
χέρι βοσκὸ· ἀπὸ δὲ ὕδωρ ἔχει σπρωσίμα,
ἀλλ᾽ χέρι χαμβάτικα καὶ χαμβάτικα
καὶ σαρὰ τοῦ χειμῶνα δὲ ἄλλα ὕδωρ ἔχει
σπρωσίμα. —

Ἄπριλ 19ᾳ

Ἐπὶ τὸ τὰ ἀρχαῖα ἐκκλησία ἐκκλησία ὕδωρ
ἐπὶ χαμηλὰ[1] τὸν δὲ τὰ νὰ σπάζῃ δόκαρα
ἢ δὲ τὰ νὰ μεταφέρῃ ἀπὸ ἄλλα ἀλλὰ ἄλλα ἀπὸ,
χέρι δίπλα τὸ αὐτὸ καλύβι, ἀλλ᾽ ἡ δὲ
τὰ χέρι τοῦ· καὶ δὲ ἀναγκαῖα λαϊκὰ τοῦ ἐκεῖ
ἡ ἀπ᾽ ἐκεῖ, χέρι δίπλα ὁ Κοσταμπαρὸς[2], χέ-
βάτικα καὶ αὐτὸ ἀνοικοδομοῦσι[3], ἀλλ᾽ τὰ χέρι
ἀπὸ ἀπὸ ἀπαγορεύει τὸ δόκαρα τοῦ ἐκκλη-
σίου, χέρι δὲ ἀπὸ δὲ χέρι χέρι χέρι δίπλα τὸ
δὲ ὕδωρ· ἀπὸ δὲ ὕδωρ χαλάνει, ἀλλ᾽ τὰ δὲ ἄλλα
ὕδατα τὸ τοῦ Κυβέρνου. —

Σημείωσις. Ἔτσι καὶ ἀπὸ ἔκεινα ἐχθὲς, τὰ ἐκεῖνα
σφόδρα μεταξὺ τοῦ καλόκαιρι ἀπὸ τοῦ Ἀρχι-
μήδα, τοῦ Ἐκκλησίου, τὸ Ἐκκλησίου ἢ τὰ σαρακόσια

1/ Χαμηλὰ καὶ κάτω
2/ Ἐκκλησία κατάστημα ἀπὸ τὸ ἐκκλησία τὸ τοῦ ἐκκλησίου
3/ Παίρνει τὸ Χαμηλὰ —

καὶ τοῦ ὑπουργείου εἶχεν ὁρμήσει εἰς τὴν Κυβέρνησιν, συμπαρίστατο Καποδιστρίας, τὸ ἄρθρον τοῦτο παρεμένετο ἐν τοῦ παρόντος, μόνον νὰ ἐπιτρέπηται ὁ Καποδιστρίας, ὅτε ἂν ἤθελε ὑπογράφῃ τὸ σφάγιον. –

Ἄρθρον 20ον

Ἐνῶπιον ὅλων ὑψηλὸν σπαθὶ νὰ μὴ βαλλώνεται ἀδίκως, παρὰ μόνος εἶτε ὁ ἄρχοντος εἶτε ὁ ὑφιστάμενος σφοδρότερον ἀφ' ὅτι ἐπιβάλλει ἡ Κυβέρνησις, καὶ τοῦτο διὰ ἐπίσης βαλλιώσεως ἢ παρὰ τῶν εἰς τοῦ ὑπουργείου χειρίζοντος ὑπαλλήλων τοῦ ὑψηλοῦ τούτου σπαθί· εἰς δὲ τὰ διὰ τὰς ὑπηρεσίας των, καὶ ὑπηρεσίαν των καὶ τοῦ Διευθυντοῦ των ὑπηρεσιῶν ἀναγκαῖα ἔξοδα νὰ μὴ ὑπερβαίνωσιν ὁ Διοικητὴς ἢ ὁ Διευθυντὴς τοῦ ὑπουργείου, ἐξαιρέτως ταῦτα καὶ διὰ τὰ διατρέφουν μαζί των ὀφειλόμενον ἀπὸ αὐτῶν εἰς τοὺς ἵππους χόρτον ὀμοῦ μετὰ τῶν Καλαμοφυλάκων, εἰς ὑπηρεσίαν τοῦ χαρακτῆρος καὶ τοῦ διευθύνειν αὐτοῦ ἢ εἰς τοῦ Κυβέρνησιν, ὅπου καὶ μεταβαίνει ποῦ ὑπηρεσία εἰς τὸ καὶ μὴ ἀξιωθῶσιν οὐδέτερον μέρος. –

Ἄρθρον 21ον

Ἐὰν ἤθελε ἀποδειχθῇ εἰς τὸ ἐνεργοῦν μεγιστᾶνος Ἐπιτρόπου, ὅτι εἰς ἢ οἱ Σουλιῶται τοῦ ὑπουργείου ἔδωκαν τοῦ ἀναγκαίου ποσὸν εἰς ἐπιτροπὴν τινὰ ἢ ἄνδρα τοῦ ὑπουργείου συνδρομὴν, εἰς μὲ ὅλα ταῦτα οἱ μεγιστᾶνοι ἀπὸ τοῦ μέρους καὶ ἄλλου μέρους, ἐνῶπιον τοῦ ἐπιδείκνυον οἱ ἴδιοι, ἢ ἐπιδείκνυον ἄνδρες τοῦ ὑπουργείου μὲ αὐτοὺς καὶ αἱ ἐνῶπιον τοῦ ἔπρεπε παραδοθῶσι εἰς τοῦ Κυβέρνησιν ἀφοῦ μόνον εἰς μόνον ἀπὸ ὅλους τοῦ ἔδωκαν καὶ εἰς χεῖρας τοῦ τοῦ χαρτία, εἰς ἄλλο ὑπογράφουν

και έχει ενοίκιο, εάν αντιμετωπίσει η εταιρεία από την έξοδο του γεωργού το ποσό που αντιστοιχεί στη ζημιά της γεωργικής εκμετάλλευσης. Η εταιρεία έχει δικαίωμα να ελέγχει τα βιβλία του γεωργού και τα τιμολόγια που εκδίδει, καθώς και τους λογαριασμούς της γεωργικής εκμετάλλευσης. —

Άρθρο 22ο

Οι υποχρεώσεις που προκύπτουν από την σύμβαση του Μονοψώνα δεν χάνει, η αξιοποίηση της γης ενοικίου, τα αγροτεμάχια δεν αλλά υφίστανται ζημιά, σε περίπτωση ανωτέρας βίας. —

Άρθρο 23ο

Μέχρι εκ μέρους του ενοικιαστή γεωργικού συμβουλίου από μεριάς, η άποψη είδους τα του γεωργού, δεν να ανακοινώσει τυχόν αντιρρήσεις με τον παρόντα κανονισμό, έχει δικαίωμα από το αρμόδιο συμβούλιο ένσταση και προσφυγή μέχρι από δέκα από τα του ειδοποιητηρίου της από τον γεωργό.

Ἐνεδύσατο τὰ ἱερατικὰ καὶ ἐξεκινήσαμεν
εἰς μέρη ὀρεινὰ βάσανα ἐξ Ἀθηνῶν,
καθὼς καὶ εἰς μέρη ἐκεῖ νεκταίους. Εἰς χωρὶς
μίαν ἡμέραν ἔπεσεν καὶ ἀπὸ μέρη δίκην
ἢ τὸ νερὸ δύσκολα παρὰ νερό (ἐν ἔπαιρνεν
ἀνάπαυσιν μίαν ἐκεῖ νερὸ ἀπὸ κρήνην ἀπό-
νερον ἀλάτι, καὶ τρία ψωμάκια, ἐξ μιᾶς
ἐκ μέρος ὄνειρον, εἰπὼν εἰς χωριὸ ἄλλο κα-
μέρον αἰλάς δὲν ἤθελεν σχέσιν ὅπως
μέρος χαραμὴν ἀναπλῶσαι διὰ ἔδοσεν
ονόρον, ἢ δὲν ἤθελε ἀνιέρα σχοινὶ ἔδν
ονόρον, καὶ αὐτὸς ἤθελε χαμηλόνα ἐκεῖ
μεριδάκους, ἐκεῖ ἀπαρέσκα νὰ κοιμεί-
σοῦσιν εἰς ἐξ χωρὶς ἐκεῖνοι ἐκκλησίαν, ἀπὸ
ἐκεῖ ἢ νεκρόσπιτο, καὶ δὲ ἔδν ἐχρειάζοντον
ἐκεῖ προσκυνητάρια κοντὰ ἔπαιρνεν, ἀπὸ
κάμνει ἐκεῖ κοντὰ ἐκ ἀναχωρήσεως
ἐκεῖ μεριδάκους καὶ ἐξ ὑπῆρξε ἔπος δίδει
ἐξ ἔπιον ἐξ ἐξ ἤθελε ἀπαγορεύσει εἰς αὐ-
ἐκεῖ εἰς ἐκεῖ προϊόντος ἐκεῖ χειμῶνος
κοντὰ. Ἐκεῖ δὲ ἢ αἰλάς αὐτὴ προσέρχεται
ἀπὸ ἐκεῖ μεριδάκους ἐπερνοῦσαν ἀπαρ-
γαύλας ὅπου καὶ εἰς ἐκεῖ ονείρονται με-
ρχοὶ εἰ ἀπέλεγε ἔρχεται. Ὅπως δὲ
ἐπαναγαμβαίνεται ἐξ ἀχάρι ἐκείνου, κοιμί-
ται ἀπαγόρευσαν χαμβαίνεται καὶ ἢ ἀπο-
χωρίσαν· ἐκεῖ δὲ ἢ ονείρονται, χωρι-
κοὶ ἤθελον ἔχαίρεται ἔξ ὡς ἀπὸ ἐκχωρίαν

τοὺς ἀδελφούλας, ἀλλὰ ἀναγκάζονται νὰ μαζεύουν
ὑφὸ ὑμιορίαν ἀπὸ καθημερινὰν τοὺς ἔκοντας
μικρὰ χρόνια ταῦτα, ἀλλὰ τοὺς αὐτοὺς
λόγους τοὺς ὑποίους, λέ οὐσιαν ἔδιγον ἀνα-
γκὴ εἰς αὐτοὺς ἔλικίας· ἀφοῦ δὲ χωρὶς ν'
ἀφορμὴν αὐτὸν ἐὰν καὶ λέ αὐφορνὸν
ἔλος δὲ ἔδιγον γάμον νεώτερα λέ χαρὰ ἀφορνὸν
καὶ ἔδιγον ἀνάδειξιν τοῦτο ἀλλὰ ἀφορμὴν
ἀπὸ μεγάλους, ἀλλὰ τὸ ὅτι τοὺς ὑποίους
ἐὰν δὲ ἐγὼ λέ ἔρθον ἔτος νὰ φορμὴν ἀπὸ γε-
νεᾶς, ἀλλὰ ἔχουν λέ δικαίωμα ἔλικίαν.
ἔτσι τοὺς χαμένους ἀπόδειξιν αὐτοὺς. ἐὰν
δὲ ἀλλὰ ἔλικίαν δὲ ἔδιγον ἄνω τοὺς ἀγαμοὺς
νέους ἀνάρ, ἢ δὲ ἔδιγον χαρμὴν τοὺς
ἀναλογίαν ἀνδρὸς ἐξ ἀνωμαλίαν, ἐπειδὴ
δὲ χρέος αὐτοὺς τοῦ νὰ πληρώσουν αὐτοὺς
ἢ νὰ ἔσωσαν τοὺς ὑπὸ λέ χρέος ἀναγκαίως τοὺς,
καὶ νὰ μὴ ἀχρεωθοῦν καὶ ὡς ἐπὶ νὰ χάσουν
ἐαυτῶν ἐπιχείρησιν ἢ ἀνάγκους ὡς λέ χρεωμὴ
ἐκμεταλλεύσεως καὶ ἀνάδειξιν ὅλ αὐτοὺς χρέος
αὐτοὺς λέ νὰ μὴ ἔσωσαν ἀπαλλάξουν δὲ ἐκ χα-
ράσσω. ἐκπλαίσαν ὑπὸ αὐτοὺ ἐξ δίδυμα ὡς
τοὺς χωρίους, διὰ ὡς λέ ὑποίους ἔτος λέ ἀμὲν
τοὺς ὑποίους. δὲ αὐτὰ ἔδιγον ἀναχώρησιν ὡς
τοὺς χωρίους ἢ τοὺ χαρακτῆρα τοῦτο, ὡς δὲ

τὸν ὁρίζουν συμβουλεύει νὰ διαλέξει αὐτὸ ὁ
ὁποῖος θέλει ἢ ὁ Δεσπότης ἐκ τῶν ὑποψηφίων,
καὶ ὅτι ἤθελαν παραδεχθῆ ἐκεῖνοι συμβουλή, δὲν
ἦταν ἀναφέρεται τὸ γράμμα εἰς τὸν Κυβέρνησιν,
αὐτὰ τί ἤθελε ἀναφέρει ἐκεῖ πάντοτε εἰς τὸ ἐπι-
σκοπικὸν συμβούλιον, καὶ συναρμόσης ὅπου, ἐὰν
μὴ ἤθελαν ἀποδεχθῆ συμβουλήν, διὰ μὴ ἐφα-
νοῦν χωρὶς διαλάλησιν εἰς τοὺς Κυβερνήτας,
ἐκεῖ δὲν ἤξεραν καθόλου, εἰς δὲ ἐκεῖνον ἐκεῖ
ἤθελαν καθὼς μέσον ἐκ χειρογράφου, καὶ ἤθελαν
διορισθῆ οἱ περιωδευταί, κάθενὶ οἱ περι-
ωδευταὶ αὐτοὶ ἦταν ὁρισμένοι εἰς τὸ ἐπι-
σκέπτεσθαι καὶ εἰς τὰ παραμικρὰ εἴδους χρεώ-
στων, καὶ ἐκεῖνοι χρεώστες ἐπρόφεραν ἀφορμὴν
ἐκ χειρογράφου καὶ δοῦναν εἰς αὐτοὺς,
καὶ αὐτὰς ἤθελαν νὰ φέρει ἡ χειρογραφία, διὰ
καὶ μὴ νὰ φέρει ἡ χειρογραφία, οἱ ἐπι-
σκέπται, ὅταν διαγράψῃ χρόνοι αὐτὰν καὶ παρα-
μεγαλῶσι καὶ πικρωθῆ ἡ χειρογραφία, ἤξευραν
ἀποβάλλεσθαι πρὸς ἀνάγκην καὶ ἄλλον. Διότι
δὲ ἐκεῖνοι ἤθελαν σπάζει ἀναλόγια εἰς ἐκεῖνο παρα-
πικρανὲς ἐκεῖνον καὶ ὁ Δεσπότης ἢ ὁ Κοσμᾶς
μας ἐκ Λογγιῶν, καὶ ἤθελαν εἰπεῖν πα-
ράπονα καὶ ἀπὸ αὐτὸν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ἐγρα-
φοί, ἤξευ ἐκεῖνος ἀναλάβει ἢ ἐκεῖνος
εἰς τὸ ἐμπρόσθιον Σεπτέμβριον, ἐξ οὗ περιωδεύσω
καὶ ἐκ ἤθελαν ἀναφέρῃ ὅλα τὰ ἔκαμαν
οἱ χωρικοί, ἤξευ ἀρκέτους ἐπιφέρεσθαι τὸ ἐγκύκλιον.-

1) αἰχμῆς

Ἄρθρον 24ον

Κ' ἔχει ὁλοὺς τοὺς ἐνδιαφερομένους ἀρχόντας ὁλοὺς τοὺς ἐπαρχιώτας καὶ τοὺς ἀγροφύλακας νὰ φροντίσουν διὰ τὴν καλὴν φύλαξιν τῶν δένδρων καὶ τῶν ὄσων, εἰς τὰ ὁποῖα θὰ εὑρίσκωνται, ἀπὸ τοὺς ἐπιτήδειους κλέπτας καὶ ἀπὸ τὰ ζῶα τὰ ὁποῖα θὰ βόσκουν εἰς τοὺς ἀγροὺς καὶ εἰς τοὺς κήπους, ὅπου θὰ εὑρίσκωνται δένδρα καὶ ὄσα, καὶ νὰ τοὺς ἐπιβάλουν τὰς ἀναγκαίας ποινὰς κατὰ τῶν παραβατῶν τοῦ παρόντος νόμου, καὶ νὰ ἐκτελοῦν ἀκριβῶς τὰ ἐπιβαλλόμενα ἀπὸ αὐτὸν καθήκοντα.

Ἄρθρον 25ον

Ἐκεῖνος ὁποῦ θὰ ἐξεύρῃ κανένα ἄτομον νὰ παραβαίνῃ τὸν παρόντα νόμον, καὶ νὰ μὴν τὸν φανερώσῃ εἰς τὴν ἀρχὴν, ἢ εἰς τὸν ἀγροφύλακα, ἢ εἰς τὸν ἐπαρχιώτην, ἢ εἰς τὸν κοινοτάρχην, ἢ εἰς τὸν δημογέροντα τοῦ τόπου, ἀφοῦ θὰ ἐξεύρῃ τὸ ὄνομα τοῦ παραβάτου, θὰ πληρώσῃ ἀπὸ τὴν ἰδικήν του τσέπην ὅλα τὰ ἔξοδα τοῦ δικαστηρίου καὶ τὰ ἔξοδα τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἀποφάσεως, καὶ ἐπὶ πλέον θὰ πληρώσῃ καὶ τὸ πρόστιμον τὸ ὁποῖον θὰ ἐπιβληθῇ εἰς τὸν παραβάτην.

Ἄρθρον 26ον

Ὅλα τὰ πρόστιμα τὰ ὁποῖα θὰ ἐπιβληθοῦν εἰς τοὺς παραβάτας τοῦ παρόντος νόμου, θὰ μερισθοῦν εἰς τρία μέρη· τὸ ἕν μέρος θὰ δοθῇ εἰς τὸν ἀγροφύλακα, ὁποῦ θὰ ἐξεύρῃ τὸν παραβάτην καὶ θὰ τὸν φανερώσῃ εἰς τὴν ἀρχήν· τὸ δεύτερον μέρος θὰ δοθῇ εἰς τὸν ἐπαρχιώτην, ἢ εἰς τὸν κοινοτάρχην, ἢ εἰς τὸν δημογέροντα τοῦ τόπου, ὁποῦ θὰ ἐξεύρῃ τὸν παραβάτην καὶ θὰ τὸν φανερώσῃ εἰς τὴν ἀρχήν· καὶ τὸ τρίτον μέρος θὰ δοθῇ εἰς τὸν ἀγροφύλακα, ὁποῦ θὰ ἐπιβλέπῃ εἰς τὸν τόπον ὁποῦ θὰ εὑρίσκωνται τὰ δένδρα τὰ ὁποῖα θὰ παραβλαφθοῦν.

1278 Ἰανουαρίου 17.
1860 Μαΐου 17

1/ Δενδρίων καρπιμων
2/ " ἀγρίων
3/ " παρὰ τοῦ ἰδιοκτήτου αὐτῶν ἢ ἄλλου ὁποιουδήποτε

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τῆς ἐπιτροπῆς τῆς Βουλῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀπαλλοτριώσεως τῆς Ζαππείου περιουσίας.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου.

Ἡ ἐκποίησις τῶν ἐν Θεσσαλίᾳ Ζαππείων ἀγροτικῶν κτημάτων πρὸς ἀποκατάστασιν τῶν ἐν αὐτοῖς καλλιεργητῶν, ἥτις ἐπιδιώκεται διὰ τοῦ ὑπὸ κρίσιν νομοσχεδίου, συνδέεται ἀναποσπάστως μετὰ τοῦ ὅλου ἀγροτικοῦ ζητήματος, ὅπερ ἐπανειλημμένως ἀπησχόλησε τὴν Βουλὴν καὶ τοῦ ὁποίου ἡ λύσις ἀναγνωρίζεται γενικῶς ὡς ἐπιβαλλομένη καὶ ἐπείγουσα.

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἐν γένει ἡ γεωργία παρ' ἡμῖν ὑποφέρει ὡς ἐκ τῆς ἐλλείψεως ἐπαρκοῦς ἀγροτικῆς ἀσφαλείας καὶ πυκνῆς συγκοινωνίας, τῆς μὴ καταλλήλου ὀργανώσεως τῆς ἀγροτικῆς πίστεως, τῆς μὴ ἐκτελέσεως τῶν ἀπαραιτήτων ὑδραυλικῶν ἔργων πρὸς ἀποξήρανσιν τῶν κατακλυζόντων μεγάλας ἐκτάσεις τῆς χώρας ἑλῶν, τῆς ἀνεπαρκοῦς ἐπαγγελματικῆς μορφώσεως τῶν γεωργῶν καὶ τῆς ἀκαταλλήλου ὀργανώσεως τοῦ ἐμπορίου καὶ ὅτι τὰ κακὰ ταῦτα ἐπιδροῦν καὶ ἐπὶ τῆς γεωργίας ἐν Θεσσαλίᾳ. Ἀλλ' ὅ,τι κυρίως προκαλεῖ τὴν παρὰ τὰς ὑπαρχούσας εὐνοϊκὰς γεωργικὰς συνθήκας ἐξαιρετικὴν στασιμότητα τῆς γεωργίας ἐν Θεσσαλίᾳ, βυθίζει δὲ εἰς τὴν πενίαν καὶ ὠθεῖ εἰς τὴν ἀπόγνωσιν μέγιστον μέρος τοῦ γεωργικοῦ πληθυσμοῦ αὐτῆς, ὅ,τι τ. ἔ. δημιουργεῖ τὸ Θεσσαλικὸν ἀγροτικὸν ζήτημα, ὅπερ ἐπανειλημμένως μετὰ τὴν προσάρτησιν ἔλαβεν ὀξεῖαν μορφήν, εἶνε ὁ ἀγροτικὸς ὀργανισμὸς τῆς Θεσσαλίας.

Κύριον χαρακτηριστικὸν τοῦ ὀργανισμοῦ τούτου εἶνε ἡ ἐν ἀντιθέσει πρὸς πάντα τὰ λοιπὰ μέρη τοῦ Κράτους ὑπερβολικὴ ὑπεροχὴ τῆς μεγάλης ἰδιοκτησίας ἀπέναντι τῆς μικρᾶς τοιαύτης. Δυστυχῶς ἐλλείψει ἐπισήμου στατιστικῆς δὲν γνωρίζομεν μετ' ἀκριβείας τὴν κατανομὴν τῆς ἰδιοκτησίας ἐν Θεσσαλίᾳ. Ἡ κατὰ τὸ 1896 σταλεῖσα εἰς Θεσσαλίαν μεγάλη ἐπιτροπὴ πρὸς μελέτην τῶν ἐκεῖ ἀγροτικῶν ζητημάτων ὑπελόγισεν εἰς 75°/₀ καὶ ἄνω τὴν εἰς τὴν μεγάλην ἰδιοκτησίαν ἀναλογοῦσαν ἔκτασιν τῆς καλλιεργουμένης Θεσσαλικῆς γῆς καὶ δὴ εἰς 6,000,000 στρέμ. ἐν ὅλῳ ἐκ τῶν 13,000,000 στρεμ. τῆς ὅλης ἐπιφανείας τῆς Θεσσαλίας μετὰ τῶν ὀρέων, τῶν δασῶν καὶ τῶν λιμνῶν αὐτῆς, καὶ ταῦτα κείμενα κατὰ τὸ πλεῖστον εἰς τὴν πεδινὴν χώραν, καταλαμβάνοντα αὐτὴν σχεδὸν ἐξ ὁλοκλήρου, κατανεμόμενα δὲ εἰς 400 χωρία (τσιφλίκια) ἐκ τῶν 670 περίπου Θεσσαλικῶν συνοικισμῶν. Ὁ ἀριθμὸς τῶν οἰκογενειῶν τῶν ἐν τοῖς τσιφλικίοις ἀκτημόνων γεωργῶν ὑπελογίσθη ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς εἰς 11,000 οἰκογενείας, περιλαμβανούσας 44,400 ἄτομα περίπου. Κατὰ στατιστικήν τινα τοῦ Ἐμπορικοῦ συλλόγου Βόλου ὁ ἀριθμὸς τῶν μὲν τσιφλικίων εἶχεν ὑποβιβασθῇ κατὰ τὸ 1907, μετὰ τὴν διανομὴν τῶν Στεφανοβικείων κτημάτων, εἰς 335, ἐξ ὧν τὰ 66 ἦσαν ἐν μέρει κεφαλαιοχώρια, τῶν δὲ οἰκογενειῶν τῶν ἐν τοῖς τσιφλικίοις ἀκτημόνων γεωργῶν εἰς 10,582. Δυστυχῶς ἡ στατιστικὴ αὕτη δὲν ἀναφέρει τὴν εἰς τὰ τσιφλίκια ἀναλογοῦσαν ἔκτασιν, ἥτις, ἐὰν ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν αἱ ἀπὸ τοῦ 1896 γινόμεναι ὑπὸ τῶν ἀκτημόνων καλλιεργητῶν ἀγοραὶ τσιφλικίων, θ' ἀναλογῇ πάντως εἰς 65 °/₀ περίπου τῆς καλλιεργουμένης ἐν γένει Θεσσαλικῆς γῆς, εἰς ἀνώτερον δὲ κατὰ πολὺ ποσοστὸν εἰς τὴν πεδιάδα. Ἐνῷ δὲ ἀφ' ἑνὸς εἰς τοιοῦτον ἐξαιρετικὸν βαθμὸν ὑπερέχει ἡ μεγάλη ἰδιοκτησία, ἀφ' ἑτέρου ἡ γῆ καλλιεργεῖται σχεδὸν ἀποκλειστικῶς διὰ συστήματος μικρᾶς καλλιεργείας. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἡ μεγάλη ἰδιοκτησία ἐν Θεσσαλίᾳ οὐδὲν ἔχει ἐκ τῶν οἰκονομικῶν πλεονεκτημάτων, ἅτινα παρουσιάζει αὕτη ἐνίοτε,

παρακολουθεῖται δὲ μόνον ἐκ τῶν κακῶν κοινωνικῶν καὶ οἰκονομικῶν συνεπειῶν, ἃς συνεπάγεται πάντοτε ἀναγκαίως ἡ τοιαύτη συνύπαρξις ὑπερβολικῆς ὑπεροχῆς τῆς μεγάλης ἰδιοκτησίας μετὰ τῆς μικρᾶς καλλιεργείας καὶ αἱ ὁποῖαι ἐπιτείνονται ἔτι μᾶλλον ἕνεκα τῶν λοιπῶν ὅρων τοῦ ἀγροτικοῦ Θεσσαλικοῦ ὀργανισμοῦ, τ. ἔ. τοῦ τρόπου τῆς διανομῆς τοῦ εἰσοδήματος μεταξὺ ἰδιοκτητῶν καὶ καλλιεργητῶν καὶ τοῦ χρόνου, καθ' ὃν δικαιοῦνται νὰ παραμείνουν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ κτήματος οἱ καλλιεργηταί, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς λοιπὰς γεωργικὰς συνθήκας τῆς Θεσσαλίας.

Ἐν Θεσσαλίᾳ ἡ κατανομὴ τῆς ἐγγείου προσόδου μεταξὺ ἰδιοκτητῶν καὶ κολλήγων ρυθμίζεται κατὰ τὸ σύστημα τῆς ἐπιμόρπου καλλιεργείας. Ὁ καλλιεργητὴς (κολλῆγος), ὁ ὁποῖος καταβάλλει τὴν ἐργασίαν καὶ τὰ κινητὰ κεφάλαια, δίδει εἰς τὸν ἰδιοκτήτην εἰς εἶδος ἐκ τῆς ἀκαθαρίστου παραγωγῆς τὸ τρίτον ἢ τὸ ἥμισυ. Ὁ ἰδιοκτήτης καταβάλλει, εἰς μὲν τὴν πρώτην περίπτωσιν πλὴν τῶν καλλιεργησίμων γαιῶν καὶ τῆς οἰκίας, ἐξ ἡμισείας τὸν σπόρον, εἰς δὲ τὴν δευτέραν ὁλόκληρον τὸν σπόρον καὶ τὸ ἥμισυ τῶν θεριστικῶν δαπανῶν. Πρὸς τούτοις ὁ ἰδιοκτήτης παρέχει, ἄνευ λήψεως ἰδιαιτέρου μισθώματος, ἐλευθέραν βοσκὴν εἰς τὰ ζῷα τοῦ κολλήγου μέχρις ὡρισμένου ἀριθμοῦ (συνήθως 4 μεγάλα καὶ 25 μικρὰ) εἰς πολλὰ δὲ μέρη καταβάλλει μέρος τοῦ φόρου τῶν ἀροτριώντων, τὸ ἓν τρίτον ἢ καὶ τὸ ἥμισυ.

Τὸ σύστημα τοῦτο, τὸ ὁποῖον εἶνε ἀνεκτὸν εἰς πρωτογόνους κοινωνίας καὶ ἁπλᾶς ἀγροτικὰς σχέσεις, ἀποβαίνει ἀνυπόφορον διὰ τοὺς καλλιεργητὰς καὶ ἀνυπέρβλητον ἐμπόδιον πάσης προόδου, ὅταν αὐξηθοῦν αἱ ἀνάγκαι, προχωρήσῃ ἡ διαίρεσις τῆς ἐργασίας καὶ παραστῇ ἀνάγκη ἐντατικωτέρας καὶ εἰδικωτέρας καλλιεργείας, ἀπαιτούσης πρωτίστως μεγαλειτέραν δραστηριότητα καὶ περισσότερα κεφάλαια. Ὁ καλλιεργητής, γνωρίζων ὅτι ἐκεῖνο τὸ μέρος τῆς αὐξήσεως τῆς παραγωγῆς, τὸ ὁποῖον θὰ περισσεύσῃ μετὰ τὴν κάλυψιν τῶν περιπλέον δαπανῶν ἢ τὸ μεγαλείτερον μέρος αὐτοῦ, θὰ περιέλθῃ εἰς τὸν ἰδιοκτήτην, δὲν εἶνε διατεθειμένος νὰ αὐξήσῃ τὰς δαπάνας τῆς καλλιεργείας, οὐδὲ καθίσταται δραστηριότερος καὶ προοδευτικώτερος. Τοὐναντίον μάλιστα ρέπει εἰς τὸ νὰ περιορίσῃ τὰς δαπάνας καὶ τὴν ἐργασίαν. Ἕνεκα τῶν λόγων τούτων τὸ σύστημα τῆς ἐπιμόρτου καλλιεργείας ὑπεχώρησε καταπληκτικῶς κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα εἰς ὅλα τὰ γεωργικῶς προοδεύσαντα κράτη. Τὸ σύστημα τοῦτο εἶναι ἀκριβῶς μία τῶν κυριωτάτων αἰτιῶν τῆς πρωτογόνου καταστάσεως τῆς γεωργίας εἰς τὴν Θεσσαλίαν, τῆς παραμονῆς αὐτῆς ἀκόμη εἰς τὸ ἀτελέστατον ἐκ τῶν συστημάτων τῆς ἀγραναπαύσεως, κατὰ τὸ ὁποῖον ἕκαστον δεύτερον ἔτος ἀφίνονται οἱ ἀγροὶ ἀπαλλιέργητοι, τῆς μὴ καλλιεργείας εὐγενεστέρων καὶ μᾶλλον προσοδοφόρων εἰδῶν, τὰ ὁποῖα ἀπαιτοῦν περισσοτέραν ἐργασίαν καὶ κεφάλαια.

Ἐκ μέρους τῶν τσιφλικιούχων πρὸς ὑποστήριξιν παρ' ἡμῖν τῆς ἐπιμόρτου καλλιεργείας προεβλήθη ὡς παράδειγμα ἡ μεσημβρινὴ Γαλλία καὶ ἡ Ἰταλία, ὅπου εἶνε εἰς ἄκρον διαδεδομένη ἡ ἐπίμορτος καλλιέργεια. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ μέρη ταῦτα μόνον ἐκεῖ δὲν ἔχει ἡ ἐπίμορτος καλλιέργεια καταστρεπτικὰ ἀποτελέσματα καὶ διὰ τὴν παραγωγὴν καὶ διὰ τοὺς καλλιεργητάς, ὅπου ἀντικείμενον αὐτῆς εἶνε ἄμπελοι, κῆποι, ἐλαιῶνες καὶ ἐν γένει κτήματα, τῶν ὁποίων ἡ ἀξία ἔχει ὑψωθῇ διὰ τῆς καλλιεργείας εὐγενῶν εἰδῶν, ὅπου εἰς τὴν γῆν ἔχει, οὕτως εἰπεῖν, διὰ τῆς καλλιεργείας ἀποταμιευθῇ κεφάλαιον καὶ ὅπου φυσικὰ καὶ ἡ πρόοδος τοῦ κτή-

ματος εἶνε σχετικῶς μεγαλειτέρα καὶ ἡ διατήρησις τῆς παραγωγικότητός του δὲν ἀπαιτεῖ ἐκ νέου ἐξαιρετικὴν καταβολὴν δαπανῶν, οὐδ' ἰδιαιτέρας γνώσεις. Μ' ὅλα ταῦτα ἡ ἐπίμορτος καλλιέργεια ἐμποδίζει καὶ τῶν τοιούτων κτημάτων τὴν ἐπιστημονικωτέραν καὶ ἐντατικωτέραν καλλιέργειαν καὶ διὰ τοῦτο θεωρεῖται σήμερον καὶ δι' αὐτὰ ἀκόμη καταδικαστέα. Εἰς κτήματα δὲ, εἰς τὰ ὁποῖα γίνεται καλλιέργεια δημητριακῶν καρπῶν, ἡ ὁποία εἶνε σχετικῶς ὀλιγώτερον προσοδοφόρος καὶ διὰ νὰ προαχθῇ εἰς ἐντατικὴν ἀπαιτεῖ ἐξαιρετικὴν δραστηριότητα καὶ αὔξησιν τῶν κινητῶν κεφαλαίων τῆς καλλιεργείας ἀπέβη, ἡ ἐπίμορτος καλλιέργεια καὶ διὰ τὴν παραγωγὴν καὶ διὰ τοὺς καλλιεργητὰς ἐπίσης καταστρεπτικὴ εἰς τὴν Ἰταλίαν ὅπως καὶ εἰς τὴν Θεσσαλίαν. Διὰ τοῦτο δὲ βλέπομεν εἰς πολλὰ μέρη τῆς Ἰταλίας, διατηρεῖται μὲν ἡ ἐπίμορτος καλλιέργεια ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἀμπέλους, ἐλαιῶνας κ.τ.τ., καταργεῖται δὲ ὅπου πρόκειται καλλιέργεια δημητριακῶν καρπῶν.

Ἐνισχοῦ τὴν κακὴν ἐπίδρασιν τῆς ἐπιμόρτου καλλιεργείας μετριάζει τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ μεγαλοϊδιοκτήτου ὑπὲρ τῆς γεωργίας, ἡ διὰ τῶν ὁδηγιῶν αὐτοῦ βελτίωσις τοῦ τρόπου τῆς καλλιεργείας, ἰδίως δὲ ἡ διὰ τῆς καταβολῆς ὑπ' αὐτοῦ κεφαλαίων αὔξησις τῆς παραγωγικότητος τῆς γῆς. Ἀλλ' οἱ κολλῆγοι τῆς Θεσσαλίας καὶ ὑπὸ τὴν ἔποψιν αὐτὴν διατελοῦν ὑπὸ λίαν δυσμενεῖς συνθήκας, διότι οἱ μεγαλοϊδιοκτῆται τῆς Θεσσαλίας δὲν ἀποτελοῦν γεωργικὴν τάξιν, οὐδ' ἐνδιαφέρονται διὰ τὴν γεωργίαν. Ἡ ἀγορὰ τσιφλικίων ὑπῆρξε δι' αὐτοὺς ἐπικερδὴς τοποθέτησις χαημάτων, ἥτις δὲν ἐπέφερε τὴν προσωπικὴν αὐτῶν ἀπασχόλησιν εἰς τὴν γεωργίαν. Ἐξαιρέσει ἐλαχίστων μεγαλοϊδιοκτητῶν, οἵτινες ἔδειξαν ἀξιέπαινον ἐνδιαφέρον διὰ τὴν γεωργίαν καὶ κατέβαλον ἀρκετὰ κεφάλαια πρὸς αὔξησιν τῆς παραγωγικότητος τοῦ ἐδάφους καὶ καλλιτέρευσιν τῆς καλλιεργείας τῶν κτημάτων των, πάντες οἱ ἄλλοι σπανίως ἐπισκέπτονται τὰ κτήματά των, ἀφήνουν δὲ πολλάκις τὴν διοίκησιν αὐτῶν εἰς ἐπιστάτας ἢ μισθωτὰς ἀμαθεῖς, ἀποβλέποντας μόνον εἰς τὸν διὰ τῶν καταπιέσεων τῶν κολλήγων καὶ τῶν καταχρήσεων πλουτισμόν.

Τέλος καὶ ὁ ἄλλος μνημονευθεὶς ὅρος τοῦ ἀγροτικοῦ ὀργανισμοῦ, τ. ἔ. ὁ ἀφορῶν τὴν παραμονὴν τῶν κολλήγων εἰς τὰ κτήματα, εἰς τὰ ὁποῖα εὑρίσκονται, ἔχει ρυθμισθῇ ἐν Θεσσαλίᾳ κατὰ τὸν πλέον δυσμενῆ διά τε τοὺς κολλήγους καὶ τὴν γεωργίαν τρόπον. Εἶνε γενικῶς ἀνεγνωρισμένον, ὅτι ὅσον μακρότερον χρόνον εἶνε ἐξησφαλισμένη ἡ καλλιέργεια τοῦ αὐτοῦ κτήματος ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ γεωργοῦ, τόσον ὁ ζῆλος αὐτοῦ πρὸς τελειοτέραν καλλιέργειαν εἶνε ἀνώτερος, τόσον περισσότερον εἶνε οὗτος διατεθειμένος νὰ αὐξήσῃ τὴν παραγωγὴν διὰ καταβολῆς κεφαλαίων. Ἕνεκα τούτου καὶ ἡ εἰς τὰς νεωτέρας νομοθεσίας τάσις πρὸς κατάργησιν τῆς ἀρχῆς τοῦ Ρωμαϊκοῦ δικαίου, ὅτι ἡ πώλησις λύει τὴν μίσθωσιν. Ἡ ἐξασφάλισις τοιούτου μακροῦ χρόνου εἶνε περισσότερον ἀναγκαία ἐπὶ καταμερισμένης μικρᾶς καλλιεργείας, παρὰ ἐπὶ μεγάλης τοιαύτης· διότι ὁ μικρὸς καλλιεργητὴς εἶνε περισσότερον ἐξηρτημένος ἀπὸ τὸν μεγαλοιδιοκτήτην, ἡ δὲ μικρὰ προθεσμία τῆς λύσεως τῆς μισθώσεως δύναται εὐχερῶς νὰ δώσῃ εὐκαιρίαν εἰς αὐτὸν νὰ ἐπιβάλῃ δυσμενεῖς ὅρους εἰς τὸν καλλιεργητήν. Ἐπὶ μεγάλης καλλιεργείας ὁ μεγαλομισθωτὴς δὲν εἶνε τόσον ἐξηρτημένος ἀπὸ τὸν μεγαλοϊδιοκτήτην, διότι ὁ ἀνταγωνισμὸς μεταξὺ τοιούτων μισθωτῶν δὲν εἶνε μεγάλος καὶ διότι οὗτοι, ἔχοντες κεφάλαια, δύνανται εὐχερῶς νὰ εὕρουν ἄλλην ἐργασίαν. Μ' ὅλα ταῦτα ἐκεῖ, ὅπου ἐφαρμόζεται ἐπιτυχῶς ἡ μεγάλη

καλλιέργεια διὰ μισθώσεως, ὅπως ἐν Ἀγγλίᾳ, ἀνεπτύχθησαν συνήθειαι, ἐξασφαλίζουσαι τὴν ἐπὶ μακρὸν διατήρησιν τοῦ αὐτοῦ μισθωτοῦ. Πρὸς τούτοις διὰ νομικῶν μεταρρυθμίσεων ἐξησφαλίσθη ἡ ἐν περιπτώσει σχετικῶς προώρου λύσεως τῆς μισθώσεως ἀποζημίωσις τοῦ μισθωτοῦ διὰ τὰς γενομένας ὑπ' αὐτοῦ δαπάνας πρὸς αὔξησιν τῆς παραγωγικότητος τῆς γῆς.

Τοιαῦται συνήθειαι, λαβοῦσαι μάλιστα τὸν χαρακτῆρα ἐθίμου καὶ ἐξασφαλίζουσαι τὴν παραμονὴν τοῦ καλλιεργητοῦ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ κτήματος, ἐνίοτε δὲ καὶ τὴν ἀποζημίωσιν αὐτοῦ διὰ τὰς τυχὸν γενομένας βελτιώσεις ἐν περιπτώσει ἐκουσίας ἀποχωρήσεώς του, ἀνεπτύχθησαν κατὰ μείζονα λόγον, ὅπου ἡ τυχὸν ὑπάρχουσα μεγάλη ἰδιοκτησία εἶνε συνδυασμένη μὲ μικρὰν καλλιέργειαν. Ὅπου δὲ δὲν εἶχεν ἐξασφαλισθῇ καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἡ παραμονὴ τοῦ μικροῦ καλλιεργητοῦ ἐπὶ αὐτοῦ κτήματος τὰ προνοητικώτερα καὶ τὰ πλέον πολιτισμένα Κράτη ᾐσθάνθησαν τὴν ἀνάγκην νὰ ἐπέμβουν εἴτε διὰ νὰ ἐξασφαλίσουν εἰς αὐτὸν τὴν τοιαύτην παραμονὴν ἢ καὶ διὰ νὰ μεταβάλουν οὐσιωδέστερον τὴν θέσιν του ἐπὶ τὰ βελτίω. Οὕτω μόνον κατέστη δυνατὸν οἱ μὲν καλλιεργηταὶ νὰ σωθοῦν ἀπὸ τὴν ἀθλιότητα, νὰ προοδεύσῃ δὲ ἡ γεωργία.

Πρὸ τῆς προσαρτήσεως τῆς Θεσσαλίας οἱ κολλῆγοι ἐδικαιοῦντο νὰ παραμένουν εἰς τὸ αὐτὸ κτῆμα ὡς τοιοῦτοι, ἐφ' ὅσον διὰ τῆς μὴ καλλιεργείας τῶν σχετικῶν ἀγρῶν ἢ ἄλλως δὲν ἐστέρουν ἐπί τινα ἔτη τὸν τσιφλικιοῦχον τοῦ ποσοστοῦ, τὸ ὁποῖον ἐδικαιοῦτο νὰ λάβῃ ἐκ τῆς παραγωγῆς. Τοῦτο δὲ εἴτε διότι οἱ καταλαβόντες αὐθαιρέτως τὴν γῆν δὲν ἠθέλησαν νὰ ὑποβιβάσουν τοὺς πρώην κυρίους εἰς ἁπλοῦς μισθωτάς, εἴτε διότι οἱ κύριοι τῆς γῆς, μεταβιβάζοντες τὴν κυριότητα αὐτῶν εἰς ἰσχυροὺς προστάτας, διεφύλαξαν εἰς ἑαυτοὺς τὸ ἐν λόγῳ δικαίωμα, εἴτε δυνάμει ἐθίμων ἐκ τῆς ἀνάγκης παραχθέντων. Τὸ δικαίωμα δὲ τοῦτο εἶχεν ἀναγνωρίσει καὶ τὸ Τουρκικὸν κράτος δι' ἑνὸς φιρμανίου τοῦ 1860, τοῦ ὁποίου ἀμφισβητεῖται τὸ κῦρος διὰ λόγους τυπικούς(Ἐν τούτοις μετὰ τὴν προσάρτησιν τὰ Ἑλληνικὰ δικαστήρια παραγνωρίσαντα τὸν χαρακτῆρα τῆς σχέσεως τῶν κολλήγων, μὴ λαβόντα ὑπ' ὄψιν τὰ ἀνωτέρω δικαιώματα αὐτῶν, οὐδὲ τὸ μεταγενέστερον βυζαντιακὸν δίκαιον, κατὰ τὸ ὁποῖον οἱ μορτῖται μετὰ τριακονταετῆ παραμονὴν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ κτήματος ἀποκτῶσιν ἐπ' αὐτοῦ ἐμπράγματον δικαίωμα, «οἱομεὶ δεσποτείαν» ὡς τὸ ἀποκαλεῖ ἡ βυζαντιακὴ νομολογία ἐχαρακτήρισαν τὴν σχέσιν τοῦ κολλήγου ὡς ἐνοχικὴν καὶ δὴ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὡς μίσθωσιν,εἰς μερικὰς δὲ περιπτώσεις ὡς ἑταιρείαν, τ. ἔ. ἐξήρτησαν τὴν παραμονὴν τῶν κολλήγων ἐπὶ τοῦ κτήματος ἐκ τῆς θελήσεως τῶν ἐκασταχοῦ τσιφλικιούχων, οἵτινες κατώρθωσαν εἰς πλεῖστα τσιφλίκια ἐκμεταλλευόμενοι τὸ ὑπὸ τῆς νομολογίας ἀναγνωρισθὲν εἰς αὐτοὺς δικαίωμα τῆς ἐξώσεως ἢ τῆς λύσεως τῆς ἑταιρείας νὰ ἐξαναγκάσουν τοὺς κολλήγους, ὅπως συνάψουν μετ' αὐτῶν μισθωτικὰ συμβόλαια ἐνιαυσίου προθεσμίας καὶ νὰ καταστήσουν αὐτοὺς οὕτω περισσότερον ὑποχειρίους. Μερικοὶ μάλιστα ἐξ αὐτῶν προέβησαν εἰς τὴν χειροτέρευσιν τῶν κολληγικῶν ὅρων, ὅπερ οὐδόλως παράδοξον μὲ σύστημα μεγάλης ἰδιοκτησίας καὶ μικρᾶς καλλιεργείας ὑπὸ τύπον ἐνιαυσίου μισθώσεως.

Τοιοῦτοι ὅροι, καθιστῶντες τελείως ἀβεβαίαν τὴν θέσιν τῶν καλλιεργούντων τὴν γῆν, ἐμποδίζοντες αὐτοὺς νὰ καρπωθοῦν ἀναλόγως τῶν ἐκ τῆς μεγαλειτέρας δραστηριότητός των καὶ τῆς καταβολῆς ὑπ' αὐτῶν περισσοτέρων κεφα-

λαίων αὔξησιν τῆς παραγωγῆς, φυσικὸν εἶνε νὰ ἀμβλύνουν τὴν δραστηριότητά των, νὰ τοὺς ἀπογοητεύουν, νὰ ψυχραίνουν τὴν ἀγάπην των πρὸς τὴν γῆν καὶ νὰ τοὺς καθιστοῦν δυσπίστους καὶ ἐχθρικοὺς πρὸς τοὺς μεγαλοϊδιοκτήτας.

Τοιαύτη ἀφόρητος κατάστασις, ἀπειλοῦσα νὰ καταστρέψῃ τὴν Θεσσαλικὴν Γεωργίαν ἀπὸ τῆς ὁποίας τόσας ἐλπίδας εἴχομεν εὐλόγως ἀναρτήσει κατὰ τὴν προσάρτησιν, δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ διατηρηθῇ ἐπὶ μακρὸν εἰσέτι.

Οἱ κολλῆγοι ὡς μόνην λύσιν τοῦ Θεσσαλικοῦ ἀγροτικοῦ ζητήματος διαβλέπουν ἀνέκαθεν τὴν ἀποκατάστασίν των εἰς ἰδιοκτήτας τῆς γῆς, τὴν ὁποίαν καλλιεργοῦν. Θὰ ἦτο δὲ θαῦμα, ἐὰν τὸ πρᾶγμα εἶχεν ἄλλως. Ἡ ἀπόκτησις ἀκινήτου ἰδιοκτησίας εἶνε κοινὸς πόθος ὅλων τῶν καλλιεργητῶν τῆς γῆς. Καὶ εἰ μὲν τὸν καλλιεργητήν, τὸν ἔχοντα μεγαλείτερα κεφάλαια, κάπως ἀνωτέραν ἀνάπτυξιν καὶ γεωργικὰς γνώσεις, δυνάμενον δὲ νὰ εὕρῃ πρὸς καλλιέργειαν ἐπὶ μισθώσει ἀγρούς, ὁ πόθος οὗτος εἶνε ἀσθενέστερος. Ὁ τοιοῦτος καλλιεργητής, χρησιμοποιῶν τὰ κεφάλαιά του καὶ τὰς γνώσεις του, εἶνε ἱκανὸς νὰ ἀποσπάσῃ ἀπὸ τὴν γῆν ἀρκετὴν πρόσοδον ἐξασφαλίζουσαν εἰς αὐτὸν σχετικὴν εὐμάρειαν. ἡ ἀνεξαρτησία του δὲν κινδυνεύει, ἡ κοινωνική του θέσις δὲν μεταβάλλεται ἐὰν καλλιεργῇ τὴν γῆν ὡς μισθωτὴς καὶ ὄχι ὡς ἰδιοκτήτης. Διὰ τοῦτο ὁ τοιοῦτος καλλιεργητὴς δὲν διστάζει πολλάκις, ἀποβλέπων εἰς μεγαλείτερον κέρδος, νὰ πωλήσῃ τὴν σχετικῶς μακρὰν ἰδιοκτησίαν του, ὅπως μισθώσῃ πρὸς καλλιέργειαν μεγαλειτέραν ἔκτασιν εἰς ἄλλον τόπον.

Τοιοῦτο φαινόμενον παρουσίασαν οἱ Ἄγγλοι μέσοι γεωργοὶ κατὰ τέλη τοῦ 18ου καὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρελθόντος αἰῶνος. Ἀλλὰ τὸν μικρὸν καλλιεργητήν, τὸν στερούμενον κεφαλαίων, εἴτε ἐπίμορτος καλλιεργητὴς εἴτε μισθωτὴς εἶνε, ἰδίως ὅταν εὑρίσκεται εἰς τὴν αὐτὴν μὲ τὴν τῶν Θεσσαλῶν γεωργῶν βαθμίδα πολιτισμοῦ, παντοῦ καὶ πάντοτε τὸν κυριαρχεῖ ὁ ῥηθεὶς πόθος. Ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἀπόκτησιν ἰδίας γῆς, δὲν βλέπει ἄλλο μέσον δυνάμενον νὰ τὸν καταστήσῃ ἀνεξάρτητον καὶ νὰ ἐξασφαλίσῃ εἰς αὐτὸν καὶ τὴν οἰκογένειάν του ὁλόκληρον τὸν καρπὸν τῆς ἐργασίας του.

Εἰς κανὲν ἄλλο εἶδος ἐργατῶν ὁ πόθος ἀποκτήσεως κυριότητος ἐπὶ τῶν ὀργάνων τῆς παραγωγῆς δὲν εἶναι ἰσχυρότερος. Εἰς τοὺς μικροὺς καλλιεργητὰς ἡ ἰδέα, ὅτι εἶνε κύριοι τῆς οἰκίας των καὶ τῶν ἀγρῶν ποῦ καλλιεργοῦν, τοὺς καθιστᾷ ὀλιγώτερον αἰσθητὰς τὰς πικρίας, τὰς ἀποτυχίας τοῦ γεωργικοῦ ἐπαγγέλματος καὶ τὰς στερήσεις τῆς γεωργικῆς ζωῆς, τοὺς δεσμεύει πρὸς τὴν γῆν καὶ τοὺς ἐντείνει τὴν δραστηριότητα, τίποτε δὲ ἐξ ἄλλου δὲν τοὺς καταρρίπτει περισσότερον ἠθικῶς καὶ διανοητικῶς ἀπὸ τὴν ἀπόσπασίν των ἀπὸ τὴν πατρικὴν γῆν, εἰς τὴν ὁποίαν πλεῖσται ἀναμνήσεις καὶ συνήθειαι τοὺς κρατοῦν ριζωμένους, καὶ ἡ μεταβολή των εἰς φερεοίκους ἐργάτας.

Τὸν πόθον τῶν Θεσσαλῶν καλλιεργητῶν πρὸς ἀπόκτησιν ἀκινήτου ἰδιοκτησίας ἐκφράζει ἀρκετὰ σαφῶς τὸ γεγονὸς ὅτι παρ' ὅλας τὰς δυσμενεῖς πιστωτικὰς συνθήκας ποῦ ὑπάρχουν εἰς τὴν Θεσσαλίαν ἠγοράσθησαν κατὰ τὴν στατιστικὴν τοῦ Ἐμπορικοῦ Συλλόγου Βόλου, τὴν μόνην ποῦ ἔχομεν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου ἀπὸ τοὺς καλλιεργητὰς ἄνευ ἐπεμβάσεως τοῦ Κράτους καθ' ὁλοκληρίαν μὲν 42, ἐν μέρει δὲ 66 τσιφλίκια καὶ 57 κεφαλαιοχώρια, ἀνήκοντα εἰς ὀθωμανοὺς μικρογεωργούς. Ἡ μεταβολὴ αὐτὴ εἰς τὴν ἀκίνητον ἰδιοκτησίαν, ὅσον καὶ ἂν ἠυνοήθη ἀπὸ τὴν ἀθρόαν ἀναχώρησιν τῶν ὀθωμανῶν ἰδιοκτητῶν, εἶνε ἀρκετὰ ἐνδεικτικὴ τοῦ κοινοῦ πόθου τῶν Θεσσαλῶν καλλιεργητῶν καὶ πρὸς τούτοις τῆς ἀντοχῆς τῆς μικρᾶς ἰδιοκτησίας εἰς τὴν Θεσσαλίαν.

Ἡ ἀξίωσις αὕτη τῶν Θεσσαλῶν καλλιεργητῶν εἶναι πληρέστατα δικαιολογημένη, διότι ἐκτὸς τῶν εὐνοήτων κοινωνικῶν λόγων, οἵτινες ἐπιβάλλουν τὴν ἀποκατάστασιν αὐτῶν, καὶ λόγοι καθαρῶς οἰκονομικοὶ συνηγοροῦν ὑπὲρ αὐτῆς, ἀφοῦ ἡ μοναδικὴ δικαιολογία τῆς ὑπάρξεως μεγάλης ἰδιοκτησίας πανταχοῦ, τ. ἔ. ἡ δι' αὐτῆς ταχύτερον ἐπιτυγχανομένη πρόοδος εἰς τὴν γεωργίαν ἑνὸς τόπου διὰ τῆς εἰσαγωγῆς εἰς τὰ μεγάλα κτήματα γεωργικῶν μεταρρυθμίσεων καὶ ἐφαρμογῆς ἐνωρίτερον εἰς αὐτὰ τῶν τελευταίων πορισμάτων τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς πείρας, δὲν ἐκπληροῦται παρ' ἡμῖν ὑπὸ τῆς μεγάλης ἰδιοκτησίας, ἥτις ἔχει παραχωρήσει τὴν καλλιέργειαν εἰς μικροὺς καλλιεργητάς, καὶ διότι ἐξ ἄλλου, τῆς χώρας ἡμῶν οὔσης καταλληλοτέρας πρὸς καλλιέργειαν εὐγενεστέρων εἰδῶν εἰς ἃ εὐδοκιμεῖ περισσότερον ἡ μικρὰ καλλιέργεια, εἶναι ἀπαραίτητον νὰ ἐνισχυθῇ καὶ καθοδηγηθῇ ὑπὸ τοῦ Κράτους ἡ κατάτμησις τῆς μεγάλης ἰδιοκτησίας εἰς μικράν, ἥτις θέλει ἐνισχύσει τὴν δραστηριότητα καὶ φιλεργίαν τῶν καλλιεργητῶν, ὡς πείθει πάντα ἀμερόληπτον παρατηρητὴν ἁπλῆ σύγκρισις τῆς καλλιεργείας τῶν ἐπιμόρτων καλλιεργητῶν πρὸς τὴν τῶν κεφαλαιοχωριτῶν τῆς Θεσσαλίας καὶ τῆς λοιπῆς Ἑλλάδος, ἰδίως τῶν πρώην ἀκτημόνων τοιούτων, εἰς οὓς εἶναι αἰσθητὴ ἡ μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν ἐπελθοῦσα μεταβολή.

Ἀλλὰ καὶ ἂν οἱ ἀνωτέρω λόγοι δὲν συνέτρεχον, θὰ ἦτο μέγιστον σφάλμα, ἐὰν τὸ Κράτος ἡμῶν, ἔχον ἀραιὸν πληθυσμόν, τοῦ ὁποίου μέγα μέρος ἀναγκάζεται νὰ μεταναστεύσῃ, δὲν ἐνίσχυε τὴν ἀνωτέρω κατανομὴν τῆς μεγάλης ἰδιοκτησίας, ἥτις ἀναμφισβήτητον ἀποτέλεσμα ἔχει τὴν ἐκδίωξιν τῶν καλλιεργητῶν ἀπὸ τὴν ὕπαιθρον χώραν, φαινόμενον, ὅπερ ἤρχισε νὰ παρατηρῆται καὶ ἐν Θεσσαλίᾳ παρ' ὅλην τὴν ὑπάρχουσαν ἐκεῖ ἀφθονίαν καλλιεργησίμου ἐδάφους. Ἐπὶ πλέον δὲ εἰδικῶς διὰ τὴν Θεσσαλίαν, κειμένην εἰς τὰ σύνορα τοῦ Κράτους, ἐπιβάλλεται καὶ ἐκ λόγων ἀσφαλείας αὐτοῦ ἡ ἀνωτέρω κατανομή, δι' ἧς ὁ παραμεθόριος πληθυσμὸς θὰ δεσμευθῇ περισσότερον εἰς τὸ πάτριον ἔδαφος καὶ θὰ ἀποκτήσῃ ἀνώτερον ἐθνικὸν φρόνημα.

Τὸ Κράτος μόλις μετὰ παρέλευσιν δεκαετίας περίπου ἀπὸ τῆς προσαρτήκεως ἤρχισε σκεπτόμενον περὶ ἱκανοποιήσεως τοῦ εὐλόγου καὶ δικαιοῦς πόθου τῶν Θεσσαλῶν κολλήγων, τὸν ὁποῖον οὗτοι καὶ ἐκνόμως ἐπανειλημμένως ἐξεδήλωσαν. Εἰς τὰ 1890 πρώτη ἡ Κυβέρνησις Τρικούπη ἐπροκάλεσε τὴν ψήφισιν νόμου (τοῦ ΑΩΝΒ' τῆς 30 Μαΐου 1890)' διὰ τοῦ ὁποίου ἐπετράπη εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν νὰ προσφέρῃ τὴν ἐγγύησιν τοῦ Κράτους διὰ τὸ ἥμισυ τῶν εἰς κολλήγους πρὸς ἐξαγορὰν ὁλοκλήρων τσιφλικίων χορηγουμένων δανείων ὑπὸ τῶν προνομιούχων Τραπεζῶν. Διὰ δύο δὲ μεταγενεστέρων νόμων (ΑϡΟ' τῆς 3 Ἀπριλίου 1893 καὶ ΒϡΣΑ' τῆς 13 Ἰουνίου 1903) ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐπεξετάθη τὸ τοιοῦτον δικαίωμα καὶ διὰ δάνεια παρεχόμενα ὑπὸ τῶν ἰδιωτῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐκανονίσθη ὁ τρόπος τῆς διαιρέσεως τοιούτων, ἀλληλεγγύως συναφθέντων κολληγικῶν δανείων. Ἀπὶ τῇ βάσει τῇ οὕτω ἐπιτραπείσης ἐγγυήσεως τοῦ Κράτους διηκολύνθη μὲν ἡ ἐξαγορὰ μερικῶν τσιφλικίων, κειμένων εἰς τὸν νομὸν Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας ὑπὸ τῶν ἐν αὐτοῖς κολλήγων καὶ ἡ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος γενομένη ἀποπληρωμὴ κτημάτων τινῶν ἐν Θεσσαλίᾳ, ἀγορασθέντων ὑπὸ προσφύγων ἐξ Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας, ἀλλ' οἱ κολλῆγοι τῆς Θεσσαλίας, τοὺς ὁποίους κυρίως ἐσκόπουν νὰ βοηθήσουν οἱ ρηθέντες νόμοι,

δὲν ἀπήλαυσαν τοῦ εὐεργετετήματος τῆς ἐγγυήσεως τοῦ Κράτους, καίτοι τινὲς ἐξ αὐτῶν ἐζήτησαν τοῦτο ἐπιμόνως.

Εἰς τὰ 1896 ἡ Κυβέρνησις Δηλιγιάννη ὑπεβαλεν εἰς τὴν Βουλὴν πλὴν ἄλλων, τὴν Θεσσαλίαν ἀφορώντων νομοθετικῶν μέτρων, τρία νομοσχέδια ἀφορῶντα : α') τὴν παραχώρησιν δι' ἀναγκαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως εἰς τοὺς κολλήγους τῶν ἐχόντων ἔκτασιν ἀνωτέραν τῶν 2000 συνεχομένων στρεμμάτων τσιφλικίων, τῶν παρ' αὐτῶν κατεχομένων οἰκιῶν καὶ μικρᾶς ἐκτάσεως, 20—25 στρεμμάτων δι' ἑκάστην κολληγικὴν οἰκογένειαν, μὴ δυναμένου ὅμως τοῦ συνόλου τῆς ἐκτάσεως αὐτῆς νὰ ὑπερβῇ τὸ 1]8 τῆς ἐκτάσεως τοῦ σχετικοῦ τσιφλικίου· β') τὸν καθορισμὸν τῶν μεταξὺ ἰδιοκτητῶν καὶ καλλιεργητῶν σχέσεων ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑφισταμένων συνηθειῶν καὶ διὰ χαρακτηρισμοῦ τῆς κολληγικῆς σχέσεως ὡς ἑταιρείας καὶ δι' ἀπαγορεύσεως τῆς ἀποπομπῆς τῶν κολλήγων, ἐκτὸς εἰς περίπτωσιν παραλείψεως ἐπὶ διετίαν τῆς καλλιεργείας τῶν σχετικῶν ἀγρῶν ἄνευ ἀποχρώντως δικαιολογημένης αἰτίας· γ') τὴν σύστασιν εἰδικοῦ Γεωργικοῦ Ταμείου πρὸς ἐνίσχυσιν καὶ ἀνάπτυξιν τῆς παραγωγῆς ἐν Θεσσαλίᾳ. Πάντα τὰ νομοσχέδια ταῦτα, κατόπιν τῆς ἐπικρίσεως, ἣν ὑπέστησαν παρὰ τῶν ἐνδιαφερομένων, ἐγκατελείφθησαν ὑπὸ τῆς ὑποβαλούσης αὐτὰ Κυβερνήσεως, καίτοι συνεφώνησαν ἐν πολλοῖς πρὸς αὐτὰ τὰ πορίσματα, εἰς ἃ κατέληξεν ἡ εἰς Θεσσαλίαν τὸ 1896 πρὸς μελέτην, ὡς ἐρρήθη, τῶν ἀγροτικῶν ζητημάτων σταλεῖσα μεγάλη ἐπιτροπή, ἥτις ἐπρότεινε πλὴν ἄλλων :

1) Τὴν δι' ἀναγκαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως παραχώρησιν εἰς ἑκάστην κολληγικὴν οἰκογένειαν τῆς οἰκίας, ἣν κατέχει, μετὰ τῶν παραρτημάτων καὶ καλλιεργησίμου γῆς, ἐκτάσεως δέκα στρεμμάτων, παρατεινομένων ὑποχρεωτικῶς τῶν ὑφισταμένων ἀγροληπτικῶν σχέσεων·

2) Τὴν σύστασιν εἰδικοῦ Θεσσαλικοῦ ταμείου πρὸς διευκόλυνσιν τῆς ἀνωτέρω παραχωρήσεως, τῶν οἰκιῶν καὶ τῆς μικρᾶς ἐκτάσεως γῆς καὶ πρὸς ἐκτέλεσιν ὑδραυλικῶν ἔργων, 3) τὸν κανονισμὸν τῶν ἀγροληπτικῶν σχέσεων διὰ νόμου, μὴ ἰσχύοντος, ὑπαρχούσης ἀντιθέτου συμφωνίας καὶ 4) τὴν ὁλοκληρωτικὴν ἀπαλλοτρίωσιν τῶν Ζαππείων κτημάτων χρεωλυτικῶς διὰ διανομῆς τούτων πρὸς τοὺς γεωργούς, ἄν δὲν ὑφίσταται νομικὸν κώλυμα ἐκ τῆς διαθήκης τοῦ Κ. Ζάππα, καὶ τὴν μελέτην ὡς πρὸς τὰνωτέρω διανομὴν τῶν γερμανικῶν νόμων περὶ κτημάτων διαρκοῦς προσόδου (Rentengueter).

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω προτάσεων αἱ ὑπ' ἀριθ. 1 καὶ 3 ἦσαν ἀναμφισβητήτως ἐντελῶς ἄστοχοι, ἐὰν δὲ ἐγίνοντο ἀσπασταί, ἤθελον χειροτερεύσει τὴν θέσιν τῶν κολλήγων, διότι ἀφ' ἑνὸς μὲν ἤθελε νομιμοποιηθῇ τὸ δικαίωμα τῆς ἐξώσεως, ὅπερ εἴδομεν πῶς ἀπεκτήθη καὶ ποία χείριστα ἀποτελέσματα ἔχει, ἀφ' ἑτέρου δὲ οἱ κολλῆγοι, ἀποκτῶντες λωρίδα γῆς ἐντελῶς ἀνεπαρκῆ, ὅπως τοὺς συντηρήσῃ, ἤθελον δεσμευθῆ εἰς τὰ τσιφλίκια, ἤθελον καταστῆ περισσότερον ὑποχείριοι εἰς τὰς τσιφλικιούχους καὶ ἤθελον ἀπολέσει πᾶσαν ἐλπίδα καλλιτερεύσεως τῆς θέσεως αὐτῶν καὶ ἀποκατασιάσεώς των εἰς ἀνεξαρτήτους γεωργούς. Παραχωρήσεις τόσων μικρῶν ἐκτάσεων γῆς μεσολαβήσει τοῦ Κράτους γίνονται ἀλλαχοῦ μόνον προκειμένου περὶ ἐγκαταστάσεως βιομηχανικῶν ἐργατῶν πρὸς γεωργικὴν ἐνασχόλησιν τῶν οἰκογενειῶν των ἢ καὶ αὐτῶν τῶν ἰδίων κατὰ τὰς περισσευούσας ἐκ τῆς τακτικῆς ἐργασίας ὥρας ἢ προκειμένου περὶ ἐγκαταστάσεως μικρογεωργῶν πλησίον τῶν

μεγάλων πόλεων, ὅπου ἕνεκα ἐξαιρετικῶς προσοδοφόρων καλλιεργειῶν ὀλίγα στρέμματα γῆς ἀρκοῦν πρὸς συντήρησιν μιᾶς γεωργικῆς οἰκογενείας ἢ καὶ προκειμένου περὶ μονίμου ἐγκαταστάσεως παρὰ τὰ μεγάλα κτήματα γεωργικῶν ἐργατῶν. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν τελευταίαν, σπανιωτέραν αὐτὴν περίωτωσιν οὐδέποτε ἐπιδιώκεται ὁ σχηματισμὸς ὁλοκλήρων συνοικισμῶν ἐκ τοιούτων γεωργικῶν ἐργατῶν, κατεχόντων ἐλαχίστην ἔκτασίν γῆς, οἱ ὁποῖοι συνοικισμοὶ θὰ ἦσαν κοινωνικῶς ἐπιβλαβεῖς καὶ θὰ ηὔξανον τὴν ἐξάρτησιν τῶν ἐργατῶν ἀπὸ τοὺς ἰδιοκτήτας.

Εἰς τὰ 1902 ἡ Κυβέρνησις Ζαΐμη ὑπέβαλεν εἰς τὴν Βουλὴν νομοσχέδιον περὶ διανομῆς τῶν Ζαππείων κτημάτων εἰς τοὺς ἐν αὐτοῖς καλλιεργητάς, ὅπερ δὲν κατωρθώθη νὰ ψηφισθῇ.

Εἰς τὰ 1906 ἡ Κυβέρνησις Θεοτόκη ὑπέβαλεν εἰς τὴν Βουλὴν νομοσχέδιον περὶ μορτῆς ἐν Θεσσαλίᾳ, δι' οὗ ἐπροτείνετο νὰ χαρακτηρισθῇ μὲν ἡ κολληγικὴ σχέσις ὡς ἑταιρεία, νὰ χορηγηθῇ ὅμως εἰς ἑκάτερον τῶν μερῶν τὸ δικαίωμα τῆς λύσεως τῆς σχέσεως, προηγουμένης τριμήνου εἰδοποιήσεως. Καὶ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, τὸ ὁποῖον προεκάλεσε πολλὰς συζητήσεις καὶ διαμαρτυρίας, εὐλόγως δὲ, ἅτε χειροτερεῦον τὴν θέσιν τῶν κολλήγων, ἐγκατελείφθη.

Μετὰ ἓν ἔτος, τῷ 1907, ἡ ἀνάγκη τῆς ἐγκαταστάσεως τῶν ἐξ Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας, Βουλγαρίας, Ρουμανίας καὶ Καυκάσου προσφύγων συνεπέφερε καὶ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν κολλήγων τῶν ἀπὸ τοῦ 1992 δι' ἀγορᾶς περιελθόντων εἰς τὸ Δημόσιον 29 Στεφανοβικείων τσιφλικίων, τοῦ εἰς τὸ Δημόσιον ὑπὸ τοῦ Π.Χαροκόπου δωρηθέντος τσιφλικίου«Καλογρηνὰ» καὶ ἐξ ἑτέρων τσιφλικίων, πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐγκαταστάσεως ἀγορασθέντων ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἀπὸ τοὺς Τοπάλην, Καρτάλην καὶ Μπαλτατζῆν. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐγκατεστάθησαν 3021 πρόσφυγες καὶ ἀπεκατεστάθησαν εἰς ἰδιοκτήτας 1514 ἐπίμορτοι καλλιεργηταὶ καὶ παρακεντέδες, παραχωρηθεισῶν εἰς αὐτοὺς, πλὴν τῶν οἰκιῶν καὶ τῶν κήπων, γαιῶν πρὸς καλλιέργειαν καὶ βοσκὴν τῶν ζώων των ἐκτάσεως 207321 στρεμ. εἰς τοὺς πρόσφυγας καὶ 121050 στρεμ. εἰς τοὺς ἐγχωρίους καλλιεργητὰς καὶ παρακεντέδες.

Μετὰ ταῦτα ἐπηκολούθησεν ἡ ἐν τῇ Ἀναθεωρητικῇ Βουλῇ μακρὰ συζήτησις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ Συντάγματος καὶ ἡ ὑπ' αὐτῆς ἀποδοχὴ τῆς ἑρμηνευτικῆς δηλώσεως ὅτι «ἐκ τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ Συντάγματος οὐδὲν ὑπάρχει κώλυμα κατὰ τῆς ἀναγκαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως Θεσσαλικῶν τσιφλικίων πρὸς ἀποκατάστασιν τῶν ἀκτημόνων γεωργῶν εἰς μικροϊδιοκτήτας», δι' ἧς δηλώσεως ἐτέθη τέρμα εἰς τὰς ἀμφισβητήσεις περὶ τοῦ συνταγματικῶς παραδεκτοῦ ἢ μὴ τῆς ἀναγκαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως τσιφλικίων πρὸς ἀποκατάστασιν ἀκτημόνων καλλιεργητῶν διὰ τῆς ἀποδοχῆς τῆς μόνης ὀρθῆς ἀρχῆς ὅτι ἡ ἀποκατάστασις ἀκτημόνων καλλιεργητῶν ἀποτελεῖ δημοσίαν ἀνάγκην ἢ ὠφέλειαν ἐπιτρέπουσαν τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἀναγκαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως.

Τέλος διὰ τοῦ ψηφισθέντος ὑπὸ τῆς Διπλῆς Βουλῆς νόμου περὶ κανονισμοῦ διαδικασίας μεταξὺ ἰδιοκτητῶν τσιφλικίων καὶ ἐπιμόρτων καλλιεργητῶν, δι' οὗ αἱ μεταξὺ αὐτῶν διαφοραὶ ἐξηρέθησαν τῆς ἰσχύος τοῦ ΒΧΗ' νόμου περὶ ἐξώσεως δυστροπούντων μισθωτῶν καὶ ὑπήχθησαν εἰς τὴν τακτικὴν διαδικασίαν ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων

καὶ ἐτέθη οὕτω φραγμός τις κατὰ τῶν ἐσπευσμένων καὶ ἀδικαιολογήτων ἐξώσεων τῶν κολλήγων.

Ὁ ρηθεὶς ἐσωτερικὸς ἀποικισμός, ὅστις ἐγένετο ἐν Θεσσαλίᾳ δυνάμει τοῦ νόμου ΓΣΒ' καὶ τῶν μεταρρυθμισάντων αὐτὸν νόμων ΓΤΘ', ΓΤΞΘ', ΚΦΚΑ' καὶ ΓΩΠΓ' κέκτηται μεγίστην σπουδαιότητα καὶ καθ' ἑαυτὸν καὶ διότι ἀποτελεῖ τὴν πρώτην τοιαύτην παρ' ἡμῖν γενομένην ἐργασίαν, ἥτις ἀναγκαίως θέλει χρησιμεύει πάντοτε ὡς ὁδηγὸς προκειμένου νὰ συντελεσθῶσιν ὅμοια ἔργα.

Τὰ οἰκονομικὰ ἀποτελέσματα τοῦ σημαντικοῦ τούτου ἔργου ἀναφορικῶς εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῶν κολλήγων καὶ παρακεντέδων δὲν εἶνε μέχρι τοῦδε εὐχάριστα. Διότι, μεθ' ὅλον τὸ χορηγηθὲν εἰς πλείστους τῶν ἀποκατασταθέντων κολλήγων βοήθημα ἐκ πεντακοσίων δραχμῶν κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς ἀποκαταστάσεως, μέχρι τοῦ 1910 συμπεριλαμβανομένου καθυστέρουν εἰς τὸ Δημόσιον, κατὰ τὸν κάτωθι ὑπὸ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ γραφείου τοῦ Γεωργικοῦ Θεσσαλικοῦ Ταμείου χορηγηθέντα ἡμῖν πίνακα οἱ ἀποκατασταθέντες κολλῆγοι καὶ παρακεντέδες ἐν ὅλῳ 397,145.60 δραχ. ἀπέναντι 785,311 δραχ.βεβαιωθεισῶν δόσεων,ἤτοι καθυστέρουν 47 ο)ο τῶν ληξιπροθέσμων χρεωλυτικῶν δόσεων,αἵτινες διεγράφησαν διὰ τοῦ ΓΩΠΓ' νόμου καὶ συμπεριελήφθησαν εἰς τὴν νέαν χρέωσιν τῶν χρεωλυτικῶν δόσεων, αἱ ὁποῖαι θέλουν ἀρχίσει ἀπὸ τῆς 1 Ὀκτωβρίου 1912.

ΠΙΝΑΞ Α'

Βεβαιωθεῖσαι καὶ εἰσπραχθεῖσαι χρεωλυτικαὶ δόσεις τῶν ἐν Θεσσαλίᾳ ἀποκαταστηθέντων ἐπιμόρτων καλλιεργητῶν καὶ παρακεντέδων.

Ἐπαρχία	Χωρίον	Ἀριθμὸς ἐγχωρίων κληρούχων	Ἔτος 1908		Ἔτος 1909		Ἔτος 1910		Ἐν ὅλῳ τῶν ἐτῶν 1908, 1909 καὶ 1910		Καθυστερούμεναι χρεολυτ. δόσεις	Καθυστερούμεναι χρεολυτ. δόσεις κατ' Ἐπαρχίαν
			Βεβαιωθεῖσα χρεολυτ. δόσις	Εἰσπραχθεῖσα χρεολυτ. δόσις	Βεβαιωθεῖσα χρεολυτ. δόσις	Εἰσπραχθεῖσα χρεολυτ. δόσις	Βεβαιωθεῖσα χρεολυτ. δόσις	Εἰσπραχθεῖσα χρεολυτ. δόσις	Βεβαιωθεῖσαι χρεωλ δόσεις	Εἰσπραχθεῖσαι χρεωλ. δόσεις		
			Δρ. Λ.	Δρ. Λ.	Δρ. Λ.	Δρ. Λ.	Δρ. Λ.	Δρ. Λ.	Δρ. Λ.	Δρ. Λ.	Δρ. Λ.	Δρ. Λ.
Λαρίσσης	Ἀκ-Σεράϊ	18	4550 67	4230 99	4550 67	4550 67	5102 45	— —	14203 79	8781 66	5422 13	
»	Ἀμαρλὰρ	5	857 75	857 75	857 75	757 75	1261 82	— —	2977 32	1615 50	1361 82	
«	Χατζημουσταθαλὰρ	22	5262 03	3790 68	5262 03	1087 70	5262 03	— —	15786 09	4878 38	10907 71	
»	Ἰσαρλὶκ	16	3956 69	2082 12	3956 69	700 -	3956 69	— —	11870 07	2782 12	9087 95	
»	Μεγάλο-Χαλίτσι	19	4640 04	4106 87	4640 04	4587 30	4640 04	— —	13920 12	8694 20	5225 89	
«	Κότζ-Μπασαν	2	403 95	403 95	403 95	353 71	403 95	— —	1211 85	757 66	454 19	
»	Νιάματκ	21	4453 14	2294 99	4453 14	2741 10	4275 05	— —	13181 33	5036 09	8145 24	
»	Σαλασλὰρ	6	1424 19	956 5	1424 19	1193 9[illegible]	1424 19	270 -	4272 57	2420 73	1851 84	
»	Χατζήμισυ	273	— —	— —	70617 58	7384 31	70616 96	— —	141234 54	7384 3	13385 23	
»	Κιοπέκμπασι	82	— —	— —	20149 12	125 —	20149 12	— —	40298 24	125	40173 24	216480 24
»	Ριζόμυλος											
Γυρνάβοι	Ὀκτσιλὰρ	8	2037 51	2037 51	2037 51	2037 —	2081 18	619 33	6156 20	4693 84	1462 36	1462 36
Ἀγυιᾶς	Τσούξανη	8	19 8 55	1928 55	1928 55	1288 55	1928 55	— —	5785 65	3227 10	2558 55	
»	Καστρὶ	9	1794 90	1493 20	1794 90	1237 70	1794 90	47 71	5384 70	2778 61	2606 09	5164 64
Φαρσάλων	Σέχι	44	10576 21	10576 21	10866 34	10866 34	10866 34	357 62	32308 89	21800 17	10508 72	10508 72
Κιρδίτσης	Τσαμάσι	53	8841 39	8841 39	8841 39	8524 76	8841 39	1484 [illegible]	26524 17	18850 84	7673 33	
»	Κρανιὰ	95	18760 46	18760 46	18760 46	18760 46	18728 02	5034 73	56248 94	42555 65	13693 29	
»	Καλογρηνὰ	119	20384 43	18765 65	20384 43	17709 76	20384 43	1455 76	61153 29	37929 11	23224 18	44590 80
Γριτσκάλων	Γαστοῦλι	47	4765 73	4765 73	4765 73	4765 73	4765 73	—	14297 19	9531 46	4765 73	
»	Βοστίδι	137	15623 43	15383 73	15623 43	15503 03	15493 86	2056 [illegible]	46740 72	31092 43	15648 29	
»	Μπάνια	113	10571 58	10475 36	10571 78	10265 10	10768 5[illegible]	805 [illegible]	31911 88	21546 29	10365 59	
»	Βόργιανη	21	2096 95	2096 93	2096 93	2096 [illegible]	2096 [illegible]	— —	6290 79	4193 86	2096 93	
»	Μπουγιούνιστα	143	24873 09	24664 23	487 09	24517 02	25019 38	4168 [illegible]	74765 56	53349 99	21415 57	
»	Ἰζαριὸ	37	7865 15	7865 15	786[illegible]	7801 39	7865 15	4336 06	23595 45	20002 60	3592 85	
»	Λόγγος Ἀχμὲτ Ἀγᾶ	40	10213 19	10213 19	10213 —	9966 25	10213 19	530 86	30639 57	20710 30	9929 27	
»	Στεφανωσαῖο	44	9260 73	9260 73	9260 73	9260 73	9260 73	68[illegible] 55	27782 19	19211 01	8571 18	
»	Φλαμοῦλι	33	6945 23	6797 09	7125 87	7124 77	7145 87	1827 [illegible]	21216 47	15749 6	5466 87	81852 28
Ἁλμυροῦ	Ἄκετσι	63	11369 09	4043 61	11369 09	1246 44	11369 09	2588 77	34107 27	7877 82	26229 45	
»	Καινούργιο	10	1062 96	458 38	1062 96	265 91	1879 80	248 5	4005 72	972 44	3033 28	
»	Δημητρίας	8	2043 48	1486 61	2043 48	1892 71	2043 48	1893 80	6130 44	5273 12	857 32	
»	Καραμπάσι	13	3034 82	1424 —	3034 82	300 —	3034 82	891 70	9104 46	2615 70	6488 76	
»	Δύο Τσιγγέλια καὶ Ὀχιοῦζ - Γκιὸλ	6	— —	— —	110 79	816 14	1102 79	914 69	2205 58	1727 83	477 75	37086 56
		1514							785311 05	388165 45	397145 60	

Τὰ οὐχὶ εὐχάριστα ταῦτα ἀποτελέσματα εὑρίσκονται εἰς πλήρη ἀντίφασιν πρὸς στατιστικὴν τοῦ Ἐμπορικοῦ συλλόγου Βόλου, καθ' ἣν ἐκ 3268 πρώην ἀκτημόνων γεωργῶν, οἵτινες ἠγόρασαν ἄνευ τῆς μεσολαβήσεως τοῦ κράτους ἰδίας γαίας καὶ ἀπεκατεστάθησαν εἰς κεφαλαιοχωρίτας, μόνον 382 ἀπώλεσαν τὰς ἰδιοκτησίας των, ἐκ δὲ τῶν ὑπολοίπων 3109 μόνον οἱ 1074 ἔχουν βεβαρημένην τὴν ἰδιοκτησίαν των δι' ὑποθήκης, τῶν ὑπολειπομένων 2035 ἐχόντων τὴν ἰδιοκτησίαν αὐτῶν ἐλευθέραν ὑποθήκης, γεννοῦν δὲ τὴν ὑπόνοιαν μὴ τὸ γεγονὸς, ὅτι αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος χρεωλυτικαὶ δόσεις ὀφείλονται εἰς τὸ Δημόσιον, καθιστᾷ τοὺς ὀφειλέτας ἀμελεστέρους περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεών των. Ἐν τούτοις κατὰ τὴν ἐπιτροπὴν δὲν πρέπει τὰ ρηθέντα ἀποτελέσματα νὰ μᾶς ἀποθαρρύνουν ἀναφορικῶς εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῶν κολλήγων τῆς Θεσσαλίας, τοῦτο μὲν διότι τὰ τρία πρῶτα ἔτη ἀπὸ τῆς ἀποκαταστάσεως δὲν εἶνε ἀρκετά, ὅπως καταδείξουν κατὰ πόσον αὕτη εἶνε ἐπιτυχής, τοῦτο δὲ διότι αἱ καθυστερήσεις ἐν μέρει ὀφείλονται εἰς τὴν ἀφορίαν, τέλος δὲ διότι εἶνε δυνατὸν διὰ καταλλήλων μέσων νὰ ἐξαναγκασθοῦν οἱ ἀποκατασταθέντες γεωργοὶ καὶ παρακεντέδες εἰς τὴν τακτικὴν καταβολὴν τῶν δόσεων.

Συμφώνως πρὸς τὰ ἀνωτέρω ἡ ἐπιτροπὴ ἐπιδοκιμάζει μὲν τὴν ἀρχὴν τῆς διανομῆς τῶν Ζαππείων κτημάτων εἰς τοὺς ἐν αὐτοῖς ὡς καὶ εἰς ἄλλους κολλήγους καὶ παρακεντέδες, ἥτις ἀπὸ πολλοῦ ἐνεδείκνυτο, ἀλλὰ νομίζει ὅτι τοιαύτη ἀποκατάστασις ἔδει νὰ λάβῃ εὐρυτέρας διαστάσεις. Πρὸς τοῦτο ὑπεστηρίχθη ἐν τῇ ἐπιτροπῇ, ὅπως διὰ τροπολογίας τοῦ ὑπὸ κρίσιν νομοσχεδίου διατεθοῦν καὶ τὰ παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ κατατεθειμένα κεφάλαια τῆς Ζαππείου περιουσίας, ἅτινα κατὰ τὸν τελευταῖον ἰσολογισμὸν ἀνήρχοντο τὸ παρελθὸν ἔτος εἰς 1,305, 205 δραχμὰς εἰς ἀγορὰν τσιφλικίων πρὸς ἀποτάστασιν ἀκτημόνων καλλιεργητῶν

Ἡ ἐπιτροπὴ ἀπέκρουσε μὲν τὴν πρότασιν ταύτην, ὡς ἐξερχομένην τῶν ὁρίων τοῦ ὑπὸ κρίσιν νομοσχεδίου, ἀλλὰ νομίζει ὅτι ἔχει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐκφράσῃ εὐχήν. ὅπως ὡς τάχιστα ληφθῇ μέριμνα, ἵνα ὅλα τὰ κεφάλαια τῆς Ζαππείου περιουσίας μετὰ τοῦ ἐνεργητικοῦ τοῦ Θεσσαλικοῦ γεωργικοῦ ταμείου, ἀπαλλασσομένου τούτου τῆς ὑπηρεσίας τῶν γεωργικῶνΘεσσαλικῶν δανείων χρησιμεύσουν ὡς βάσις συστάσεως ἱδρύματος, λειτουργοῦντος κατὰ τοὺς τραπεζιτικοὺς κανόνας καὶ σκοπὸν ἔχοντος τὴν ἀποκατάστασιν τῶν κολλήγων διὰ τῆς ἀγορᾶς τσιφλικίων καὶ τῆς ἐκδόσεως χρεωγράφων ἐξησφαλισμένων διὰ τῶν προνομιούχων ἀπαιτήσεων αὐτοῦ ἀπέναντι τῶν κολλήγων πρὸς χρωλυτικὴν ἀπόσβεσιν τοῦ τιμήματοςτῶν παραχωρηθησομένωνεἰς αὐτοὺς κτημάτων.Τοιαύτη διάθεσις χρημάτων δὲν ἀντίκειται εἰς τὴν διαθήκην τοῦ Κ. Ζάππα, διότι εἶναι μεναληθὲς ὅτι οὗτος ὁμιλεῖ ἐν αὐτῇ περὶ μετατροπῆς ὅλης τῆς κινητῆς περιουσίας του εἰς ἀκίνητον, δι' ἀγορᾶς κτημάτων εἰς τὴν Θεσσαλίαν «ἅμα παρουσιάζωνται εὐκαιρίαι εἰς συμφέρουσα τιμήν ...» Ἀλλ' εἶναι προφανὲς ὅτι ἡ τοιαύτη διάθεσις τῆς περιουσίας ἀποτελεῖ τρόπον ἐξασφαλίσεως αὐτῆς οὐχὶ δὲ σκοπὸν ὑπὸ τοῦ διαθέτου ἐπιβεβλημένον, ὃν δέον νὰ ἐξυπηρετῇ ἡ ὑπ'.αὐτοῦ εἰς τὸ δημόσιον καταλειφθεῖσα περιουσία. Διότι ἐκ τῆς διαθήκης τοῦ Κ. Ζάππα σαφῶς ἐξάγεται ὅτι οὗτος ἤθελε νὰ περιέλθῃ ἡ περιουσία αὐτοῦ εἰς τὸΔημόσιον,κανονιζομένης μόνον τῆς δια-

θέσεως αὐτῆς κατὰ τρόπον ἀσφαλῆ, (διὰ τῆς ἀγορᾶς ἀκινήτων κτημάτων). Ἐὰν ἄλλως εἶχε τὸ πρᾶγμα ἡ ἐκ τῶν εἰσοδημάτων τῆς Ζαππείου περιουσίας ἀγορὰ ἀκινήτων κτημάτων θὰ εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα, ἐὰν ἐπραγματοποιεῖτο, τὴν μεταρρύθμισιν τοῦ οἰκονομικοῦ ὀργανισμοῦ, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀκίνητον κτῆσιν, ἀλλὰ τοιαύτην μεταρρύθμισιν οὐδέποτε, εἶνε φανερόν, ἐφαντάσθη ὁ Κ. Ζάππας. Τούτων οὕτως ἐχόντων εἶνε σύμφωνος πρὸς τὴν διαθήκην ἡ ὡς ἀνωτέρω χρησιμοποίησις τῆς Ζαππείου περιουσίας, διότι αὕτη καὶ τὴν ὑπόστασιν καὶ αὐτοτέλειαν, οὕτως εἰπεῖν, αὐτῆς θέλει διατηρήσει καὶ θέλει διατεθῆ κατὰ τρόπον συγγενῆ μὲν πρὸς τὸν δι' ἀγορᾶς ἀκινήτων ἐπίσης δὲ ἀσφαλῆ ἂν μὴ ἀσφαλέστερον λόγῳ τῆς ἐγγυήσεως τοῦ Κράτους, μᾶλλον δὲ συμβιβαζόμενον πρὸς τὸν τρόπον τῆς διαχειρίσεως τῆς Ζαππείου περιουσίας, ὁ ὁποῖος εἶνε βεβαίως ἀκατάλληλος διὰ τὴν μακρόθεν ἐπιτυχῆ διοίκησιν μεγάλων κτημάτων.

Ἡ σύστασις τοῦ ἀνωτέρω ἱδρύματος ἐπιβάλλεται, διότι ἐπεκτεινομένου ἀναγκαίως τοῦ ἔργου τῆς ἀποκαταστάσεως δὲν θέλει εἶσθαι δυνατὴ ἡ ἄμεσος ὑπὸ τοῦ κράτους ἐπιτυχὴς ἐκτέλεσις αὐτοῦ καὶ ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐξεύρεσιν τῶν ἀναγκαίων χρημάτων καὶ ὅσον ἀφορᾷ τὴν διαχείρισιν τῆς ἀποκαταστάσεως. Παράδειγμα εἶνε πολλὰ Γερμανικὰ Κράτη, ἅτινα πρὸς ἀποπεράτωσιν τοῦ ἔργου τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν χωρικῶν αὐτῶν ἠναγκάσθησαν νὰ ἱδρύσουν ἰδιαίτερα τοιαῦτα ἱδρύματα (Rentenbanken Abloesuugs Kassen), ἅτινα ἐν Πρωσσίᾳ, μεταρρυθμισθέντα καταλλήλως χρησιμεύουν σήμερον εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ ἐσωτερικοῦ ἀποικισμοῦ, καὶ τὰ ὁποῖα δέον νὰ ληφθῶσι καὶ παρ' ἡμῖν ὡς ὑπόδειγμα πρὸς σύστασιν τοῦ ῥηθέντος ἱδρύματος.

Πρὸς ἐπιτυχῆ δὲ διεξαγωγὴν τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν κολλήγων ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρω ἱδρύματος ἀπαραίτητον εἶνε νὰ ἐπιτραπῇ διὰ νόμου γενικοῦ ἡ ὑπὸ ὡρισμένας προϋποθέσεις δι' ἀναγκαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως βαθμιαία ἀγορὰ τσιφλικίων καὶ διανομὴ αὐτῶν εἰς ἀκτήμονας καλλιεργητάς. Τοῦτο δέ, διότι ἄνευ τῆς ἐφαρμογῆς ἢ τοὐλάχιστον τῆς ἀπειλῆς ἐφαρμογῆς τῆς ἀναγκαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως εἶναι ἀδύνατος ἡ ἀντιλογικῆς τιμῆς ἀγορὰ τσιφλικίων εἰς εὐρεῖαν κλίμακα. Ἄλλως τοιοῦτος περίπου ἦτο καὶ ὁ σκοπὸς τῆς συστάσεως τοῦ Θεσσαλικοῦ γεωργικοῦ ταμείου διὰ τοῦ νόμου ΓΣΒ' (ἄρθρ. 27 καὶ 37), ὁ ὁποῖος ὅμως δὲν ἐξεπληρώθη ἕνεκα τῆς ἐπιβαρύνσεως τοῦ ἐν λόγῳ διὰ τῆς ὑπηρεσίας τῶν γεωργικῶν θεσσαλικῶν δανείων καὶ τῆς μὴ καταλλήλου ὀργανώσεώς του.

Ἐκτὸς ὅμως τῆς ὡς ἀνωτέρω ἐπιδειώξεως τῆς ἀποκαταστάσεως πάντων τῶν κολλήγων, φρονεῖ ἡ ἐπιτροπὴ ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ τέλος πάντων ἡ τοσάκις ἐπαγγελθεῖσα ῥύθμισις τῶν σχέσεων τῶν καλλιεργητῶν καὶ ἰδιοκτητῶν, διότι ἀφ' ἑνὸς μὲν εἶνε δυνατὸν νὰ βραδύνῃ ἡ ἀποπεράτωσις τῆς ῥηθείσης ἀποκαστάσεως, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ ὑφισταμένη κατάστασις εἶνε ἀφόρητος οὐ μόνον διὰ τοὺς καλλιεργητάς, τῶν ὁποίων ἡ θέσις εἶνε ἐντελῶς ἀβέβαια, ἀλλὰ καὶ διὰ τοὺς ἰδιοκτήτας ὡς ἐκ τῆς ἀναπτυσσομένης κατὰ φυσικὴν ἀναγκαιότητα ἕνεκα τῶν ὑπαρχόντων ἐν Θεσσαλίᾳ ὅρων δυσπιστίας καὶ ἐχθρότητος μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν καλλιεργητῶν. Ὡς βάσις τῆς ἐν λόγῳ ῥυθμίσεως πρέπει νὰ τεθῇ ἡ ἄρσις τῶν δύο ἐπιβλαβεστέρων ὅρων τοῦ ἀγροτικοῦ ὀργανισμοῦ τῆς Θεσσαλίας, τ. ἔ. τοῦ δικαιώματος τῶν ἰδιοκτητῶν πρὸς ἀποβολὴν τῶν κολλήγων, τὸ ὁποῖον ἐρρήθη ἤδη κατὰ ποῖον τρόπον ἀπέκτησαν οὗτοι καὶ τοῦ συστήματος τῆς ἐπιμόρτου καλλιεργείας διὰ ἀναγνωρίσεως εἰς τοὺς κολλήγους τοῦ δικαιώματος παραμονῆς εἰς τὸ αὐτὸ κτῆμα πρὸς καλλιέργειαν ἀγρῶν ὡρισμένης ἐκτάσεως ἐφ' ὅσον πληροῦν ὡρισμένους ὅρους, ἐξασφαλίζοντας τὰ δικαιώματα τῶν ἰδιοκτητῶν, καὶ διὰ μετατροπῆς τοῦ εἰς εἶδος καὶ ποσοστὸν τῆς

παραγωγῆς συνισταμένου γεωμόρου εἰς τοιοῦτο εἰς χρῆμα ὡρισμένου ποσοῦ, ἐξευρεθησομένου ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ καταβληθέντος κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη εἰς εἶδος γεωμόρου καὶ τῆς ἀξίας αὐτοῦ, τέλος δὲ διὰ καθορισμοῦ τοῦ τρόπου τῆς λύσεως τῆς σχέσεως κολλήγου καὶ ἰδιοκτήτου δι' ἐξαγορᾶς ἀντὶ ἀποζημιώσεως ὑπὸ τοῦ κολλήγου τοῦ δικαιώματος τοῦ ἰδιοκτήτου.

Τοιαύτη ρύθμισις τῶν σχέσεων, ἥτις θέλει ἄρῃ ταχέως καὶ ἄνευ θυσιῶν τοῦ Κράτους τὰ κύρια αἴτια τῆς μαστιζούσης τοὺς Θεσσαλοὺς καλλιεργητὰς καὶ τὴν θεσσαλικὴν γεωργίαν κακοδαιμονίας, κεῖται εἰς αὐτὴν τὴν φύσιν τῶν πραγμάτων, καὶ ἐξυπηρετεῖ τὸ συμφέρον καὶ τῶν κολλήγων, οἵτινες θὰ ἐξέλθουν τῆς ἀβεβαιότητος τῆς θέσεως αὐτῶν καὶ εἰς οὓς θέλουν ἐξασφαλισθῇ οἱ καρποὶ τῶν μεγαλειτέρων αὐτῶν κόπων καὶ θυσιῶν, καὶ τῶν ἰδιοκτητῶν. τῶν ὁποίων ἡ πρόσοδος θὰ λάβῃ σταθερὸν χαρακτῆρα καὶ οἵτινες θὰ κρατήσουν ἀρκετὰς ἐκτάσεις ἐλευθέρας παντὸς δεσμοῦ, ὅπως τὰς καλλιεργήσουν κατὰ τὸ σύστημα τῆς μεγάλης καὶ ἐντατικῆς καλλιεργείας, ἐάν δύνανται. Πρὸς τούτοις δέον νὰ σημειωθῇ ὅτι ἡ ἐν λόγῳ ρύθμισις εἶνε ἀνάλογος πρὸς τὰ ἀλλαχοῦ (Πρωσσία, Ἰρλανδία) κατ' ἀρχὰς ληφθέντα μέτρα πρὸς ἀποκατάστασιν τῶν χωρικῶν, ἀνάλογος δὲ ἐπίσης πρὸς τὸν θεσμὸν τῶν παγίων λεγομένων κτημάτων (Rentengueter) ἐν Πρωσσίᾳ καὶ τῆς ἀνανεωθείσης ἐμφυτεύσεως ἐν Μεκλεμβούργῳ, δι' ὧν θεσμῶν ἐπιτυχῶς ἐνεργεῖται ὁ ἐσωτερικὸς ἀποικισμὸς εἰς τὰς χώρας ταύτας. ὅτι δὲ τέλος καὶ ἐν Ἰταλίᾳ προτείνεται ἡ ἀνάλογος πρὸς τὴν ἀνωτέρω ἐκτεθεῖσαν ρύθμισις τῆς λίαν διαδεδομένης ἐκεῖ ἐπιμόρτου καλλιεργείας καὶ ἐν Ρουμανίᾳ ὑποστηρίζεται ὅτι ἡ ἀποκατάστασις τῶν χωρικῶν ἔδει ἐν Ρουμανίᾳ ν' ἀρχίσῃ διὰ τοιαύτης τινος ρυθμίσεως τῶν σχέσεων καλλιεργητῶν καὶ ἰδιοκτητῶν.

Ἀναφορικῶς εἰς τὴν ἔκτασιν τῆς ἐπιδιωχθησομένης διὰ τοῦ ὑπὸ κρίσιν νομοσχεδίου ἀποκαταστάσεως κολλήγων προετάθη ὑπὸ μὲν τοῦ βουλευτοῦ Λαρίσσης κ. Ἀγ. Σλῆμαν νὰ ἐπεκταθῇ αὕτη, ἐφαρμοζομένης ἀναγκαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως λόγῳ δημοσίας ὠφελείας, καὶ εἰς τὸ χωρίον Κιρελὲρ τὸ ὁποῖον ἀνήκει ἐκ κληροδοσίας εἰς τὸ Νοσοκομεῖον Λαρίσσης, ὑπὸ δὲ τοῦ βουλευτοῦ Τρικκάλων κ. Δημ. Μπούσδρα νὰ ἐπεκταθῇ εἰς τὰ ἐν Θεσσαλίᾳ μοναστηριακὰ κτήματα, διότι διὰ τὰ κτήματα ταῦτα συντρέχουν ὅροι ἀνάλογοι πρὸς τοὺς ἐπιβάλλοντας τὴν ἐκποίησιν τῶν Ζαππείων κτημάτων καὶ διότι οὔτε τὸ Νοσοκομεῖον Λαρίσσης, οὔτε τὰ Μοναστήρια εἶνε εἰς θέσιν νὰ διοικήσωσιν ἐπωφελῶς δι' ἑαυτὰ καὶ τὴν γεωργίαν τὰ ἀγροτικὰ κτήματα, ἀλλ' ἡ ἐπιτροπὴ ἀπέρριψεν ἀμφοτέρας τὰς προτάσεις ταύτας ὡς κειμένας ἐκτὸς τῶν ὁρίων τοῦ ὑπὸ κρίσιν νομοσχεδίου καὶ μὴ συμβιβαζομένας πρὸς τὴν ὅλην οἰκονομίαν αὐτοῦ.

Ζάππεια ἀγροτικὰ κτήματα.

Τὰ ἀγροτικὰ κτήματα τῆς εἰς τὸ Ἑλληνικὸν δημόσιον ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου Κωνστ. Ζάππα διὰ τῆς ἀπὸ 18 Ἰανουαρίου 1891 ἐν Βροσθενίῳ συνταχθείσης διαθήκης αὐτοῦ καταλειφθείσης περιουσίας εἶνε 12 ἐν τοῖς Νομοῖς Τρικκάλων καὶ Λαρίσσης κείμενα τσιφλίκια, ἐκτάσεως, κατὰ τὸν κάτωθι παρατιθέμενον ἀναλυτικόν, ὑπὸ τοῦ γραμματέως τῆς Ζαππείου Ἐπιτροπῆς χορηγηθέντα ἡμῖν πίνακα, 192, 326 στρεμμάτων, ἐξ ὧν 149, 849 στρέμματα εἶναι καλλιεργήσιμαι γαῖαι, εἰς ἃ εἶνε ἐγκατεστημέναι 663 ἐν ὅλῳ οἰκογένειαι καλλιεργητῶν.

Τὴν εἴσπραξιν τοῦ γεωμόρου τῶν κατὰ τὸ σύστημα τῆς

ΖΑΠΠΕΙΑ ΑΓΡΟΤΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ, ΕΚΤΑΣΙΣ ΚΑΙ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΑΥΤΩΝ — ΠΙΝΑΞ Β΄.

Αὔξων ἀριθμὸς	Ὀνομασία κτήματος	Νομὸς εἰς ὃν κεῖται τὸ κτῆμα	Πληθυσμὸς κτήματος	Οἰκογένειαι	Ἐκτάσεις											
					Κτήματος		Λειβαδίων		Δασῶν		Κήπων		Ἀμπέλων		Γαιῶν καλλιεργησίμων	
1	Μεγάλα Καλύβια	Τρικκάλων	130[illegible]	183	25500		600				450		748	650	20000	
2	Ἁγία Κυριακὴ	»	18[illegible]	35	7200		150				80		40	50	6000	
3	Καρυαὶ	»	12	1[illegible]	3350		120				50		—		3000	
4	Παπαράντζα	»	128	2[illegible]	7500		100		700		40		—		6000	
5	Μικρὰ Πολιάνα	»	124	41	77[illegible]0		100		500		50		49	700	6700	
6	Μαγουλίτσα	Καρδίτσης	441	7[illegible]	8788	980	150		200		150		121		7114	592
	Μπαλσάκι ον	»	—	—	—		—		—		—		—		—	
7	Καρδιτσομαγούλα	»	893	131	19423		500		—		350		198	33	10000	
	Ματαραγγιτάδες	»	—	—	—		—		—		—		—		—	
8	Τεκελῆ	»	114	26	18982	295	7514	221	—		40		—		9573	184
19	Λαζαρμπούγα	Λαρίσσης	191	2[illegible]	20451	265	200		—		40		—		18574	673
10	Ψυχικὸν	»	77	1[illegible]	17927	364	10821	250	—		35		49	500	7106	114
11	Ταισσὰν	»	183	3[illegible]	24110	413	5548	174	—		30		—		18562	239
12	Μπακράτσιον	»	193	36	41393	487	790	240	287	712	50		40	250	37208	446
	Σουϊκλῆ	»	71	[illegible]1	—		—		—		—		—		—	
			4029	60[illegible]	192326	804	26583	885	1687	712	1365		1247	183	149839	248

ἐπιμόρτου καλλιεργείας καλλιεργουμένων ἀνωτέρω κτημάτων ἀναθέτει ἡ Ζάππειος ἐπιτροπὴ συμφώνως καὶ πρὸς τὴν θέλησιν τοῦ διαθέτου εἰς ἐνοικιαστὰς διὰ πενταετῶν διὰ δημοπρασίας γινομένων ἐνοικιάσεων, ὧν ἡ πρώτη ἤρχισε τῷ 1893, ἡ δὲ τελευταία λήγει τὴν 30 Σεπτεμβρίου 1913.

Κατὰ τοὺς ἐγκεκριμένους ἰσολογισμοὺς τῆς Ζαππειείου περιουσίας τὰ ἀποτελέσματα τῆς τοιαύτης διαχειρίσεως τῶν ἐν λόγῳ κτημάτων εἶνε τὰ ἑξῆς·

ΠΙΝΑΞ Γ'.

Πρόσοδος τῶν Ζαππείων ἀγροτικῶν κτημάτων.

Ἔτη	Ἐτήσιον μίσθωμα ἀγροτικῶν τημάτων	Εἰσπραχθέντα ἐκ μισθώσεως ἀγροτικῶν κτημάτων		Δαπάναι γενόμεναι διὰ τὰ ἀγροτικὰ κτήματα γ'	
		δραχ.	λ.	δραχ.	λ.
1893	246,300	190.200	—	26,020	54
1894	246,300	187,738	—	21,882	59
1895	246,300	270,503	95	25,940	65
1896	246,300	289,947	—	43,453	41
1897	236,300	41,625	—	9,928	35
1898	283,032	α' 167,517	28	8,139	40
1899	283,032	β' 115,878	75	40,246	85
1900	283,032	135,071	24	110,433	70
1901	283,032	262,491	92	13,302	30
1902	283,032	184,617	27	16,623	70
1903	331,933	266,145	79	11,907	85
1904	331,933	434,747	48	11,859	35
1905	331,933	280,083	27	19,375	60
1906	331,933	217,314	38	21,585	85
1907	331,933	447,178	90	17,298	05
1908	303,728	294,786	10	14,503	50
1909	303,728	344,994	95	58,151	70
	4,913,781	4,130,841	28	470,653	39

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω καταφαίνεται ὅτι τὰ μισθώματα τῶν κτημάτων ηὐξήθησαν ἐπαισθητῶς ἀπὸ τοῦ 1893, ἀλλ' ὅτι συγχρόνως ὑπάρχουν καὶ καθυστερήσεις μισθωμάτων ἄξιαι λόγου, ἀνερχόμεναι εἰς 783,940 δραχμάς. αἵτινες καθυστερήσεις προέρχονται κυρίως ἀπὸ ἀδυναμίαν τῶν ἐνοικιαστῶν πρὸς καταβολὴν ὁλοκλήρου τοῦ μισθώματος εἴτε λόγῳ ἐξαιρετικῶν γεγονότων, ὡς ὁ πόλεμος τοῦ 1897, εἴτε ἕνεκα ἀφοριῶν, εἴτε λόγῳ ὑπερμέτρου ὑπερθεματισμοῦ κατὰ τὰς δημοπρασίας. Εἶνε δὲ ἄξιον παρατηρήσεως ὅτι ἀπέναντι τοῦ καθυστερουμένου τούτου ποσοῦ εἰς τὸν τελευταῖον ἐγκεκριμένον ἰσολογισμὸν τῆς Ζαππείου Ἐπιτροπῆς, τὸν τοῦ 1909,

α') Ἐκ τούτων αἱ 162,652 προῆλθον ἐξ ἀσυγκομίστων καρπῶν, οὓς εὑρέθη εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἐσοδεύσῃ ἀμέσως ἡ Ζάππειος ἐπιτροπή.

β') Ἐκ τσύτων αἱ 5767 ἐξ ἀσυγκομίστων καρπῶν.

γ') Εἰς τὴν στήλην ταύτην ἀναγράφονται πᾶσαι αἱ ἐν Θεσσαλίᾳ γενόμεναι κατὰ τοὺς ἰσολογισμοὺς τῆς Ζαππείου ἐπιτροπῆς δαπάναι πλὴν τῶν δικαστικῶν δαπανῶν καὶ τῶν γενομένων εἰδικῶς διὰ τὰ ἀστυκὰ κτήματα.

ἀναγράφονται εἰς τὸ ἐνεργητικὸν μόνον 169.686 δραχμαί, λόγῳ ἀπαιτήσεων κατὰ καθυστερούντων μισθωτῶν ἀγροτικῶν κτημάσων, ἐξ οὗ ἔπεται ὅτι τὴν εἴσπραξιν τοῦ ὑπολοίπου ποσοῦ ἐκ τῶν καθυστερουμένων δὲν θεωρεῖ δυνατὴν ἡ Βάππειος Ἐπιτροπή.

Νομικὸς τύπος ἐκποιήσεως.

Πρὸς ἐκποίησιν τῶν ἀνωτέρω Ζαππείων κτημάτων χάριν ἀποκαταστάσεως ἀκτημόνων καλλιεργητῶν οὐδὲν ἀπολύτως ὑπάρχει κώλυμα οὔτε ἐκ τοῦ πνεύματος οὔτε ἐκ τοῦ γράμματος τῆς διαθήκης τοῦ Κ. Ζάππα, διότι οὗτος ἐκφράζει ἐν τῇ διαθήκῃ, ὡς ἐρρήθη, μόνον τὴν ἐπιθυμίαν του, ὅπως ἡ κινητὴ περιουσία του μεταβάλλεται ἑκάστοτε εἰς ἀκίνητον, ἀλλὰ δὲν ἀπογορεύει τὴν ἐκποίησιν ἢ ἀνταλλαγὴν τῶν ὑπ' αὐτοῦ καταλειφθέντων εἰς τὸ Δημόσιον ἀγροτικῶν κτημάτων. Ἀλλ' ἐγεννήθη ἐν τῇ Ἐπιτροπῇ τὸ ζήτημα, ἐὰν εἶνε δυνατὸν νὰ ἐφαρμοσθῇ ἀναγκαστικὴ ἀπαλλοτρίωσις ἀναφορικῶς εἰς τὴν ἐκποίησιν τῶν Ζαππείων κτημάτων, ὡς ἀναγράφεται ὑπὸ ὡρισμένας προϋπο' ἔτεις ἐν τῷ 1 ἄρθρῳ τοῦ ὑπὸ κρίσιν νομοσχεδίου.

Ἡ Ἐπιτροπὴ φρονεῖ ὅτι ἐπ' ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ δύναται νὰ τύχῃ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐφαρμογῆς ἡ ἀναγκαστικὴ ἀπαλλοτρίωσις, ἥτις ἔχει τὸν τόπον της μόνον, ὅταν ἰδιοκτήτης τοῦ κτήματος, ὅπερ πρόκειται ν' ἀπαλλοτριωθῇ, εἶνε ἄλλος ἢ τὸ Δημόσιον. Ἀναφορικῶς δὲ εἰς τὰ Ζάππεια κτήματα εἶνε μὲν ἀληθὲς ὅτι ἡ διαχειριζομένη αὐτὰ κατὰ τὴν θέλησιν τοῦ διαθέτου Ζάππειος Ἐπιτροπὴ πρέπει κατά τινα διάταξιν τῆς διαθήκης νὰ ἀναγνωρισθῇ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως εἰς νομικὸν πρόσωπον, ἀλλ' ἡ διάταξις αὕτη δὲν ἀποβλέπει εἰς τὴν ἀναγνώρισιν τῆς Ζαππείου περιουσίας εἰς νομικὸν πρόσωπον, ἐπιδιῶκον ἴδιον σκοπόν, ἀλλὰ σκοπεῖ μόνον τὴν διευκόλυνσιν τῆς χορηγήσεως εἰς τὴν ἐν λόγῳ Ἐπιτροπὴν τῆς ἱκανότητος πρὸς νομικὴν παράστασιν. Τοῦτο δὲ ἐξάγεται ἐξ ἄλλης διατάξεως τῆς διαθήκης, δι' ἧς διορίζεται κληρονόμος ἀπεριφράστως τὸ ἑλληνικὸν Δημόσιον, ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι διὰ τῆς διαθήκης δὲν καθορίζεται ὁ σκοπὸς τῆς χρησιμοποιήσεως τοῦ μετὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν κληροδοτημάτων μέρους τῆς περιουσίας, ὅπερ ὑπελόγιζεν ὁ διαθέτης πολὺ ἀνώτερον παρ' ὅτι εἶνε σήμερον, διότι εἶχεν ὑπ' ὄψιν καὶ τὰ ἐνΡουμανίᾳ κτήματά του, ἄτινα, ὡς γνωστόν, δὲν περιῆλθον εἰς τὴν κυριότητα τοῦ Δημοσίου, τέλος δὲ ἐκ τοῦ τὴν 19 Ἰουλίου 1891 ἐν Βροσθενίῳ συνταχθέντος κωδοκέλλου, δι' οὗ οἱ ἀποτελοῦντες τὴν Ζάππειον ἐπιτροπὴν χαρακτηρίζονται μόνον ὡς ἐκτελεσταὶ τῆς διαθήκης, οὐχὶ δὲ ὡς ἐπίτροποι καὶ διαχειρισταί, ὡς χαρακτηρίζονται ἐν τῇ διαθήκῃ. Διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους ἡ ἐπιτροπὴ νομίζει ὅτι ἀρκεῖ διὰ τὴν ἐκποίησιν τῶν ἐν λόγῳ κτημάτων ἡ ὑπὸ τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας παροχὴ ἀδείας εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν πρὸς ἐκποίησιν, ὑπο τὸ πνεῦμα δὲ τοῦτο μετερρύθμισε τὸ 1 ἄρθρον τοῦ ὑπὸ κρίσιν νομοσχιδίου.

Ὑπολογισμὸς τῆς ἀξίας τῶν Ζαππείων ἀγροτικῶν κτημάτων.

Ὁ ἐν τῷ νομοσχεδίῳ καθορισμὸς τρόπου ἐκτιμήσεως τῶν εἰς τὸ Δημόσιον ἀνηκόντων Ζαππείων ἀγροτικῶν κτημάτων εἶνε ἀπαραίτητος, ἀφ' ἑνὸς μὲν διότι τὸ Δημόσιον θέλει νὰ μὴ μειώσῃ τὴν ὑπόστασιν τῆς Ζαππείου περιουσίας, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὅπως καθορισθῇ ἡ τιμὴ τῶν εἰς τοὺς κολλήγους παραχωρηθησομένων γαιῶν καὶ ἄλλων κτημάτων.

Πρὸς ἐξεύρεσιν τῆς ἀξίας τῶν ἐν λόγῳ κτημάτων ὑπῆρξε πλήρης συμφωνία ἐν τῇ ἐπιτροπῇ ὅτι πρέπει νὰ ληφθῇ ὡς βάσις ὄχι ἡ μέση πρόσοδος τῶν τριῶν τελευταίων ἐτῶν, ὡς ὁρίζει τὸ ὑπὸ κρίσιν νομοσχέδιον, διότι ἡ πρόσοδος τόσων ὀλίγων ἐτῶν δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ προσδιορίσῃ τὴν ἀξίαν ἀγροτικῶν κτημάτων, ἀλλ' ἡ μέση ἐνιαυσία πρόσοδος τῆς ἀπὸ τοῦ 1893 ἕως τὸ 1912 εἰκοσατίας, ἀλλ' ἐγεννήθη διαφωνία ὡς πρὸς τὴν πρόσοδον μελῶν τινων τῆς ἐπιτροπῆς ὅτι πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ πραγματοποιηθεῖσα καθαρὰ πρόσοδος οὐχὶ δὲ ἡ ἐκ τῶν μισθωτηρίων προκύπτουσα, ἥτις ἐφόσον δὲν πραγματοποιεῖται δὲν παριστᾷ τὴν ἀξίαν τοῦ κτήματος, τοῦτο δὲ τοσούτῳ μᾶλλον, καθόσον αἱ πραγματοποιηθεῖσαι πρόσοδοι τῶν Ζαππείων κτημάτων κατὰ πολὺ ὑπολείπονται τῆς ἐκ τῶν ἐνοικιάσεπν πόοκυπτούσης, ὡς φαίνεται ἐκ τοῦ ἀνωτέρω παρατιθεμένου πίνακος, ἡ δὲ Ζάππειος ἐπιτροπὴ δὲν τρέφει ἐλπίδα τινὰ εἰσπράξεως τοῦ μεγίστου μέρους τῶν καθυστερουμένων μισθωμάτων. Ἡ πλειονοψηφία ὅμως τῆς ἐπιτροπῆς ἀπέκρουσε τὴν τοιαύτην πρότασιν, διότι νομίζει ὅτι ἡ μὴ εἴσπραξις τῶν καθυστερουμένων μισθωμάτων πιθανὸν νὰ προδίδῃ δικαιολογημένην ἕνεκα τυχαίων ἀτυχημάτων ἐπιείκειαν ἢ ἔστω καὶ ἀμέλειαν τῆς Ζαππείου ἐπιτροπῆς, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν πρὸς ὑπολογισμὸν τῆς ἀξίας τῶ' κτημάτων.

Διαφωνία προεκλήθη ἐν τῇ ἐπιτροπῇ ἐπίσης ἀναφορικῶς εἰς τὸν καθορισμὸν τοῦ τόκου, ὅστις δέον νὰ τεθῇ ὡς βάσις πρὸς κεφαλαιοποίησιν τῆς ὡς ἀνωτέρω εὑρεθησομένης μέσης καθαρᾶς ἐνιαυσίου προσόδου. Μέλη τινὰ τῆς ἐπιτροπῆς ὑπεστήριξαν ὅτι ὡς βάσις τοῦ ὑπολογισμοῦ πρέπει νὰ τεθῇ τόκος 8 %, ἀφοῦ ἡ τιμὴ τῶν κτημάτων ἀκολουθεῖ, ὡς γνωστόν, τὸ ὕψος τοῦ τόκου, ὅπερ παρ' ἡμῖν, καὶ δὴ ἐν Θεσσαλίᾳ, εἶνε κατὰ κανόνα, οὐδὲ τοῦ τόκου τῶν ἐνυποθήκων δανείων ἐξαιρουμένου, 8 % κατ' ἐλάχιστον ὅρον, ὅπερ καὶ αὐτοὶ οἱ μεγαλοκτηματίαι ἰσχυρίζονται (ὅρα δημοσίευμα Κτηματικῆς Ἑνώσεως ὑπὸ τὸν τίτλον «Τὸ ἀγροτικὸν ζήτημα ἐν Θεσσαλίᾳ» σελ. 24.) Τοιαύτην δὲ καὶ ἀνωτέραν ἔτι πρόσοδον ἀποφέρουν πράγματι τὰ ἐν Θεσσαλίᾳ μεγάλα ἀγροτικὰ κτήματα κατὰ κανόνα, ὡς ἀποδεικνύουν τὰ Ζάππεια κτήματα, ἅτινα ἀγορασθέντα παρὰ τοῦ Κ. Ζάππα κατὰ τὰ ἔτη 1880—1883 ἀντὶ 142,105 τουρκικῶν λιρῶν ἤ, ὑπολογιζομένης τῆς τουρκικῆς λίρας πρὸς 22.90, δραχμῶν 3,254,204 ἀπέφερον κατὰ τὰ ἔτη 1893-1909 κατὰ μέσον ὅρον ἀπηλλαγμένον δαπανῶν καθαρὸν ἐτήσιον εἰσόδημα, ἐκ τῶν μισθωτηρίων συμβολαίων ἐξαγόμενον δραχ. 261,360, ἤτοι 8,02 %. Ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Τρικκάλων κ. Δ. Μπούσδρ. ὑπεδείχθησαν καὶ ἄλλα κτήματα ὧν ἡ πρόσοδος στρέφεται περὶ τὰ 8 %. Ἐν τούτοις ἡ πλειοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς, μὴ θεωροῦσα ἐπαρκῆ τὰ μνημονευθέντα παραδείγματα, ἔχουσα πρὸς τούτοις ὑπ' ὄψιν τὸν τόκον τῶν δημοσίων χρεωγράφων καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι πρὸς ἐκτίμησιν τῶν Ζαππείων κτημάτων θὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ μέση πρόσοδος εἴκοσι ἐτῶν, ἐνῷ ἡ πρόσοδος τῶν τελευταίων ἐτῶν εἶνε κατὰ πολὺ ἀνωτέρα τῆς τῶν προγενεστέρων, νομίζει ὅτι δίκαιον εἶνε πρὸς ὑπολογισμὸν τῆς ἀξίας τῶν ἐν λόγῳ κτημάτων νὰ τεθῇ ὡς βάσις τόκος 6 %. Συμφώνως δὲ πρὸς τὰς ἀνωτέρω σκέψεις ἐτροποποίησε τὰς σχετικὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 2 καὶ 3 τοῦ ὑπὸ κρίσιν νομοσχεδίου, προσθέσασα καὶ διάταξιν περὶ καθορισμοῦ ἐπιτροπῆς ἥτις θέλει ἐνεργήσει ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀνωτέρω στοιχείων τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ἀξίας τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος κτημάτων.

Πρόσωπα εἰς ἃ θέλουν παραχωρηθῆ γαῖαι.

Ὅσον ἀφορᾷ τὰ πρόσωπα, εἰς ἃ δέον νὰ διανεμηθῶσι τὰ περὶ ὧν πρόκειται κτήματα, ἡ ἐπιτροπὴ ἐπιδοκιμάζει τὴν ἐν τῷ ὑπὸ κρίσιν νομοσχεδίῳ διάκρισιν μεταξὺ ἀρ' ἑνὸς τῶν ἐν ἑκάστῳ κτήματι μονίμως ἐγκατεστημένων, οἵτινες πρωτίστως καὶ ἀπαραιτήτως δέον νὰ μετάσχωσι τῆς γενησομένης διανομῆς, ἀφ' ἑτέρου δὲ τῶν μὴ ἐν τῷ κτήματι κατοικούντων, οἵτινες ἐπικουρικῶς δέον νὰ μετάσχωσι τῆς διανομῆς, ἐφ' ὅσον ἤθελον ἐξαρκέσει γαῖαι. Διὰ τῆς τελευταίας μάλιστα ταύτης ὑπεστηρίχθη ἐν τῇ ἐπιτροπῇ γνώμη ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Ἀρκαδίας κ. Χ. Βοζίκη, ὅπως τελείως ἀποκλεισθῶσι τῆς διανομῆς, κρατηθῶσι δὲ αἱ πλειοάζουσαι γαῖαι εἴτε ὅπως διανεμηθῶσι βραδύτερον πρὸς ἀποκατάστασιν μελλόντων νὰ ἀποκτήσουν τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενα προσόντα ἐκ τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου, εἴτε πρὸς ἄλλους σκοπούς, δι' εἰδικοῦ νόμου καθορισθησομένους, ἀλλ' ἡ ἐπιτροπὴ ἀπέκρουσε τὴν πρότασιν ταύτην, θεωρήσασα ὡς ἐπιβαλλομένην διὰ τοὺς ἐν ἀρχῇ ἐκτεθέντας λόγους τὴν ἀποκατάστασιν ὅσον τὸ δυνατὸν περισσοτέρων καλλιεργητῶν.

Ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ὅρους, οὓς δέον νὰ πληρῶσιν οἱ ἔνοικοι, ὅπως τύχωσι πλήρους ἢ ποσοστοῦ κλήρου, ἡ ἐπιτροπὴ ἀποδέχεται μὲν τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ 5 τοῦ ὑπὸ κρίσιν νομοσχεδίου σχετικὰς διατάξεις καὶ διακρίσεις, αἵτινες ἐλήφθησαν ἐκ τῶν περὶ διανομῆς τῶν Στεφανοβικείων νόμων, μὲ τὰς ἑξῆς τροποποιήσεις:

1) Ὅτι πρέπει νὰ λάβουν πλήρη ἢ ἥμισυ κλῆρον, ἀναλόγως τῶν μέσων ἄτινα ἔχουν πρὸς καλλιέργειαν, οἱ καλλιεργοῦντες ἐκκλησιαστικὰ κτήματα ἔνοικοι, διότι καὶ οὗτοι συνδέονται πρὸς τὰ διανεμόμενα κτήματα καὶ ἤθελεν εἶσθαι ἐντελῶς ἄδικον, ἐὰν ἤθελον ἐξακολουθήσει ὄντες ἀκτήμονες καίτοι πληροῦν ὅλους τοὺς ὅρους, ὅπως εὐδοκιμήσουν, ἀποκαθιστάμενοι.

2) Ὅτι τὰ ἐπιτροπευόμενα παρὰ γεωργοῦ ὀρφανὰ μητρὸς καὶ πατρὸς ἀνήλικα δέον νὰ λάβουν 1]4 κλήρου ἕκαστον, τοῦ συνόλου τῶν οὕτω παραχωρηθησομένων ποσοστῶν κλήρου εἰς ὀρφανὰ ἀνήκοντα εἰς τὴν αὐτὴν οἰκογένειαν μὴ δυναμένου νὰ ὑπερβῇ τὸν πλήρη ἢ ἥμισυ κλῆρον, ἀναλόγως τῆς πρὸς καλλιέργειαν ἱκανότητος τῶν ἐπιτρόπων. Τοῦτο ἐθεωρήθη ἀπαραίτητον διὰ τὴν συντήρησιν τῶν προσώπων τούτων καὶ τὴν σχετικὴν αὐτῶν ἀποκατάστασιν, ἧς δὲν θὰ ἦτο δίκαιον νὰ στερηθῶσι διότι κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου ἔτυχε νὰ μὴ ἔχωσι γονεῖς.

3) Ὅτι πρέπει νὰ λάβωσι πλὴν τῆς οἰκίας μικρὰν τινὰ ἔκτασιν (10—20 στρέμματα) οἱ ἐν τοῖς χωρίοις μὴ κατοικοῦντες γεωργοί, παρακεντέδες, οἵτινες συνήθως ἀσκοῦν βιοτεχνικὰ ἐπαγγέλματα. Ἡ παραχώρησις τῆς μικρᾶς αὐτῆς ἐκτάσεως εἰς τὰ ἐν λόγῳ πρόσωπα δικαιολογεῖται ἐκ τῆς μὴ πλήρους ἀπασχολήσεως αὐτῶν καὶ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας των ἐν τῷ σχετικῷ βιοτεχνικῷ ἐπαγγέλματι καὶ ὅπως ἐξασφαλισθῇ ἡ παραμονὴ αὐτῶν εἰς τὰ χωρία πρὸς προσφορὰν τῆς ἐργασίας των εἰς τοὺς γεωργούς, ἧς ἔχουσιν οὗτοι ἀπαραίτητον ἀνάγκην.

4) Ὅτι ἴσην ἔκτασιν διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους πρέπει νὰ λάβωσι καὶ αἱ ἔχουσαι ἓν ἢ πλείονα ἀνήλικα τέκνα χῆραι τῶν ἀνωτέρω προσώπων ὡς καὶ τὰ μὴ παρὰ γεωργῶν ἐπιτροπευόμενα ὀρφανὰ πατρὸς καὶ μητρὸς ἀνήλικα καὶ αἱ ἐνήλικοι ὀρφαναὶ τῆς αὐτῆς οἰκογενείας.

5) Ὅτι οἱ ἔχοντες πολυμελῆ οἰκογένειαν, τ. ἔ. τέσσαρα τουλάχιστον τέκνα, πρέπει νὰ λάβωσι 1/4 κλήρους δι' ἕκαστον τῶν ὑπερβαινόντων τὸ 14 ἔτος τῆς ἡλικίαρ

των τέκνων, τοῦ συνόλου τῶν οὕτω προστιθεμένων ποσοστῶν μὴ δυναμένου νὰ ὑπερβῇ τὸν πλήρη κλῆρον. Τοῦτο ἐπιβάλλεται ἐκ τοῦ ὅτι οἱ ὀηθέντες καλλιεργηταὶ ἀφ' ἑνὸς μὲν ἔχουν μεγαλειτέρας ἀνάγκας, ἀφ' ἑτέρου δὲ διαθέτουν περισσοτέρας ἐργατικὰς δυνάμεις, ὅπως ἐπαρκέσουν εἰς τὴν καλλιέργειαν τῶν ὡς ἀνωτέρω προστιθεμένων ποσοστῶν κλήρου.

6) Ὅτι εἰς ἕκαστον χωρίον πρέπει νὰ παραχωρῶνται δύο κλῆροι πρὸς ἐγκατάστασιν ἰσαρίθμων ἀποφοίτων οἱασδήποτε τῶν γεωργικῶν σχολῶν τοῦ Κράτους, ὅπως οὗτοι χρησιμεύσωσιν, οὕτως εἰπεῖν, ὡς διδάσκαλοι εἰς τοὺς λοιποὺς καλλιεργητάς.

7) Ὅτι εἰς ἃ χωρία δὲν εἶνε εἰσέτι ἐγκατεστημένος ἱερεὺς πρέπει νὰ κρατηθῇ εἷς πλήρης κλῆρος διὰ τὸν μέλλοντα ἱερέα τοῦ χωρίου. Τοῦτο ἐδέχθη ἡ Ἐπιτροπὴ συνεπείᾳ εἰς αὐτὴν διαβεβαιωθείσης ἀξιώσεως αὐτῶν τῶν καλλιεργητῶν, ἐπιθυμούντων νὰ ἐξασφαλίσουν τὴν ταχυτέραν ἀπόκτησιν ἰδίου

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν κατηγορίαν τῶν δικαιουλένων νὰ μετάσχωσιν ἐπικουρικῶς τῆς διανομῆς Θεσσαλῶν γεωργῶν ὑπεστηρίχθη ἐν τῇ ἐπιτροπῇ ἡ γνώμη ὅτι δέον πρὸς ἐπιλογὴν οἰκονομικῶς ἰσχυροτέρων καὶ δραστηριοτέρων καλλιεργητῶν νὰ ἀπαιτηθῇ παρ' αὐτῶν ἡ προκαταβολὴ μέρους, τοῦ τρίτου ἢ τοῦ τετάρτου, τῆς ἀξίας τῶν παραχωρηθησομένων εἰς αὐτοὺς κτημάτων κατὰ τὰ ἀλλαχοῦ ἐπὶ ἀναλόγων περιστάσεων ἰσχύοντα ἀλλ' ἡ Ἐπιτροπή, θεωροῦσα τὸν τοιοῦτον ὅρον ἥκιστα συντελεστικὸν πρὸς ἐπιλογὴν τῶν πράγματι οἰκονομικῶς ἰσχυροτέρων καὶ ὡς ἀπειλοῦντα μᾶλλον νὰ ῥίψῃ τοὺς καλλιεργητὰς εἰς τοὺς ὄνυχας αἰσχροκερδῶν τοκιστῶν, ἀπέκρουσε τὴν τοιαύτην πρότασιν. Ὁμοίως ἀπέκρουσε τὴν πρότασιν, ὅπως οὐδεμία γίνῃ διάκρισις προτιμήσεως μεταξὺ τῶν μὴ ἤδη ἐγκατεστημένων εἰς τὰ Ζάππεια Θεσσαλῶν καλλιεργητῶν, ἵνα οὕτω καταστῇ δυνατὸν νὰ κατέλθωσι καὶ ἐγκασταθῶσιν εἰς αὐτὰ καὶ ἐκ τῶν ὀρεινῶν γεωργῶν, οἵτινες ὡς δραστηριότεροι ἤθελον συντελέσει εἰς τὴν προαγωγὴν τῆς γεωργίας εἰς τὰ διανεμόμενα κτήματα, ἐδέχθη δὲ ἡ ἐπιτροπὴ ὅτι δέον νὰ προτιμηθῶσι τῶν ἄλλων Θεσσαλῶν καλλιεργητῶν οἱ πρότερον ἐπὶ πενταετίαν διατελέσαντες κολλῆγοι εἰς τὰ Ζάππεια κτήματα καὶ μετ' αὐτοὺς οἱ ἐγκατεστημένοι εἰς τοὺς πλησιεστέρους συνοικισμούς, διότι οὗτοι, ὡς συνδεόμενοι περισσότερον πρὸς τὰ κτήματα ταῦτα, καὶ ὡς γνωρίζοντες τὰς γεωργικὰς αὐτῶν συνθήκας καλλίτερον, ἔχουν μεγαλείτερα δικαιώματα ὅπως μετάσχουν τῆς διανομῆς καὶ δύνανται εὐκολώτερον νὰ εὐδοκιμήσουν, ἐγκαθιστάμενοι εἰς αὐτά.

Παραχωρητέαι ἐκτάσεις εἰς τοὺς κληρούχους

Ὁ ἐν τῷ νομοσχεδίῳ (ἄρθρ. 5) ἀμετάβλητος καθορισμὸς τῆς ἐκτάσεως τῶν κλήρων δὲν θεωρεῖται πρακτικὸς ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς, διότι ἀφ' ἑνὸς μὲν διαφέρει εἰς ἕκαστον κτῆμα ἡ παραγωγικότης τοῦ ἐδάφους, ἀφ' ἑτέρου δὲ δὲν εἶνε ἐκ τῶν προτέρων γνωστὸς ὁ ἀριθμὸς τῶν δικαιοθησομένων ἀπαραιτήτως κλήρου. Ὀρθότερον εἶνε διὰ τοῦτο κατὰ τὴν ἐπιτροπὴν νὰ ὁρισθῇ μέγιστον καὶ ἐλάχιστον ὅριον ἐκτάσεως τῶν κλήρων ἐντὸς τῶν ὁποίων ἡ ἐπιτροπή, ἥτις θὰ ἐπιμεληθῇ τῆς διανομῆς τῶν γαιῶν εἰς κατηγορίας, θὰ ἐκτιμήσῃ τὰς οἰκίας, τὰς γαίας κτλ., νὰ ὁρίσῃ τὴν ἔκτασιν ἑκάστου πλήρους κλήρου, δυναμένη νὰ κατέλθῃ καὶ κάτω τοῦ ἐλαχίστου ὁρίου μόνον ἐὰν ἡ ἔκτασις δὲν ἐπαρκῇ διὰ τοὺς ἀπαραιτήτως μέλλοντας νὰ μετάσχουν τῆς διανομῆς. Ὡς

κατώτατον καὶ ἀνώτατον ὅριον ἡ ἐπιτροπὴ νομίζει κατὰ πλειονοψηφίαν ὅτι πρέπει νὰ ὁρισθοῦν διὰ μὲν τὰ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις Τρικκάλων καὶ Καρδίτσης κτήματα στρέμματα 60 καὶ 90, διὰ δὲ τὰ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις Λαρίσσης καὶ Φαρσάλων 120 καὶ 150 στρέμματα. Ἀσθενὴς δὲ μόνον μειονοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς ὑπεστήριξεν ὅτι τὸ ἀνώτατον ὅριον τῶν κλήρων τῶν τελευταίων κτημάτων δέον νὰ ὁρισθῇ εἰς 180 στρέμματα. Εἰς τὴν πρότασιν αὐτὴν περὶ αὐξήσεως τῶν παραχωρηθησομένων κλήρων καλλιεργουμένων ἢ καλλιεργησίμων γαιῶν κατέληξεν ἡ ἐπιτροπὴ ἐκ τῆς σκέψεως, ὅτι μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ μεταβάλουν διὰ μιᾶς οἱ κολλῆγοι τρόπον καλλιεργείας, ἂν καὶ ὑπάρχουν πολλὰ ἐν Θεσσαλίᾳ παραδείγματα θαυμαστῆς ἀναπτύξεως τῆς δραστηριότητος καὶ φιλοπονίας τῶν κολλήγων μετὰ τὴν ἀπόκτησιν γῆς, καὶ ὅτι, ὅταν σὺν τῷ χρόνῳ οἱ καλλιεργηταὶ καὶ δραστηριώτεροι γίνουν καὶ μάθουν νὰ καλλιεργοῦν τὴν γῆν ἐπιτυχέστερον, θὰ ἐπέλθῃ πύκνωσις τοῦ πληθυσμοῦ καὶ κατὰ συνέπειαν περιορισμὸς τῆς ὑφ' ἑκάστου καλλιεργητοῦ ατεχομένης ἐκτάσεως. Κατ' ἀκολουθίαν, ἵνα μὴ ναυαγήσουν ἐν ἀρχῇ οἱ κολλῆγοι, πρέπει ἡ εἰς αὐτοὺς παραχωρηθησομένη ἔκτασις νὰ εἶνε κατὰ τὸ δυνατὸν ἀνάλογος τῆς ὑπ' αὐτῶν σήμερον καλλιεργουμένης, ἵνα καὶ ἄνευ μεταβολῆς τοῦ τρόπου τῆς καλλιεργείας καὶ τῶν λοιπῶν γεωργικῶν συνθηκῶν κατορθώσουν νὰ συντηρῶνται καὶ ἐκτίουν τὰς χρεωλυτικὰς δόσεις. Ἐκτὸς τούτου ἡ ἐπιτροπὴ νομίζει ὅτι καὶ διὰ τὴν προαγωγὴν τῆς γεωργίας καὶ διὰ λόλους κοινωνικοὺς μείζονα ἀξίαν ἔχουν αἱ μικραὶ καὶ μέσαι χωρικαὶ ἐπιχειρήσεις, αἱ ὁποῖαι δύνανται τελείως νὰ ἀπασχολήσουν μίαν γεωργικὴν οἰκογένειαν καὶ νὰ συντηρήσουν αὐτὴν ἐν σχετικῇ ἀνεξαρτησίᾳ, ἀπὸ τὰς ἐντελῶς μικρὰς χωρικὰς ἐπιχειρήσεις. αἱ ὁποῖαι δὲν πληροῦν τοὺς ἀνωτέρω ὅρους. Ἐν τῶν ἐλαττωμάτων τῆς ἐν Ρουμανίᾳ κατὰ τὸ 1864 γενομένης ἀποκαταστάσεως εἶνε ὅτι αἱ παραχωρηθεῖσαι εἰς ταῖ χωρικαῖς ἐκτάσεις δὲν ἦσαν ἐπαρκεῖς (κατὰ τὸν ἀγροτικὸν νόμον τοῦ 1864 ἔλαβον ἐκτὸς τοῦ κήπου καὶ τῆς οἰκίτς οἱ ἔχοντες 4 βοῦς καὶ μίαν ἀγελάδα 55 στρέμματα ἐν Βλαχίᾳ καὶ 78 ἐν Μολδαυίᾳ, οἱ δὲ ἔχοντες δύο μόνον βοῦς καὶ μίαν ἀγελάδα 39 στρέμματα ἐν Βλαχίᾳ καὶ 57 ἐν Μολδαυίᾳ)οὕτως ὥστε δὲν συνεστήθησαν ἀρκεταὶ ἀνεξάρτηται γεωργικαὶ ἐπιχειρήσεις, αἵτινες ἐκτὸς τοῦ ὅτι θὰ ἐδημιούργουν ἀνεξάρτητον γεωργικὸν πληθυσμὸν καὶ εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς καλλιεργείας θὰ συνετέλουν ἀποτελεσματικώτερον καὶ θὰ ἠδύναντο νὰ ἀποσοβήσουν ταχεῖαν γένεσιν ἐκ νέου ἀγροτικῆς κρίσεως, ἣν δὲν ἀπέφυγεν ἡ Ρουμανία. Ὅτι ἐξαιρετικὴν σημασίαν ἀποδίδουν καὶ ἀλλαχοῦ εἰς τὴν δημιουργίαν ἀνεξαρτήτων γεωργικῶν ἐπιχειρήσεων ἀποδεικνύει ἡ εἰς ἐγκαθισταμένους ἢ εἰς ἰδιοκτήτας ἀποκαθισταμένους γεωργοὺς παραχωρουμένη ἔκτασις. Οὕτως ἐν Πρωσσίᾳ ἡ ἔκτασις τῶν δυνάμει τῶν περὶ ἐσωτερικοῦ ἀποικισμοῦ νόμων τοῦ 1890 καὶ 1801 μέχρι τοῦ 1908 δημιουργηθεισῶν 13718 γεωργικῶν ἐπιχειρήσεων, ἐπιλεγομένων κτημάτων παγίας προσόδου (Rentengueter) ἀνήρχετο κατὰ μέσον ὅρον εἰς 120 στρέμματα. Ἐν Ἀγγλίᾳ αἱ δυνάμει τῶν σχετικῶν περὶ ἐσωτερικοῦ ἀποικισμοῦ νόμων (Small Holdings Act, 1902, Small Holdings and Alloments Act, 1907) δημιουργούμεναι γεωργικαὶ ἐπιχειρήσεις ἔχουν ἔκτασιν 20—200 στρεμμάτων.

Ὅσον ἀχορᾷ τὰ ἐκτὸς τῶν καλλιεργησίμων γαιῶν παραχωρητέα εἰς τοὺς κληρούχους κτήματα ἡ ἐπιτροπὴ ἀποδέ-

χεται ὡς ὀρθὰς τὰς ἐκ τοῦ ΓΣΒ' νόμου εἰλημμένας διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ὑπὸ κρίσιν νομοσχεδίου μὲ τὰς ἑξῆς τροποποιήσεις :

α') Ὅτι πρέπει ἐὰν ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ κατοικοῦν πλειότεροι τοῦ ἑνὸς κληροῦχοι, νὰ παραχωρῆται ἡ μὲν οἰκία εἰς τὸν ἕνα ἐξ αὐτῶν, τὸν πρεσβύτερον, εἰς δὲ τοὺς λοιποὺς οἰκόπεδον ἐκτάσεως ἑνὸς στρέμματος πρὸς οἰκοδομὴν οἰκίας, καὶ τὸ δικαίωμα τῆς παραμονῆς ἐπὶ διετίαν ἐν τῇ ὑπαρχούσῃ οἰκίᾳ, ὅπως μὴ ἐξωσθῶσιν ἀμέσως μετὰ τὴν ἐγκατάστασιν καὶ εὑρεθῶσιν ἄνευ στέγης, ὡς συνέβη ἤδη εἴς τινας τῶν δυνάμει τῶν προγενεστέρων νόμων ἀποκατασταθέντων καλλιεργητῶν.

β') Ὅτι πρὸς χαρακτηρισμὸν ἐκτάσεώς τινος ὡς δενδροφυτείας, ἣν δικαιοῦται ἐπὶ πλέον νὰ λάβῃ ὁ κληροῦχος δέον αὕτη νὰ περιέχῃ 10 τοὐλάχιστον καρποφόρα δένδρα πρὸς ἀποφυγὴν καταχρήσεων.

3) Ὅτι πρέπει, ὅπου αἱ συνθῆκαι τὸ ἐπιβάλλουν, νὰ δύναται νὰ παραχωρηθῇ πλησίον τοῦ χωρίου ἔκτασίς τις μέχρι 2 στρεμμάτων καθ' ἕκαστον πλήρη ἢ ἥμισυ κλῆρον πρὸς βοσκὴν τῶν ἀροτριώντων ζώων (ζευγαρολείβαδον), περιοριζομένης ἀναλόγως τῆς ἄλλης πρὸς βοσκὴν ζώων παραχωρουμένης ἐκτάσεως, πρὸς εὐκολίαν τῶν καλλιεργητῶν, εἰς οὓς δὲν εἶνε πάντοτε εὔκολον νὰ στέλλωσι καθ' ἑκάστην τὰ ἀροτριῶντα αὐτῶν εἰς βοσκάς, κειμένας εἰς σχετικῶς μακρὰν ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ χωρίου.

Διαδικασία ἐγκαταστάσεως.

Ὡς πρὸς τὴν διαδικασίαν τῆς ἐγκαταστάσεως ἡ ἐπιτροπή, ἐκτὸς ἄκλων ἐπουσιωδῶν, εὐνοήτου σκοπιμότητος μεταρρυθμίσεων, ἀπεδέχθη τὰς ἑξῆς τροποποιήσεις :

α') Τὸν καθορισμὸν εἰδικῆς ἐπιτροπῆς, σκοπὸν ἐχούσης νὰ γνωμοδοτῇ ἐπὶ τῶν δηλώσεων τῶν καλλιεργητῶν πρὸς συμμετοχὴν εἰς τὴν διανομήν, ἐν ᾗ περιπτώσει ὁ ἔφορος ἤθελεν ἔχει εὐδοιασμοὺς ὡς πρὸς τὴν ἀποδοχὴν αὐτῶν, ὑποχρεουμένης δὲ νὰ καλῇ τοὺς ἐνδιαφερόμενους, ὅπως ἀκούσῃ τὰς δικαιολογίας αὐτῶν. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον παρέχεται μία ἐπὶ πλέον ἐγγύησις ὅτι δὲν θέλει ἀποκλεισθῇ τῆς διανομῆς δηλωτής τις ἀναιτιολογήτως, διευκολύνεται δὲ καὶ συντομεύεται ἡ ἐξέλεγξις τοῦ βασίμου τῶν δηλώσεων.

β') Τὸν καθορισμὸν τρόπου προσδιορισμοῦ τῆς τιμῆς εἰς ἣν θὰ ἐκποιηθῶσι τὰ εἰς ἕκαστον κληροῦχον παραχωρηθησόμενα κτήματα ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὑπολογισθησομένης κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀξίας τῶν Ζαππείων κτημάτων πρὸς ἀντικατάστασιν αὐτῶν ἐν τῇ Ζαππείῳ περιουσίᾳ. Τὸ ὑπὸ κρίσιν νομοσχέδιον κατ' ἀντιγραφὴν τοῦ ἄρθ. 18 τοῦ ΓΣΒ' νόμου ὁρίζει ἀνώτατον καὶ κατώτατον ὅριον διατιμήσεως τῶν πρὸς τοὺς χωρι οὺς παραχωρηθησομένων κτημάτων, ἀλλὰ τοῦτο εὑρίσκει ἡ ἐπιτροπὴ ἀδικαιολόγητον. Τὰ κτήματα δέον νὰ παραχωρηθῶσιν εἰς τὴν ἀξίαν αὐτῶν. Τὸ κράτος δὲν δικαιοῦται οὐδὲ προτίθεται νὰ κερδοσκοπήσῃ ἐκ τῆς διανομῆς ἀλλὰ καὶ δὲν δύναται οὐδ' ὑπάρχει ἀνάγκη νὰ κάμῃ δωρεὰς γαιῶν μονομερῶς.

γ') Τὴν ἐπιβολὴν ὑποχρεώσεως εἰς τοὺς δηλωτὰς, ὅπως ἐπισυνάπτωσιν εἰς τὴν δήλωσίν των πιστοποιητικὸν τοῦ οἰκείου ἐφόρου περὶ πληρωμῆς φόρου ἀροτριώντων πρὸς ἀπόδειξιν τῆς κατοχῆς τοιούτων ζώων. Τοῦτο δὲ πρὸς ἀποφυγὴν τῶν καταχρήσεων, αἵτινες ἐγένοντο κατὰ τὰς προγενεστέρας ἐγκαταστάσεις, πολλῶν δηλωτῶν ἐπιδειξάντων ξένα ζῶα ἀροτριῶντα ὡς ἴδια καὶ ἐπιτυχόντων τὴν παραχώρησιν γαιῶν, ἃς δὲν εἶνε ἱκανοὶ νὰ καλλιεργήσουν.

Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω ἡ ἐπιτροπὴ ἐκφράζει τὴν εὐχήν, ὅπως βελτιωθῇ ἡ θέσις τῶν γεωμετρῶν, ἵνα καταστῇ δυνατὸν νὰ πλουτισθῇ ὁ κλάδος τῶν γεωμετρῶν διὰ νέων προσώπων καὶ μὴ προσκόψῃ ἡ ἀποκατάστασις εἰς ἔλλειψιν προσωπικοῦ, ὡς συνέβη εἰς τὰς προγενεστέρας ἐγκαταστάσεις καὶ ὅπως διὰ τὸν αὐτὸν λόγον συμπληρωθῇ ἐπαρκῶς ἡ ἁρμοδία κεντρικὴ ὑπηρεσία τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν.

Ὑποχρεώσεις κληρούχων.

Ἐκ τῶν ὑποχρεώσεων τῶν κληρούχων μείζονα, ὡς εἰκός, σημασίαν ἔχει μετὰ τὸ ποσὸν ὁ τρόπος τῆς ἐξοφλήσεως τοῦ τιμήματος τῶν εἰς αὐτοὺς παραχωρηθησομένων κτημάτων. Ἐν τῷ ὑπὸ κρίσιν νομοσχεδίῳ, ὡς καὶ εἰς τοὺς προγενεστέρους νόμους περὶ ἐγκαταστάσεως ὁρίζεται, ὡς εἶνε φυσικόν, ἡ χρεωλυτικὴ ἀπόσβεσις αὐτοῦ. Ὡς πρὸς τὴν προθεσμίαν τῆς χρεωλυτικης ἀποσβέσεως, ὑπεστηρίχθη ἐν τῇ ἐπιτροπῇ ἡ γνώμη ὅτι ἔδει αὕτη νὰ ᾖ ἑξηκονταετής, ἐπιτρεπομένης, ἐνοεῖται, συντομωτέρας ἐξοφλήσεως εἰς τοὺς δυναμένους νὰ κάμουν τοιαύτην. Τοῦτο δέ, διότι, ἀφοῦ ὡς γνωστὸν εἰς τὰς γεωργικὰς ἐπιχειρήσεις τὸ σταθερὸν κεφάλαιον, ἡ γῆ, ἧς ἡ ἀξία κανονίζεται ἐκ τῆς προσόδου της, δὲν ἀναγεῖται καὶ κατὰ συνέπειαν ἀποφέρει μόνον πρόσοδον, ἔπεται ὅτι τὸ ὀφειλόμενον τίμημα κτημάτων, ἅτινα μόλις δύνανται νὰ συντηρήσουν τὸν καλλιεργητήν των, δὲν δύνανται νὰ ἐξοφληθῇ ἐκ τῆς προσόδου τῆς γῆς ἢ μόνον βραδύτατα, μετὰ παρέλευσιν ἀρκετῶν δεκαετηρίδων. Τοῦτο ἀπέδειξαν πολλαὶ παρατηρήσεις καὶ ἔρευναι ὡς ἡ γενομένη ἐν ἔτει 1894 ἐν Βαυαρίᾳ εἰς ὡρισμένας κοινότητας. Καὶ αἱ καθυστερήσεις ἄλλως τῶν διὰ τῶν προγενεστέρων νόμων ἀποκατασταθέντων κολλήγων εἰς τὸ αὐτὸ ἄγουν συμπέρασμα. Ἕνεκα τῶν ἀνωτέρω λόγων καὶ ἡ εἰς τὰ ξένα κράτη προθεσμία τῆς χρεωλυτικῆς ἀποσβέσεως ἐπὶ ἀναλόγων περιπτώσεων εἶνε σχετικῶς μακρά. Οὕτως π. χ. ἐν Πρωσσίᾳ ἡ προθεσμία τῆς ἀποσβέσεως τοῦ χρέους τῶν ὑπὸ προφεσμίαν παγίων κτημάτων, ὅπερ ἄλλως δὲν ὑπερβαίνει τὰ $^3/_4$ τῆς ἀξίας αὐτῶν, εἶνε ἑξηκονταετής. Ἐν τούτοις ἡ ἐπιτροπὴ κατὰ πλειονοψηφίαν ἀπέρριψε τὴν ἀνωτέρω πρότασιν ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἡ ἐνιαυσία χρεωλυτικὴ δόσις μὲ τὴν 60ετῆ ἀπόσβεσιν δὲν εἶνε κατὰ σοβαρὸν ποσὸν κατωτέρα ἀπὸ τὴν μὲ 30ετῆ τοιαύτην, οὕτως ὥστε νὰ διευκολυνθῶσι σπουδαίως οἱ ἀποκαθιστάμενοι καλλιεργηταὶ καὶ διότι ἡ μακροχρόνιος προθεσμία ἀποσβέσεως παρέχει εἰς τὸν γεωργὸν τὴν ἐντύπωσιν διηνεκοῦς βάρους, ἀπὸ τοῦ ὁποίου οὐδέποτε θέλει ἀπαλλαγῇ καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν ἐπέρχονται τὰ διὰ τὴν γεωργίαν σημαντικὰ ψυχολογικὰ ἀποτελέσματα (δραστηριότης, οἰκονομικὸν πνεῦμα), ἅτινα συνεπιφέρει ἡ ἐλπὶς ταχυτέρας ἀποκαταστάσεως τοῦ γεωργοῦ εἰς ἰδιοκτήτην τῆς γῆς ποῦ καλλιεργεῖ.

Ἡ ἐπιτροπὴ ἀπέρριψεν ἐπίσης πρότασιν τοῦ βουλευτοῦ Λαρίσσης κ. Γ. Τσαξίρη, ὅπως ἡ καταβολὴ τῶν χρεωλυτικῶν δόσεων ἄρξηται μετὰ διετίαν ἀπὸ τῆς ἐγκαταστάσεως, ἵνα μὴ ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς ἐγκαταστάσεως περιέλθουν εἰς στενοχωρίαν οἱ καλλιεργηταί, ἐδέχθη δὲ μόνον τὴν ἔναρξιν τῆς καταβολῆς τῶν χρηματικῶν δόσεων ἀπὸ τοῦ δευτέρου ἔτους μετὰ τὴν ἐγκατάστασιν, ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς καταβολῆς κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τοῦ συνήθους γεωμόρου, ὅπερ ὑπολογισθήσεται ὡς χρεωλυτικὴ δόσις, διότι κατὰ τὴν ἐπιτροπὴν ἡ ἀναβολὴ τῆς καταβολῆς τῶν δόσεων αὐξάνει τὸ χρέος τῶν καλλιεργητῶν καὶ ἔχει κακὴν ψυχολογικὴν ἐπίδρασιν ἐπ' αὐτῶν,

σκεπτομένων ὅτι εἶνε δυνατὴ ἡ καθ' ὁλοκληρίαν μὴ πληρωμὴ τοῦ χρέους αὐτῶν καὶ αὐξανόντων τὰς δαπάνας των.

Ἀναφορικῶς εἰς τὴν ἐξόφλησιν τῆς ἀξίας τῶν εἰς τοὺς καλλιεργητὰς παραχωρηθησομένων κτημάτων ὁ βουλευτὴς Τρικκάλων κ. Γ. Σπυρόπουλος ὑπεστήριξεν ὅτι πρέπει νὰ ὑπολογισθῶσιν ὡς τοκοχρεωλυτικαὶ δόσεις τὰ εἰσπραχθέντα ὑπὸ τῆ Ζαππείου ἐπιτροπῆς μισθώματα ἀπὸ τοῦ 1902, ὁπότε ὑπεβλήθη εἰς τὴν Βουλὴν νομοσχέδιον περὶ διανομῆς τῶν Ζαππείων ἀγροτικῶν κτημάτων εἰς τοὺς καλλιεργητὰς αὐτῶν, διότι, ἐὰν ἐψηφίζετο τότε τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, ἡ Ζάππειος ἐπιτροπὴ θὰ ἐλάμβανεν ἔκτοτε εἰς τοκοχρεωλυτικὰς δόσεις ὀλιγώτερα τῶν ὅσων ἔλαβεν ἐκ τῶν μισθωμάτων, δὲν εἶναι δὲ δίκαιον ἐκ τοῦ τυχαίου γεγονότος τῆς μὴ ψηφίσεως τοῦ ρηθέντος νομοσχεδίου νὰ αὐξηθῇ ἡ Ζάππειος περιουσία, δηλ. νὰ ὠφεληθῇ τὸ Δημόσιον εἰς βάρος πτωχῶν καλλιεργητῶν. Ἡ ἐπιτροπὴ ὅμως ἀπέρριψε τὴν πρότασιν αὐτήν, διότι ἐκ τῆς ὑποβολῆς τοῦ ρηθέντος νομοσχεδίου οὐδὲν δικαίωμα ἀπέκτησαν οἱ καλλιεργηταί, οἵτινες ἐξηκολούθησαν καταβάλλοντες τὸ αὐτὸ καὶ πρότερον γεώμορον. Ἐπίσης ἡ ἐπιτροπὴ ἀπέρριψεν ὡς μὴ δικαιολογημένην ἑτέραν πρότασιν, ὅπως τὸ ἀπὸ τοῦ 1912 καταβληθησόμενον ὑπὸ τῶν καλλιεργητῶν γεώμον ὑπολογισθῇ ὡς τοκοχρεωλυτικὴ δόσις,

Πρὸς παρεμπόδισιν τῆς καταδολιεύσεως τοῦ σκοποῦ τοῦ νόμου δι' ἀποκτήσεως κλήρου παρ' ἀνθρώπων μὴ προτιθεμένων νὰ καλλιεργήσουν οἱ ἴδιοι τὴν γῆν, ὅπερ συνέβη κατὰ τὰς προηγουμένας ἐγκαταστάσεις, ἡ ἐπιτροπὴ νομίζει ὅτι πρέπει νὰ ὑποχρεωθοῦν οἱ κληροῦχοι εἰς τὴν αὐτοπρόσωπον καλλιέργειαν τῶν παραχωρηθησομένων αὐτοῖς γαιῶν, ἐκτὸς ἐὰν ἀποχρῶντες λόγοι δικαιολογοῦν τὴν δι' ἄλλων καλλιέργειαν.

Μέτρα ἐξασφαλίζοντα τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεων τῶν κληρούχων.

Ἀναφορικῶς εἰς τὰ μέτρα, δι' ὧν σκοπεῖται ἡ ἐξασφάλισις τῆς ἐκπληρώσεως τῶν ὑποχρεώσεων τῶν κληρούχων ἡ ἐπιτροπή, ἐπιδοκιμάζουσα τὰς ἐν τοῖς ἄρθροις 14 καὶ 16 διατάξεις τοῦ ὑπὸ κρίσιν νομοσχεδίου, θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ προτείνῃ, πλὴν ἄλλων ἐπουσιωδῶν, τὰς ἑξῆς οὐσιώδεις τροποποιήσεις :

α') Ἐκ τῆς οἰκίας, τοῦ λαχανοκήπου καὶ τῆς ἀμπέλου, ἥτις κατὰ τὸ νομοσχέδιον θέλει παραχωρηθῇ εἰς τοὺς κληρούχους ἐπὶ πλέον τῶν καλλιεργουμένων γαιῶν δὲν εἶνε ὀρθὸν νὰ ἀποβάλληται ὁ κληροῦχος, παρὰ διὰ τῆς δικαστικῆς ὁδοῦ καὶ μόνον ἐὰν μετὰ τὴν διὰ δημοπρασίας ἐκποίησιν τῶν ἄλλων κτημάτων δὲν ἤθελον ἐξοφληθῇ αἱ πρὸς τὸ δημόσιον ὀφειλαὶ αὐτοῦ καὶ διὰ τῶν καταβεβλημένων χρεωλυτικῶν δόσεων δὲν ἔχει ἐξοφληθῇ τὸ τίμημα τῶν ρηθέντων κτημάτων. Αἱ μεταρρυθμίσεις αὗται ἐπιβάλλονται καὶ ἐκ λόγων φιλανθρωπίας ὑπὲρ ἐκείνων ἐκ τῶν κληρούχων οἵτινες ἤθελον ἀτυχήσει καὶ οἱ ὁποῖοι ἐὰν ἀπεβάλλοντο καὶ ἐκ τῆς οἰκίας ἤθελον εὑρεθῇ εἰς τὸν δρόμον, καὶ ἐκ λόγων σκοπιμότητος, διότι ἀποκτᾷ μεγαλειτέραν αὐτοπεποίθησιν καὶ καθίσταται δραστηριώτερος ὁ κληροῦχος, ὅστις μετά τινα ἔτη ἀπὸ τῆς ἐγκαταστάσεως γνωρίζει ὅτι τοὐλάχιστον ἡ οἰκία καὶ μικρὰ ἔκτασις γῆς τῷ ἀνήκωσι καὶ δὲν κινδυνεύει νὰ ἀποβληθῇ ἐξ αὐτῶν.

β') Ἐὰν μετὰ τὴν κατόπιν δημοπρασίας ὁλοσχερῆ ἐξόφλησιν τῆς ὀφειλῆς καθυστεροῦντος κληρούχου ἀπομένῃ

περίσσευμα, τοῦτο πρέπει νὰ διατίθεται κατὰ πρῶτον λόγον πρὸς ἀποζημίωσιν αὐτοῦ διὰ τὰς γενομένας ὑπ' αὐτοῦ βελτιώσεις. Τοῦτο εἶνε καὶ δίκαιον καὶ σκόπιμον, ὡς μέλλον νὰ ἐνισχύσῃ τὴν βελτίωσιν τῆς καλλιεργείας. Μάλιστα ἡ ἐπιτροπὴ νομίζει ὅτι ἐὰν ἡ ἐκποίησις τῶν κτημάτων κληρούχων τινῶν ἤθελε γίνει μετὰ πάροδον δεκαετίας, καθ' ἣν κατέβαλεν οὗτος ὀκτὼ τοὐλάχιστον τοκοχρεωλυτικὰς δόσεις πρέπει ὁλόκληρον τὸ πλεονάζον πρὸς τὸν νὰ ἀποδίδεται εἰς αὐτόν, διότι μετὰ πάροδον τόσων ἐτῶν εἶνε δυσχερὴς ἡ ἀπόδειξις τῆς ἐκτελέσεως βελτιώσεων.

Ἀναφορικῶς εἰς τὴν ἐξασφάλισιν τῆς ὑπὸ τῶν κληρούχων ἐξοφλήσεως τοῦ πρὸς τὸ δημόσιον χρέους αὐτῶν καὶ πρὸς διευκόλυνσιν τῆς εἰσπράξεως τῶν δόσεων ὑπεστηρίχθη ἐν τῇ ἐπιτροπῇ ὅτι ἔδει οἱ κληροῦχοι ἑκάστου χωρίου νὰ ἑνωθῶσιν ἀναγκαστικῶς εἰς ὑποθηκικὸν συνεταιρισμὸν εἰς τρόπον, ὥστε ἀπέναντι τοῦ δημοσίου διὰ τὴν ἐξόφλησιν τοῦ χρέους πάντων τῶν κληρούχων τοῦ χωρίου νὰ εἶνε ὑπέγγυος ὁλόκληρος ἡ ἔκτασις τοῦ σχετικοῦ χωρίου καὶ κατ' ἀκολουθίαν νὰ εὐθύνωνται ἀδιακρίτως πάντες οἱ κληροῦχοι, ἡ εἴσπραξις δὲ τῶν δόσεων καὶ ἡ κατὰ τῶν δυστροπούντων ἐκ τῶν κληρούχων ἐφαρμογὴ τῶν ἐν τῷ νόμῳ ὁρίζομένων ἐκτελεστικῶν μέτρων νὰ γίνεται ὑπὸ τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ συνεταιρισμοῦ. Τοιοῦτοι συνεταιρισμοὶ (Landschaften) ηὐδοκίμησαν ἐν Γερμανίᾳ κατ' ἀρχὰς μὲν μεταξὺ μεγαλοκτηματιῶν κατόπιν δὲ μεταξὺ μέσων καὶ μικρῶν γεωργῶν, ἐσχάτως δὲ καὶ ἐν Ἱσπανίᾳ διὰ τοῦ περὶ ἐσωτερικοῦ ἀποικισμοῦ νόμου τοῦ 1907 ἐφηρμόσθησαν πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ ἐσωτερικοῦ ἀποικισμοῦ. Τοιουτοτρόπως μόνον θὰ ἦτο δυνατὸν καὶ παρ' ἡμῖν ν' ἀποφύγωμεν τὰς ὑπερβολικὰς καθυστερήσεις, αἵτινες ἀπειλοῦν νὰ παρεμποδίσουν τὴν ἐξακολούθησιν τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν ἀκτημόνων καλλιεργητῶν. Ἐν τούτοις ἡ ἐπιτροπὴ ἀπέρριψε τὴν πρότασιν ταύτην ὡς μὴ συμβιβαζομένην πρὸς τὴν μόρφωσιν, τὰς ἕξεις καὶ τὴν ψυχολογίαν ἐν γένει τῶν θεσσαλῶν καλλιεργητῶν.

Εἰδικαὶ διατάξεις

Καθορισμὸς ἀνωτάτου ὁρίου γαιῶν, ἃς δύναται νὰ ἀποκτήσῃ ἕκαστος καλλιεργητής. Ἐπειδὴ σκοπὸς τοῦ νόμου εἶνε ἡ ἀποκατάστασις κατὰ τὸ δυνατὸν περισσοτέρων ἀκτημόνων καλλιεργητῶν καὶ ἐπειδὴ παρετηρήθη εἰς τὰς γενομένας ἐγκαταστάσεις ὅτι τινὲς ἐπωφελήθησαν τῆς ἐγκαταστάσεως, ὅπως γίνουν τρόπον τινὰ μεγιλοκτηματίαι, καλλιεργοῦντες τὰς γαίας των δι' ἄλλων καὶ ὅτι πολλάκις οἱ .αλλιεργηταὶ κατεχόμενοι ὑπὸ τῆς ἀπληστίας τῆς ἀποκτήσεως ὅσον τὸ δυνατὸν περισσοτέρων γαιῶν προβαίνουν εἰς ἀγορὰν ἐπὶ δημοπρασίας γαιῶν ὑπεράνω τῶν οἰκονομικῶν καὶ τῶν πρὸς καλλιέργειαν δυνάμεων αὐτῶν, ἡ ἐπιτροπὴ νομίζει ὅτι εἶνε καλὸν νὰ τεθῇ ἀνώτατον ὅριον τῆς διὰ δημοπρασίας ἀμέσως ἢ ἐμμέσως ἀποκτήσεως γαιῶν.

Ὑφιστάμεναι ἐνοικιάσεις Ζαππείων κτημάτων. Πρὸς ἀποφυγὴν περιπλοκῶν τῆς Ζαππείου ἐπιτροπῆς εἰς δίκας μετὰ τῶν ἐνοικιαστῶν τῶν ἀγροτικῶν Ζαππείων κτημάτων ὧν αἱ ἐνοικιάσεις λήγουν τὴν 1 Ὀκτωβρίου 1913 καὶ ὅπως μὴ ἐκ τούτου ἐπιβραδυοθῇ ἡ ἐπιδιωκομένη ἀποκατάστασις ἡ ἐπιτροπὴ νομίζει ὅτι πρέπει μὲν νὰ διατηρηθοῦν ἐν ἰσχύι αἱ ἐνοικιάσεις, ἀλλὰ νὰ προχωρήσῃ ἡ ἀποκατάστασις, τῶν κληρούχων ὑποχρεουμένων νὰ καταβάλουν εἰς τοὺς

ἐνοικιαστὰς τὸ σύνηθες γεώμορον, ἐὰν ἤθελεν ἐνιαχοῦ περατωθῇ ἡ ἐγκατάστασις πρὸ τῆς λήξεως τῶν ἐνοικιάσεων.

Ἐκκρεμεῖς δίκαι. Ἐπειδὴ ὑπάρχουν ἐκκρεμεῖς δίκαι μεταξὺ τῆς Ζαππείου ἐπιτροπῆς καὶ τρίτων, ἀφορῶσαι ἐμπράγματα δίκαια ἐπὶ ἐκτάσεων τῶν διανεμηθησομένων Ζαππείων κτημάτων, ἃς ἡ Ζάππειος ἐπιτροπὴ δὲν θὰ εἶνε εἰς θέσιν νὰ παρακολουθήσῃ εὐχερῶς μετὰ τὴν διάλυσιν τοῦ ἐν Θεσσαλλίᾳ γραφείου της, εἰς ἣν θὰ προβῇ κατόπιν τῆς ἐκποιήσεως τῶν ρηθέντων κτημάτων, νομίζει ἡ ἐπιτροπὴ ὅτι σκόπιμον εἶνε ἡ διεξαγωγὴ τῶν ἐν λόγῳ δικῶν νὰ ἐξακολουθήσῃ ὑπὸ τοῦ δημοσίου καὶ ἐπ' ὀνόματί του.

Ἀνταλλαγὴ κτημάτων. Ἐπειδὴ ἐντὸς τῶν ὁρίων τῶν Ζαππείων κτημάτων κεῖνται γαῖαι, ἀνήκουσαι εἰς ὅμορα ἰδιωτικὰ κτήματα, ἀφ' ἑτέρου δὲ γαῖαι τῶν Ζαππείων κτημάτων κεῖνται ἐντὸς τῶν ὁρίων τῶν ἰδιωτικῶν τούτων κτημάτων, νομίζει ἡ ἐπιτροπὴ ὅτι εἶνε σκόπιμον χάριν τῆς καλλιτέρας καλλιεργείας καὶ τῆς διευκολύνσεως τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν καλλιεργητῶν νὰ ἐπιτραπῇ, ὅπου τοῦτο ἤθελε θεωρηθῇ ἀναγκαῖον, ν' ἀπαλλοτριωθοῦν ἀναγκαστικῶς τὰ ἐντὸς τῶν Ζαππείων κτημάτων ἰδιωτικὰ κτήματα, νὰ ἐκποιηθοῦν δὲ διὰ δημοπρασίας αἱ ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῶν οἰκείων κτημάτων κείμεναι Ζάππειαι γαῖαι. Ἐκρίθη ἀναγκαία ἡ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἀπόκτησις τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ἰδιωτικῶν κτημάτων, διότι ἡ διὰ τῆς ἀνταλλαγῆς ἀπόκτησις αὐτῶν, ὡς ἀπέδειξεν ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ ΓΣΒ' νόμου, ὅστις προνοεῖ περὶ τοιαύτης ἀνταλλαγῆς, καὶ δυσχερὴς εἶνε καὶ εἰς δίκας δύναται νὰ περιπλέξῃ τὸ δημόσιον.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Δεκεμβρίου 1911.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Ὁ Πρόεδρος — Ὁ Εἰσηγητὴς Α. Παπαναστασίου

Τὰ Μέλη

Κ. Ρακτιβάν, Π. Ἀγγελίδης, Ἀθ. Βαβυλόπουλος, Δ. Μπούσδρας, Γ. Σπυρόπουλος [μετ' ἐπιφυλάξεως] Ἀγ. Σλῆμαν, Γ. Τσαξίρης. Εὐσ. Κουλουμβάκης [μετ' ἐπιφυλάξεων]. Χ. Μειτάνης, Βασ. Κυρέλλος.

ΣΧΕΔΙΟΝ ΝΟΜΟΥ

Περὶ ἐκποιήσεως τῶν ἐν Θεσσαλίᾳ ἀγροτικῶν κτημάτων τῆς Ζαππείου περιουσίας.

(Ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς)

Ἄρθρον 1.

Ἐπιτρέπεται ἡ ἐκποίησις τῶν εἰς τὸ Δημόσιον ὑπὸ τοῦ Κωνσταντίνου Ζάππα καταλειφθέντων ἀγροτικῶν κτημάτων ἐν Θεσσαλίᾳ πρὸς ἀποκατάστασιν τῶν ἐν αὐτοῖς καλλιεργητῶν ἢ καὶ ἐγκατάστασιν ἄλλων καλλιεργητῶν κατὰ τοὺς ἐν τῷ νόμῳ τούτῳ διαλαμβανομένους ὅρους.

Ἐπιτρέπεται διὰ τὸν αὐτὸν σκοπόν, λόγῳ δημοσίας ὠφελείας, ἀναγκαστικὴ ἀπαλλοτρίωσις τῶν ἐντὸς τῶν Ζαππείων ἀγροτικῶν κτημάτων εὑρισκομένων καὶ εἰς ἰδιώτας ἀνηκόντων ἀκινήτων, ἐφαρμοζομένων ἀναλόγως τῶν ἄρθρων 2 καὶ 3 τοῦ νόμου ΓΣΒ' τῆς 10 Αὐγούστου 1911.

Ἄρθρον 2.

Ἀντὶ τῶν συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου τούτου ἐκποιηθησομένων Ζαππείων κτημάτων θέλει καταβά-

λει τὸ Δημόσιον εἰς τὴν διαχειριζομένην τὴν Ζάππειον περιουσίαν Ζάππειον ἐπιτροπὴν δι' ἐντόκων εἰς λογαριασμόν της καταθέσεων παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ τῆς Ἑλλάδος χρεωλυτικῶς ἐπὶ τόκῳ 5 % εἰς τριάκοντα ἐτησίας δόσεις τὴν ἀξίαν αὐτῶν, ἣν θέλει ὁρίσει ἐπιτροπὴ ἐκ τοῦ γενικοῦ γραμματέως τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου, τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Γραφείου τοῦ Θεσσαλικοῦ Γεωργικοῦ Ταμείου, τοῦ τμηματάρχου τοῦ τμήματος τῆς Γεωργίας ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ἢ τῶν ἀναπληρωτῶν αὐτῶν καὶ ἑνὸς ἐκ τῶν μελῶν τῆς Ζαππείου ἐπιτροπῆς, ὑπ' αὐτῆς ὁρισθησομένου, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς μέσης, καθαρᾶς, ἐκ τῶν μισθωτηρίων συμβολαίων μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν δαπανῶν προκυπτούσης ἐνιαυσίας προσόδου αὐτῶν τῶν ἐτῶν ἀπὸ τοῦ 1893 μέχρι τοῦ 1912 συμπεριλαμβανομένου. Τὴν ἀπόφασιν τῆς ἀνωτέρω ἐπιτροπείας δύναται νὰ μεταρρυθμίσῃ τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, ἐὰν ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της ἐγερθοῦν κατ' αὐτῆς παράπονα ἐκ μέρους τῶν ἐνδιαφερομένων.

Ἡ ἀφαίρεσις τῶν ἐν λόγῳ κτημάτων ἐκ τῆς διαχειρίσεως τῆς Ζαππείου ἐπιτροπῆς θέλει γίνει τὴν 1 Ὀκτωβρίου 1912, ἡ δὲ ὡς ἀνωτέρω καταβολὴ τῆς α' χρεωλυτικῆς δόσεως δέον νὰ ἐνεργηθῇ μέχρι τῆς 10 Ὀκτωβρίου 1913.

Ἄρθρον 3.

Αἱ καλλιεργούμεναι καὶ καλλιεργήσιμοι γαῖαι τῶν Ζαππείων ἀγροτικῶν κτημάτων διανέμονται κατὰ πρῶτον λόγον εἰς τοὺς ἐν αὐτοῖς μονίμως διαμένοντας ὡς ἀκολούθως:

1) πλήρη κλῆρον λαμβάνουσι:

α') Ὁ ἱερεύς, πᾶς ἔγγαμος ἢ ἐν χηρείᾳ διατελῶν, ὁ ἀνεξάρτητος ἐνήλικος ἄγαμος, ἐὰν καλλιεργῶσιν αὐτοὶ οὗτοι γαίας ἐπὶ μορτῇ κατὰ τὸ γεωργικὸν ἔτος τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου καὶ κέκτηνται ἕκαστος τούτων τοὐλάχιστον ἓν ἄροτρον μετὰ τῶν παρακολουθούντων γεωργικῶν ἐργαλείων, ζεῦγος ἀροτριώντων κτηνῶν καὶ τὸν ἀναλογοῦντα εἰς τὴν καλλιεργητέαν ἔκτασιν ἐκ τῶν παραχωρουμένων γαιῶν σπόρον.

β') Αἱ χῆραι ἀποβιωσάντων καλλιεργητῶν, αἱ ἔχουσαι ἓν ἢ πλείονα ἀνήλικα τέκνα καὶ τὰ ἀνωτέρω ἐφόδια.

γ') Οἱ ἔνοικοι γεωργοί, οἱ καλλιεργοῦντες ἐκκλησιαστικὰς γαίας κειμένας ἐν τῷ πρὸς διανομὴν κτήματι, καὶ ἔχοντες τὰ ἀνωτέρω προσόντα καὶ ἐφόδια τῶν ἐπιμόρτων καλλιεργητῶν.

2) Ἥμισυ κλῆρον λαμβάνουσιν οἱ ἀνήκοντες εἰς τὰς ὑπὸ τὸν ἀριθμὸν 1 κατηγορίας, ἀλλὰ κεκτημένοι ἓν μόνον ἀροτριῶν ζῷον μετὰ τῶν γεωργικῶν ἐργαλείων καὶ τοῦ ἀναλόγου δι' ἥμισυ κλῆρον σπόρου.

3) Τέταρτον κλήρου λαμβάνουσι τὰ ὀρφανὰ πατρὸς καὶ μητρὸς ἀνήλικα ἐὰν ἐπιτροπεύωνται παρὰ προσώπου, ὑπαγομένου εἰς τὰς ὑπ' ἀριθ. 1 καὶ 2 κατηγορίας, μὴ δυναμένου τοῦ συνόλου τῶν τοιούτων ποσοστῶν κλήρου τῶν ὀρφανῶν τῆς αὐτῆς οἰκογενείας νὰ ὑπερβῇ ἕνα μὲν πλήρη κλῆρον, ἐὰν ὁ ἐπίτροπος αὐτῶν ἔχῃ τὰ ἐν τῷ ὑπ' ἀριθμὸν 1 προσόντα καὶ ἐφόδια, ἥμισυ δὲ κλῆρον ἐὰν ἔχῃ μόνον τὰ ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 2 ἀναφερόμενα τοιαῦτα.

4) Κλῆρον δέκα μέχρις εἴκοσι στρεμμάτων λαμβάνουν:

α') Οἱ ἔνοικοι μὴ γεωργοὶ (παρακεντέδες) οἱ μὴ ἔχοντες τὰ τοῦ παρόντος ἄρθρου προσόντα καὶ ἐφόδια, ὅπως λάβωσι πλήρη ἢ ἥμισυ κλῆρον.

β') Αἱ χῆραι τοιούτων, αἱ ἔχουσαι ἓν ἢ πλείονα ἀνήλικα τέκνα.

γ') Τὰ εἰς τὴν αὐτὴν οἰκογένειαν ἀνήκοντα ὀρφανὰ πατρὸς καὶ μητρὸς ἀνήλικα τὰ ἐπιτροπευόμενα παρὰ προσώπου μὴ ἀνήκοντος εἰς τὰς ὑπ' ἀριθ. 1 καὶ 2 κατηγορίας, καὶ αἱ ἐνήλικοι ὀρφαναὶ πατρὸς καὶ μητρός.

Δὲν δικαιοῦνται κλήρου αἱ χῆραι, αἱ ἔχουσαι τεκνα, δικαιούμενα κλήρου.

Οἱ δικαιούμενοι πλήρους ἢ ἡμίσεος κλήρου, ἐὰν ἔχουν τέσσαρα τοὐλάχιστον τέκνα, μὴ δικαιούμενα κλήρου λαμβάνουν ἐπὶ πλέον 1]4 κλήρου δι' ἕκαστον ἐκ τῶν ὑπερβαινόντων τὸ 14 ἔτος τῆς ἡλικίας ἀνωτέρω τέκνων, τοῦ συνόλου τῶν οὕτω προστιθεμένων ποσοστῶν κλήρου μὴ δυναμένου νὰ ὑπερβῇ τὸν πλήρη μὲν κλῆρον, ἐὰν ἀνήκωσιν εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 1 κατηγορίαν, τοῦ ἡμίσεος δὲ κλήρου, ἐὰν ἀνήκωσιν εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 2 κατηγορίαν.

Εἰς ἕκαστον χωρίον παραχωροῦνται δύο τὸ πολὺ πλήρεις κλῆροι εἰς ἰσαρίθμους ἀποφοίτους οἱασδήποτε τῶν γεωργικῶν σχολῶν τοῦ Κράτους. Ἐν ᾗ περιπτώσει πλειότεροι ἐξ αὐτῶν ἤθελον ζητήσει νὰ μετάσχουν τῆς διανομῆς τοὺς προτιμητέους ὁρίζει ὁ κλῆρος.

Εἰς τὰς κοινότητας, εἰς ἃς δὲν εἶναι ἐγκατεστημένος ἱερεύς, διατίθεται δωρεὰν εἷς πλήρης κλῆρος διὰ τὸν μέλλοντα ἱερέα τοῦ χωρίου, ὅστις μέχρι τῆς παραχωρήσεώς του εἰς τὸν ἱερέα, ἀποτελεῖ περιουσίαν τῆς σχετικῆς κοινότητος, ἧς αἱ πρόσοδοι διατίθενται ὑπὲρ τῶν ἀναγκῶν αὐτῆς.

Ἄρθρον 4.

Ἡ ἔκτασις τῶν κλήρων ὁρίζεται ὑπὸ τῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ 10 ἀναφερομένης ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῇ βάσει τῆς παραγωγικότητος τοῦ ἐδάφους ἑκάστου κτήματος, τῆς ἐκτάσεως τῶν πρὸς παραχώρησιν γαιῶν καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παραχωρηθησομένων κλήρων.

Οἱ πλήρεις κλῆροι δέον νὰ ἔχωσι τόσην ἔκτασιν, ὥστε ὑπὸ τὰς ὑπαρχούσας γεωργικὰς συνθήκας νὰ δύνανται νὰ καλλιεργηθῶσι παρ' ἑνὸς γεωργοῦ διὰ ζεύγους ἀροτριώντων κτηνῶν καὶ νὰ ἐπαρκῶσι πρὸς συντήρησιν μιᾶς γεωργικῆς οἰκογενείας, ἀλλ' ἐν πάσῃ περιπτώσει δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑπερβαίνουν οὗτοι εἰς μὲν τὰ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις Λαρίσσης καὶ Φαρσάλων κείμενα κτήματα τὰ 150 στρέμματα, εἰς δὲ τὰ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις Τρικκάλων καὶ Καρδίτσης τὰ 90 στρέμματα.

Ἐπίσης δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἔχουν οἱ πλήρεις κλῆροι ἔκτασιν κατωτέραν τῶν 120 μὲν στρεμμάτων εἰς τὰς ἐπαρχίας Λαρίσσης καὶ Φαρσάλων τῶν 60 δὲ στρεμμάτων εἰς τὰς ἐπαρχίας Τρικκάλων καὶ Καρδίτσης, ἐκτὸς ἐὰν αἱ πρὸς παραχώρησιν γαῖαι δὲν ἐπαρκῶσιν, ὁπότε δύνανται νὰ ἔχωσι καὶ μικροτέραν ἔκτασιν.

Ἄρθρον 5.

Πρὸς ταῖς κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ παρόντος παραχωρουμέναις γαίαις, παραχωροῦνται εἰς τοὺς κατὰ τὸ ἄρθρον 3 δικαιουμένους νὰ μετάσχουν τῆς διανομῆς :

α') Αἱ οἰκίαι, ἐν αἷς κατοικοῦσι μετὰ τῶν παραρτημάτων καὶ τοῦ ὑπ' αὐτῶν καὶ τῆς περιοχῆς των κατεχομένου καὶ μὴ ρυμοτομουμένου οἰκοπέδου.

Ἐὰν ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ συγκατοικῶσι πλειότεροι τοῦ ἑνὸς κληροῦχοι, αὕτη παραχωρεῖται εἰς τὸν πρεσβύτερον αὐτῶν εἰς δὲ τοὺς λοιπούς, δικαιουμένους νὰ παραμείνουν ἐπὶ διετίαν ἀπὸ τῆς ἐγκαταστάσεως εἰς τὴν ρηθεῖσαν οἰκίαν, ἀσκεπὲς οἰκόπεδον ἐκτάσεως μέχρις ἑνὸς στρέμματος. Τοιοῦτον παραχωρεῖται ἐπίσης εἰς τοὺς ἐνοίκους καλλιεργητὰς

ἐκκλησιαστικῶν γαιῶν, τοὺς κατὰ τὸ ἄρθρον 3 δικαιουμένους εἰς διανομήν, ἐὰν στεροῦνται κατοικίας.

β') Γῆ διὰ λαχανόκηπον μέχρι δύο στρεμμάτων, παρακειμένη τῇ οἰκίᾳ ἢ τῷ οἰκοπέδῳ ἤ, ἐν ἐλλείψει γῆς συνεχομένης, ἄλλη, κειμένη εἰς τὴν ζώνην τοῦ συνοικισμοῦ καὶ καταλλήλος πρὸς τοῦτο.

γ') Ἡ ὑπὸ τῶν ἐγκατοίκων ἐπιμόρτων καλλιεργητῶν κατεχομένη ἀμπελόφυτος γῆ ἢ δενδροφυτεία, ἡ περιέχουσα δέκα κατ' ἐλάχιστον ὅρον καρποφόρα δένδρα κατὰ στρέμμα, ἡ εἴτε ὑπ' αὐτῶν εἴτε ὑπὸ τῶν προκατόχων αὐτῶν ἐμφυτευθεῖσα, ἥτις δὲν ὑπολογίζεται εἰς τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 4 παραχωρουμένην ἔκτασιν γαιῶν.

Ἄρθρον 6.

Πρὸς τοῖς ἄνω πᾶσι παραχωρεῖται ὑπὲρ τοῦ συνόλου τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 3 μνημονευομένων καὶ δικαιουμένων πλήρους ἢ ἡμίσεος κλήρου, ἔκτασις γῆς πρὸς βοσκὴν ζώων δέκα στρεμμάτων καθ' ἕκαστον πλήρη ἢ ἥμισυ κλῆρον, ἥτις ὁρίζεται ἐν καταλλήλῳ θέσει περιεχούσῃ, εἰ δυνατόν, καὶ ὕδωρ καὶ συγκοινωνούσῃ μετὰ τοῦ συνοικισμοῦ δι' εὐρείας ὁδοῦ πρὸς διέλευσιν τῶν ζώων. Ἡ ἔκτασις αὕτη λαμβάνεται ἐκ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 7 ἐξαιρουμένων γαιῶν τοῦ λειβαδίου, ἐὰν αἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 γαῖαι δὲν ἐπαρκῶσι πρὸς πλήρη καταρτισμὸν τῶν ἀπαιτουμένων κλήρων.

Ἡ οὕτω κατὰ κλήρους παραχωρουμένη ἔκτασις, ἀθροιζομένη εἰς ἓν ὅλον καθίσταται κοινὴ νομή, ὑπαγομένη εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου ΑΡΠ' τῆς 18 Ἀπριλίου 1884 περὶ κοινοτήτων τοῦ νομοῦ Λαρίσσης καὶ Ἄρτης καὶ τῶν ἐπαρχιῶν Καλαμπάκας καὶ Ξηροχωρίου, ἐφ' ἧς ἕκαστος τῶν κατὰ τὰ ἄνω κληρούχων πλήρους ἢ ἡμίσεος κλήρου ἔχει δικαίωμα νὰ βόσκῃ τέσσαρα ζῷα μεγάλα καὶ εἴκοσι πέντε μικρά. Αἱ διατάξεις τοῦ αὐτοῦ νόμου ΑΡΠ' ἐφαρμόζονται ἐπὶ τῶν μετὰ τὴν κατὰ τὸν νόμον τοῦτον διανομὴν ἀποτελεσθησομένων κοινοτήτων.

Ἐὰν ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 10 ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῆς διανομῆς τῶν κτημάτων ἀκούουσα καὶ τὴν γνώμην τῶν ἐγχωρίων κρίνῃ ἀναγκαῖον τὸν παρὰ τὸν συνοικισμὸν τοῦ χωρίου προσδιορισμὸν ἐκτάσεως πρὸς βοσκὴν τῶν ἀροτήρων βοῶν (ζευγαρολείβαδον), ὁρίζει ταύτην ἐν καταλλήλῳ θέσει καὶ μέχρι δύο στρεμμάτων, ἅτινα ἀθροιζόμενα ἐπίσης εἰς ἓν ὅλον καθίστανται κοινὴ νομή, ὑπαγομένη εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου, ἐφ' ἧς ἕκαστος τῶν δικαιουμένων πλήρους ἢ ἡμίσεος κλήρου ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ βόσκῃ τὰ κατὰ τὴν β' παράγραφον τοῦ παρόντος ἄρθρου τέσσαρα μεγάλα ζῷα, περιοριζομένης οὕτω τῆς κατὰ τ' ἀνωτέρω ἐκτάσεως τῶν δέκα στρεμμάτων εἰς ὀκτὼ πρὸς βοσκὴν τῶν 25 μικρῶν ζώων ἑκάστου τῶν δικαιουμένων κληρούχων.

Ἄρθρον 7.

Τῆς διανομῆς ἐξαιροῦνται τὰ ἐν ταῖς περιφερείαις τῶν κτημάτων τούτων κείμενα δάση, τὰ τέλματα (βάλτοι), τὰ μὴ ἐπιδεκτικὰ καλλιεργείας λειβάδια, ἐκτὸς τῶν χρητιμοποιουμένων διὰ τὴν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον κοινὴν νομήν, οἱ ὑδρόμυλοι καὶ ὑδροτριβαί, τὰ λατομεῖα, αἱ κατάλληλοι πρὸς ἵδρυσιν ὑδρομύλων καὶ ὑδροτριβῶν θέσεις, αἱ ἐπιστασίαι (κονάκια), ἀποθῆκαι καὶ ἀχυρῶνες, τὰ πανδοχεῖα (χάνια), αἱ κεραμοκάμινοι, αἱ ἄμπελοι, καὶ οἱ κῆποι, οἱ μὴ ὑπαγόμενοι εἰς τὴν ἐν τῷ ἄρθρ. 5 γ' κατηγορίαν αἱ δενδρώδεις γαῖαι, αἱ μὴ ἀποτελοῦσαι δάσος καὶ μὴ ἐπιδεκτικαὶ ἀροτριάσεως καὶ τὰ λοιπὰ ἀκίνητα τὰ μὴ ἀνήκοντα εἰς τὰς κατοικίας ἢ τὰ οἰκόπεδα τῶν καλλιεργητῶν, μηδὲ χρήσιμα εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ κατωτέρω ἄρθρου προβλεπομένας ἀνάγκας.

Ἐξαιροῦνται ἐπίσης τῆς παραχωρήσεως ἢ ἐκποιήσεως αἱ γαῖαι καὶ τὰ οἰκόπεδα ἐν οἷς ὑπάρχουσιν ἀρχαῖα οἰκοδομήματα ἢ ἄλλα ἱστορικὰ μνημεῖα διατηρητέα, κατὰ τὰ ὡρισμένα ἐν τῷ περὶ ἀρχαιοτήτων νόμῳ ΒΧΜΣΤ' τῆς 24ης Ἰουλίτυ 1889.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω, ἐξαιρουμένων τῆς διανομῆς, ἐκποιοῦνται, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου ΓΦΞΔ' τῆς 20ῆς Φεβρουαρίου 1910 περὶ ἐκποιήσεως τῶν ἐθνικῶν κτημάτων, οἱ ὑδρόμυλοι καὶ ὑδροτριβαί, αἱ κατάλληλοι πρὸς ἵδρυσιν τοιούτων θέσεις, οἱ ἀχυρῶνες, τὰ πανδοχεῖα, αἱ κεραμοκάμινοι, αἱ ἄμπελοι, οἱ κῆποι, αἱ δενδρώδεις γαῖαι αἱ μὴ ὑποκείμεναι εἰς ἀροτρίασιν, τὰ λοιπὰ ἀκίνητα τὰ μὴ χρήσιμα εἰς τοὺς συνοικισμούς, τὰ ἐν αὐτοῖς οἰκόπεδα καὶ λαχανόκηποι οἵτινες τυχὸν θέλουσι πλεονάσει μετὰ τὴν διανομὴν τῶν κτημάτων, καὶ αἱ γαῖαι τῶν κτημάτων αἱ κείμεναι ἐκτὸς τῶν ὁρίων αὐτῶν, ἐὰν δὲν συμπεριληφθῶσιν εἰς τὴν διανομήν, πρὸς τούτοις δὲ αἱ ἐπιστασίαι καὶ ἀποθῆκαι, ἐκτὸς ἂν κριθῶσιν αὐταὶ ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Ἐπιθεωρητοῦ τῆς Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως κατάλληλοι πρὸς ἵδρυσιν δημοτικῶν σχολείων, ἕνεκα τῆς μὴ ὑπάρξεως τοιούτων καταλλήλων, ὅτε ἐπιτρέπεται ἡ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν δωρεὰν παραχώρησις αὐτῶν εἰς τὴν κοινότητα ἐν ᾗ κεῖνται, ἀνακαλουμένης τῆς παραχωρήσεως αὐτῶν, ἐὰν ἐντὸς ἑνὸς ἔτους ἀπὸ ταύτης δὲν χρησιμοποιηθῶσι διὰ τὸν εἰρημένον σκοπόν.

Μέχρι τῆς ἐκποιήσεως τούτων διατίθενται τὰ κτήματα ταῦτα δι' ἐνοικιάσεως, συμφώνως τῷ Βασ. Διατάγματι τῆς 2ας Σεπτεμβρίου 1911 περὶ τοῦ τρόπου τῆς διεξαγωγῆς τῶν δημοπρασιῶν, περὶ ἐνοικιάσεως τῶν κτημάτων τοῦ Θεσσαλικοῦ Γεωργικοῦ Ταμείου, τῷ ἐκδοθέντι πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ νόμου 'ΓΩΠΓ' τῆς 4 Αὐγούστου 1911, κατὰ τὰς αὐτὰς δὲ διατάξεις ἐκμισθοῦνται τὰ λατομεῖα, λειβάδια καὶ αἱ βαλτώδεις γαῖαι.

Ἄρθρον 8.

Ἕκαστος τῶν συνοικισμῶν τῶν πρὸς διανομὴν ἀπαλλοτριουμένων κτημάτων, ρυμοτομεῖται διὰ σχεδίου ρυμοτομίας ἐγκρινομένου διὰ Β. Διατάγματος, ἐκδιδομένου προτάσει τῶν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ὑπουργῶν, ὀρθογωνιζομένων ἐν αὐτῷ τῶν οἰκοπέδων καὶ τασσομένων τῶν λαχανοκήπων ὀπίσω τῶν οἰκιῶν κατὰ τὸ ἐφικτόν.

Ἐν τῷ σχεδίῳ τούτῳ ὁρίζονται αἱ πρὸς δενδροφύτευσιν πλατεῖαι καὶ ὁδοί.

Ἂν ὁ συνοικισμὸς ἑκάστου τῶν κτημάτων τούτων στερεῖται ναοῦ, σχολείου, νεκροταφείου ἢ ἁλωνίων, παραχωρεῖται ἀνάλογος ἔκτασις γῆς καὶ ἐν καταλλήλῳ θέσει πρὸς ἀνέγερσιν ἐκκλησίας, σχολείων ἀρρένων καὶ θηλέων, κατασκευὴν ἁλωνίων καὶ νεκροταφείου. Παραχωρεῖται προσέτι ἀνάλογος ἔκτασις γῆς πρὸς κατασκευὴν κεντρικῆς πλατείας καὶ ἀγορᾶς, ἀνέγερσιν κατοικίας ἱερέως, ἐὰν δὲν ἔχῃ τοιαύτην, καὶ ἀστυνομικοῦ σταθμοῦ.

Ἐν τοις χωρίοις, ἐν οἷς ὑπάρχει ἔλλειψις παντοπωλείου καὶ σιδηρουργείου, καθορίζονται δύο οἰκόπεδα ἀνάλογου ἐκτάσεως ἐν τῷ συνοικισμῷ, ὅπως ἐκποιηθῶσι διὰ τὸν σκοπὸν τοῦτον κατὰ τὸν νόμον ΓΦΞΔ' τῆς 20 Φεβρουαρίου 1910, ὡς ἐκποιοῦνται καὶ τ' ἀνωτέρω οἰκόπεδα διὰ σχολεῖα ἀρρένων καὶ θηλέων, ἐὰν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον χρησιμοποιηθῶσι ἡ ἐπιστασία καὶ ἀποθήκη τοῦ συνοικισμοῦ ἑκάστου τῶν χωρίων.

Ἄρθρον 9.

Ἕκαστος τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 3 ἐχόντων δικαίωμα

συμμετοχῆς εἰς τὴν διανομὴν τῶν κτημάτων, ἢ, ἀναφορικῶς εἰς τοὺς ὀρφανοὺς πατρὸς καί μητρὸς ὁ ἐπίτροπος αὐτῶν, ὑποβάλλει ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεως προσκλήσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν δήλωσιν πρὸς τὸν ἁρμόδιον Οἰκονομικὸν ἔφορον.

Ἡ δήλωσις αὕτη συντασσομένη εἰς διπλοῦν καὶ ὑπογραφομένη ὑπὸ τοῦ δηλοῦντος, ἢ ἄν οὗτος εἶνε ἀγράμματος ἢ ἀπών, ὑπ' ἄλλου κατ' ἰδίαν ἐκλογὴν καὶ προσυπογραφομένη ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Δημάρχου, ἢ τοῦ εἰδικοῦ παρέδρου, ἢ τοῦ ἐφημερίου βεβαιοῦντος τὴν ὑπογραφὴν τοῦ δηλωτοῦ καὶ τὰ ἐν τῇ δηλώσει περιλαμβανόμενα καὶ πιστοποιοῦντος τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 ἀπαιτούμενα προσόντα, μνημονεύει:

1) Τὸ ὄνομα καὶ τὸ ἐπώνυμον τοῦ δηλοῦντος, τὴν ἰδιότητα αὐτοῦ, τὸ χωρίον ἐν ᾧ κατοικεῖ καὶ, προκειμένου περὶ ἀγάμου, τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ.

2) Τὴν οἰκογενειακήν του κατάστασιν, τ. ἔ. ἐὰν εἶνε ἔγγαμος, ἄγαμος ἢ χῆρος.

3) Τὸ ὄνομα καὶ τὴν ἡλικίαν τῶν τέκνων τοῦ δηλοῦντος, ἐὰν ἐκ τῆς ὑπάρξεως αὐτῶν ἐξαρτᾶται ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει τὸ δικαίωμα αὐτοῦ.

4) Ὅτι ὁ δηλωτὴς κέκτηται τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 ἀπαιτούμενα ζῷα, γεωργικὰ ἐργαλεῖα καὶ σπόρον.

5) Τὸ ποσὸν τῶν στρεμμάτων, ὅπερ τυχὸν ἐπὶ ἔλαττον τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου ἐξαιτεῖται ὁ δηλωτής.

6) Ὅτι εἶνε ἀκτήμων καλλιεργησίμου γῆς· ἐὰν δὲ ἔχῃ ἀλλαχοῦ γῆν τοιαύτην, ὀφείλει νὰ μνημονεύσῃ τὴν ἔκτασιν αὐτῆς, τὴν θέσιν, τὸ χωρίον καὶ τὸν δῆμον ἔνθα κεῖται αὕτη.

7) Ἂν ἐν τῷ χωρίῳ κατέχῃ ἄμπελον ἢ δενδροφυτείαν καὶ τίνος ἐκτάσεως.

8) Ὅτι κατέχῃ οἰκίαν μετὰ ἢ ἄνευ ἀποθήκης ἢ σταύλου.

Ἐν τῇ δηλώσει ταύτῃ οἱ δηλωταὶ προσαρτῶσι καὶ πιστοποιητικὸν τοῦ ἁρμοδίου οἰκονομικοῦ ἐφόρου, ἐξηγμένον ἐκ τοῦ φορολογικοῦ καταλόγου τῶν ἀροτριώντων κτηνῶν, ἐξ οὗ προκύπτει ἡ κατὰ τὰ ἔτη 1910 καὶ 1911 δήλωσις τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 3 ἀπαραιτήτων ἀροτριώντων ζῴων. Τὴν ὑπὸ τοῦ πατρὸς γενομένην καὶ μὴ χρησιμοποιηθεῖσαν δήλωσιν δύνανται νὰ ἐπικαλεσθῶσι τὰ δικαιούμενα κλήρου τέκνα, ἐὰν ὁ πατὴρ βεβαιώσῃ ὅτι τὰ ὑπ' αὐτοῦ δηλωθέντα ζῷα ἀνήκουν εἰς αὐτά.

Οἱ ἔνοικοι γεωργοί, οἱ καλλιεργοῦντες ἐκκλησιαστικὰς γαίας καὶ δικαιούμενοι κατὰ τὸ ἄρθρον 3 κλήρου ὑποχρεοῦνται νὰ ἐπισυνάψωσιν εἰς τὴν δήλωσιν αὐτῶν, ἐκτὸς τοῦ ἀνωτέρω πισταποιητικοῦ, καὶ πιστοποιητικὸν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ συμβουλίου τῆς ἐκκλησίας, ἧς τὰς γαίας καλλιεργοῦσιν, ἐξηγμένον ἐκ τῶν βιβλίων αὐτῆς περὶ τῆς ἐκ μέρους αὐτῶν καλλιεργείας ἐκκλησιαστικῶν γαιῶν κατὰ τὸ γεωργικὸν ἔτος τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου.

Πᾶς πιστοποιῶν ψευδῶς περὶ τῶν ἀνωτέρω ἀπαιτουμένων, καταδιώκεται αὐτεπαγγέλτως ἐπὶ ψευδεῖ πιστοποιήσει, ἐπίσης καταδιώκεται ὁ ἀρνούμενος τὴν περὶ τῶν ἀνωτέρω ἀπαιτουμένην πιστοποίησιν δήμαρχος ἢ πάρεδρος ἐπὶ ἀρνήσει ὑπηρεσίας.

Ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος μεταγράφει αὐθημερὸν ἑκάστην δήλωσιν ἐν τῷ ἐπὶ τούτῳ καθ' ἕκαστον κτῆμα τηρουμένῳ βιβλίῳ μεταγραφῆς καὶ παραδίδει τῷ δηλωτῇ ἅμα τῇ μεταγραφῇ τὸ παράρτημα τῆς δηλώσεως αὐτοῦ, ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς κατὰ τὴν α' παράγραφον τοῦ ἄρ-

θρου τούτου ταχθείσης προθεσμίας, λαμβάνων ὑπ' ὄψει καὶ πίνακα ἀποστελλόμενον αὐτῷ τῇ αἰτήσει του ὑπὸ τοῦ ἐν Λαρίσσῃ ἀντιπροσώπου τῆς Ζαππείου ἐπιτροπῆς περὶ τῶν ἐγκατοίκων τῶν κτημάτων καὶ τῶν προσόντων αὐτῶν, ἐξελέγχει τὰς ἐν ταῖς δηλώσεσι βεβαιώσεις καί, ἐὰν ἔχῃ ἀντίρρησιν κατά τινος δηλώσεως, ὑποβάλλει αὐτὴν εἰς ἐπιτροπήν, ἀποτελουμένην ὑπ' αὐτοῦ, ὡς εἰσηγητοῦ, τοῦ ταμίου καὶ τοῦ Εἰρηνοδίκου τῆς ἕδρας αὐτοῦ, ἥτις ἀποφαίνεται περὶ τῆς νομιμότητος τῆς δηλώσεως καὶ τῶν προσόντων τοῦ δηλωτοῦ ἀφοῦ εἰδοποιήσῃ καταλλήλως τὸν ἐνδιαφερόμενον νὰ παραστῇ κατὰ τὴν ἐκδίκασιν. Κατὰ τῆς ἀποφάσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπιτρέπεται ἔφεσις ὑπὸ παντὸς ἐνδιαφερομένου εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν.

Ὁ ἔφορος μετὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν δηλώσεων ὑπὸ τῆς ἀνωτέρω ἐπιτροπῆς ὑποβάλλει τὰ στελέχη τῶν δηλώσεων ἑκάστου κτήματος μετὰ τοῦ βιβλίου μεταγραφῆς, τῶν ἀποφάσεων τῆς ἐπιτροπῆς, ἢ, δι' ἃς δηλώσεις δὲν εἶχεν ἀντίρρησιν, τοῦ πορίσματος τοῦ ὑπ' αὐτοῦ γινομένου ἐλέγχου περὶ τῶν προσόντων καὶ ἐφοδίων τῶν δηλωτῶν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, ὅπερ δύναται νὰ ἐνεργήσῃ, ἐὰν θεωρῇ ἀναγκαῖον, καὶ ἕτερον ἔλεγχον δι' ἄλλων δημοσίων ὑπαλλήλων.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν λαμβάνων ὑπ' ὄψιν πάντα τ' ἀνωτέρω στοιχεῖα ὁρίζει δι' ἀποφάσεως, δημοσιευομένης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως κατὰ κατηγορίας συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 3 τοὺς ἔχοντας δικαίωμα συμμετοχῆς εἰς τὴν διανομήν.

Ἄρθρον 10.

Μετὰ τὴν καταμέτρησιν ἑκάστου κτήματος καὶ τὸν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον προσδιορισμὸν τοῦ ἀριθμοῦ κατὰ κατηγορίαν τῶν δικαιουμένων συμμετοχῆς εἰς τὴν διανομὴν αὐτοῦ, ἐπιτροπὴ ἀποτελουμένη ἐκ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ ἐν Λαρίσσῃ εἰδικοῦ γραφείου ἐπὶ τῆς διανομῆς τῶν Ἐθνικῶν κτημάτων, δύο δημοσίων γεωπόνων ἐνὸς ἢ δύο γεωμετρῶν καὶ τοῦ ἁρμοδίου δημάρχου ἢ τοῦ εἰδικοῦ Παρέδρου τοῦ πρὸς διακανονισμὸν χωρίου, ἢ ἐν ἐλλείψει ἢ κωλύματι αὐτοῦ ἑκάστου τῶν καλλιεργητῶν κατ' ἐκλογὴν τῶν ἄλλων μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς, μεταβαίνουσα ἐπὶ τόπου καθορίζει ἐν τῷ διαγράμματι τῆς καταμετρήσεως τὴν κατάλληλον θέσιν δι' ἀλώνια καὶ νεκροταφεῖον, ἂν δὲν ὑπάρχει τοιοῦτον καὶ διακρίνει ἐν τῇ σχετικῇ θέσει αὐτοῦ.

α') τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 4 ἔκτασιν τοῦ κλήρου.

β') τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 8 προβλεπόμενα περὶ τοῦ συνοικισμοῦ.

γ') τὴν ἔκτασιν τῶν διὰ τοὺς λαχανοκήπους γαιῶν.

δ') τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 8 ἐξαιρούμενα τῆς διανομῆς κτήματα.

ε') τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 6 ὁλικὴν ἔκτασιν τῶν παραχωρητέων στρεμμάτων γῆς διὰ κοινὴν νομὴν κατὰ λόγον τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μετεχόντων τῆς διανομῆς καὶ δικαιουμένων πλήρους ἢ ἡμίσεος κλήρου.

Μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀνωτέρω ἡ αὐτὴ ἐπιτροπὴ μελετᾷ ἐπὶ τόπου τὴν ποιότητα τῶν πρὸς διανομὴν καλλιεργουμένων καὶ καλλιεργησίμων γαιῶν, τῶν κειμένων ἐντὸς τῶν κτημάτων, ἢ ἐν περιπτώσει ἀνεπαρκείας, καὶ τῶν ἐκτὸς αὐτῶν, καὶ ἀκούουσα πρὸς τοῦτο καὶ τὴν γνώμην τῶν ἐγχωρίων, διατυπουμένην ὑπ' αὐτῆς ἐν πρακτικῷ, διαιρεῖ τὰς γαίας κατὰ ποιότητα εἰς κατηγορίας, μία τῶν ὁποίων πρέπει νὰ ὁρισθῇ πλησίον τοῦ συνοικισμοῦ διὰ καπνοφυτείαν ἢ ἄλλας

καλλιεργείας, ἧς δέον νὰ μετάσχωσι πάντες οἱ κληροῦχοι, διακρίνει ταύτας ἐν τῷ διαγράμματι τῆς διανομῆς καὶ μετὰ τοῦτο, ἔχουσα ὑπ' ὄψει τὸν ἀριθμὸν τῶν δικαιουμένων συμμετοχῆς εἰς τὴν διανομήν, καταρτίζει τοὺς ἀπαιτουμένους κλήρους ἐκ πασῶν τῶν ποιοτήτων γῆς κατ' ἰσομοιρίαν, καὶ διακρίνει καὶ ἀριθμεῖ ἐν τῷ διαγράμματι τοὺς κλήρους, ὁρίζουσα καὶ τὰς πρὸς ἐξυπηρέτησιν αὐτῶν ἀπαιτουμένας ἀγροτικὰς ὁδούς, μετὰ τὸ πέρας δὲ τῶν ἔργων τούτων ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη καταρτίζει ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ διαγράμματος τούτου τῆς διανομῆς αἰτιολογημένην ἔκθεσιν περὶ τῶν σχηματισθέντων ὑπ' αὐτῆς κλήρων, ὁρίζουσα καὶ τὴν ἀξίαν τῶν οἰκιῶν, τῶν οἰκοπέδων, τῶν λαχανοκήπων, τῶν γαιῶν, τῶν ἀμπέλων, δενδροφυτειῶν καὶ τῆς κοινῆς νομῆς, ἥτις ἀξία δέον νὰ στηρίζηται ἐπὶ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 2 ὑπολογισθησομένης ἀξίας τοῦ πρὸς διανομὴν κτήματος, ἐκπίπτουσα ἐκ ταύτης τὴν ἀξίαν τῶν ἐξαιρουμένων τῆς διανομῆς ἀκινήτων καὶ αἰτιολογοῦσα τὸ ὑπόλοιπον τίμημα εἰς τὰ πρὸς διανομὴν ὑπαγόμενα πρὸς ἐξεύρεσιν τῆς κατὰ στρέμμα ἀξίας τῶν πρὸς παραχώρησιν περὶ ὧν ἀνωτέρω, εἰς ἣν ἐπιπροσθέτει κατ' ἀναλογίαν καὶ τὴν ἀξίαν τῶν μὲν ὁριζομένων ὁδῶν τοῦ συνοικισμοῦ εἰς τὴν τῶν οἰκοπέδων, τὴν δὲ τῶν ἀγροτικῶν ὁδῶν εἰς τὴν γαιῶν καὶ λαχανοκήπων, ἐκτὸς τῶν οἰκιῶν αἵτινες ἐκτιμῶνται κατὰ τετραγωνικὸν μέτρον εἰς τὴν συνήθη κατὰ μέσον ὅρον ἀξίαν ὁμοειδῶν οἰκοδομῶν, λαμβανομένης πρὸς τοῦτο ὑπ' ὄψει καὶ τῆς καταστάσεως εἰς ἣν εὑρίσκεται ἑκάστη τούτων.

Αἱ ὑπάρχουσαι ἄμπελοι καὶ δενδροφυτεῖαι κατὰ τὴν ἐκτίμησιν ἐξομοιοῦνται πρὸς τὰς ἄλλας καλλιεργησίμους γαίας.

Τοῦ δημάρχου, ἢ τοῦ εἰδικοῦ παρέδρου, ἢ τοῦ ἐγχωρίου καλλιεργητοῦ ἀναβάλλοντος τὴν ἐκτέλεσιν τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον τοῦτο καθηκόντων του, τὰ λοιπὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς προβαίνουσιν ἐγκύρως εἰς τὰ ἔργα αὐτῶν καὶ ἄνευ αὐτοῦ.

Ἄρθρον 11.

Μετὰ τὴν συντέλεσιν τῶν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἔργων τῆς ἐπιτροπῆς, αὕτη ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσιν μετὰ τοῦ διαγράμματος τῆς διανομῆς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν πρὸς ἔγκρισιν, μεθ' ἣν διὰ Β. Διατάγματος ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ καθορίζονται τὰ τῆς κατὰ κλήρους διανομῆς τῆς γῆς καὶ τὰ τῆς ἀξίας τῶν ἀποτελούντων αὐτοὺς οἰκιῶν, οἰκοπέδων, λαχανοκήπων, ἀμπέλων, δενδροφυτειῶν. γαιῶν καὶ τῆς γῆς διὰ τὴν κοινὴν νομήν, εἰδικῶς ἀναφερομένης ἐν αὐτῇ τῆς θέσεως, ἐκτάσεως καὶ ὁροθεσίας αὐτῆς.

Μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ διατάγματος τούτου, ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς δι' ἀποφάσεως, δημοσιευμένης ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως, ὁρίζει τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ὥραν τῆς πρὸς διανομὴν κληρώσεως καὶ προσκαλεῖ τοὺς ἔχοντας δικαίωμα ὅπως αὐτοπροσώπως ἢ διὰ πληρεξουσίου παρασταθῶσι κατὰ τὴν κλήρωσιν.

Τὴν κλήρωσιν ταύτην ἐνεργεῖ ἐν τῷ καταστήματι τῆς Οἰκονομικῆς Ἐφορίας εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς ὁποίας κεῖται τὸ διανεμητέον κτῆμα, ἐπιτροπὴ ἀποτελουμένη ἐκ τοῦ ἁρμοδίου Νομάρχου ἢ τοῦ ἁρμοδίου εἰρηνοδίκου, τοῦ διευθυντοῦ τοῦ ἐν Λαρίσσῃ εἰδικοῦ γραφείου ἐπὶ τῆς διανομῆς ἢ τοῦ ἁρμοδίου Οἰκονομικοῦ ἐφόρου καὶ τοῦ πρεσβυτέρου τῶν ἐν τῷ χωρίῳ ἐπιμόρτων καλλιεργητῶν ἢ τοῦ ὑπ' αὐτῶν ὁμοφώνως ὑποδειχθησομένου καὶ ἐν ἀπουσίᾳ τῶν καλλιεργητῶν, τοῦ ἱερέως ἢ τοῦ εἰδικοῦ παρέδρου τοῦ πρὸς διανομὴν χωρίου, συντάσσει δὲ πρὸς τοῦτο πρωτόκολλον κληρώσεως τῶν

οἰκοπέδων, λαχανοκήπων καὶ γαιῶν, βεβαιοῖ διὰ πράξεώς της ἐν αὐτῇ τὴν κατοχὴν τῶν οἰκιῶν, ἀμπέλων καὶ δενδροφυτειῶν τῶν ἐπιμόρτων καλλιεργητῶν καὶ λοιπῶν δικαιωθέντων καὶ κατεχόντων τοιαύτας καὶ πρὸς τούτοις ὁρίζει τὴν ἀξίαν τούτων καὶ τῶν λοιπῶν κατὰ τ' ἀνωτέρω κληρουμένων καθὼς καὶ τῆς κοινῆς νομῆς.

Τὸ ἀνωτέρω πρωτόκολλον συντασσόμενον περὶ ἑκάστου τῶν δικαιουμένων εἰς διπλοῦν, ὑπογράφεται ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς καὶ ὑπὸ τῶν μετασχόντων τῆς κληρώσεως, τούτου δὲ τὸ μὲν στέλεχος μετὰ τοῦ πρακτικοῦ τῆς κληρώσεως ὑποβάλλεται ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργεῖον, τὸ δὲ παράρτημα κρατεῖται παρὰ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ εἰδικοῦ γραφείου ἐπὶ τῆς διανομῆς ἢ τοῦ ἁρμοδίου Οἰκονομικοῦ ἐφόρου, ὅστις ἐπιμελεῖται, ὅπως διὰ τοῦ δημοσίου γεωμέτρου ἐνεργηθῇ ἡ ἐγκατάστασις ἑνὸς ἑκάστου τῶν ἀναδειχθέντων κληρούχων εἰς τοὺς κατὰ τὰ πρωτόκολλα λαχόντας αὐτοῖς κλήρους, ἐπὶ τοῦ πρωτοκόλλου δὲ ἑκάστου τῶν κληρούχων ὁ γεωμέτρης συντάσσει τὴν πρᾶξιν τῆς ἐγκαταστάσεως καὶ ἐπὶ τῇ βάσει ταύτης τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἐκδίδει ὑπὲρ τοῦ ἐγκακασταθέντος τίτλον κληρουχίας, ὅστις παρέχει εἰς αὐτὸν ὡς καλῇ πίστει κάτοχον δικαίωμα τελείας νομῆς μέχρις ἐκδόσεως τοῦ ὁριστικοῦ παραχωρητηρίου.

Ἄρθρον 12.

Ὁ κλῆρος ἀποβιώσαντος πρὸ τῆς ἐγκαταστάσεως δηλωτοῦ περιέρχεται εἰς τοὺς νομίμους κληρονόμους αὐτοῦ, ἐὰν οὗτοι, ἤ, προκειμένου περὶ ἐγγάμων γυναικῶν, οἱ σύζυγοι αὐτῶν δὲν ἔλαβον ἰδίους κλήρους.

(Ἐὰν οἱ κληρονόμοι ἐγκατασταθέντος κληρούχου διὰ συμβολαιογραφικῆς πράξεως ὁρίσωσι τὰ τεμάχια γαιῶν καὶ λοιπὰ ἀκίνητα τοῦ κλήρου, ἅπερ θέλει λάβει ἕκαστος τῶν κληρονόμων, ὁ ὑπὲρ τοῦ ἀποθανόντος κληρούχου ἐκδοθεὶς τίτλος κληρουχίας ἀκυροῦται καὶ ἐκδίδονται νέαι ὑπὲρ ἑκάστου τῶν κληρονόμων διὰ τὰ περιελθόντα αὐτοῖς τεμάχια γαιῶν καὶ λοιπὰ ἀκίνητα τοῦ κλήρου, ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τῶν τίτλων τούτων κληρουχίας εἶνε ὑπόχρεοι οὗτοι εἰς τὴν καταβολὴν τῶν χρηματικῶν δόσεων τῶν περιελθόντων αὐτοῖς μερῶν τοῦ κλήρου.

Ἄρθρον 13.

Ἡ κατὰ τὸ ἄρθρ. 10 ὁριζομένη ἀξία τοῦ εἰς ἕνα ἕκαστον τῶν ἐπιμόρτων καλλιεργητῶν, καλλιεργητῶν ἐκκλησιαστικῶν γαιῶν καὶ τῶν μὴ γεωργῶν (παρακεντέδων), παραχωρηθέντος συνόλου κλήρων, ἀποτελεῖ τὸ ὑπ' αὐτῶν εἰς τὸ δημόσιον ὀφειλόμενον τίμημα, ὅπερ ἐξοφληθήσεται χρεωλυτικῶς κατὰ τὸ σύστημα τῆς συνθέτου χρεωλυσίας ἐπὶ τόκῳ 5 ο]ο καὶ ἀναλόγῳ χρεωλυσίῳ εἰς τριάκοντα ἐτησίας δόσεις καταβλητέας καθ' ἑκάστην πρώτην Ὀκτωβρίου. Ἡ πρώτη χρεωλυτικὴ δόσις καταβάλλεται εἰς εἶδος (γεώμορον) κατὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 14 ὁριζόμενα, εἰς χρήματα δὲ αἱ λοιπαὶ δόσεις ἀπὸ τοῦ δευτέρου τῆς ἐγκαταστάσεως ἔτους, ἐπὶ τῇ βάσει καταστάσεως βεβαιώσεως.

Ὡς πρὸς τὴν εἴσπραξιν τῶν χρεωλυτικῶν τούτων δόσεων ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῶν νόμων περὶ εἰσπράξεως τῶν δημοσίων ἐσόδων ὑπὸ τοῦ ταμίου, εἰς οὗ τὴν περιφέρειαν ὑπάγεται ὁ ὀφειλέτης.

Ἡ μὴ ἐμπρόθεσμος καταβολὴ χρεωλυτικῆς τινὸς κατὰ τ' ἀνωτέρω δόσεως, συνεπάγεται λόγῳ ὑπερημερίας αὔξησιν τοῦ τόκου εἰς 8 ο]ο.

Διὰ Β. Διατάγματος ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ ἐπὶ

τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ κανονισθήσεται ὁ τρόπος τῆς βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως τῶν ἀνωτέρω τοκοχρεωλυτικῶν δόσεων, ὡς καὶ ὁ τύπος τῶν ἐκδιδομένων περὶ τούτων παραρτημάτων ἀποδεικτικῶν βεβαιώσεως καὶ γραμματίων.

Ἄρθρον 14.

Αἱ ὑφιστάμεναι ἐνοικιάσεις τῶν Ζαππείων ἀγροτικῶν κτημάτων διατηροῦνται ἐν ἰσχύϊ μέχρι τῆς λήξεως αὐτῶν, ὑποχρεοῦνται δὲ ἀφ' ἑνὸς οἱ ἐνοικιασταὶ νὰ καταβάλουν τὸ μίσθωμα τοῦ ἔτους 1912—1913 εἰς τὸ Δημόσιον κατὰ τοὺς ὅρους τῶν μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῆς Ζαππείου ἐπιτροπῆς συναφθέντων συμβολαίων, ἀφ' ἑτέρου οἱ καλλιεργηταὶ ἢ κληροῦχοι νὰ καταβάλλουν τὸ γεώμορον κατὰ τοὺς ἰσχύοντας σήμερον ὅρους καὶ συνηθείας εἰς τοὺς ἐνοικιαστάς, Ἐὰν ὁ μετὰ τὴν λῆξιν τῶν ὑφισταμένων ἐνοικιάσεων μέχρι τῆς κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον προθεσμίας τῆς εἰς χρήματα καταβολῆς τῆς δευτέρας χρεωλυτικῆς δόσεως τυχὸν μεσολαβῶν χρόνος ὑπερβαίνῃ τὸ ἔτος, οἱ καλλιεργοῦντες γαίας τοῦ κτήματος κληροῦχοι ὑποχρεοῦνται ἵνα καταβάλωσιν εἰς τὸ Δημόσιον γεώμορον κατὰ τὰ ἑκασταχοῦ ἰσχύοντα ἔθιμα, οὗτινος ἡ εἴσπραξις διατίθεται διὰ δημοπρασίας συμφώνως τῷ πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου ΓΩΠΓ' τῆς 4ης Αὐγούστου 1911 ἐκδοθέντι Β. Διατάγματι τῆς 2ας Σεπτεμβρίου 1911.

Τὰ αὐτὰ ἐνεργοῦνται καὶ διὰ τοὺς αὐθαιρέτως καλλιεργοῦντας γαίας τοῦ κτήματος.

Ἐὰν αἱ πρὸς τοῦτο δημοπρασίαι ματαιοῦνται ἐλλείψει προσφορῶν, ἡ εἴσπραξις τοῦ δικαιώματος τοῦ γεωμόρου τούτου ἐνεργεῖται ἐκ μέρους τοῦ ἁρμοδίου ταμίου ἐπὶ τῇ βάσει βεβαιώσεως στηριζομένης ἐπὶ καταμετρήσεως τῶν σπαρεισῶν γαιῶν, ὑπὸ γεωμέτρου.

Ἔρθρον 15.

Ἐὰν μετὰ τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὁριζόμενα συντέλεσιν τῆς διανομῆς τῶν κλήρων περισσεύσωσιν ἄρτιοι ἢ ἡμίσεις κλῆροι, παραχωροῦνται οὗτοι, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ ἀναλόγου οἰκοπέδου, λαχανοκήπου καὶ κοινῆς νομῆς, κατὰ τὸ ἐφικτόν, εἰς τὸν ἔχοντα τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 3 ὁριζόμενα προσόντα καὶ ἐφόδια ἐκ τῶν Θεσσαλῶν καλλιεργητῶν, προτιμωμένων μεταξὺ αὐτῶν κατὰ τὴν ἀκόλουθον σειράν :

α') τῶν ἐπὶ πεναετίαν πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου διατελεσάντων καλλιεργητῶν τοῦ διανεμηθέντος κτήματος,

β') τῶν ἐκ τῶν πλησιεστέρων τῷ διανεμηθέντι χωρίων καλλιεργητῶν, καὶ ὑποβαλόντα δήλωσιν κατὰ τὸν ἐν τῷ ἄρθρῳ 9 ὁριζόμενον τρόπον ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς περὶ διανομῆς τῶν πλεοναζόντων πλήρων ἀναγγελίας καὶ προσκλήσεως πρὸς δήλωσιν, ἐκδιδομένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ δημοσιευομένης ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐμφανιζομένω πλειόνων τῶν δυναμένων νὰ μετάσχουν τῆς διανομῆς δηλωτῶν ἡ παραχώρησις γίνεται διὰ κληρώσεως μεταξὺ αὐτῶν.

Αἱ ἐν τοῖς ἄρθροις 9—15 διατάξεις ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον τοῦτο κληρούχων.

Ἄρθρον 16.

Τὰ μετὰ τὴν διανομὴν κατὰ κλήρους γαιῶν τῶν πρὸς τοῦτο ἀπαλλοτριωθέντων κτημάτων ἐναπολειπόμενα τεμάχια γαιῶν, ὅσα μὲν εἶνε ἥσσονος τῶν 5 στρεμμάτων ἐκτάσεως παρέχονται εἰς τοὺς γείτονας αὐτῶν, προσαυξανομένου τοῦ τιμήματος τοῦ κλήρου ἑκάστου, καθ' ἣν

κατὰ στρέμμα ἐξετιμήθησαν τιμὴν αἱ παρακείμεναι γαῖαι, ὅσα δὲ εἶνε μείζονος ἐκτάσεως ἀλλὰ κατώτερα τοῦ ἡμίσεος κλήρου, ἐκποιοῦνται διὰ δημοπρασίας, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου ΓΦΞΔ' τῆς 20 Φεβρουαρίου 1910.

Ἄρθρον 17.

Μέχρις ὁλοσχεροῦς ἀποδόσεως τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 13 ὀφειλομένου ὑπὸ τῶν κληρούχων χρέους, ἡ κυριότης ἁπάντων τῶν ἀκινήτων τῶν ἀποτελούνσων τὸν παραχωρηθέντα ἑκάστῳ κλῆρον, παραμένει εἰς τὸ δημόσιον, μόνον δὲ μετὰ τὴν ὁλοσχερῆ ἐξόφλησιν ἁπασῶν τῶν δόσεων ἐκδίδεται ἐπ' ὀνόματι τοῦ κατόχου τοῦ προσωρινοῦ τίτλου τὸ ὁριστικὸν παραχωρητήριον.

Ὁ κατὰ τὸ ἄρθρον 13 ὀφειλέτης χρεωλυτικῶν δόσεων, δύναται νὰ προεξοφλήσῃ ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει τὰς μὴ ληξιπροθέσμους δόσεις ἐπὶ ἐκπτώσει τοῦ κατὰ τὸ αὐτὸ ἄρθρον 13 τόκον τῶν 5 ο/ο, ἀλλὰ προκαταβάλλων τὰς τυχὸν ἐν καθυστερήσει.

Ὁ οὕτω προεξοφλήσας τὸ τίμημα τοῦ κλήρου αὐτοῦ δὲν δικαιοῦται νὰ ἀπαλλοτριώσῃ τὸν κλῆρόν του ἐφ' ὅλην δεκαετίαν, λογιζομένην ἀπὸ τῆς ἐγκαταστάσεως.

Ἄρθρον 18.

Ὁ ἐπὶ διετίαν συνεχῆ καθυστερήσας εἰς τὴν καταβολὴν τῶν δόσεων, ἀποβάλλεται διοικητικῶς τοῦ κλήρου τῶν τε καλλιεργησίμων καὶ βοσκησίμων γαιῶν. Ὡσαύτως ἀποβάλλεται καὶ ὁ ἐπὶ διετίαν συνεχῆ μηδόλως καλλιεργήσας αὐτοπροσώπως τὸν παραχωρηθέντα εἰς αὐτὸν κλῆρον γῆς ἄνευ ἀποχρώντος λόγου, ἐκτὸς τῶν ὀρφανῶν πατρὸς καὶ μητρός. Ἡ διά τινος τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας τοῦ κληρούχου γενομένη καλλιέργεια θεωρεῖται ὡς αὐτοπροσώπως ὑπ' αὐτοῦ γενομένη.

Ἄρθρον 19.

Διὰ δημοπρασίας ἐκποιοῦνται καὶ συμφώνως τῷ νόμῳ ΓΦΞΔ' τῆς 20 Φεβρουαρίου 1910 αἱ γαῖαι τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 10 ἀποβληθέντων κληρούχων, τὸ δὲ ἐκπλειστηρίασμα μετ' ἀφαίρεσιν τῆς δαπάνης εἰσάγεται εἰς τὸ δημόσιον, ἐκ τούτου δὲ ἀποδίδεται εἰς αὐτοὺς μόνον ἡ ἀξία τῶν ἐπενεχθεισῶν βελτιώσεων εἰς τ' ἀκίνητα τ' ἀποτελοῦντα τοὺς κλήρους αὐτῶν, ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον τὸ ἐκ τῆς ἐκποιήσεως τίμημα εἶνε ἀνώτερον τοῦ ὅλου τῆς ὀφειλῆς τοῦ κληρούχου, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν μήπω ληξασῶν δόσεων, ἐξακριβοῦται δὲ ἡ ἀξία τῶν βελτιώσεων τούτων διὰ πρωτοκόλλου τοῦ ἁρμοδίου Οἰκονομικοῦ ἐφόρου καὶ ἑνὸς γεωμέτρου.

Μετὰ παρέλευσιν δεκαετίας ἀπὸ τῆς ἐγκαταστάσεως καὶ τὴν καταβολὴν 8 τοὐλάχιστον χρεωλυτικῶν δόσεων ἀποδίδεται εἰς τοὺς κληρούχους ὁλόκληρον τὸ μετὰ τὴν ἐξόφλησιν ὁλοκλήρου τῆς ὀφειλῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω πλεονάζον ποσὸν ἐκ τοῦ ἐκπλειστηριάσματος.

Ἄρθρον 20.

Ἐκ τῆς οἰκίας καὶ τῶν παραρτημάτων αὐτῆς, τοῦ ἀνοικοδομήτου οἰκοτόπου, τοῦ λαχανοκήπου καὶ τῆς ἀμπέλου ἀποβάλλονται οἱ κληροῦχοι δικαστικῶς καὶ μόνον ἐὰν ἐκ τῆς γενομένης κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον δημοπρασίας τῶν καλλιεργησίμων καὶ βοσκησίμων γαιῶν δὲν ἐξωφλήθη ὁλοσχερῶς ἡ πρὸς τὸ δημόσιον ὀφειλὴ αὐτῶν καὶ διὰ τῶν καταβληθέντων χρεωλυσίων δὲν ἐξωφλήθη τὸ τίμημα τῶν ρηθέντων κτημάτων.

Ὡς πρὸς τὴν δημοπρασίαν τῶν οἰκιῶν, οἰκοτόπων, ἀμπέλων καὶ λαχανοκήπων, τὴν εἰς τοὺς κληρούχους διδομένην ἀποζημίωσιν διὰ τὰς γενομένας εἰς τὰ κτήματα αὐτὰ βελτιώσεις, τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ μετὰ τὴν ἐξόφλησιν τοῦ

χρέους πλεονάζοντος ποσοῦ ἐκ τοῦ ἐκπλειστηριάσματος σχύουν τὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ὁριζόμενα.

Ἄρθρον 21.

Δὲν ἐπιτρέπεται εἰς κληροῦχον ἐπὶ δημοπρασίας, γινομένης κατὰ τὰ ἄρθρα 19 καὶ 20 ἀγορὰ ἢ ὑφ' ἑτέρου ἀγοραστοῦ μεταβίβασις γαιῶν ἐκτάσεως, ὑπερβαινούσης τὸν κατὰ τὸ ἄρθρον 4 ὁρισθησόμενον πλήρη κλῆρον, εἰς δὲ ἐγχώριον μὴ κληροῦχον ἢ ὡς ἀνωτέρω ἀγορὰ ἐκτάσεως, ὑπερβαινούσης τοὺς δύο πλήρεις κλήρους.

Ἄρθρον 22.

Πᾶσα ἡ κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις ἐνώπιον τῶν ἀρχῶν καὶ τῶν δικαστηρίων διαδικασία γίνεται ἐφ' ἁπλοῦ χάρτου, πάντα δὲ τὰ πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἐντῷ νόμῳ τούτῳ ὁριζομένων ἀναγκαῖα ἔγγραφα ἀπαλλάσσονται τέλους χαρτοσήμου.

Ἄρθρον 23

Διὰ Β. Διαταγμάτων, προτάσει τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ ἐκδιδομένων, κανονισθήσονται τὰ τῆς ἐν γένει ἐκτελέσεως τοῦ νόμου τούτου, ἐπιτρεπομένης καὶ τῆς ἐπὶ πλέον ἢ ἐπὶ ἔλαττον τροποποιήσεως τῶν τεταγμένων προθεσμιῶν ἐπὶ τὸ προσφορώτερον, πρὸς ταχεῖαν διεξαγωγὴν τῶν ἔργων.

Ἄρθρον 24.

Τὰ τῶν συνεργείων γεωμετρῶν, τῶν ἀπαιτουμένων διὰ τὴν καταμέτρησιν, διανομὴν καὶ ἐγκατάστασιν τῶν κληρούχων ἐπὶ τῶν κατὰ τὸν παρόντα νόμον κτημάτων, ὁρίζονται δι' ἀποφάσεων τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, δημοσιευομένων ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως, συμπράττοντος εἰς ταύτας καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ ἐν περιπτώσει χρησιμοποιήσεως καὶ ὑπομηχανικῶν τῶν Δημοσίων Ἔργων, ἕνεκα τοῦ μὴ ἐπαρκοῦς ἀριθμοῦ τῶν γεωμετρῶν.

Ἄρθρον 25.

Οἱ ταμίαι. ὑποταμίαι καὶ εἰσπράκτορες διὰ τὴν εἴσπραξιν τῶν ἐσόδων τῶν προερχομένων ἐκ τοῦ νόμου τούτου, λαμβάνουσι τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ νόμου ΓΤΞΘ' τῆς 6 Ὀκτωβρίου 1909 προβλεπόμενα ποσοστά.

Ἄρθρον 26.

Ἡ διεξαγωγὴ τῶν ἐκκρεμῶν δικῶν μεταξὺ τῆς Ζαππείου ἐπιτροπῆς καὶ τρίτων, ὧν ἀντικείμενον εἶνε ἐμπράγματα δικαιώματα ἐπὶ ἀκινήτων, ἀνηκόντων εἰς τὰ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκποιηθησόμενα Ζάππεια ἀγροτικὰ κτήματα θέλει ἐξακολουθήσει ὑπὸ τοῦ Δημοσίου καὶ ἐπ' ὀνόματί του.

Ἄρθρον 27.

Ἡ διάταξις τῆς τελευταίας παραγράφου τοῦ ἄρθρου 3 περὶ διαθέσεως ἑνὸς κλήρου διὰ τὸν ἱερέα τῆς κοινότητος ἐφαρμόζεται καὶ εἰς τὰς κοινότητας,τὰς ἀνηκούσας εἰς τὰ διανεμηθέντα Στεφανοβίκεια κτήματα, ἐὰν ὑπάρχουν γαῖαι ἀδιάθετοι.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Δεκεμβρίου 1910.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Ὁ Πρόεδρος Ὁ Εἰσηγητὴς

Α. Π. Παπαναστασίου.

Τὰ μέλη

Κ. Ρακτιβάν. Ἀθ. Βαβυλόπουλος, Δ. Μπούσδρας, Β. Κυρέλλος, Π. Ἀγγελίδης, Χ. Μειντάνης, Ἀγαμέμνων Σλῆμαν, Γεώργιος Σπυρόπουλος (μετ' ἐπιφυλάξεως), Εὐστρ. Κουλουμβάκης (μετ' ἐπιφυλάξεων), Γ. Τσαξίρης.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Πρὸς τὴν Βουλήν

Γεωργίου Σπυροπούλου, μέλους τῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ διανομῆς τῶν ἐν Θεσσαλίᾳ ἀγροτικῶν κτημάτων τῆς Ζαππείου περιουσίας.

Ἡ συστᾶσα ἐπιτροπὴ μετὰ τὰς ἐπιμόνους προσκλήσεις ἀπὸ μέρους τοῦ κ. Προέδρου τῆς Βουλῆς καὶ κατὰ τὸν χρόνον τῆς διακοπῆς τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς καὶ μετὰ τὴν ἐπανάληψιν αὐτῶν ἠδυνάτησε νὰ ἐπιτελέσῃ τὰ ἀνατεθέντα αὐτῇ καθήκοντα ὑποχωρήσασα εἰς παρεμπεσόντα διάφορα κωλύματα ὁτὲ μὲν εἰς τὸν Πρόεδρον αὐτῆς, ὅστις παραιτηθεὶς ἐπὶ τέλους ἕνεκα ἰσχυροῦ λόγου ἀπέσχε τελείως, ὁτὲ δὲ εἰς τὰ συγκροτοῦντα αὐτὴν διάφορα μέλη.

Καὶ ἀπὸ τῆς 20 Σεπτεμβρίου ὅτε εἶχε συγκληθῇ συνῆλθε πρὸ ὀλίγου εἰς μίαν μόνην συνεδρίασιν, καθ' ἣν ἐν γενικαῖς γραμμαῖς ἐξήτασε τὸ νομοσχέδιον, καθώρισε τὰς βάσεις τῆς ὑπὸ τοῦ εἰσηγητοῦ ἐκπονηθησομένης περὶ τούτου ἐκθέσεώς της χωρὶς νὰ προβῇ ποσῶς, μὴ ἐπιτρεπούσης τῆς ὥρας εἰς τὰς λεπτομερείας τῶν ὅρων, τῶν διεπόντων τὰ κτήματα ταῦτα καὶ ἀκούσῃ καὶ τὴν γνώμην τοῦ μειονοψηφοῦντος μέλους αὐτῆς, οὗτινος διαφόρους προτάσεις ἐκ τῶν ὑποβληθεισῶν αὐτῇ παρ' αὐτοῦ ἀμελητὶ ἀπέρριψεν περιορισθεῖσα μόνον εἰς τὸ νομικὸν μέρος, ὅπερ εὐρέως συνεζήτησε καὶ ἀπεφάνθη.

Τοὺς ἰσχυρισμοὺς τῶν ἀπορριφθεισῶν προτάσεων ὑπεστήριξε ὁ ὑποβαλὼν ταύτας μέλος, ἵνα ἀναπτυχθῶσιν ὡς γνώμη του ἐν τῇ ἐκθέσει καὶ χρησιμεύσωσιν ὡς λαμπὰς φωτίζουσα τὴν Βουλὴν καὶ τοὺς ἐνδιαφερομένους (ὡς ἐν σκότει ἐργαζομένους) δὲν ἀνεπτύχθησαν ὡς ἔδει εὐρέως, ἀλλ' ἁπλῶς μόνον κατὰ τὸ βραχὺ γράμμα αὐτῶν διετυπώθησαν. Ἐκ τῆς εὐρυτέρας ὁπωσδήποτε ἀναπτύξεως τούτων ἤθελον γίνει γνωστὰ τῇ Βουλῇ καὶ τῷ Πανελληνίῳ τὰ ἐν τοῖς ἀγροτικοῖς χωρίοις τῆς Θεσσαλίας λαβόντα καὶ λαμβάνοντα ἤδη χώραν ἔκτροπα καὶ παράνομα ἀπὸ μέρους τῶν ἰσχυρῶν κατὰ τῶν οὐ μόνον ἀόπλων παντάπασι ἀλλὰ καὶ πάντῃ γυμνῶν καὶ ὑπὸ πάντων καταδιωκομένων, δίκην τρυγονῶν, χωρικῶν μὴ ἀπηλλαγμένων καὶ τῶν ἐν τοῖς διανεμομένοις χωρίοις κατοίκων, καὶ ἤθελον ἐπιστήσει τὴν προσοχὴν τῶν ἐν τοῖς κέντροις ὑπευθύνων ἁρμοδίων διὰ τὰ ἐπὶ τοῦ τάπητος ζητήματα, τὰ ὁποῖα κλονίζουσι τὴν πίστιν, σαλεύουσι τὴν ἁρμονίαν τοῦ βίου τῶν ἐν αὐτοῖς ἀπὸ ἀμνημονεύτων χρόνων διαμενόντων καὶ καλλιεργούντων γεωργῶν καὶ συνταράσσουσι τὰ πάντα πρὸς ἀνυπολόγιστον αὐτῶν ζημίαν καὶ τοῦ κράτους ἐν γένει. Ἡ ἐξέτασις ἢ μᾶλλον ἡ ἀνάπτυξις θὰ ἤγεν εἰς φῶς καὶ τὴν πολιτείαν καὶ τὰς διαφόρους αὐτῆς δημοσίας ἀρχάς, ἵνα ἐν τῷ μέλλοντι ἐπιγνώσει τῶν δικαίων ἐπιλαμβάνηται τῆς λύσεως τῶν ἐν αὐτῇ παρουσιαζομένων διαφορῶν καὶ διενέξεων μεταξὺ τῶν ἰδιοκτητῶν (πράγματι ἐπικαρπωτῶν μόνον) καὶ τῶν γεωργῶν καὶ μὴ καταληγῇ ἀποφαινομένη εἰκῇ καὶ ὡς ἔτυχε ἢ καὶ ὡς ἔδοξε τοῖς πρώτοις εἰς βάρος τῶν δευτέρων, συρομένων ὑπὸ τῶν ἀγροφυλάκων εἰς τὰ Πταισματοδικεῖα καὶ Πλημμελειοδικεῖα καὶ ὅλως διόλου ἀδοκήτως δίκην ἀγελῶν, ἵνα ὑποταχθῶσι τέλεον καὶ ἄνευ δικαιώματος διαμαρτυρίας καὶ νὰ ἀποβάλωσι καὶ τὸν ἀνθρωπισμόν των καὶ καταδικαζομένων ἐπὶ μόνῳ τῷ λόγῳ τῆς ἱκανοποιήσεως τοῦ συνάψαντος φιλίαν ἰδιοκτήτου μὲ τὸν Πταισματοδίκην ἢ Πλημμελειοδίκην καὶ Εἰσαγγελέα, οἵτινες πολλάκις πλειοδοτοῦσι καὶ αὐτῶν ἔτι τῶν ἐνδιαφερομένων ὑποβολέων. Τοιαῦτα τὰ ἀπὸ μέρους τῶν ἐν ταύτῃ μου καταγγελλομένων τελούμενα ἐν Θεσσαλίᾳ κατὰ τῶν ἀθώων σκαπανέων καὶ ἀφιλοκερδῶν

πατριωτῶν γεωργῶν, ὥστε δύσπιστον καθιστῶσι τὸν ἀκούοντα καὶ ἐμβάλλουσιν αὐτὸν εἰς ὑποψίαν.

Ὑπερβολὴ δὲν ἔγκειται εἰς τὴν καταγγελίαν τῶν διαδραματιζομένων ἀλλ' ἐν τῇ ἐκτελέσει· καὶ ἵνα γένωμαι ἀντιληπτὸς τῇ Βουλῇ ἀνάγκη αὕτη ἵνα μοὶ παρακολουθήσῃ ἐπί τινα στιγμὴν ἀφηγουμένῳ ἀσυνήθη ἀλλ' ἀδιάψευστα γεγονότα. Ὁ ἐν Θεσσαλίᾳ ἰδιοτήτης, ὡς ἀρέσκεται νὰ ὀνομάζηται, φοιτᾷ, πλὴν ὀλιγίστων ἐπαινετῶν ἐξαιρέσεων, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖον ὄχι εἰς τὸ κτῆμά του, τὸ ὁποῖον ἴσως ἀγνοεῖ ποῦ κεῖται, ἀλλ' εἰς τὰ καφενεῖα χαρτοπαίζων καὶ εἰς τὰ ζυθοπωλεῖα θύων εἰς τὸν Βάκχον, καὶ τὸ βλάντιον αὐτοῦ κενώνων μέχρις ὀβολοῦ, ἵνα φαίνηται οὕτω ὑπερέχων ἀπὸ τοὺς ἄλλους συνθύτας του· τοιουτοτρόπως δὲ συναναστρεφόμενος, διαιτώμενος καὶ συνεχῶς μεθυσκόμενος, ἐπινοεῖ διαβολικὰ καὶ τερατώδη πρὸς κάλυψιν τῶν ἀσωτειῶν του δαπανῶν, σχέδια, ἅτινα καὶ ἐφαρμόζει εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν μετατίθεται πρὸς τὸ μέρος, ἔνθα οὗτος διαμένει, Νομάρχης, μοίραρχος, εἰσαγγελεὺς ἢ δικαστής. Ἑκάτερον τούτων δηλαδὴ μεταβαίνοντα εἰς τὸ ἐν τῇ ἕδρᾳ του καφεῖον, ἔνθα λαμβάνει τὸν πρωϊνόν του καφὲν ἢ ῥόφημα καὶ καθήμενον εἰς ὡρισμένον ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μέρος, προλαμβάνει ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος ἐπιτήδειος καὶ προσφέρει τὴν φιλοξενίαν, καταβάλλων τὴν δαπάνην τοῦ πρωϊνοῦ του καφέ, ἀνθισταμένου εἰς τὴν ἄνευ λόγου θυσίαν τοῦ παρακαθημένου, ἀλλ' ἐνδίδοντος φιλοξενουμένου εἰς σφοδρὰν ἐπιμονήν του, παραλείπω τὰ ἐκ τῶν παρατεθειμένων ἐν ταῖς ἐξοχικαῖς ἐπαύλεσι μεγάλων καὶ λουκουλείων γευμάτων δολώματα. Ὁ ὑπάλληλος τότε νομίζει ὅτι εὑρίσκεται πρὸ εὐγενείας τινός, λαμβάνει θέσιν ἐρευνητοῦ, ἐξετάζει τὸν συνομιλητήν, μανθάνει τὴν ἰδιότητα, μανθάνει ὅτι εἶνε ἰδιοκτήτης καὶ ὅτι ἱκανοποιητικαὶ εἰσὶν αἱ ἀπολαβαί του, ἀλλὰ δὲν ἀναγνωρίζεται ὡς κύριος τοῦ κτήματος ἀπὸ τοὺς καλλιεργητάς, ἁρπάζοντας δῆθεν μέρος τούτου καὶ τρόπον τινὰ δὲν εἶνε τέλειος κύριος τούτου. Ὁ ὑπάλληλος οὗτος ὡς Νομάρχης, ἐὰν εἶνε τοιοῦτος, δυσανασχετεῖ διὰ τὰ ἀκουόμενα, ὡς δῆθεν τελούμενα καὶ μετ' ἰδιαιτέρου ἐνδιαφέροντος καταγίνεται εἰς τὸ νὰ ἐξακριβώσῃ τὸ ἐκτυλισσόμενον ψευδιστόρημα, συμπάσχει καὶ αὐθωρεὶ ἐξευρίσκει τὸν τρόπον τῆς θεραπείας του καὶ συμβουλεύει τὸν παραπονούμενον νὰ ὑποβάλῃ αὐτῷ ἀναφοράν— καὶ τότε τρίβει τὰς χεῖράς του ἐκ χαρᾶς διὰ τὴν πλήρη ἐπιτυχίαν τοῦ σχεδίου του καὶ δολίου σκοποῦ του καὶ ταλανίζει τὸν εὐήθη ὑπάλληλον— ἣν ἀναφορὰν ἄνευ βραδύτητος διευθύνει μετὰ διαταγῆς του πρὸς τὸν ἀστυνομεύοντα μοίραρχον, ἵνα ἐκτελέσῃ ταύτην ἄνευ ἀναβολῆς ὑπὲρ τοῦ ἀναφερομένου, γουσταρίζοντος τότε κατὰ χωρικῶν, ἀγνοούντων παντάπασι καταγγελίαν καὶ σκευωρίαν ἐναντίον των καὶ μετ' ὀλίγων καταζητουμένων ὑπ' ἐφίππων χωροφυλάκων καὶ ἕνεκα δεδικαιολογημένου ἐκ προηγουμένων φόβου ἀπειλουμένων πρὸς στιγμὴν μέχρις ὅτου λευκανθῇ ἡ ὑπόθεσις ἢ τὸ αἴτιον τῆς καταζητήσεως. Τούτων ὅμως μὴ παρουσιαζομένων, ἐπιτυγχάνεται πλήρως καὶ ἡ ἀποστολὴ τῶν ἐπὶ τῆς καταδιώξεως ἀνδρῶν ὡρυομένων ἀγρίως ἔμπροσθεν τῆς οἰκίας των, συλλαμβανόντων κότας, χῆνας καὶ γάλους καὶ στολιζόντων διὰ τούτων τὰ ὀπίσθια τῶν σελῶν τῶν ἵππων των, ἀπερχομένων δὲ ἐν τῇ ἕδρᾳ των, ἵνα ἐπανέλθωσι καὶ ἄλλην φορὰν πρὸς λυσιτελεστέραν καταδίωξιν τῶν ὑπολόγων χωρικῶν καὶ καυχομένων καθ' ὁδὸν διὰ τὴν ἀνδρείαν των καὶ τὴν πλήρη ἱκανοποίησιν τῆς τε διατασσούσης ἀρχῆς, τοῦ ἀναφερομένου καὶ τοῦ ἑαυτῶν στομάχου κυρίως.

Μετατροπὴ δικαίων χωρικῶν εἰς ὑποχρεώσεις των ὑπὲρ τῶν καρπονομέων.

Οἱ πλεῖστοι τῶν αὐτοκλήτων ἰδιοκτητῶν συνήθως δείκνυνται σύμβουλοι, ὁδηγοὶ καὶ διδάσκαλοι τῶν χωρικῶν, μετχειριζόμενοι διαφόρους τρόπους ἢ καὶ τὸν ἑξῆς.

Μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν ἑκάστης Κυριακῆς καλοῦσι τοὺς χωρικοὺς εἰς τὴν ἐν τῷ χωρίῳ ἔπαυλίν των, συμβουλεύουσι τούτους, νουθετοῦσι καὶ διδάσκουσι χρηστοήθειαν καὶ εὐαγγέλιον, δι' ὧν συγκινοῦσι τὰς καρδίας τῶν ἀνυπόπτων χωρικῶν, οὓς δοκιμάζει ἂν δύνανται νὰ κατανοήσωσι καὶ ματαιώσωσι τὰ δολερὰ σχέδιά του σκοποῦντος νὰ ἀπογυμνώσῃ αὐτούς, ἀλλὰ πείθεται ὅτι ἀδύνατον καθίσταται νὰ μὴ ἐννοηθῇ ἡ χονδροειδὴς κρυπτομένη δολιότης του, ὑφ' ὅσης δήποτε ἀγραμματοσύνης καὶ ἂν περιστοιχίζωνται οὗτοι προφυλαττόμενοι πολλάκις ἀπὸ τὰς δολοπλοκίας του. Τὸ ἀσαγήνωτον τούτων αἰσθανθεὶς ὁ ἀφιλοκερδὴς κατηχητὴς διακόπτει τὴν διδασκαλίαν κατὰ τὴν ἐρχομένην Κυριακὴν καὶ μετ' αὐτὴν καὶ κατ' ἄλλην καὶ τρίτην καὶ πολλοστήν, ἀναχωρῶν εἰς ἄλλην ἐργασίαν· μετὰ λύπης οἱ χωρικοὶ περιμένουσι τὴν ἐξακολούθησιν τῶν ὠφελίμων φαινομενικῶς, πλὴν δολίων ἐκ τῶν ὑστέρων ἀποδειχθέντων διδαγμάτων, ἅτινα διέκοψε τελείως, διότι ὁ σκοπὸς δι' ὃν ταῦτα, ἀπέτυχεν· ἀλλ' ἂν ἀπέτυχεν οὕτως ἕτερος τρόπος ἐφευρίσκεται εἰς τὸ νὰ ζωγρήσῃ τούτους ὁ ἑξῆς :

Ἀφοῦ κατὰ τὰς συνανστροφὰς ἀντελήφθη τοὺς χαρακτῆρας ἑνὸς ἑκάστου τῶν χωρικῶν καὶ ἐγνώρισεν αὐτοὺς βαθέως, προσέλαβεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του ἐπὶ μισθῷ τὸν πλέον εὔπιστον ἀνύποπτον καὶ εὐήθη χωρικόν, ὃν ἀμέσως ἀνεβίβασεν εἰς τὸ μεγαλοπρεπὲς αὐτοῦ ἅλογον καὶ τὸν παρήγγειλε νὰ ἐξέλθῃ πρὸς ἐπισκόπησιν τῶν ἀγρῶν του ἀντ' αὐτοῦ· ὁ δὲ παρ' ἀξίαν τιμηθεὶς μεθυσθεὶς ἀλαζονίας καὶ ἀγνοῶν πατάπασι τὰ δικαιώματα οὐ μόνον τοῦ ἰδιοκτήτου ἀλλὰ καὶ τῶν χωρικῶν, ἐτράβηξε γραμμὴ εἰς ὅλα τὰ πράγματα ἵνα δείξῃ ὅτι ὁ κύριός του ἐξελέξατο τὸν κατάλληλον διὰ τὴν ὑπηρεσίαν του, συμπλέκεται πρὸς τὸν τυχόντα προβατοβοσκὸν καὶ ἐρίζει, ἀλλὰ περιφρονεῖται ἀπ' ἐκεῖνον ὡς παρασπονδῶν καὶ μυκτηρίζεται, ἵνα διαγνώσῃ τὰ λάθη του καὶ ἐν τούτοις ἐμμένει εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν μέτρων του ὡς ὀρθῶν καὶ δικαίων καὶ ὅ,τι δὲν ἐπέτυχε διὰ τῆς δυνάμεώς του προσπαθεῖ διὰ ψευδῶν καταγγελιῶν ὡς ἀγροφύλαξ κατὰ τῶν δῆθεν αὐθαιρέτων προβατοβοσκῶν προξενησάντων ζημίαν εἰς τὸ κτῆμα καὶ ἐπιτυγχάνει τοῦτο, διότι τοιαύτη ἑρμηνεία ἐδόθη εἰς τὸν ὅμον περὶ ἀγροφυλακῆς «πᾶς μηνυόμενος ἔνοχος». Μετὰ τὰς περιφήμους ταύτας νίκας καὶ τὴν μέθην ἡ ὁποία ἀκολουθεῖ αὐτὰς ἐγένετο καὶ κουμπάρος τοῦ ἰδιοκτήτου βαπτίσαντος τὸ νεογέννητόν του πρὸς συμπλήρωσιν τῆς δόξης του. Εἰς ἀντάλλαγμα δὲ τούτων ἐζητήθη παρ' αὐτοῦ ἡ σύνταξις κολληγικοῦ συμβολαίου, ἥτις ὡς μηδαμινή τις πρᾶξις, ὅλως ἀνεξετάστως ὑπεγράφη παρὰ τοῦ ἀγροφύλακος, ἀναγνωρίζουσα τὴν πρὸ ἀμνημονεύτων χρόνων ἀνήκουσαν εἰς αὐτὸν οἰκίαν παραχωρηθεῖσαν ἤδη διὰ τοῦ συμβολαίου τούτου εἰς τὸν ἰδιοκτήτην. Καὶ μετὰ τὰ εὐτυχῆ ταῦτα γεγονότα τῆς βαπτίσεως τοῦ τέκνου του καὶ σύνταξεως παραχωρητηρίου συμβολαίου προσεδόκα ὁ ἐπιστατοαγροφύλαξ μεγαλειτέρας ἀμοιβὰς καὶ τιμάς· ἀλλ' ἀντὶ τῶν ἀναμενομένων αἴφνης καὶ ὅλως ἀπροόπτως ἔπεσεν εἰς τὴν δυσμένειαν τοῦ κυρίου του ἐλαττοῦσαν τὴν δικαιοδοσίαν του καὶ μειοῦσαν τὴν ἐξουσίαν καὶ ἀπὸ τῆς ἐπιφθόνου δόξης του νὰ περιέρχηται ἐπιδεικτικῶς ἔφιππος κατῆλθεν εἰς τὸ νὰ ἕρπῃ πε-

ζοπορῶν μέχρις ὅτου μετ' οὐ πολὺ ἀπεβλήθη τῆς ὑπηρεσίας εἰς τὴν ὁποίαν προσελήφθη ὁ ἄλλοτε τῇ καταγγελίᾳ αὐτοῦ καταδικασθείς, ἵνα καὶ ἐκεῖνος μετέλθῃ κατ' αὐτοῦ ὑποχρεωτικῶς ὁμοίαν συμπεριφορὰν οἵαν μετήρχετο καὶ ὁ οὕτω σκληρῶς ἀποπεμφθεὶς κουμπάρος.

Διαιρέσας Βασιλεύει. Διὰ τοῦ διορισμοῦ νέου ἐπισταταγροφύλακος ἐπέτυχε κάποιαν διαίρεσιν καὶ σύγκρουσιν τῶν κατοίκων ἀναμεταξύ των, διὰ τοῦ διορισμοῦ δὲ τρίτου διαδοχικῶς καὶ τετάρτου τοιούτου ἐπέτυχε τελείαν διαίρεσιν τῶν κατοίκων, ἀδυνατούντων νὰ προστατεύσωσι τὰ καταπατούμενα δικαιώματά των καὶ ἀναγκαζομένων νὰ ὑποκύψωσιν εἰς τὴν ἐνοικίασιν τῶν καλαμιῶν καὶ βοσκησίμου περιφερείας, ἅτινα εἶχον ἀπὸ ἀμνημονεύτων χρόνων εἰς τὴν ἐλευθέραν καὶ ἀνενόχλητον νομὴν πρὸς βοσκὴν τῶν ζώων των μικρῶν τε καὶ μεγάλων, διὰ τὸ πρῶτον ἔτος μὲ μίσθωμα δραχμῶν 1600 διὰ τὸ δεύτερον μὲ τοιοῦτον δραχμῶν 2500, τὸ τρίτον μὲ 3500 καὶ καθ' ἑξῆς, ἐπὶ κτήματος φέροντος πρόσοδον ἐτησίαν δραχμῶν 6000—7000 Καὶ οὕτω τὰ δικαιώματα τῶν καλλιεργητῶν μετετράπησαν εἰς δικαίωματα τοῦ ἰδιοκτήτου καὶ εἰς ὑποχρεώσεις αὐτῶν.

Ἐντεῦθεν ἡ αὔξησις τῆς ἀξίας οὐχὶ τῶν κτημάτων ἀλλὰ τοῦ ἑνὸς μέρους, τοῦ μέρους τοῦ νεμομένου αὐτὰ ἐπικαρπωτοῦ καὶ δι' αὐτὸν καὶ μόνον καὶ ἀντιστρόφως ἡ μείωσις τῆς ἀξίας τῶν δικαιωμάτων τῶν ἀντιπροσωπευόντων τοὺς γεωργούς, οἵτινες ἀπὸ ἀνενοχλήτων κατόχων ἀγρῶν τε καὶ λοιπῶν ἐγένοντο ἀλῆται διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τοιούτων μέτρων. Γνώτωσαν δὲ οἱ προσβεύοντες τὴν ἀρχὴν τῆς ὑπερτιμήσεως ἀκινήτου τινος προϊόντος τοῦ χρόνου, ὅτι πλανῶνται πλάνην οἰκτράν, διότι οὐδόλως ἐξήτασαν ταύτην κατὰ τρόπον ὁδηγοῦντα εἰς τὴν ἀσφαλῆ ἐξακρίβωσίν του· ἀλλ' ἀπὸ ἀπόψεως μόνον τὸν ἕνα παράγοντα ἀφορώσης οὐχὶ καὶ τὸν ἕτερον,τὸν καὶ κυριώτερον, ὅστις σχεδὸν ἐμηδενίσθη, ἐὰν δὲν ἐξηφανίσθη παντάπασι ὑπὲρ τοῦ πρώτου. Ὡς ἐπὶ παραδείγματι :τὸ τρίτον τῆς ὅλης ἀποδόσεως κατ' ἔτος κτήματός τινος ἀγροτικοῦ ἐν Θεσσαλίᾳ, ἢ τὸ τρίτον τῆς ὅλης ἀξίας τοῦ κτήματος, τὸ ἀνῆκον εἰς τὸν ἰδιοκτήτην (τὰ ἕτερα δύο τρίτα ἀνήκουσι τοῖς καλλιεργηταῖς καὶ ὡς πρὸς τὴν ἀπόδοσιν καὶ ὡς πρὸς τὴν κατοχὴν ἄρθρον 8 νόμου ὀθωμ. περὶ γαιῶν) ἦτο πρὸ εἰκοσιετίας ἢ τριακονταετίας ἀξίας ἑκατὸν μονάδων καὶ σήμερον ὡς δῆθεν προαχθὲν ὑπερετιμήθη εἰς ἑκατὸν πεντήκοντα καὶ διακοσίας τοιαύτας δὲν εἶναι ἀκριβές· διότι δὲν εἶναι προαγωγικὴ ὑπερτίμησις ἀλλ' ἀπορρόφησις τῶν δύο τρίτων τῶν ἀνηκόντων τοῖς καλλιεργηταῖς, τὰ ὁποῖα ὡς κόκκοι κομβολογίου μετεσύρθησαν ἀπὸ τῆς θέσεώς των εἰς τὴν ἑτέραν, ἀπὸ τοῦ καλλιεργητοῦ εἰς τὸν τριτάρην δυνάμει τοῦ ἐν ἰσχύϊ βίας, πλάνης καὶ ἀπάτης ἀπογυμνωθέντων τῶν καλλιεργητῶν ἐκ τῶν προαιωνίων καὶ ἀναφαιρέτων δικαίων των προστεθέντων σχεδὸν πάντων εἰς τὸν παχυνόμενον ἰσχυρὸν ἰδιοκτήτην καὶ ἀπομεινάντων τῶν καλλιεργητῶν μὲ τὴν μερίδα τῆς ἀλώπεκος καὶ τὴν ἐξάντλησιν τῶν σωματικῶν των δυνάμεων, ὡς τοῦτο μαρτυρεῖ ἢ πιστοποιεῖ ἡ εἰκών των.

Οὕτω ὁ ἰδιοκτήτης κατέστη κράτος ἐν κράτει ἀνεξέλεγκτος καὶ ἀνεύθυνος, μὴ ὑποκείμενος εἰς οὐδένα νόμον τῆς πατρίδος, εἰς οὐδεμίαν ὑποχρέωσιν προνομοῦχος, ἀσύδοτος ἕτοιμος ὡς ἑβραῖος εἰς πᾶσαν μεταπολίτευσιν ὧν νὰ δεχθῇ εὐχαρίστως οἱανδήποτε ἀλλαγὴν ὑπηκοότητος κλπ. ἀρκεῖ νὰ ἐξασφαλίζηται ἢ ὑπόσχηται αὐτῷ ὑλικόν τι κέρδος.

Προκειμένης διανομῆς τῶν Ζαππείων κτημάτων ἐζητήθησαν οἱ τίτλοι τῆς ἀγορᾶς τούτων πρὸ πολλοῦ, ἀλλὰ δὲν

κατετέθησαν· ἔδει νὰ κατατεθοῦν! ὑπάρχουν καὶ δὲν κατετέθησαν, ἢ δὲν ὑπάρχουν ; καὶ ἂν ὑπάρχουν διατὶ δὲν κατετέθησαν ; τὶ τοὺς χρειάζεται ἡ διαχειριστικὴ Ζάππειος Ἐπιτροπή, ἀφοῦ θὰ ἐκποιηθῶσι τὰ κτήματα ; ὦ ἀλήθεια εἶσαι πικρά, ὦ δικαιοσύνη! εἶσαι ἐπιζημία καὶ δὲν σᾶς ἀγαπῶσιν οἱ δυνάμενοι νὰ σᾶς ἀποφύγωσιν ἰσχυροὶ ἀποφεύγουσι ταύτας οἱ πρὸς τοῦτο προκληθέντες καὶ οὐδεὶς ἀνησύχησεν, ἀλλὰ ἐὰν τὰς ἀπέφευγον ἀνίσχυροι χωρικοὶ δὲν θὰ ἐξεστράτευον πομπωδῶς καὶ παταγωδῶς ἀρχαὶ καὶ ἐξουσίαι, δυνάμεις καὶ κυριότητες κατὰ τῶν ἀσυμμορφώτων πρὸς παραδειγματικὴν τιμωρίαν των; Βεβαιότατα! κατὰ τούτων διατί ;

Καὶ οἱ ἀβασανίστως κατηγοροῦντες ὅτι οἱ χωρικοὶ θέλουσι νὰ λάβωσι τὰ κτήματα χωρὶς πληρωμῆς ἢ μὲ εὐτελῆ τιμήν, εἰς αὐτοὺς ἀπαντῶμεν ὅτι, ἐὰν τοῖς ζητήσῃ τις νὰ πληρώσωσιν ἀγοράζοντες τὰς ἰδίας οἰκίας των εἰς ἃς κατοικοῦσιν ὅσα δήποτε καὶ ἂν ζητήσῃ τις πολλὰ ἢ ὀλίγα, ἀπαντῶμεν, λέγομεν, πολλὰ θὰ τοῖς φανοῦν, καὶ τσερεμές, διότι θὰ ἀγοράσωσι τὴν ἰδίαν των οἰκίαν, διὰ τὴν ὁποίαν ὡς ἰδίαν των οὐδὲ λεπτὸν ὀφείλουσι τινί. καὶ ἅμα ὑποχρεωθῶσι νὰ πληρώσωσι καὶ πολλά, πῶς θὰ τοὺς φανῇ; ὡς φαίνεται καὶ τοῖς ἀγρόταις θεσσαλοῖς! Διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἔπρεπε νὰ ἐξετασθῇ λεπτεπιλέπτως ἀκριβοδικαίως καὶ ἄνευ προκαταλήψεως ἐὰν θέλωμεν νὰ μὴ κοροϊδεύωμεν καὶ εἰρωνευόμεθα Σύνταγμα καὶ πολίτας Ἕλληνας καὶ νὰ εἰρηνεύσωμεν !

Σκοπῶν νὰ εὐκολύνω τοῖς ἐνδιαφερομένοις κ. κ. Βουλευταῖς καὶ λοιποῖς συμπατριώταις ἀληθέσι ἕλλησι παραθέτω ἓν πρόβλημα ὅτι κτῆμά τι τῶν διανεμητέων ἀποδίδει κατὰ τὰ ἐνοικιαστήρια συμβόλαια τῆς τελευταίας πενταετίας ἐτήσιον καθαρὸν εἰσόδημα δραχμῶν 65.000 καὶ ἡ ἀρχική του ἀξία ἦτο κατὰ τὴν ἀγορὰν αὐτοῦ δρ. 621,000 (τοῦ νομίζοντος ἔχοντος καὶ τότε ὡς καὶ σήμερον) καὶ φέρει τόκον ἐτήσιον 10 καὶ 46/οο ο]ο καὶ ἐρωτῶ τοὺς μαθηματικοὺς κλπ. μὲ πόσον πρέπει νὰ κεφαλαιοποιηθῇ τὸ ἐπιτόκιον τῶν 65,000 δραχμῶν μὲ 5ο[ο ὡς τὸ Νομοσχέδιον τῆς Κυβερνήσεως, φέρῃ κεφάλαιον δρ. 1 300.000 μὲ 6ο]ο ὡς τὸ τῆς ἐπιτροπῆς κεφ. 1,033.333 δραχ. ἢ μὲ 10 46/οο ο]ο 621.000 δρ. ὅσον ἀποδίδει τὸ κτῆμα, καὶ ὅσον εἶναι τὸ δίκαιον 621.000, ἐὰν ἀπαιτήσητε μὲ 5]ο ἤτοι 1,300.000 καὶ μὲ 6]οο προφανῶς ἐπέρχεται ζημία εἰς τοὺς ἀγοράζοντας ἄδικος δὲ καὶ ἀδικαιολόγητος παροχὴ πρὸς τὴν ἑκατομμυριοῦχον Ζάππειον περιουσίαν τὴν μηδόλως εἰς ἀγαθοεργοὺς σκοποὺς ἐν τῷ Κράτει χρησιμεύουσαν ἢ διατεθειμένων προσέτι δὲ καὶ ἐξαναγκασμὸς θέλει ἀσκηθῇ εἰς τοὺς πενέστας χωρικοὺς νὰ καταβάλωσι πλείονα τῶν ἀπολαμβανομένων καὶ 250 τοῖς 100, ὅσα ποτὲ δὲν θὰ δυνηθῶσι καὶ νὰ ἀποτύχῃ καὶ ὁ σκοπὸς τῆς πραγματικῆς ἀπελευθερώσεως τούτων ἐξορυσσόντων ἐκ τῶν στέρνων καὶ τῶν ἐγκάτων τῆς γῆς νέον κατ' ἔτος πλοῦτον, διατιθέμενον πρὸς πάχυνσιν διατιθέμενον εὐνοουμένων εὐπόρων ὑπ' εὐπόρων.

Πρὸς βελτίωσιν τῆς γεωργίας καὶ τῶν συνθηκῶν αὐτῆς, ὑπεβλήθη Νομοσχέδιον εἰς τὴν Βουλὴν κατὰ τὸ ἔτος 1902 περὶ ἀπαλλοτριώσεως τῶν ἐν λόγῳ κτημάτων, ἀλλ' ἀντιδράσει ἰσχυρῶν ἐχόντων συμφέρον νὰ μὴ ψηφισθῇ δὲν ἐψηφίσθη πρὸς μεγίστην καὶ τῆς γεωργίας καὶ τῶν δουλευόντων ἐν αὐτοῖς καὶ πρὸς ἄσκοπον χρηματίσιν τοῦ ἀπροσίτου διὰ κοινὴν ὠφέλειαν ταμείου τῆς ἐν λόγῳ περιουσίας. Ἐὰν τοὐναντίον κατεψηφίζετο τὸ Νομοσχέδιον θὰ ἐλύοντο τῶν

ἐργατῶν τούτων αἱ χεῖρες, θὰ ἐθεωροῦντο τὰ ἔκτοτε εἰς εἶδος διδόμενα ὑπὸ τῶν καλλιεργητῶν τῇ περιουσίᾳ ὡς ἐτησία δόσις ἢ καὶ ἀπέναντι αὐτῆς τοκοχρεολυσίου τοῦ κεφαλαίου δι' ὅπερ θὰ ἐχρεοῦντο ὡς ἀγορασταὶ οἱ καλλιεργηταί.

Ἡ χρέωσις βάσιν δέον νὰ ἔχῃ τὸ καθαρὸν ἐτήσιον εἰσόδημα ἀνερχόμενον εἰς 304.000 περίπου δραχμῶν ἐξ ὅλων τῶν ἀγροτικῶν κτημάτων ἀγορασθέντων ἀντὶ 142,000 λιρῶν ἢ δραχ. 3.266.000, καὶ ἀποδιδόντων τοιοῦτον κατὰ μέσον ὅρον δραχ. 9 καὶ 32]οο ἐπὶ τοῖς ο]ο, καὶ πρὸς 9 καὶ 32]οο ο]ο πρέπει νὰ κεφκλαιοποιηθῇ καὶ οὐχὶ πρὸς 5 ο]ο ἢ 6 ο]ο.

Πρὸς ἀπονομὴν τοῦ δικαίου, ἀποτροπὴν τῆς ἀποτυχίας τοῦ σκοποῦ καὶ ἀποφυγὴν ζημιῶν, ποιοῦμαι ἔκκλησιν πρὸς τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Σεβ Κυβέρνησιν, ὅπως ἡ μὲν υἱοθετήσῃ ἡ δὲ ψηφίσῃ τὰς κάτωθι προτάσεις μου ἢ προσθήκας εἰς τὰ οἰκεῖα ἄρθρα τοῦ ψηφισθησομένου νομοσχεδίου περὶ οὗ ὁ λόγος ἐχούσας, τὴν πρώτην ὡς ἑξῆς :

«α' Ὅπως τὰ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1902 καταβληθέντα ἐνοίκια ὑπὸ τῶν μισθωτῶν τῶν ἐν Θεσσαλίᾳ ἀγροτικῶν Ζαππείων κτημάτων τῇ Ζαππείῳ περιουσίᾳ μέχρι τοῦ 1911 ἢ καὶ μέχρι τῆς ἐγκαταστάσεως τῶν ἀγοραστῶν γεωργῶν ὑπολογισθῶσι καὶ συμψηφισθῶσιν ὡς καταβολαὶ ἀπέναντι τοῦ ἐξευρεθησομένου, διὰ τῆς κεφαλοποιήσεως τοῦ ἐπιτοκίου πρὸς τὸν ἐπὶ ο]ο ἀποδιδόμενον τόκον, κεφαλαίου».

«β' Ὅπως ἀπὸ τοῦ 1912 ἔτους καὶ ἐφεξῆς τὰ ἐνοίκια τούτων θεωρηθῶσιν ὡς προκαταβολὴ ἀπέναντι τοῦ ἐξευρεθησομένου διὰ τῆς κεφκλαιοποιήσεως τοῦ ἐπιτοκίου πρὸς τὸν ἐπὶ ο]ο ἀποδιδόμενον τόκον κεφαλαίου»· καὶ

«γ' Ὅπως ὑπολογισθῇ πρὸς τόσα τοῖς ἑκατὸν ὅσα καὶ τὸ πηλίκον τοῦ διαιρουμένου κεφαλαίου (ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀγορᾶς) διὰ τοῦ ἐτησίου ἐπιτοκίου».

Καὶ ἐὰν ἡ Σεβαστὴ Κυβέρνησις δὲν ἤθελεν υἱοθετήσει ἢ ἡ Σ. Βουλὴ δὲν ἤθελε ψηφίσει τὰς ὑπὸ τὰ στοιχεῖα α καὶ β τροπολογίας μου, τοὐλάχιστον νὰ δεχθῇ τὴν τελευταίαν μου ὡς δικαιοτάτην καὶ ὠφελιμωτάτην.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7ῃ Δεκεμβρίου 1911.

Ὁ ἐκ Τρικκάλων Βουλευτὴς
μέλος τῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου τούτου Ἐπιτροπῆς

Γεώργ. Π. Σπυρόπουλος

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ

Τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀδείας συνομολογήσεως χρεολυτικοῦ δανείου δραχμῶν 3,000,000 ὀνομαστικοῦ κεφαλαίου καὶ περὶ μεταρρυθμίσεως, συμπληρώσεως καὶ προσθήκης διατάξεων ἐν τοῖς νόμοις ΓΣΒ' τῆς 7 Ἀπριλίου 1907, ΓΤΘ' τῆς 14 Μαΐου 1908, ΓΤΞΘ' τῆς 6 Ὀκτωβρίου 1909, ΓΦΚΑ' τῆς 9 Ἰανουαρίου 1910 καὶ ΓΦΖΑ' τῆς 6 Μαρτίου 1910 περὶ συνοικισμοῦ καὶ διανομῆς γαιῶν ἐν Θεσσαλίᾳ καὶ περὶ ὀργανώσεως καὶ διοικήσεως τοῦ Θεσσαλικοῦ Γεωργικοῦ Ταμείου.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Διὰ τοῦ νόμου ΓΣΒ' τῆς 7 Ἀπριλίου 1907 ὡρίσθησαν πρὸς διανομὴν τὰ ἐν Θεσσαλίᾳ 26 ἐθνικὰ χωρία πρώην Στεφάνοβικ εἰς τοὺς ἐξ Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας, Βουλγαρίας καὶ Ρουμανίας πρόσφυγας καὶ ἐπετράπη ἡ διάθεσις χρηματικοῦ ποσοῦ μέχρι δύο ἑκατομμυρίων δραχμῶν πρὸς ἀγορὰν ἰδιωτικῶν γαιῶν, ὅπως χρησιμεύσωσι μετὰ τῶν ἀνηκουσῶν τῷ Δημοσίῳ κατὰ τὴν Ἐπαρχίαν Ἀλμυροῦ γαιῶν πρὸς ἐγκατάστασιν τῶν ἐξ Ἀγχιάλου καὶ τῆς περιχώρου καθὼς καὶ τῶν ἐκ Σωζοπόλεως, Πύργου καὶ Βάρνης προσφύγων ὁμογενῶν, τὸ χρηματικὸν δὲ τοῦτο ποσὸν διετέθη ὁλόκληρον σχεδὸν πρὸς ἀγορὰν τῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ἀλμυροῦ Τοπαλείων κτημάτων καὶ τῶν Δύο Τσιγγελίων.

Τῆς διανομῆς ἐδικαιοῦντο νὰ μετάσχωσι κατὰ πρῶτον οἱ ἐγχώριοι καλλιεργηταὶ καὶ μετὰ τοῦτο οἱ πρόσφυγες οἰκογενειάρχαι, χῆραι μεθ' ἑνὸς ἢ πλειόνων τέκνων καὶ ἀνεξάρτητοι ἐνήλικοι ἄγαμοι, λαμβάνοντες οἱ μὲν ἐγχώριοι καλλιεργηταὶ καὶ πρόσφυγες γεωργοὶ γαίας ἐξ 150 στρεμμάτων τῶν χωρίων τῶν ἐπαρχιῶν Λαρίσης, Τυρνάβου, Ἁγυιᾶς καὶ Φαρσάλων καὶ ἐξ 80 στρεμμάτων τῶν χωρίων τῶν ἐπαρχιῶν Τρικκάλων, Καρδίτσης καὶ Ἀλμυροῦ, οἱ πρόσφυγες οἱ ἀσκοῦντες κλάδους Γεωργικῆς Βιομηχανίας 20—40 στρεμμάτων γαιῶν καὶ οἱ παρακεντέδες 10—20 στρέμματα.

Ὁ ἀριθμὸς ὅμως τῶν κατελθόντων εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ δικαιουμένων εἰς κλήρους προσφύγων ἐκ τῶν εἰρημένων μερῶν ἦτο κατὰ πολὺ ὑπέρτερος τῶν κλήρων οἵτινες ἠδύναντο νὰ καταρτισθῶσιν ἐκ τῶν καλλιεργημένων καὶ καλλιεργησίμων γαιῶν τῶν ἀνωτέρω κτημάτων καὶ ἐπομένως ἀδύνατος ἡ ἐν αὐτοῖς ἐγκατάστασις πάντων. Καὶ ἐπεδιώχθη μὲν ὁ καταρτισμὸς ἐλάσσονος ἐκτάσεως κλήρων προσφύγων εἴς τινας τῶν μεσογείων συνοικισμῶν, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς τοιαύτης οἰκονομίας ὡς καὶ διὰ τῆς ἐγκαταστάσεως ἐν τοῖς συνοικισμοῖς τῆς Ν. Ἀγχιάλου καὶ Εὐξεινουπόλεως πλεονάζοντος ἀριθμοῦ κληροίχων λόγῳ τῆς ἀνεπαρκείας τῶν γαιῶν καὶ τῆς ἐφέσεως τῶν προσφύγων πρὸς συγκέντρωσιν ἐν τοῖς συνοικισμοῖς τοιούτοις ὅλων τῶν συμπατριωτῶν των, κατωρθώθη μόνον ἡ ἐγκατάστασις 3194 προσφύγων ἐκτὸς τῶν ἐγκατασταθέντων 1510 ἐγχωρίων καλλιεργητῶν καὶ παρακεντέδων.

Τοιουτοτρόπως μέγας μὲν ἀριθμὸς προσφύγων ἔμεινεν ἄνευ ἐγκαταστάσεως, οἱ δὲ κλῆροι τῶν ἐν Ν. Ἀγχιάλῳ, Εὐξεινουπόλει καὶ Ῥιζομύλῳ ἐγκατασταθέντων ὡς ἐκ τῆς μειώσεως ἣν διὰ τοὺς προειρημένους λόγους ὑπέστησαν, ἀπέβησαν ἀνεπαρκεῖς πρὸς συντήρησιν αὐτῶν καὶ ἱκανοποίησιν τῶν πολλαπλῶν των ἀναγκῶν.

Ἐκ τῶν μὴ ἐγκατασταθέντων προσφύγων, πολλοὶ μὲν καὶ ἰδίᾳ ἐπιτηδευματίαι ἔλαβον ἐφ' ἅπαξ παρὰ τοῦ δημοσίου χρηματικὸν ποσὸν δυνάμει τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου ΓΤΞΘ' τῆς 6 Ὀκτωβρίου 1909 πρὸς ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος αὐτῶν, ὑπολείπονται ὅμως καὶ ἄλλοι μὴ λα-

βόντες τὴν ὁρισθεῖσαν χρηματικὴν χορηγίαν, ἕτεροι δὲ ἀπέβλεψαν εἰς ἰδίαν γεωργικὴν ἐγκατάστασιν τῇ χρηματικῇ ἀρωγῇ τοῦ Δημοσίου. Καὶ προσῆλθε μὲν ὄντως ἀρωγὸν τὸ Δημόσιον εἰς τοὺς τελευταίους τούτους, δυστυχῶς ὅμως οἱ μὲν ἐν Ξηροχωρίῳ καὶ Ὠρεοῖς ἐγκατασταθέντες πρόσφυγες ἐκ Στενημάχου μεθ' ὅλην τὴν ἀναμφισβήτητον φιλοπονίαν των δὲν δύνανται νὰ εὐδοκιμήσωσιν ἕνεκα τῆς ἀνεπαρκείας τῶν ἀγορασθεισῶν ὑπ' αὐτῶν γαιῶν, οἱ δὲ ἐκ Στενημάχου ἐπίσης 500 πρόσφυγες οἵτινες ἀπετέλεσαν τὴν συνεργατικὴν ἀδελφότητα τῶν Στενημαχιτῶν καὶ προέβησαν εἰς μίσθωσιν τοῦ ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς Λεβαδείας κτήματος Λυκούρεσι-Τσουκαλάδες τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἱερουσαλὴμ μὲ τὸ δικαίωμα τῆς διηνεκοῦς ἐμφυτεύσεως καὶ ἐπὶ ἐμφυτευτικῷ κανόνι, προσέκοψαν καὶ οὗτοι εἰς τὰς αὐτὰς καὶ πολὺ μείζονας δυσχερείας. Ἐξ αὐτῶν μάλιστα μόνον 214 ἐξακολουθοῦσι νὰ παραμένωσιν ἐν Λεβαδείᾳ, ἐκ δὲ τῶν λοιπῶν οἱ μὲν 180 ἐπιτηδευματίαι κατὰ τὸ πλεῖστον διαμένουσιν ἐν Ἀθήναις, Πειραιεῖ καὶ Βόλῳ, οἱ δὲ ὑπόλοιποι ἀπῆλθον ἐξ Ἑλλάδος. Καὶ οἱ παραμένοντες ὅμως εἰσέτι ἐν Λεβαδείᾳ ἀδυνατοῦσι νὰ ἐπαρκέσωσι εἰς τὰς ἀνάγκας των, διότι ἡ καλλιεργήσιμος ἔκτασις τοῦ κτήματος Λυκούρεσι-Τσουκαλάδες περιοζομένη μόνον εἰς 3200 Β. στρέμματα δὲν δύναται νὰ διαθρέψῃ ὑπερδιακοσίους πρόσφυγας. Ἐξ ὅλων τούτων καθίσταται φανερὸν ὅτι διὰ τῶν ληφθέντων μέχρι τοῦδε μέτρων δὲν ἐξετελέσθησαν ὅσα τὸ Κράτος ἀνέλαβε νὰ παράσχῃ εἰς τοὺς ὁμογενεῖς πρόσφυγας. Ὅθεν συνέταξα τὸ παρὸν νομοσχέδιον διὰ τῆς ἐπιψηφίσεως καὶ ἐφαρμογῆς τοῦ ὁποίου θεωρῶ, ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ πολιτεία φέρει εἰς πέρας τὸ ἔργον ὅπερ ἀνέλαβε.

Τοῦτο ἐπιτυγχάνεται 1) δι' ἐπαρκοῦς γεωργικῆς ἐγκαταστάσεως χορηγουμένης εἰς τοὺς μήπω ἀποκτήσαντας τοιαύτην γεωργοὺς πρόσφυγας καὶ διὰ συμπληρώσεως τῶν ἀνεπαρκῶν κλήρων τῶν ἤδη ἐγκατεστημένων καὶ 2) διὰ παροχῆς εἰς τοὺς μὴ γεωργοὺς πρόσφυγας χρηματικῆς ἐφ' ἅπαξ συνδρομῆς ἱκανῆς νὰ στηρίξῃ αὐτοὺς εἰς τὰ πρῶτα βήματα τῆς ἐπαγγελματικῆς των ἐργασίας καὶ χορηγήσῃ αὐτοῖς τὰ μέσα ὅπως ἀποσείοντες τὸ βάρος ἀναγκαστικῆς ἐλλείψει τῶν ἀπαραιτήτων χρηματικῶν βάσεων ἀπραξίας δυνηθῶσι νὰ ἀποκτήσωσι τοῦ λοιποῦ διὰ τῆς φιλοπονίας βιωτικὴν αὐτάρκειαν.

Εἰδικώτερον καθορίζονται τὰ περὶ τούτων ὡς ἐξῆς διὰ τοῦ νομοσχεδίου.

Διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἐν ἰσχύϊ διατάξεων τοῦ νόμου ΑΡΜΘ' τοῦ 1866 περὶ συνοικισμῶν θέλει ἐπιτευχθῇ, ὅπως ὁ ἐν τῷ δήμῳ Λεβαδέων συνοικισμὸς τῶν Στενημαχιτῶν ἀποκτήσῃ τὸν ἀναγκαιοῦντα χῶρον πρὸς ἀνέγερσιν οἰκιῶν, ὧν ἤδη στεροῦνται, καὶ συγχρόνως διὰ τῆς διαιρέσεως εἰς κλήρους τῆς καλλιεργουμένης παρ' αὐτῶν ἐκτάσεως θέλει περιλάβῃ ὁ συνοικισμὸς οὗτος μόνον τὸν δυνάμενον νὰ συντηρηθῇ ἐν αὐτῷ ἀριθμὸν προσφύγων διὰ τοῦ ἀναλόγου προσδιορισμοῦ κλήρων γῆς.

Διὰ τῶν κτημάτων ἐξ ἄλλου καὶ γαιῶν, ἃς θὰ προσκτήσηται τὸ Κράτος δι' ἀγορᾶς θέλουσι συμπληρωθῆ αἱ γαῖαι ἃς ἐξ ἰδίων ἠγόρασαν οἱ ἐν Ὠρεοῖς καὶ Ξηροχωρίῳ ἐγκατεστημένοι πρόσφυγες καὶ οἱ ἀνεπαρκεῖς κλῆροι τῶν προσφύγων Νέας Ἀγχιάλου, Εὐξεινουπόλεως καὶ Ριζομύλου, ὡς καί τινων κληρούχων τοῦ Σαρασλάρ.

Ὡς πρὸς τοὺς μὴ ἐγκατασταθέντας δὲ πρόσφυγας

λαμβάνεται πρόνοια νὰ δοθῇ μὲν ἐφ' ἅπαξ χρηματικὴ χορηγία εἰς τοὺς μὴ γεωργούς, νὰ ἐγκατασταθῶσι δὲ οἱ γεωργοὶ εἰς τοὺς διαφόρους συνοικισμοὺς προσφύγων ἐν Θεσσαλίᾳ ἐπὶ κλήρων ἐκπτώτων κληρούχων, ὡς θέλουσι συμπληρωθῇ διὰ τῆς ἀγορᾶς νέων γαιῶν, καί τινες ἐλάχιστοι τὸν ἀριθμὸν οἱ ἐκ Καβακλῆ προερχόμενοι ἐν Ὠρεοῖς καὶ Ξηροχωρίῳ. Διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν κειμένων διατάξεων, ἰδίᾳ δὲ τῶν διατάξεων τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐκπτώσεως καὶ διὰ τοῦ παρεχομένου ἤδη δικαιώματος περὶ παραιτήσεως ἀπὸ τῶν κλήρων τῶν μὴ βουλομένων νὰ διατηρήσωσιν αὐτοὺς κληρούχων, ὑπάρχουσι δὲ τοιοῦτοι πλεῖστοι, ἰδίᾳ ἐν τῷ συνοικισμῷ Εὐξεινουπόλεως, οὐδεμία ἀμφιβολία ὑφίσταται ὅτι θέλει προκύψῃ ἐπαρκὴς ἀριθμὸς διαθεσίμων κλήρων πρὸς ἐγκατάστασιν ὅλων τῶν γεωργῶν προσφύγων.

Ἀλλ' ἡ τοῦ Κράτους μέριμνα, ἐκτείνεται διὰ τοῦ νομοσχεδίου καὶ ἐφ' ὅλων τῶν ἄλλων ἀναγκῶν τῶν συνοικισμῶν, ἐν οἷς ἐλλείπουσι ἢ ἀτελῶς ὑφίστανται τὰ ἀπαραίτητα ἀγαθὰ τῆς ὑγείας καὶ ὑδρεύσεως. Οὕτω διατίθεται ἐπαρκὲς ποσὸν διὰ τὴν ἀποξήρανσιν τῶν ἑλῶν τῆς Ν. Ἀγχιάλου, ὅπως ἐκλείψῃ ἑστία πυρετῶν μαστιζόντων τοὺς κατοίκους καὶ ἀποδοθῶσι συγχρόνως εἰς τὴν γεωργίαν ἄχρηστοι ἤδη γαῖαι, καθὼς καὶ δι' ἀνόρυξιν φρεάτων καὶ κατασκευὴν ὑδραγωγείου ἐν τοῖς συνοικισμοῖς Εὐξεινουπόλεως καὶ Κοτζμπασάν. Συνάμα καὶ οἱ οἰκονομικοὶ ὅροι ἐνίων συνοικισμῶν ἐπαισθητῶς βελτιοῦνται, διὰ τῆς παραχωρήσεως εἰς αὐτοὺς λιβαδίων πρὸς βοσκὴν τῶν ζώων, ὑδρομύλων καὶ ἀρδευσίμου ὕδατος.

Ἐπὶ πᾶσι τούτοις ρυθμίζεται πληρέστερον καὶ ἐπὶ τὸ σκοπιμώτερον ἡ ὑπηρεσία τοῦ ἐν τῷ καθ' ἡμᾶς Ὑπουργείῳ Γραφείου τοῦ Θεσσαλικοῦ Γεωργικοῦ Ταμείου καὶ ἡ τῶν συνεργείων, δι' ἑτέρων δὲ διατάξεων λαμβάνονται μέτρα, ἅτινα, μετὰ τὴν διανομὴν τῶν διαφόρων χωρίων, κρίνονται ἀπαραίτητα πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν συμφερόντων τοῦ Θεσσαλικοῦ Γεωργικοῦ Ταμείου.

Ἡ ἀπαιτηθησομένη ἐν ὅλῳ δαπάνη διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν διὰ τοῦ παρόντος νομοσχεδίου ἀναλαμβανομένων ὑποχρεώσεων ὑπὸ τοῦ Δημοσίου θέλει ἀνέλθῃ εἰς τὸ ποσὸν τῶν 3 ἑκατ. δραχμῶν, ἐξευρεθησομένων διὰ δανείου, πρὸς συνομολόγησιν τοῦ ὁποίου ζητεῖται διὰ τοῦ ἄρθρου 34 τοῦ νομοσχεδίου ἡ ἄδεια τῆς Βουλῆς.

Τὸ νομοσχέδιον τοῦτο λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν Βουλήν, καὶ παρακαλῶ ὅπως εὐαρεστουμένη αὕτη περιβάλῃ τοῦτο διὰ τῆς ψήφου της.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Μαΐου 1911

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Βουλευτὴς ἐξ Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας
Α. Α. Κορομηλᾶς

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Περὶ ἀδείας συνομολογήσεως χρεολυτικοῦ δανείου δραχμῶν 3.000.000 ὀνομαστικοῦ κεφαλαίου καὶ περὶ μεταρρυθμίσεως, συμπληρώσεως καὶ προσθήκης διατάξεων ἐν τοῖς Νόμοις ΓΣΒ' τῆς 7 Ἀπριλίου 1907, ΓΤΘ' τῆς 14 Μαΐου 1908, ΓΤΞΘ' τῆς 6 Ὀκτωβρίου 1909, ΓΦΚΑ' τῆς 9 Ἰανουαρίου 1910 καὶ ΓΦΖΑ' τῆς 6 Μαρτίου 1910 περὶ συνοικισμοῦ καὶ διανομῆς γαιῶν ἐν Θεσσαλίᾳ καὶ περὶ ὀργανώσεως καὶ διοικήσεως τοῦ Θεσσαλικοῦ Γεωργικοῦ Ταμείου.

Ἄρθρον 1.

Πρὸς ἀποκατάστασιν μήπω ἐγκασταθέντων προσφύγων καὶ πρὸς αὔξησιν τῶν κλήρων τῶν γαιῶν τῶν ἐγκατασταθέντων προσφύγων τῶν παραθαλασσίων καί τινων τῶν μεσογείων συνοικισμῶν, καθὼς καὶ τῶν γαιῶν τῶν προσφύγων τῶν ἀγορασθεισῶν δι' ἰδίων χρημάτων αὐτῶν, ἐπιτρέπεται εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ὅπως προσκτήσηται δι' ἀγορᾶς καὶ ἐπ' ὀνόματι τοῦ Θεσσαλικοῦ Γεωργικοῦ Ταμείου γεωργικὰ ἐν Θεσσαλίᾳ ἢ ἀλλαχοῦ κτήματα ἢ γαίας καθὼς καὶ οἰκόπεδα πρὸς ἀνέγερσιν οἰκιῶν τῶν μὴ ἐγκατασταθέντων, διαθέτουσα πρὸς τοῦτο χρηματικὸν ποσὸν μέχρις ἑνὸς ἑκατομμυρίου δραχμῶν.

Ἄρθρον 2.

Αἱ συμβάσεις περὶ ἀγορᾶς τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ παρόντος νόμου γεωργικῶν κτημάτων καὶ γαιῶν ἐλευθέρων παντὸς βάρους συνομολογοῦνται ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἥτις στηρίζεται ἐπὶ ἐκθέσεως εἰδικῆς ἐπιτροπῆς, ἧς ἡ σύνθεσις καὶ τὰ καθήκοντα ὁρισθήσονται διὰ Β. Διατάγματος.

Πρὸ τῆς ὑπογραφῆς τῆς συμβάσεως ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ πρὸς ἀγορὰν κτήματος προβαίνει δαπάνῃ αὐτοῦ εἰς τὴν ὁροθέτησιν τοῦ κτήματος διὰ χανδάκων ἢ κτιστῶν ὁροσήμων εἰς τὰ σημεῖα ἐκεῖνα τῆς περιμέτρου αὐτοῦ, εἰς ἃ δὲν ὑπάρχουσι φυσικὰ ὅρια.

Ἐν ἑκάστῃ τῶν συμβάσεων προσαρτᾶται καὶ πίναξ ὑπογραφόμενος ὑπὸ τῶν συμβαλλομένων καὶ περιλαμβάνων τοὺς ἐπιμόρτους καλλιεργητὰς καὶ λοιποὺς ἐγκατοίκους τοῦ κτήματος.

Ἄρθρον 3.

Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν νὰ προβῇ εἰς μίσθωσιν κτημάτων ἢ γαιῶν διατεθησομένων ὑπὲρ τῶν προσφύγων μέχρις ἐξευρέσεως καταλλήλων τοιούτων πρὸς ἀγοράν. Ὁ χρόνος τῆς μισθώσεως τῶν ἐν λόγῳ κτημάτων δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὴν διετίαν.

Ἡ μίσθωσις αὕτη ἐνεργεῖται, ἐφ' ὅσον οἱ πρόσφυγες κληροῦχοι δικαιοῦνται χρηματικῶν χορηγιῶν, ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει τὸ μίσθωμα καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ Δημοσίου εἰς βάρος τῶν χρηματικῶν χορηγιῶν τῶν προσφύγων τούτων, ἕκαστος τῶν ὁποίων χρεοῦται ἀναλόγως τῆς παραδοθησομένης αὐτῷ πρὸς καλλιέργειαν ἐκτάσεως γαιῶν, τὸ χρέος δὲ τοῦτο καταβάλλεται μετὰ τῶν χρεολυτικῶν δόσεων τοῦ τιμήματος τῶν κλήρων αὐτῶν.

Ἄρθρον 4.

Εἰς ἕκαστον τῶν μὴ γεωργῶν καὶ τῶν ἀνικάνων πρὸς ἐργασίαν προσφύγων ἐξ Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας, Βουλγαρίας καὶ Ρουμανίας, οἵτινες δὲν ἐγκατεστάθησαν ἐν κτήμασι, χορηγεῖται μόνον ὑπὸ τοῦ Δημοσίου χρηματικὸν ποσὸν ἐφ' ἅπαξ ἐκ δραχμῶν 250—600 συμφώνως τῷ Β Διατάγματι τῆς 15 Ὀκτωβρίου 1909 τῷ ἐκδοθέντι πρὸς

ἐκτέλεσιν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου ΓΤΞΘ' τῆς 6 Ὀκτωβρίου 1909.

Εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου τούτου ὑπάγονται καὶ οἱ ἐκ Στενημάχου πρόσφυγες ἐπιτηδευματίαι οἱ ἀποτελοῦντες μέρος τῆς ἐν Λεβαδείᾳ Συνεργατικῆς ἀδελφότητος τῶν Στενημαχιτῶν.

Τοῦ διὰ τοῦ παρόντος ἄρθρου ὁριζομένου χρηματικοῦ χορηγήματος δὲν ἀπολαύουσιν οἱ λαβόντες ἐφ' ἅπαξ, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου ΓΤΞΘ' τῆς 6 Ὀκτωβρίου 1909, χρηματικὰς χορηγίας πρὸς ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος αὐτῶν καὶ ἐξοφλήσαντες, καθὼς καὶ οἱ λαβόντες κλήρους εἰς διαφόρους συνοικισμούς, καὶ ἐγκαταλείψαντες τούτους μετὰ τὴν ἐγκατάστασίν των καὶ τὴν λῆψιν τῶν πρὸς τοῦτο χρηματικῶν χορηγιῶν.

Ἕκαστος τῶν προσφύγων τούτων, ἵνα ὑπαχθῇ εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου, ὀφείλει πρὸς τῇ ἐπιδόσει τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ παρόντος νόμου δηλώσεως μετὰ τῶν λοιπῶν ἀπαιτουμένων, νὰ παραδώσῃ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν τὸ χορηγηθὲν αὐτῷ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς τῆς περιθάλψεως τῶν προσφύγων βιβλιάριον, ἐξ οὗ νὰ προκύπτῃ ἡ μὴ κατὰ τ' ἀνωτέρω ἐξόφλησις. Ἐν περιπτώσει ἀπωλείας τοῦ βιβλιαρίου ἡ ἐξακρίβωσις τῆς ἐξοφλήσεως ἢ μὴ ἐνεργεῖται ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας ὑπηρεσίας, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν πινάκων τῶν συνταχθέντων ὑπὸ τῆς διαχειριστικῆς ἐπιτροπῆς τῆς περιθάλψεως τῶν προσφύγων ἢ ἄλλων ἐγγράφων στοιχείων.

Ἄρθρον 5.

Ἐπιτροπὴ ἀποτελουμένη ἐκ τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου Λεβαδείας, τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Γεωργικοῦ Σταθμοῦ Βοιωτίας καὶ ἑνὸς Δημοσίου Γεωμέτρου, ἀκούουσα καὶ τὴν γνώμην ἐντοπίων εἰδικῶν περὶ τὴν γεωργίαν, προσδιορίζει τὰς καλλιεργημένας καὶ καλλιεργησίμους γαίας τοῦ εἰς τὴν ἐν Λεβαδείᾳ Συνεργατικὴν Ἀδελφότητα τῶν Στενημαχιτῶν ἐκμισθωθέντος κτήματος Λυκούρεσι-Τσουκαλάδες ὑπὸ τῆς ἱερᾶς Μονῆς Ἱερουσαλήμ, μὲ τὸ δικαίωμα τῆς διηνεκοῦς ἐμφυτεύσεως, καὶ ὁρίζει τοὺς διὰ τῶν γαιῶν τούτων δυναμένους νὰ καταρτισθῶσι κλήρους κατ' ἰσομοιρίαν καὶ ἐπαρκεῖς πρὸς συντήρησιν τῶν προσφύγων καὶ τῶν οἰκογενειῶν των καὶ πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεων αὐτῶν, καὶ πρὸς τούτοις τὴν δι' ἕκαστον τούτων γῆν ἐκ δέκα στρεμμάτων πρὸς κοινὴν νομὴν αὐτῶν, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 15 τοῦ νόμου ΓΣΒ', τοὺς κλήρους δὲ τούτους θέλουσι λάβει κατὰ πρῶτον οἱ γεωργοὶ καὶ μετὰ τοῦτο οἱ ἀμπελουργοί, προτιμωμένων τῶν οἰκογενειαρχῶν, ἐπὶ τῇ βάσει δηλώσεων αὐτῶν, ἐπιδοθησομένων συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 7 τοῦ νόμου τούτου.

Ἐὰν ὁ ἀριθμὸς τῶν πρὸς διανομὴν κλήρων ἀποδειχθῇ κατώτερος τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δηλωσάντων καὶ δικαιωθέντων νὰ μετάσχωσι τῆς διανομῆς γεωργῶν καὶ ἀμπελουργῶν γίνεται μεταξὺ τούτων κλήρωσις πρὸς ἐξαίρεσιν τῶν πλεοναζόντων, οἵτινες δικαιοῦνται κατόπιν δηλώσεως πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν εἰς ἐγκατάστασιν ἐπὶ κλήρων τῶν τυχὸν κηρυχθησομένων ἐκπτώτων κληρούχων τῶν μεσογείων συνοικισμῶν ἢ ἐπὶ γαιῶν τοῦ ἀγορασθησομένου ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἐν Ξηροχωρίῳ κτήματος, ἂν μετὰ τὴν πλήρη ἀποκατάστασιν τῶν ἐκεῖ ἐγκατεστημένων προσφύγων πλεονάσωσι γαῖαι, ἄλλως ὑπάγονται καὶ οὗτοι εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ παρόντος νόμου.

Ὁ διὰ τοῦ Β. Διατάγματος τῆς 16 Ἰουνίου 1910 ἐγκριθεὶς συνοικισμὸς τῶν προσφύγων τούτων περιορίζεται κατ' ἔκτασιν εἰς τὴν ἀπαιτουμένην πρὸς ἐγκατάστασιν τῶν συνοικισθησομένων, αἱ ὑπὸ τοῦ συνοικισμοῦ δὲ τούτου καταληφθησόμεναι γαῖαι ἀπαλλοτριοῦνται ὑπὸ τοῦ Δημοσίου

κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου ΡΜΘ' τῆς 5 Ἰανουαρίου 1866 περὶ συνοικισμῶν.

Ἕκαστος τῶν προσφύγων τοῦ συνοικισμοῦ τούτου θέλει λάβει οἰκόπεδον μέχρις ἐκτάσεως 600 τετραγωνικῶν μέτρων καὶ γῆν μέχρι δύο στρεμμάτων διὰ λαχανόκηπον, πρὸς τούτοις δὲ χορηγοῦνται ὑπὸ τοῦ Δημοσίου α') δραχμαὶ μέχρι 1100 δι' ἀνέγερσιν οἰκίας, β') δραχμαὶ μέχρι 500 διὰ ζωάρκειαν αὐτῶν, τῶν οἰκογενειῶν των καὶ τῶν ζώων αὐτῶν, γ') δραχμαὶ μέχρι 300 πρὸς ἀγορὰν ἑνὸς ἀροτριῶντος κτήνους, ἐφ' ὅσον στεροῦνται τοιούτου, καὶ δ') δραχμαὶ μέχρι 200 πρὸς ἀγορὰν γεωργικῶν ἐργαλείων καὶ σπόρων ἢ φυτῶν πρὸς καλλιέργειαν.

Ἡ ζωάρκεια χορηγεῖται εἰς τοὺς ἀνωτέρω ἀναλόγως τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἑκάστου τούτων.

Οἱ ἐν τῷ συνοικισμῷ τούτῳ ἐγκαθιστάμενοι πρόσφυγες κληροῦχοι ὀφείλουσι νὰ καταβάλωσι τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Ἱερουσαλὴμ τὸν ἐμφυτευτικὸν κανόνα ἢ τὸ ἐτήσιον μίσθωμα συμφώνως τῷ Β. Διατάγματι τῆς 25 Σεπτεμβρίου 1909, διατιθεμένου πρὸς τοῦτο καὶ τοῦ ἐνοικίου, ὅπερ θὰ εἰσπράττηται ἐκ τοῦ μὴ ἀναγκαιοῦντος αὐτοῖς λιβαδίου, καὶ τοῦ ὁποίου ἡ ἐνοικίασις θὰ λαμβάνῃ χώραν κατόπιν δημοπρασίας ἐνεργουμένης ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων ἀρχῶν Λεβαδείας καὶ ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἄρθρον 6.

Μετὰ τὴν κατὰ τὰ ἄρθρα 1—3 ἀγορὰν κτήματος πρὸς ἀποκατάστασιν τῶν ἐν Ξηροχωρίῳ καὶ Ὠρεοῖς διαμενόντων προσφύγων ἐκ Στενημάχου καὶ Καβακλῆ τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας καὶ τὴν κατὰ τὸν νόμον ΡΜΘ' τῆς 5 Ἰανουαρίου 1866 ἔγκρισιν συνοικισμοῦ ἐν θέσει κριθησομένῃ καταλλήλῳ πρὸς τοῦτο ὑπὸ τῆς κατὰ τὸν νόμον τοῦτον ἐπιτροπῆς καὶ ἐπαρκεῖ διὰ τοὺς κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ παρόντος νόμου μέλλοντας νὰ δηλώσωσι ἀνωτέρω πρόσφυγας, ἐνεργοῦνται τὰ τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ νόμου ΓΣΒ' τῆς 7 Ἀπριλίου 1907 ὑπὸ ἐπιτροπῆς ἀποτελουμένης ἐξ ἑνὸς δημοσίου γεωπόνου, τοῦ Ἐφοριακοῦ Γραμματέως Ξηροχωρίου καὶ ἑνὸς γεωμέτρου, ἥτις λαμβάνει ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν γνώμην ἐντοπίων γεωργῶν πρὸς διάκρισιν τῶν γαιῶν κατὰ ποιότητας.

Ἡ κατὰ στρέμμα ἀξία τῶν γαιῶν τούτων ὁρίζεται ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς συμφώνως μὲ τὴν κατὰ στρέμμα τιμὴν τῆς ἀγορᾶς ἀναλογιζομένην κατὰ διάκρισιν γαιῶν, εἰς ἣν συμπεριλαμβάνεται καὶ ἡ ἀξία τῶν ἀγροτικῶν ὁδῶν, αἵτινες θέλουσιν ἀφεθῆ πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν ἀναγκῶν τοῦ κτήματος, οἱ δὲ κλῆροι γαιῶν ἀποτελοῦνται ἐξ ἐκτάσεως ἐπαρκοῦς μετ' ἐκείνης τῶν ἀγορασθεισῶν ὑπὸ τῶν προσφύγων τούτων πρὸς συντήρησιν καὶ πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεών των, κατὰ τὰ λοιπὰ δὲ ἐφαρμόζονται αἱ ἰσχύουσαι διατάξεις τῶν νόμων ΓΣΒ', ΓΤΘ', ΓΤΞΘ' καὶ ΓΦΚΑ'.

Αἱ διατάξεις τοῦ προηγουμένου ἄρθρου 5 περὶ οἰκοπέδων, οἰκιῶν, γῆς διὰ λαχανοκήπους, κοινῆς νομῆς καὶ τῶν χρηματικῶν χορηγιῶν ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου.

Ἄρθρον 7.

Ἵνα πρόσφυξ τύχῃ τῆς κατὰ τὰ προηγούμενα ἄρθρα τοῦ παρόντος νόμου ἐγκαταστάσεως ἢ βοηθήματος, ὀφείλει ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου νὰ ὑποβάλῃ τῷ ἁρμοδίῳ Οἰκονομικῷ Ἐφόρῳ δήλωσιν ἐφ' ἁπλοῦ χάρτου.

Ἡ δήλωσις αὕτη συντάσσεται εἰς διπλοῦν καὶ ὑπογράφεται ὑπὸ τοῦ δηλοῦντος, ἤ, ἂν οὗτος τύχῃ ὢν ἀγράμματος, ὑπ' ἄλλου κατ' ἰδίαν ἐκλογήν, καὶ περιέχει :

1) Τὸ ὄνομα, τὸ πατρωνυμικὸν καὶ τὸ ἐπώνυμον τοῦ δηλοῦντος καὶ τὴν ἰδιότητα αὐτοῦ.

2) Ὅτι εἶναι ἔγγαμος ἢ ἄγαμος ἐνήλικος ἀνεξάρτητος ἢ χήρα μετὰ ἢ ἄνευ τέκνων.

3) Τὴν χώραν, τὴν πόλιν ἢ τὴν κώμην, ἐξ ἧς κατῆλθεν ὁ δηλῶν, τὸν τόπον ὅπου πρὸ τῆς καθόδου αὐτοῦ κατῴκει καὶ τὸ ἐπάγγελμα, ὅπερ μετήρχετο καὶ

4) Τὴν βούλησιν τοῦ δηλοῦντος περὶ συμμετοχῆς εἰς ἐγκατάστασιν καὶ τίνα, ἢ τῆς λήψεως χρηματικοῦ χορηγήματος ἐφ' ἅπαξ.

Ὁ Οἰκονομικὸς ἔφορος διὰ τὴν παραλαβήν, μεταγραφήν, ὑποβολὴν καὶ ἔλεγχον τῶν δηλώσεων πρὸ τῆς ὑποβολῆς αὐτῶν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν συμμορφοῦται πρὸς τὰς δύο τελευταίας παραγράφους τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ νόμου ΓΣΒ' τῆς 7 Ἀπριλίου 1907.

Ἡ δήλωσις αὕτη συνοδεύεται ὑπὸ πιστοποιητικοῦ ἐκδιδομένου ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Εἰρηνοδίκου καὶ βεβαιοῦντος τὸ περιεχόμενον αὐτῆς ἐπὶ τῇ βάσει ἐνόρκου ἐνώπιον αὐτοῦ καταθέσεως δύο μαρτύρων.

Πᾶσα ἡ ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου κατὰ τὰ ἀνωτέρω διαδικασία συντάσσεται ἐφ' ἁπλοῦ χάρτου.

Ὁ Οἰκονομικὸς Ἔφορος ἐνεργῶν τὸν ἔλεγχον ἐξετάζει καὶ προσωπικῶς τοὺς δηλωτὰς πρὸς ἐξακρίβωσιν τοῦ πραγματικοῦ ἐπαγγέλματος αὐτῶν καὶ ἐν γένει τῶν ἐν ταῖς δηλώσεσι βεβαιώσεων, ὁ ἔλεγχος δὲ οὗτος δύναται νὰ ἐνεργηθῇ καὶ ὑφ' ἑτέρων δημοσίων ὑπαλλήλων ἢ καὶ ἰδιωτῶν ὁριζομένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τοῦ ἐλέγχου ὁ Ὑπουργὸς ἐν ἀποφάσει δημοσιευομένῃ ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως ὁρίζει κατὰ κατηγορίας ἐκ τῶν δηλωσάντων τοὺς ἔχοντας δικαίωμα συμμετοχῆς εἰς ἐγκατάστασιν ἢ λήψεως χρηματικοῦ βοηθήματος ἐφ' ἅπαξ καθὼς καὶ τοὺς ἀπορριπτέους.

Ἄρθρον 8.

Ἡ ἀνέγερσις τῶν οἰκιῶν τῶν κατὰ τὰ ἄρθρα 5 καὶ 6 τοῦ παρόντος νόμου δικαιουμένων προσφύγων εἰς ἐγκατάστασιν ἐν τοῖς ἱδρυθησομένοις συνοικισμοῖς, ἐνεργεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου ΓΣΒ τῆς 7 Ἀπριλίου 1907.

Ἄρθρον 9.

Ἐφ' ὅσον δὲν ἔχουσιν ἐκπληρωθῇ αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 27 καὶ 29 τοῦ νόμου ΓΣΒ' ὑπὸ τῶν κατὰ τὸν παρόντα νόμον μελλόντων νὰ ἐγκατασταθῶσι πρόσφύγων, δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ὑπ' αὐτῶν εἰς τρίτους ἀπαλλοτρίωσις τῶν εἰς τὴν κυριότητα τοῦ δημοσίου ἀνηκουσῶν οἰκιῶν μετὰ τῶν οἰκοπέδων καὶ γαιῶν, οὐδὲ ἐγγραφὴ ὑποθήκης, προσημειώσεως ἢ κατασχέσεως αὐτῶν ὑπὸ τρίτων.

Ἐὰν οἱ λαβόντες κλῆρον εἰς τοὺς ἱδρυθησομένους συνοικισμοὺς πρόσφυγες ἐγκαταλείψωσι τούτους, μεθ' ἑξάμηνον ἀπὸ τῆς ἐγκαταλείψεως κηρύσσονται ἔκπτωτοι τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν καὶ ἀποβάλλονται διοικητικῶς ἐκ τῶν ἐν λόγῳ κλήρων οἱ καταλαβόντες τούτους αὐτοπροαιρέτως ἢ συναινέσει τῶν ἐκπτώτων κληρούχων τρίτοι, οἵτινες ὅμως, ἐὰν τυχὸν ἐκαλλιέργησαν γαίας, παραμένουσιν ἐν τῇ κατοχῇ αὐτῶν μέχρι τῆς συγκομιδῆς, βεβαιουμένου καὶ εἰσπραττομένου παρ' αὐτῶν καὶ ὑπὲρ τοῦ Θεσσαλικοῦ γεωργικοῦ ταμείου δικαιώματος γεωμόρου τριῶν δραχμῶν κατὰ στρέμμα ἐπὶ τῆς καλλιεργηθείσης ἐκτάσεως γαιῶν.

Οἱ κλῆροι τῶν κηρυσσομένων ἐκπτώτων διατίθενται εἰς ἑτέρους πρόσφυγας μὴ ἐγκατασταθέντας καὶ ἔχοντας τὰ κατὰ τὸν παρόντα νόμον προσόντα, ἐὰν δὲ δὲν ὑπάρχωσι τοιοῦτοι, ἐκποιοῦνται διὰ δημοπρασίας ὑπὲρ τοῦ Θεσσαλικοῦ γεωργικοῦ ταμείου κατὰ τὸν νόμον ΓΦΞΔ' τῆς 20 Φεβρουαρίου 1910 περὶ ἐκποιήσεως τῶν ἐθνικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων.

Ἄρθρον 10.

Αἱ χρηματικαὶ χορηγίαι πρὸς ζωάρκειαν καὶ ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος τῶν προσφύγων καὶ τὰ χορηγηθέντα αὐτοῖς γεωργικὰ ἐργαλεῖα καὶ ἀροτριῶντα κτήνη δὲν ὑπόκεινται εἰς ἐκχώρησιν ἢ κατάσχεσιν, τὰ ἐκ τούτων δὲ περιερχόμενα διὰ μεταβιβάσεως εἰς τρίτους γεωργικὰ ἐργαλεῖα καὶ ἀροτριῶντα κτήνη κατάσχονται ὑπὸ τοῦ δημοσίου καὶ διατίθενται εἰς πρόσφυγας μὴ λαβόντας τοιαῦτα, ἄλλως ἐκποιοῦνται διὰ δημοπρασίας ὑπὲρ τοῦ Θεσσαλικοῦ γεωργικοῦ ταμείου.

Ἄρθρον 11.

Δὲν ἐπιτρέπεται εἰς πρόσφυγα κληροῦχον νὰ καταστήσῃ συγκληροῦχον τοῦ κλήρου αὐτοῦ, εἰς τοὺς ὑπάρχοντας δὲ ἤδη τοιούτους ἐν τοῖς μεσογείοις συνοικισμοῖς χορηγεῖται ἀνὰ ἓν οἰκόπεδον ἐκ τῶν ἀδιαθέτων, ἐὰν δὲν ἔλαβον τοιαῦτα, γῆ μέχρι δύο στρεμμάτων διὰ λαχανόκηπον καὶ χιλιόδραχμον πρὸς ἀνέγερσιν οἰκίας κατὰ τοὺς ἰσχύοντας νόμους περὶ συνοικισμοῦ καὶ διανομῆς γαιῶν ἐν Θεσσαλίᾳ.

Ταῦτα ἐνεργοῦνται κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν δημοσιευομένης ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως καὶ στηριζομένης ἐπὶ δηλώσεως τῶν ἀνωτέρω ὑποβαλλομένης εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου καὶ συνοδευομένης μετὰ συμβολαιογραφικῆς πράξεως ἀμφοτέρων τῶν συγκληρούχων περὶ τῶν τεμαχίων γαιῶν τοῦ λαχόντος τῷ ἀρχικῷ κληρούχῳ κλήρου, ἅπερ θέλει λάβει ἕκαστος τούτων.

Ἄρθρον 12.

Ἐγκρίνεται ἡ ὑπὸ διαφόρων κληρούχων προσφύγων τῶν ἐν Θεσσαλίᾳ μεσογείων καὶ παραθαλασσίων συνοικισμῶν γενομένη παραίτησις ἀπὸ τῶν κλήρων αὐτῶν ὑπὲρ ἑτέρων προσφύγων καὶ ἡ ὑπὸ τούτων λῆψις αὐτῶν, οὗτοι δὲ χρεοῦνται μὲ τὴν παρ' αὐτῶν ληφθεῖσαν παρὰ τῆς διαχειριστικῆς ἐπιτροπῆς τῆς περιθάλψεως τῶν προσφύγων χρηματικὴν χορηγίαν δυνάμει τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου ΓΤΞΘ' τῆς 6 Ὀκτωβρίου 1909 καθὼς καὶ μὲ τὴν ἀξίαν τῶν παραδοθέντων αὐτοῖς ὑπὸ τῶν ἀρχικῶν κληρούχων γεωργικῶν ἐργαλείων καὶ ἀροτριώντων κτηνῶν καὶ χορηγεῖται εἰς αὐτοὺς μόνον τὸ μετὰ τὴν ἀνωτέρω ληφθεῖσαν χρηματικὴν χορηγίαν ὑπόλοιπον κατὰ τοὺς ἰσχύοντας νόμους ποσὸν τῆς ζωαρκείας πρὸς διατροφὴν αὐτῶν, τῆς οἰκογενείας των καὶ τῶν ζώων αὐτῶν.

Ἄρθρον 13.

Ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον ὑπάρχωσιν ἀδιάθετοι λαχανόκηποι εἰς τοὺς ἐν Θεσσαλίᾳ μεσογείους συνοικισμούς παραχωρεῖται ἀνὰ εἷς μέχρι δύο στρεμμάτων εἰς ἕκαστον τῶν ἐγκατασταθέντων μὴ γεωργῶν προσφύγων.

Ἄρθρον 14.

Εἰς τοὺς ἐγκατασταθέντας καὶ ἐγκατασταθησομένους ἐπὶ κλήρων ἐκπτώτων πρόσφυγας τῶν ἐν Θεσσαλίᾳ μεσογείων καὶ παραθαλασσίων συνοικισμῶν τοὺς ἔχοντας ἐξαμελῆ τοὐλάχιστον οἰκογένειαν καταβάλλεται, ἐφ' ὅσον δὲν κατεβλήθη, ἡ κατὰ τὰ ἄρθρα 7 καὶ 14 τοῦ νόμου ΓΣΒ' τῆς 7 Ἀπριλίου 1907 χρηματικὴ χορηγία τῶν δραχμῶν 900 πρὸς διατροφὴν ἐπὶ ἓν ἔτος καὶ ἐπὶ ἔλαττον κατ' ἀναλογίαν εἰς τοὺς ἔχοντας ὀλιγομελεστέρας οἰκογενείας μέχρι τῶν 500 δραχμῶν, αἵτινες χορηγοῦνται εἰς τοὺς κληρούχους ἐνηλίκους ἀνεξαρτήτους ἀγάμους.

Αἱ χρηματικαὶ χορηγίαι εἰς τοὺς μέλλοντας νὰ ἐγκατασταθῶσιν εἰς τοὺς ἐν Θεσσαλίᾳ μεσογείους καὶ παραθα-

λασσίους συνοικισμοὺς ἢ καὶ ἀλλαχοῦ καταβάλλονται εἰς δύο δόσεις καὶ ἡ δευτέρα μετὰ τρεῖς τοὐλάχιστον μῆνας ἀπὸ τῆς καταβολῆς τῆς πρώτης καὶ μετὰ προηγουμένην πιστοποίησιν δημοσίων ὑπαλλήλων περὶ τῆς ἐπιδόσεως τῶν προσφύγων τούτων εἰς τὰ γεωργικὰ αὐτῶν ἔργα, ἡ διάταξις δὲ αὕτη ἐφαρμόζεται καὶ διὰ τοὺς ἐγκατασταθέντας εἰς τοὺς ἐν Θεσσαλίᾳ συνοικισμοὺς πρόσφυγας τοὺς δικαιουμένους εἰσέτι ὑπολοίπου χρηματικῆς ζωαρκείας.

Ἄρθρον 15.

Ἡ καταβολὴ τῆς πρώτης τῶν χρεολυτικῶν δόσεων ὑπὸ τῶν ἐγκατασταθέντων προσφύγων εἰς τοὺς ἐν Θεσσαλίᾳ συνοικισμοὺς ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1 Ὀκτωβρίου 1912.

Ἄρθρον 16.

Διὰ τὴν ἐξόφλησιν τοῦ χρέους τῶν κατὰ τὸν παρόντα νόμον ἐγκαταστηθησομένων ἐφαρμόζεται ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ νόμου ΓΣΒ' τῆς 7 Ἀπριλίου 1907.

Ἄρθρον 17.

Οἱ εἰς τοὺς ἐν Θεσσαλίᾳ συνοικισμοὺς ἐγκατασταθέντες πρόσφυγες καὶ μὴ δυνάμενοι νὰ εὐδοκιμήσωσιν ἐν αὐτοῖς, ἐπιθυμοῦντες δὲ νὰ παραιτηθῶσι τῶν κλήρων αὐτῶν, δύνανται ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου νὰ ἐπιδώσωσι πρὸς τοῦτο δήλωσιν τῷ ἁρμοδίῳ Οἰκονομικῷ Ἐφόρῳ, ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τῶν ἐπιδοθεισῶν δηλώσεων ἐνεργεῖται ἔλεγχος ὑπὸ δημοσίων ὑπαλλήλων διοριζομένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν πρὸς ἐξακρίβωσιν τῆς εὐδοκίμου ἢ μὴ ἐπιδόσεως τῶν δηλωτῶν εἰς τὰ ἔργα αὐτῶν καὶ κατόπιν τοῦ ἐλέγχου τούτου ἐκδίδεται ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν περὶ ἀποδοχῆς τῆς παραιτήσεως τῶν προσφύγων ἐκείνων, ὧν πρέπει νὰ γείνωσι δεκταὶ αἱ πρὸς τοῦτο δηλώσεις.

Ὁ ἔλεγχος οὗτος ἐνεργεῖται συγχρόνως καὶ διὰ τοὺς μὴ ἐπιδόσαντας δηλώσεις πρὸς παραίτησιν πρόσφυγας κληρούχους γεωργοὺς ἢ ἀσκοῦντες κλάδους γεωργικῆς βιομηχανίας, τῶν συνοικισμῶν Εὐξεινουπόλεως καὶ Ν. Ἀγχιάλου, ἐκεῖνοι δὲ οἵτινες θέλουσι κριθῶσι ὡς μὴ ἐργαζόμενοι ἢ ὡς μὴ δυνάμενοι νὰ εὐδοκιμήσωσιν ἐ'ς τὰ γιωργικὰ αὐτῶν ἔργα, κηρύσσονται ἔκπτωτοι δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν στηριζομένης ἐπὶ ἠτιολογημένης ἐκθέσεως.

Εἰς τοὺς παραιτουμένους ἢ κηρυσσομένους ἐκπτώτους χορηγοῦνται ὑπὸ τοῦ Δημοσίου δραχμαὶ μέχρι 400 ἀναλόγως τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἑκάστου.

Οἱ κλῆροι τούτων διατίθενται εἰς μὴ ἐγκατασταθέντας πρόσφυγας γεωργούς, ἐὰν δὲ δὲν ὑπάρχωσι τοιοῦτοι, ἐκποιοῦνται διὰ δημοπρασίας ὑπὲρ τοῦ Θεσσαλικοῦ Γεωργικοῦ Ταμείου.

Προκειμένου περὶ τῶν συνοικισμῶν τῆς Εὐξεινουπόλεως καὶ Νέας Ἀγχιάλου, αἱ μετὰ τὴν διάθεσιν κλήρων τοῦ συνοικισμοῦ τῆς Εὐξεινουπόλεως εἰς πρόσφυγας γεωργοὺς ἐξ Ἀνατολικῆς Ῥωμυλίας καὶ Βουλγαρίας, καὶ κλήρων τῆς Νέας Ἀγχιάλου εἰς πρόσφυγας ἐξ Ἀγχιάλου καθιστάμεναι διαθέσιμοι γαῖαι παραχωροῦνται εἰς τοὺς λοιποὺς μονίμως ἐγκατεστημένους ἐν τοῖς συνοικισμοῖς τούτοις πρόσφυγας γεωργοὺς καὶ τοὺς ἀσκοῦντας κλάδους γεωργικῆς βιομηχανίας καὶ πρὸ παντὸς εἰς τοὺς ἔχοντας πολυμελεῖς οἰκογενείας καὶ τοὺς παρουσιάζοντας ἐπίδοσιν εἰς τὸ γεωργικὸν των ἐπάγγελμα, ἐπὶ τῇ αἰτήσει δὲ τούτων ὑποβαλλομένῃ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, ἐπιτρέπεται νὰ παραχωρηθῇ εἰς ἕκαστον ἐξ αὐτῶν μία εἰσέτι οἰκία ἐκ τῶν ἀδιαθέτων, ἧς τὸ τίμημα καταβάλλεται μετὰ τῶν χρεολυτικῶν δόσεων τοῦ τιμήματος τῶν κλήρων αὐτῶν, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 27 τοῦ νόμου ΓΣΒ', ἄλλως ἐκποιοῦνται αἱ οἰκίαι αὗται διὰ δημοπρασίας κατὰ τὸν νόμον

ΓΦΞΔ' τῆς 20 Φεβρουαρίου 1910 ὑπὲρ τοῦ Θεσσαλικοῦ Γεωργικοῦ Ταμείου.

Ἐὰν δύο ἢ πλείονες πρόσφυγες κληροῦχοι αἰτήσωνται τὴν αὐτὴν οἰκίαν, αὕτη διατίθεται διὰ κληρώσεως κατὰ τὰ νενομισμένα εἰς τὸν ἕνα ἐκ τούτων, ἐχόντων τὸ δικαίωμα τῶν λοιπῶν νὰ ὑποδείξωσιν πρὸς παραχώρησιν ἑτέρας οἰκίας.

Ἐὰν οἱ παραιτούμενοι πρόσφυγες κληροῦχοι τῆς Εὐξεινουπόλεως, ἐκτὸς τῶν ὑπὸ τοῦ δημοσίου ἀνεγερθεισῶν δι' αὐτοὺς οἰκιῶν ἐπὶ ἐθνικῶν οἰκοπέδων τοῦ συνοικισμοῦ τούτου, ἔχουσιν ἀνεγείρει καὶ οὗτοι ἐπὶ μέρους τῶν οἰκοπέδων τούτων οἰκίας ἢ ἐργαστήρια διὰ χρημάτων αὐτῶν, ἐπιτρέπεται ἵνα ἐπὶ τῇ βάσει συνταχθησομένου ὑπὸ δημοσίου γεωμέτρου πρωτοκόλλου αὐτοψίας, καταμετρήσεως καὶ ἐκτιμήσεως τοῦ μέρους τοῦ οἰκοπέδου τοῦ καλυπτομένου ὑπὸ τῶν οἰκοδομημάτων τούτων καὶ τῆς ἀναλόγου περιοχῆς αὐτῶν καταβληθῇ ὑπὸ τῶν προσφύγων ἡ ἀξία τοῦ οἰκοπέδου τούτου ὑπὲρ τοῦ Θεσσαλικοῦ Γεωργικοῦ Ταμείου, ὅτε ἐκδίδεται ὑπὲρ αὐτῶν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὁριστικὸν παραχωρητήριον.

Ἄρθρον 18.

Ἔποικος ὁμογενὴς κληροῦχος τῶν μεσογείων καὶ παραθαλασσίων συνοικισμῶν μὴ ἐγκατασταθεὶς μονίμως οὐδὲ καλλιεργήσας τὰς γαίας αὐτοῦ καὶ ἐν γένει ἐγκαταλείψας τὸν κλῆρον αὐτοῦ ἐπὶ ἓν ἔτος κηρύσσεται ἔκπτωτος, ὁ δὲ κλῆρος αὐτοῦ διατίθεται κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1—4 τοῦ νόμου ΓΦΚΑ' τῆς 9 Ἰανουαρίου 1910 εἰς μὴ ἐγκατασταθέντας πρόσφυγας ὁμογενεῖς πραγματικῶς γεωργοὺς καὶ ἀμπελουργοὺς ἐξ Ἀνατολικῆς Ῥωμυλίας καὶ Βουλγαρίας, προκειμένου δὲ περὶ τῶν μεσογείων συνοικισμῶν καὶ εἰς τοὺς ἐκ Ρουμανίας πρόσφυγας, συνεπείᾳ δηλώσεων αὐτῶν ἐπιδοθησομένων τοῖς ἁρμοδίοις Οἰκονομικοῖς Ἐφόροις ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου. Ἐὰν δὲ δὲν ὑπάρχωσι τοιοῦτοι, αἱ γαῖαι τῶν κηρυσσομένων ἐκπτώτων διατίθενται πρὸς αὔξησιν τῶν κλήρων τῶν ἐγκατεστημένων προσφύγων, ὧν οἱ κλῆροι γαιῶν εἶναι ἐπὶ ἔλαττον τοῦ ἐλαχίστου ὅρου τῆς παραχωρουμένης ἐκτάσεως καὶ θέλουσι κριθῇ μὴ ἐπαρκεῖς ὑπὸ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 18 τοῦ νόμου ΓΣΒ' ἐπιτροπῆς, ἄλλως ἐκποιοῦνται διὰ δημοπρασίας ὑπὲρ τοῦ Θεσσαλικοῦ Γεωργικοῦ Ταμείου.

Τῆς ἐπὶ τῶν κλήρων τούτων ἐγκαταστάσεως, δικαιοῦνται καὶ οἱ ἐκ τῶν ἀνωτέρω μερῶν πρόσφυγες γεωργοί, οἱ λαβόντες ἐφ' ἅπαξ χρηματικὰς χορηγίας παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς τῆς περιθάλψεως, ἐγκαθιστάμενοι δὲ χρεοῦνται καὶ μὲ τὰς χορηγίας ταύτας.

Ἄρθρον 19.

Ἐγκρίνεται ἡ γενομένη κήρυξις ἐκπτώτων προσφύγων τῶν ἐν Θεσσαλίᾳ συνοικισμῶν, οἵτινες ἀπῆλθον τούτων καὶ ἐγκατέλειψαν τοὺς κλήρους αὐτῶν.

Ἄρθρον 20.

Παραχωροῦνται ἐπὶ ἐκτιμήσει οἱ δύο ὑδρόμυλοι τοῦ χωρίου Ριζομύλου καὶ εἷς τοῦ χωρίου Κὸτζ-Μπασὰν μετὰ τῆς περιοχῆς αὐτῶν καὶ τοῦ ὕδατος ἀπὸ κοινοῦ εἰς τοὺς ἐγχωρίους καὶ πρόσφυγας κληρούχους τῶν χωρίων τούτων πρὸς ἄρδευσιν τῶν γαιῶν αὐτῶν.

Ἐπίσης παραχωροῦνται ἐπὶ ἐκτιμήσει τὰ ἐθνικὰ λιβάδια τῶν χωρίων Τσαμασίου, Μεγάλου Χαλίτσι καὶ Ντελῆ-Χαλη τοῦ Ριζομύλου ἀπὸ κοινοῦ εἰς τοὺς ἐγχωρίους καὶ πρόσφυγας κληρούχους τῶν χωρίων τούτων, πρὸς ἐπίδοσιν αὐτῶν πρὸς τῇ γεωργίᾳ καὶ εἰς τὴν κτηνοτροφίαν.

Διὰ τὴν καταμέτρησιν, ἐκτίμησιν, παραχώρησιν καὶ καταβολὴν τῶν χρεολυτικῶν δόσεων τοῦ τιμήματος τῶν ὑδρομύλων καὶ λιβαδίων τούτων ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ νόμου ΓΦΞΕ' τῆς 20 Φεβρουαρίου 1910, ἡ διαχείρισις ὅμως αὐτῶν ἐνεργεῖται ὑπὸ τοῦ κατὰ τὸν νόμον

ΑΡΠ τῆς 18 Ἀπριλίου 1884 πενταμελοῦς κοινοτικοῦ συμβουλίου.

Ἐὰν δὲν καταβληθῶσι δύο χρεολυτικαὶ δόσεις τοῦ τιμήματος τῶν κτημάτων τούτων ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει, ἀνακαλεῖται ἡ παραχώρησις τούτων καὶ διατίθενται ταῦτα ὑπὸ τοῦ Θεσσαλικοῦ Γεωργικοῦ Ταμείου δι' ἐνοικιάσεως ἢ καὶ δι' ἐκποιήσεως μόνον τῶν ὑδρομύλων, ἡ διάταξις δὲ αὕτη ἐφαρμόζεται καὶ διὰ τοὺς δι'ο ὑδρομύλους τοῦ χωρίου Τσαμασίου τοὺς παραχωρηθέντας διὰ τοῦ ἀνωτέρω νόμου ΓΦΞΕ'.

Ἄρθρον 21.

Ἐγκρίνεται ἡ ἐκ τοῦ ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς Λαρίσης ἐθνικοῦ χωρίου Ἀκ-Σεραΐ παραχώρησις τῶν μὴ διανεμηθεισῶν γαιῶν αὐτοῦ ἐκ Β. στρεμμάτων 1911.820 πρὸς ἵδρυσιν τῆς Ἀβερωφείου Γεωργικῆς Σχολῆς.

Ἄρθρον 22.

Ἐπιτρέπεται εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἵνα δαπανήσῃ πρὸς ἀποξήρανσιν τῶν ἑλῶν τῆς Νέας Ἀγχιάλου μέχρι 220,000 δραχμῶν, πρὸς ἀνόρυξιν 25 κατ' ἀνώτατον ὅρον φρεάτων ἐν τῷ συνοικισμῷ τῆς Εὐξεινουπόλεως μέχρις 6,500 δραχμῶν, καὶ πρὸς κατασκευὴν ὑδραγωγείου διὰ τὴν ὕδρευσιν τῶν ἐν τῷ ἐθνικῷ χωρίῳ Κότζ-Μπασὰν ἐγκατασταθέντων ἐγχωρίων καὶ προσφύγων μέχρι 10.000 δραχμῶν, προσφερομένης καὶ τῆς προσωπικῆς αὐτῶν ἐργασίας διὰ τὸ τελευταῖον τοῦτο ἔργον

Τὰ ἔργα ταῦτα κατασκευάζονται κατὰ τὰς διατάξεις τῶν νόμων περὶ ἐκτελέσεως δημοσίων ἔργων καὶ ἐπὶ τῇ βάσει προϋπολογισμοῦ δαπάνης, ἐγκρινομένου κατὰ τὰ νενομισμένα ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, ἡ καταβολὴ ὅμως τῆς πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων τούτων δαπάνης ἐνεργεῖται ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ.

Ἄρθρον 23.

Τὸ τίμημα τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 31 τοῦ νόμου ΓΣΒ' τῆς 7 Ἀπριλίου 1907 ἐκποιουμένων γαιῶν, οἰκοπέδων καὶ οἰκιῶν τῶν ἀποβαλλομένων κληρούχων εἰσάγεται εἰς τὸ Θεσσαλικὸν Γεωργικὸν Ταμεῖον, καὶ ἐκ τούτου ἀποδίδεται εἰς αὐτοὺς μόνον ἡ ἀξία τῶν ὑπ' αὐτῶν ἐπενεχθεισῶν βελτιώσεων εἰς τὰ ἀκίνητα τὰ ἀποτελοῦντα τοὺς κλήρους αὐτῶν, ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον τὸ ἐκ τῆς ἐκποιήσεως τίμημα εἶναι ἀνώτερον τοῦ ὅλου τῆς ὀφειλῆς τοῦ κληρούχου, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν μήπω ληξασῶν δόσεων, ἐξακριβοῦται δὲ ἡ ἀξία τῶν βελτιώσεων τούτων διὰ πρωτοκόλλου τοῦ ἁρμοδίου Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου καὶ ἑνὸς Γεωμέτρου.

Δὲν ἐπιτρέπεται εἰς κληροῦχον ἐγχώριον ἢ ἔποικον ὁμογενῆ ἡ ἐπὶ δημοπρασίας ἀγορὰ ἢ εἰς αὐτὸν ὑφ' ἑτέρου ἀγοραστοῦ μεταβίβασις πλέον τῶν 150 Β. στρεμμάτων γαιῶν ἐκ τῶν διανεμηθέντων ἐν Θεσσαλίᾳ ἐθνικῶν χωρίων, κειμένων εἴτε εἰς τὸ αὐτὸ χωρίον τῆς ἐγκαταστάσεως αὐτῶν, εἴτε εἰς ἕτερον τοιοῦτον ἐξ αὐτῶν.

Ἐγχώριος ἢ πρόσφυξ μὴ κληροῦχος, δὲν δύναται, εἴτε ἀπ' εὐθείας δι' ἀγορᾶς, εἴτε διὰ μεταβιβάσεως ὑφ' ἑτέρου ἀγοραστοῦ νὰ καταστῇ κύριος γαιῶν πλέον τῶν 300 Β. στρεμμάτων ἐκ τῶν αὐτῶν διανεμηθέντων ἐθνικῶν χωρίων καὶ συμφώνως τῇ ἀνωτέρῳ διατάξει τοῦ ἄρθρου τούτου.

Ἄρθρον 24.

Οἱ ἐγχώριοι καλλιεργηταὶ οἵτινες ἐκέκτηντο τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ΓΣΒ' τῆς 7 Ἀπριλίου 1907 προσόντα κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον καὶ δὲν ἔλαβον κλήρους ἐκ τῶν διανεμηθέντων ἐν Θεσσαλίᾳ ἐθνικῶν χωρίων δικαιοῦνται νὰ μετάσχωσι τῆς διανομῆς αὐτῶν, ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον ἔχωσι προκύψει πλεονάσματα γαιῶν κείμενα, εἴτε ἐντός, εἴτε καὶ ἐκτὸς τῶν

χωρίων τούτων καὶ ἀποτελούμενα ἐκ τεμαχίων ἐκτάσεως πλέον τῶν 5 στρεμμάτων.

Τὰ πλεονάσματα ταῦτα παραχωροῦνται κατ' ἰσομοιρίαν εἰς τοὺς ἐγχωρίους, οἵτινες θέλουσι δικαιωθῆ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν στηριζομένου ἐπὶ ἐλέγχου ἐνεργουμένου κατὰ τὰ νενομισμένα περὶ τῶν προσόντων καὶ ἐφοδίων τῶν ἐγχωρίων, οἵτινες ὀφείλουσι νὰ δηλώσωσι τῷ ἁρμοδίῳ Οἰκονομικῷ Ἐφόρῳ ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρον 25.

Αἱ συνεχόμεναι τοῖς ἐν Θεσσαλίᾳ διὰ Β. Διατάγματος ἐγκριθεῖσι συνοικισμοῖς καὶ μὴ διατεθεῖσαι κατὰ τὴν διανομὴν γαῖαι, ἐκποιοῦνται διὰ δημοπρασίας ὑπὲρ τοῦ Θεσσαλικοῦ Γεωργικοῦ Ταμείου.

Ἄρθρον 26.

Τὰ μὴ ὑπαγόμενα εἰς διανομὴν ἢ εἰς ἐκποίησιν κτήματα τοῦ Θεσσαλικοῦ Γεωργικοῦ Ταμείου ἐνοικιάζονται διὰ δημοπρασίας κατὰ τὰ διὰ Β. Διατάγματος ὁρισθησόμενα, καὶ μόνον εἰς περίπτωσιν αὐθαιρέτου καταλήψεως κτήματος δι' οἰκοδομῆς ἢ παραπήγματος ἐπιτρέπεται εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν πρὸς ἀναγνώρισιν τῆς ἐπ' αὐτοῦ κατοχῆς καὶ κυριότητος τοῦ Θεσσαλικοῦ Γεωργικοῦ Ταμείου νὰ προβῆ εἰς τὴν διὰ συμβολαιογραφικῆς πράξεως ἐνοικίασιν αὐτοῦ ἐπὶ ἓν ἔτος πρὸς τὸν καταλαβόντα τοῦτο ἐπὶ ἐνοικίῳ ὁρισθησομένῳ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τούτου, ἐὰν δὲ πρόκειται περὶ αὐθαιρέτου καλλιεργείας γαιῶν, οἱ καλλιεργηταὶ οὗτοι ἐκτὸς τῆς ἀνωτέρω διὰ συμβολαιογραφικῆς πράξεως ἀναγνωρίσεως ὀφείλουσι νὰ καταβάλωσιν εἰς τὸ Θεσσαλικὸν Γεωργικὸν Ταμεῖον δικαίωμα γεωμόρου τριῶν δραχμῶν κατὰ στρέμμα καὶ συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 28 τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρον 27.

Οἱ καλλιεργοῦντες γαίας τοῦ Θεσσαλικοῦ Γεωργικοῦ Ταμείου, ἐφ' ὅσον δὲν παρεχωρήθησαν εἰς αὐτοὺς αὗται κατὰ τοὺς νόμους περὶ συνοικισμοῦ καὶ διανομῆς γαιῶν ἐν Θεσσαλίᾳ, θεωρούμενοι κατὰ παράκλησιν κάτοχοι καταβάλλουσι τῷ ταμείῳ τούτῳ δικαίωμα γεωμόρου τριῶν δραχμῶν κατὰ στρέμμα ἐτησίως.

Περὶ τῶν καλλιεργουμένων τούτων γαιῶν συντάσσεται ὑπὸ γεωμέτρου πρωτόκολλον ε'ς διπλοῦν αὐτοψίας καὶ καταμετρήσεως καθ' ἑκάστου τῶν καλλιεργητῶν πρὸς ἀπόδοσιν δικαιώματος γεωμόρου, τὰ πρωτόκολλα δὲ ταῦτα κοινοποιοῦνται ἐπιμελείᾳ τοῦ ἁρμοδίου Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου διὰ τῆς Ἀστυνομίας εἰς τοὺς καλλιεργητάς, οἵτινες ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς πρὸς αὐτοὺς κοινοποιήσεως τῶν πρωτοκόλλων δικαιοῦνται δι' ἀναφορᾶς των ἐπὶ ἐνσήμου χάρτου νὰ προτείνωσι πρὸς τὸν Οἰκονομικὸν Ἔφορον τὰς ἀντιρρήσεις των, αἵτινες γίνονται δεκταὶ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν πρὸς ἐξέτασιν ὑπὸ τοὺς ἑξῆς καὶ μόνους προβαλλομένους ἰσχυρισμούς α) ἂν ἡ διὰ τοῦ πρωτοκόλλου ὁριζομένη ἔκτασις γαιῶν εἶναι μείζων τῆς ὑπὸ τοῦ καλλιεργητοῦ καλλιεργηθείσης, β) ἂν ἐκ πεπλανημένης ἐπιδείξεως τῶν ὁρίων συνταχθῆ πρωτόκολλον διὰ τεμάχιον γαιῶν ἀνῆκον εἰς ἕτερον καλλιεργητήν, πρὸς ἐξέτασιν δὲ τῶν ἀντιρρήσεων τούτων μεταβαίνει γεωμέτρης ἐπιτοπίως, καὶ ἂν μὲν ἀποδειχθῶσιν ἀληθεῖς οἱ ἰσχυρισμοὶ τοῦ καλλιεργητοῦ, τὸ πρωτόκολλον ἀκυροῦται ἢ συντάσσεται νέον διὰ τὴν πραγματικῶς καλλιεργηθεῖσαν ἔκτασιν γαιῶν, καὶ γ) ἂν ὁ καλλιεργητὴς ἰσχυρισθῆ, ὅτι ἡ ἐν τῷ πρωτοκόλλῳ ἀναφερομένη ἔκτασις γαιῶν ἀνήκει αἰ τῷ, ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει, τὸ δι-

καίωμα τοῦ γεωμόρου βεβαιοῦται ὑπὲρ τοῦ ταμείου τούτου, δύναται ὅμως ὁ καλλιεργητὴς πρὸς ὑποστήριξιν τῶν δικαίων του νὰ ζητήσῃ δικαστικῶς τὴν ἀναστολὴν τοῦ πρωτοκόλλου μέχρις ἀληθοῦς ἀποδείξεως τοῦ τῆς ἰδιοκτησίας ἰσχυρισμοῦ του.

Πρωτόκολλον καθ' οὗ δὲν ἐγένετο ἀντίρρησις ἐμπροθέσμως καθίσταται ὁριστικόν, μὴ λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν ἀντιρρήσεως δι' οἱονδήποτε λόγον μετὰ παρέλευσιν τῆς ἀνωτέρω τοῦ μηνὸς προθεσμίας.

Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁριστικῶν πρωτοκόλλων αὐτοψίας καὶ καταμετρήσεως βεβαιοῦται ὑπὸ τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου καὶ ἐσπράττεται παρὰ τοῦ ταμίου τὸ δικαίωμα τοῦ γεωμόρου μετὰ τῶν ἐξόδων τῆς καταμετρήσεως, ἅτινα ἐπιβαρύνουσι τοὺς καλλιεργητάς.

Ἄρθρον 28.

Ἐφ' ὅσον δύο ἢ καὶ πλείονες οἰκίαι λαβόντων κλήρους ἐγχωρίων καλλιεργητῶν καὶ παρακεντέδων τοῦ ἐθνικοῦ χωρίου Χατζήμισυ συμπίπτουσιν ἐπὶ ἑνὸς οἰκοπέδου ἐκτάσεως μέχρις ἑνὸς στρέμματος ὀρθογωνιζομένου κατὰ τὸ ἐγκεκριμένον σχέδιον ῥυμοτομίας τοῦ χωρίου τούτου, ἐπιτρέπεται, ἵνα ὁλόκληρον μὲν τὸ οἰκόπεδον τοῦτο παραχωρηθῇ εἰς τὸν ἐπικρατοῦντα ἐν αὐτῷ διὰ τῆς οἰκίας του καὶ τῶν παραρτημάτων αὐτῆς, εἰς ἕκαστον δὲ τῶν λοιπῶν διὰ κληρώσεως κατὰ τὸν νόμον ΓΣΒ' ἀνὰ ἓν οἰκόπεδον ἐκ τῶν ἀδιαθέτων. Ἐκτὸς τῆς ἀξίας τῶν οἰκοπέδων καταβάλλουσιν οἱ λαμβάνοντες ἀδιάθετα τοιαῦτα καὶ τὴν ἀξίαν τῶν ὑλικῶν τῶν οἰκιῶν αὐτῶν, ὀφείλουσι δὲ ἐντὸς ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς παραχωρήσεως τῶν οἰκοπέδων ν' ἄρωσι τὰ ὑλικὰ τῶν κατεχομένων ὑπ' αὐτῶν οἰκιῶν καὶ ν' ἀνεγείρωσι νέας οἰκίας ἐπὶ τῶν παραχωρηθησομένων οἰκοπέδων.

Πρὸς πραγματοποίησιν τούτων ὀφείλουσι καὶ οἱ μὲν καὶ οἱ δὲ νὰ ὑποβάλωσι δηλώσεις τῷ οἰκονομικῷ Ἐφόρῳ Λαρίσης ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, ἐν περιπτώσει δὲ μὴ ὑποβολῆς ἐκ μέρους πάντων τῶν ἐχόντων οἰκίας ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ οἰκοπέδου, τριμελὴς ἐπιτροπὴ ἐκ δημοσίων ὑπαλλήλων διοριζομένη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν μεταβαίνουσα ἐπὶ τόπου ἀποφαίνεται δι' αἰτιολογημένης ἐκθέσεως, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει ταύτης ὁ αὐτὸς Ὑπουργὸς ὁρίζει τοὺς ἐγχωρίους καλλιεργητὰς καὶ παρακεντέδες εἰς οὓς πρέπει νὰ παραχωρηθῶσι τὰ οἰκόπεδα τὰ κατεχόμενα διὰ τῶν οἰκιῶν καὶ ἐκείνους εἰς οὓς πρέπει νὰ παραχωρηθῶσιν ἀσκεπῆ οἰκόπεδα.

Ἄρθρον 29.

Ἐφ' ὅσον κληροῦχοι πρόσφυγες τῆς Νέας Ἀγχιάλου καὶ ἐγχώριοι τοῦ χωρίου Χατζήμισυ, οἵτινες ἔλαβον γαίας, οἱ μὲν παρὰ τοὺς συνοικισμούς, οἱ δὲ μακρὰν αὐτῶν τῆς αὐτῆς ποιότητος καὶ ἀξίας καὶ ἐπιθυμοῦσι τὴν ἀνταλλαγὴν αὐτῶν κατὰ τὸ ἥμισυ, δύνανται ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου νὰ ἐπιδώσωσι πρὸς τοῦτο δηλώσεις τῷ ἁρμοδίῳ Οἰκονομικῷ Ἐφόρῳ.

Ἄρθρον 30.

Ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς ἐγχωρίους καλλιεργητὰς καὶ παρακεντέδες κληρούχους τῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ἀλμυροῦ ἐθνικῶν χωρίων Καραμπάσι καὶ Δημητριάδος ὅπως ἐγκατασταθῶσιν ἐν τῷ συνοικισμῷ τῆς Νέας Ἀγχιάλου, χορηγουμένου ἑκάστῳ διὰ κληρώσεως ἑνὸς ἐκ τῶν ἀδιαθέτων οἰκοπέδων τοῦ συνοικισμοῦ τούτου, ὑποβάλλοντες πρὸς τοῦτο δήλωσιν τῷ Οἰκονομικῷ Ἐφόρῳ Ἀλμυροῦ ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρον 31.

Πρὸς διεξαγωγὴν ἐν γένει τῶν ἔργων καὶ τῆς ὑπηρε-

σίας τοῦ Θεσσαλικοῦ Γεωργικοῦ Ταμείου ὁρίζονται τρία Συνεργεῖα Γεωμετρῶν ἐν Λαρίσῃ, Τρικκάλοις καὶ Ἁλμυρῷ, ὧν ἡ μὲν δικαιοδοσία ὁρισθήσεται διὰ Β. Διατάγματος ἐκδιδομένου ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, ἡ δὲ ἐν αὐτοῖς τοποθέτησις τῶν Γεωμετρῶν καὶ τῶν προϊσταμένων ἐκ τοῦ ὑπάρχοντος προσωπικοῦ Γεωμετρῶν ἐνεργεῖται διὰ πράξεως τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργοῦ.

Δι' ἐνοίκιον καὶ δαπάνας θερμάνσεως, φωτισμοῦ καὶ καθαριότητος τοῦ γραφείου ἑκάστου τῶν Συνεργείων ὁρίζονται δραχμαὶ ἑξήκοντα κατὰ μῆνα.

Ἡ ἕδρα τῶν Συνεργείων τούτων δύναται νὰ μετατεθῇ ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν τῆς ὑπηρεσίας.

Τὰ Συνεργεῖα ταῦτα καταργοῦνται διὰ Β. Διατάγματος.

Ἄρθρον 32.

Εἰς τὸ προσωπικὸν τοῦ ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Οἰκονομικῶν γραφείου τοῦ Θεσσαλικοῦ Γεωργικοῦ Ταμείου προστίθεται εἷς λογιστὴς ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ Ὑπουργικοῦ Γραμματέως β' τάξεως, διορίζεται δὲ εἰς τὴν θέσιν ταύτην ὁ ἔχων Δίπλωμα τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου ἢ Ἐμπορικῆς Σχολῆς ἡμεδαπῆς ἢ ἀλλοδαπῆς καὶ ὑπηρετήσας ἐπὶ διετίαν ἐν Λογιστηρίῳ Τραπέζης ἢ Ἐμπορικοῦ οἴκου, ἐὰν πρωτεύσῃ ἐν διαγωνισμῷ εἰς τὴν διπλογραφίαν καὶ τὰ Λογιστικά, προάγεται δὲ ὡς λογιστὴς α' τάξεως μετὰ τριετῆ ὑπηρεσίαν λογιστοῦ β' τάξεως.

Αἱ λεπτομέρειαι τοῦ διαγωνισμοῦ καὶ τὰ μέλη τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς ὁρισθήσονται διὰ Β. Διατάγματος.

Ὁ δυνάμει τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου ΓΦΖΑ' τῆς 6 Μαρτίου 1910 ἀπεσπασμένος εἰς τὸ γραφεῖον τοῦτο διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων τοῦ Λογιστοῦ Ὑπουργικὸς Γραμματεὺς περιορίζεται εἰς τὴν διεξαγωγὴν τοῦ διοικητικοῦ μέρους τοῦ Θεσσαλικοῦ Γεωργικοῦ Ταμείου, ἀποσπᾶται δὲ παρὰ τῷ αὐτῷ γραφείῳ εἰς γραφεὺς α' τάξεως τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων τοῦ Ταμείου τούτου, ὡς ἐπίσης καὶ εἰς κλητήρ.

Πρὸς ἔκδοσιν τῶν τίτλων κληρουχίας ὑπὲρ τῶν κληρούχων ἐγχωρίων καὶ προσφύγων ἐπιτρέπεται νὰ διορισθῶσι εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦτο διὰ πράξεως τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ δύο ἔκτακτοι γεωμέτραι ἔχοντες δίπλωμα τῆς ἐνταῦθα Σχολῆς τῶν Πολιτικῶν Μηχανικῶν ἢ τῶν Βιομηχάνων Τεχνῶν ἐπὶ μισθῷ δραχμῶν 140 κατὰ μῆνα ἑκάστου.

Ἵνα καταβάλληται ὁ μισθὸς οὗτος, ὀφείλει ἕκαστος τούτων νὰ καταρτίζῃ κατὰ μῆνα πλήρεις 50 τοὐλάχιστον τίτλους κληρουχίας, ὅπερ βεβαιοῦται εἰς τὸ τέλος ἑκάστου μηνὸς διὰ πρωτοκόλλου τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Γραφείου τοῦ Θεσσαλικοῦ Γεωργικοῦ Ταμείου, προσαρτωμένου ταῖς μισθοδοτικαῖς καταστάσεσιν αὐτῶν, ἐν περιπτώσει δὲ συντάξεως ὑφ' ἑκάστου τῶν γεωμετρῶν ἐπὶ ἔλαττον τῶν 50 τίτλων κατὰ μῆνα, γίνεται ἀνάλογος μείωσις τοῦ μισθοῦ αὐτῶν.

Ἐὰν οἱ τίτλοι οὗτοι δὲν περιέχωσι πάντα τὰ ἀπαιτούμενα, ἢ εἶναι ἀνακριβεῖς, ἢ δὲν εἶναι εὐπαρουσίαστοι κατά τε τὴν γραφὴν καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς διαγράμματα, ἀπολύονται οἱ γεωμέτραι οὗτοι.

Ἐπὶ τῶν τίτλων τούτων κληρουχίας, ἡ ὑπογραφὴ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν τίθεται διὰ σφραγιστῆρος καὶ προσυπογράφει τούτους ὁ ἁρμόδιος Διευθυντὴς τοῦ ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Οἰκονομικῶν Γραφείου τοῦ Θεσσαλικοῦ Γεωργικοῦ Ταμείου.

Ἄρθρον 33.

Αἱ διατάξεις τῶν νόμων ,ΓΣΒ' τῆς 7 Ἀπριλίου 1907, ,ΓΤΘ' τῆς 14 Μαΐου 1908, ,ΓΤΞΘ' τῆς 6 Ὀκτωβρίου 1909, ,ΓΦΚΑ' τῆς 9 Ἰανουαρίου 1910 καὶ ,ΓΦΖΑ' τῆς 6 Μαρτίου 1910 ἰσχύουσι καὶ ἐφαρμόζονται κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος νόμου, ἐφ' ὅσον δὲν ἀντίκεινται αὐτῷ.

Ἄρθρον 34.

Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν, ὡς ἀντιπρόσωπον τοῦ Δημοσίου, ὅπως συνομολογήσῃ εἰς βάρος τοῦ Θεσσαλικοῦ Γεωργικοῦ Ταμείου χρεολυτικὸν δάνειον δραχμῶν τριῶν ἑκατομμυρίων (3,000,000) ὀνομαστικοῦ κεφαλαίου, πρὸς ὁλοσχερῆ ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεων ἃς τὸ Δημόσιον ἀναλαμβάνει διὰ τοῦ παρόντος νόμου πρὸς ἀποκατάστασιν τῶν ἐξ Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας, Βουλγαρίας καὶ Ρουμανίας προσφύγων ὁμογενῶν καὶ πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 22 τοῦ παρόντος ἔργων.

Τὸ δάνειον, πρὸς σύναψιν τοῦ ὁποίου χορηγεῖται ἡ ἄδεια διὰ τοῦ παρόντος ἄρθρου, συνομολογηθήσεται ἐπὶ τόκῳ μέχρι 5 ο]ο, ἡ τιμὴ δὲ τῆς ἐκδόσεως τῶν ὁμολογιῶν καὶ οἱ λοιποὶ ὅροι τῆς συνομολογήσεως τοῦ προκειμένου δανείου ὁρισθήσονται διὰ τῆς συναφθησομένης συμβάσεως.

Τὸ προϊὸν τοῦ συνομολογηθησομένου δανείου κατατεθήσεται παρά τινι τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀνεγνωρισμένων Τραπεζῶν ἐπὶ ἐντόκῳ τρέχοντι λογαριασμῷ, τοῦ ποσοστοῦ τοῦ τόκου ὁρισθησομένου ἐκ συμφωνίας τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν μετὰ τῆς ἀναδειχθησομένης τὴν κατάθεσιν Τραπέζης. Διατεθήσεται δὲ τὸ προϊὸν τοῦτο πρὸς τὸν σκοπόν, δι' ὃν τὸ δάνειον προορίζεται, ἀναλόγως τῶν ἑκάστοτε παρουσιαζομένων ἀναγκῶν.

Ἡ ὑπογραφησομένη ἐν τῇ συνομολογήσει τοῦ δανείου σύμβασις ὑπόκειται εἰς τὴν διὰ Β. Διατάγματος κύρωσιν, προκαλουμένην ὑπὸ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Δι' ὁμοίων δὲ Διαταγμάτων, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ ἐκδιδομένων, κανονισθήσονται τὰ τῆς ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως καὶ διαθέσεως τοῦ συνομολογηθησομένου δανείου.

Ἄρθρον 35.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἐπιούσης τῆς ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεως αὐτοῦ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Μαΐου 1911.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Βουλευτὴς ἐξ Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας
Α. Α. Κορομηλᾶς